

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Katedra pomocných věd historických a archivního studia

Bakalářská práce

Mgr. Michael Urban

**Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce
Bečváry (ve srovnání s obcí Ratboř)**

The municipal chronicle writing in region of Kolín till 1948: Example of the
villages Bečváry (in comparison with willage Ratboř)

Praha 2018

Vedoucí práce: PhDr. Milada Sekyrková, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze, dne 15. května 2018

[vlastnoruční podpis]

.....

Michael Urban

Klíčová slova (česky)

Obce, obecní kroniky, kronikářství, pamětní knihy, kronikáři, regionální historie, právní dějiny, dějiny každodennosti

Klíčová slova (anglicky):

Villages, municipal chronicles, chronicle writing, memorial books, chroniclers, regional history, legal history, history of everyday life

Abstrakt (česky)

Autor se v této práci zabývá tématem Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry (ve srovnání s obcí Ratboř). Práce je rozdělena na dvě části, část obecnou a část výzkumnou. Obecná část obsahuje 5 kapitol, část výzkumná 8 kapitol. Po předmluvě a úvodu popisuje autor dostupné prameny a literaturu. V rámci literatury nebyl opomenut výklad o relevantních dosavadních zpracování tématu obecního kronikářství. Kapitola třetí se zabývá obecními kronikami jako historickým pramenem. Kapitola čtvrtá obsahuje výklad o vývoji právní úpravy obecních kronik, přičemž byl kladen důraz na období od počátku 20. let 20. století. Kapitola pátá obsahuje výklad o dějinách obce Bečváry do roku 1923. Samotný výklad je pak rozdělen do několika podkapitol, kdy jsou odděleně popsány dějiny obcí Malé a Velké Bečváry. Samostatná podkapitola se zabývá obcí Bečváry v kontextu vývoje okresu Kolín. Zvláštní část byla potom věnována dějinám Bečvár v období předcházejícím vzniku obecní kroniky, tedy období mezi lety 1899-1923. Část výzkumná obsahuje kapitoly zabývající se samotnou Pamětní knihou obce Bečváry. Příslušné pasáže se věnují jednotlivým kronikářům, stavu obce na počátku zkoumaného období. Následně je provedena vnější a vnitřní kritika Pamětní knihy obce Bečváry jako historického pramene. V rámci vnitřní kritiky jsou pak analyzovány jednotlivé okruhy záležitostí, které obvykle bývají obsaženy v zápisech v obecních kronikách. Autor se zejména zabývá otázkou místních názvů, dále matričními a volebními záležitostmi, obecními funkcionáři, obecním majetkem, stavebními záležitostmi, elektrifikací, školstvím, živnostmi a zemědělstvím. V kapitole sedmé jsou zjištěné závěry porovnány se situací v obci Ratboř. Kapitola osmá obsahuje ediční poznámku, kapitola devátá pak obsahuje Edici Pamětní knihy obce Bečváry zahrnující zápisy z let 1923 až 1948. Práce je doplněna třemi přílohami, z nichž druhou tvoří Místní, osobní a věcný rejstřík.

Abstract (in English):

The author deals with the theme of the Municipal Chronicle writing in Kolín district until 1948 on the example of the village of Bečváry (compared to the village of Ratboř). The thesis is divided into two parts - general part and exploratory part. The general part contains 5 chapters, an exploratory part contains 8 chapters. After the Preface and Introduction, the author describes available archival sources and literature. As far as the literature is concerned, the interpretation of the relevant previous works on the topic of the municipal chronicle writing was added. Chapter Three deals with municipal chronicles as a historical source. Chapter Four contains an explanation of the development of the legislation of the municipal chronicles, with an emphasis on the period from the early 20th century. The fifth chapter contains an explanation of the history of Bečváry village until 1923. The interpretation itself is divided into several subchapters, which separately describe the history of the villages of Malé and Velké Bečváry. A separate subchapter deals with the problem of village Bečváry in the context of the development of the Kolín district. An exploratory part was devoted to the history of village of Bečváry in the period before the establishment of local municipal chronicle (the period between 1899-1923). The exploratory part of this bachelor thesis contains chapters dealing with Municipal chronicle of village Bečváry itself. The relevant passages are devoted to individual chronicler writers, the state of the village at the beginning of the period under review. Subsequently, the external and internal critique of the Bečváry Municipal chronicle (as a historical source) is made. As far as the internal critique is concerned, the different areas of the issues (that are usually included in the records in the municipal chronicles), are analyzed. The author deals in particular with the issue of local names, matrimonial and electoral matters, municipal officials, municipal property, building affairs, electrification, education, trade and crafts and agriculture. In seventh chapter established facts are compared with the situation in the village of Ratbor. The eighth chapter contains an editorial note; the ninth chapter contains the Edice of the Municipal chronicle of village of Bečváry, which includes the annual records (since year 1923 to 1948). The thesis is supplemented by three annexes, the other of which includes a Local, Personal and Factual Register.

OBSAH

OBEČNÁ ČÁST	1
1 ÚVOD.....	1
2 PRAMENY A LITERATURA	3
2.1 ARCHIVNÍ PRAMENY.....	3
2.2 LITERATURA.....	6
2.2.1 <i>Monografie, kolektivní díla, sborníky a periodika.....</i>	<i>6</i>
3 OBEČNÍ KRONIKA JAKO HISTORICKÝ PRAMEN	7
3.1. <i>Dosavadní zpracování tématu obecních kronik.....</i>	<i>9</i>
4 VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY OBEČNÍCH KRONIK	12
5 DĚJINY OBCE BEČVÁRY DO ROKU 1923.....	14
5.1 DĚJINY OBCE MALÉ BEČVÁRY	15
5.2 DĚJINY OBCE VELKÉ BEČVÁRY.....	17
5.3 BEČVÁRY V KONTEXTU KOLÍNSKÉHO OKRESU	18
5.4 DĚJINY SLOUČENÝCH BEČVÁR V LETECH 1899-1923	21
ČÁST VÝZKUMNÁ.....	23
6 PAMĚTNÍ KNIHA OBCE BEČVÁRY.....	23
6.1 KRONIKÁŘI V LETECH 1923-1948	26
6.1.1 <i>Alois Petránek.....</i>	<i>26</i>
6.1.2 <i>Josef Sojka</i>	<i>31</i>
6.2 ŠTAV OBCE BEČVÁRY NA POČÁTKU ZKOUMANÉHO OBDOBÍ.....	33
6.3 VNĚJŠÍ KRITIKA PRAMENE.....	36
6.4 VNITŘNÍ KRITIKA PRAMENE	38
6.4.1 <i>Obvod obce</i>	<i>38</i>
6.4.2 <i>Označení obce a místní názvy.....</i>	<i>38</i>
6.4.3 <i>Domovské právo.....</i>	<i>41</i>
6.4.4 <i>Sčítání lidu.....</i>	<i>42</i>
6.4.5 <i>Matriční záležitosti.....</i>	<i>42</i>
6.4.6 <i>Volební záležitosti</i>	<i>54</i>

6.4.7	<i>Obecní funkcionáři a zaměstnanci</i>	59
6.4.8	<i>Správa obecního majetku</i>	64
6.4.9	<i>Obecní pozemky</i>	64
6.4.10	<i>Obecní budovy</i>	65
6.4.11	<i>Obecní výdělečné podniky</i>	66
6.4.12	<i>Obecní lesy a vody</i>	66
6.4.13	<i>Rozpočtové hospodaření obce</i>	66
6.4.14	<i>Bezpečnost osob a majetku</i>	66
6.4.15	<i>Polní, lesní a vodní puch</i>	67
6.4.16	<i>Veřejné cesty a silnice</i>	67
6.4.17	<i>Veřejná doprava a spoje – železnice</i>	69
6.4.18	<i>Léčebná péče</i>	71
6.4.19	<i>Hygienické poměry v obci</i>	72
6.4.20	<i>Opatření proti nakažlivým nemocem</i>	72
6.4.21	<i>Veterinární záležitosti</i>	73
6.4.22	<i>Čelední a pracovní záležitosti</i>	74
6.4.23	<i>Mravnostní záležitosti</i>	75
6.4.24	<i>Stavební záležitosti</i>	76
6.4.25	<i>Požární záležitosti</i>	79
6.4.26	<i>Elektrifikace</i>	81
6.4.27	<i>Školství</i>	81
6.4.28	<i>Spolky</i>	86
6.4.29	<i>Osvětová činnost</i>	87
6.4.30	<i>Katastrální záležitosti</i>	87
6.4.31	<i>Soudní záležitosti</i>	88
6.4.32	<i>Živnosti a obchod</i>	88
6.4.33	<i>Peněžní ústavy</i>	90
6.4.34	<i>Zemědělství</i>	92
6.4.35	<i>Lesnictví</i>	94
6.4.36	<i>Myslivost</i>	94
6.4.37	<i>Rybolov</i>	96

7	SROVNÁNÍ PAMĚTNÍ KNIHY OBCE BEČVÁRY S PAMĚTNÍ KNIHOU OBCE RATBOŘ	97
----------	---	-----------

8	EDIČNÍ POZNÁMKA	101
9	EDICE PAMĚTNÍ KNIHY OBCE BEČVÁRY – ZÁPISY Z LET 1923-1948 I	
	ROK 1923	VIII
	ROK 1924	X
	ROK 1925	XII
	ROK 1926	XIX
	ROK 1927	XXIV
	ROK 1928	XXX
	ROK 1929	XXXV
	ROK 1930	XLIV
	ROK 1931	L
	ROK 1932	LVII
	ROK 1933	LXI
	ROK 1934	LXVI
	ROK 1935	LXXI
	ROK 1936	LXXVI
	ROK 1937	LXXX
	ROK 1938	LXXXV
	2. SVĚTOVÁ VÁLKA.....	XC
	ROK 1945	CI
	ROK 1946	CX
	ROK 1947	CXII
	ROK 1948	CXIII
10	ZÁVĚR.....	CXXI
11	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:	CXXV

11.1	ARCHIVNÍ PRAMENY.....	CXXV
11.2	LITERATURA.....	CXXV
12	SEZNAM OBRÁZKŮ	CXXIX
13	SEZNAM ZKRATEK:	CXXXI
	PŘÍLOHA 1. ZÁZNAMY Z MATRIKY ODDANÝCH FARY DRAHOBUDICE Z LET 1923 AŽ 1932.....	CXXXII
	PŘÍLOHA 2. MÍSTNÍ, OSOBNÍ A VĚCNÝ REJSTRÍK	CXXXVI
	PŘÍLOHA 3. SOUPIS OBECNÍCH KRONIK ULOŽENÝCH V SOKA KOLÍN SESTAVENÝ PRO ZKOUMANÉ OBDOBÍ (1923-1948).....	CLXVIII

Předmluva

Tématem této práce je Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry (ve srovnání s obcí Ratboř). V rámci této předmluvy je stručně nastíněna současná situace obce Bečváry. V dalších částech je pojednáno o obecním kronikářství na Kolínsku, těžiště celé práce pak spočívá na obecní kronice obce Bečváry. Uvedené poznatky o Bečvárech jsou pak v samostatné kapitole srovnávány se situací v obci Ratboř. Samostatnou kapitolu pak tvoří edice Pamětní knihy obce Bečváry (obecní kroniky) obsahující zápisy z let 1923-1948. K práci jsou připojeny 3 přílohy – Přílohu č. 1 tvoří Záznamy z matriky oddaných fary Drahobudice z let 1923 až 1932. V Příloze č.2 je obsažen Místní, osobní a věcný rejstřík. Příloha č.3 obsahuje Soupis obecních kronik uložených v SOkA Kolín sestavený pro zkoumané období (1923-1948). Soupis zahrnuje i kroniky, které jsou dosud uloženy u původců.

Obec Bečváry lze, s ohledem na dobu, kdy byla sepsána tato práce, charakterizovat takto: Obec Bečváry se nachází v jižní části okresu Kolín, který je součástí Středočeského kraje. Starostou obce je Jan Uher, a to od roku 2004. Obecní zastupitelstvo bylo zvoleno ve volbách do zastupitelstev obcí a má 11 členů. Obecní úřad obce Bečváry sídlí ve Freundově vile čp. 161, která je součástí bývalého areálu pily.

V obci je Základní a mateřská škola. Základní školu zde navštěvují děti od 1. do 5. ročníku.

Obec Bečváry má své zdravotní středisko, které zahrnuje ordinaci praktického a zubního lékaře. Součástí zdravotního střediska je také lékárna.¹

Neocenitelný význam pro obec má železniční spojení. V obci se nachází nádraží, které leží na trati Kolín – Červené Pečky – Ratboř – Bečváry – Uhlířské Janovice – Ledečko. Obec měla až do roku 2006 železniční spojení i po trati Pečky – Zásmyky – Bečváry, dnes tato trať slouží pouze pro nákladní dopravu a pro jízdu sezonního výletního vlaku.

Obec má také autobusové spojení s Prahou, Kutnou Horou a Kolínem.

¹ Obec Bečváry: Důležité odkazy. Obec Bečváry: Důležité odkazy [online]. Bečváry: Bečváry, 2017 [cit. 2017-08-25]. Dostupné z: <http://www.becvary.cz/dulezite-odkazy/>

Majitelem zdejšího zámku je zpěvák Robert Kodym.² V obci sídlí zemědělská společnost ZAS Bečváry a.s.³ a velkoobchod zemědělskými potřebami ZEMPOMARKET a.s. Bečváry⁴.

V obci je restaurace U Laudona, která se nachází v přízemí Sokolovny. Při Sokolovně se nachází sportovní areál s fotbalovým a nově také tenisovým hřištěm. V obci je jeden obchod se smíšeným zbožím. V obci se dále nachází řeznictví, poštovní úřad a prodejna chovatelských potřeb s autoservisem. V Bečvárech sídlí také některé další právnické osoby a podnikatelskou činnost zde vyvíjejí také drobní živnostníci a řemeslníci.

Obec má stále převažující zemědělský charakter. V katastrálním území Bečváry se také nacházejí dva rybníky – Bosňák a Podbečvárecký (poblíž stejnojmenného mlýna). V sousedství rybníku Bosňák se nachází přírodní památka Lůmek u Bečvár, která se vyznačuje hadcovým lůmkem s nalezištěm českého granátu a v celosvětovém měřítku vzácné horniny *griquait*. Oba rybníky jsou využívány k chovu ryb, hlavně kaprů. V sousedním katastrálním území Poďousy, které patří k obci Bečváry, se při hranici s katastrálním územím Bečváry nachází rybník Mlýnek (dříve nazývaný jako Votrubovský, ležící u stejnojmenného mlýna).

² Katastr nemovitostí ČR, obec Bečváry, katastrální území Bečváry, LV č.994

³ Obchodní rejstřík. *Veřejný rejstřík a sbírka listin* [online]. [cit. 2017-08-25]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=107644&typ=PLATNY&sp=H4sIAAAAAAAAAAKtWykvMTU0JSCwCUiWpRcVKVtHVStmpUpWQJmq1DIiHaWyxJzSVCC%252FKrFYISn1%250D%250ASG%252FZ4YVFIUq1sbUAfimt4j0AAAA%253D%250D%250A>; www.zasbecvary.cz

⁴ <http://www.zempo.cz/>, [cit. 2017-08-27]

Obecná část

1 Úvod

Narodil jsem se v Kolíně. V obci Bečváry jsem po narození žil trvale (od roku 1991) asi 2 roky. Žijí zde moji prarodiče. V Bečvárech jsem navštěvoval od roku 1994 do roku 1997 mateřskou školu. Na základní školu jsem však již nastoupil do Zásmuk, kde mě učila manželka současného bečvářského kronikáře, MVDr. Jaroslava Morávka. V Bečvárech jsem trávil veškerý volný čas a vždy jsem se cítil být více „bečvarákem“. Od roku 2005 žiji trvale opět v Bečvárech. Od dětství jsem se setkával s knihou autorů Bisinger, Kamínka, Morávka a Schwippela *Bečváry 1265-1985*.⁵ Tato kniha mě přivedla k zájmu o studium dějin obce Bečváry a o studium historie obecně. Od roku 2009 se soustavněji věnuji genealogii vlastního rodu, historii rodů a čísel popisných v obci Bečváry a také v připojených obcích. K chalupám a gruntům mě přivedla práce místní rodačky Růženy Semanské (1910-1979), která je zároveň mojí velmi vzdálenou příbuznou, resp. máme společné předky z rodu Semanských a dalších rodů.⁶ Rod Semanských přišel na panství Červené Pečky, kam tehdy patřily i Velké Bečváry a Drahodobice, po roce 1669 z panství Litomyšl. S obecní kronikou obce Bečváry jsem se setkal poprvé při volbách v roce 2012, kdy mi byla se souhlasem kronikáře zapůjčena k nahlédnutí pracovníci Obecního úřadu v Bečvárech. Tehdy jsem provedl první výpisky a knihu také celou zdokumentoval digitálním fotoaparátem.

Při výběru vhodného pramene k sepsání seminární práce pro předmět Nauka o pramenech novověku jsem si na podzim 2015 z výše popsanych důvodů zvolil jako téma práce Pamětní knihu obce Bečváry. Vzhledem k rozsahu pramene jsem tehdy časový rozsah zápisů omezil na léta 1923-1930. Pro účely této bakalářské práce jsem se rozhodl časový rozsah rozšířit na léta 1923-1948.

Význam Pamětní knihy obce Bečváry (Obecní kronika) spočívá zejména v zachycení každodennosti, života obyvatel bývalých obcí Velké a Malé Bečváry. Je nutné zdůraznit, že Pamětní kniha je pouze jedním z pramenů, které popisují dané období. Zápisy

⁵ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl.

⁶ SEMANSKÁ, Růžena. *Historie gruntů a chalup v Bečvárech*. Vydání první. Praha, 1978. (strojopis), dále SEMANSKÁ, Růžena. *Kronika obce Bečváry*. Vydání první. Bečváry, 1953. (strojopis)

popisují život obyvatel od období tzv. první republiky, zachycují zemědělský život v obci, stav průmyslu v obci, školský, politický a zejména také kulturní život v obci. Všemi zápisy, které se vztahují k první republice, a jsou předmětem této práce, se prolíná nadšení a radost z nově nabyté svobody a vzniku nového, samostatného československého státu. Obyvatelé „obdivují“ již ne císaře pána, ale prezidenta, Tomáše Garrigua Masaryka. Význam Pamětní knihy spočívá zejména v tom, že nám umožňuje učinit si bližší obrázek o životě obce v minulosti a tento obrázek porovnat se stavem dnešním. Lépe se tak můžeme vyrovnávat s některými palčivými problémy, které musí obyvatelé obce, obec a její představitelé řešit dnes, i do budoucna, neboť se můžeme poučit ze zkušeností našich předků a říci, že řešíme v jádru velmi podobné problémy, jako oni.

V rámci následujících kapitol je pojednáno o Pamětní knize obce Bečváry, o obci Bečváry jako takové, o kronikáři Aloisi Petránkovi. Dále bude provedena vnější kritika pramene a vnitřní kritika pramene, spojená s edicí. Následně bude provedeno, v rámci vnitřní kritiky pramene, zhodnocení zápisů a popis podstatných rysů pramene.

Cílem práce by také mělo být zodpovězení otázky, zda Pamětní kniha obce Bečváry, resp. informace v ní obsažené, odpovídají skutečnosti.⁷

Nyní bych popsal kritéria výběru srovnávací obce Ratboř. Obec Ratboř leží rovněž na území okresu Kolín. Nachází se poměrně nedaleko od Bečvár, vzdálenost činí cca 7km. Z obce Ratboř pochází moje matka, žijí zde moji prarodiče, jedná se tedy o obec mně velmi blízkou. Důvodem k výběru obce Ratboř byla řada skutečností, které jsou oběma obcím společné, nebo se naopak v každé z obcí liší. Z historického pohledu byly obě obce kolem roku 1735 součástí panství Červené Pečky. Obě obce byly později sídlem správy panství a velkostatku (Bečváry, Ratboř), v obou obcích se nacházejí budovy někdejších vrchnostenských sídel (zámek). Obě obce leží na trati Kolín – Uhlířské Janovice – Ledečko. Jak v Bečvárezech, tak v Ratboři, byl založen cukrovar. Po roce 1902 měly dokonce oba cukrovary stejného majitele. V obou obcích existoval dříve vrchnostenský pivovar. Obě obce měly ve sledovaném období vlastní školu. V Ratboři se nachází kostel, v Bečvárezech nikoli. To jsou hlavní důvody pro výběr srovnávací obce. Porovnání obecních kronik je obsaženo v samostatné kapitole.

⁷ BERNHEIM, Ernst. *Úvod do studia dějepisu*. V Praze: Jan Laichter, 1931. [iv], 190, [viii] s. Laichterův výbor nejlepších spisů poučných; kn. 56., str. 137

2 Prameny a literatura

Všechny významné události týkající se obcí, bývají zachyceny v pramenech úřední povahy – např. protokolech o schůzích obecních zastupitelstev, účtech nebo úředních spisech. Pokud se zabýváme významnějšími událostmi, které se odehrály ve větších obcích, mohou být tyto události také zachyceny denním tiskem a novinami.⁸

2.1 Archivní prameny

V této kapitole jsou zhodnoceny nejdůležitější archivní fondy, které se vztahují k obci Bečváry. Jedná se tedy především o demonstrativní výčet. Záležitosti, které lze nalézt ve fondech níže neuvedených, jsou s odkazem na příslušný fond zmíněny v souvislosti s výkladem o příslušné problematice.

Máme-li zhodnotit prameny, které se vztahují k dějinám obce Bečváry, obce jako subjektu, máme možnost nahlédnout do těchto fondů:

- Archiv obce Bečváry (1780 - 1945 (1950)) – uložen v SOkA Kolín - dále jen „AO Bečváry“⁹ (rozsah fondu činí 1,1bm archiválií, fond obsahuje 52 úředních knih a rukopisů, 1 karton a 11 registraturních pomůcek)
- Místní národní výbor Bečváry – taktéž uložen v SOkA Kolín – dále jen jako „MNV Bečváry“¹⁰ (rozsah fondu činí celkem 2,25bm archiválií, fond obsahuje 83 úředních knih a rukopisů, 1 kartotéku, 8 typářů a jejich samostatných otisků, 1 karton, 8 fascikulů, 14 balíků, 13 registraturních pomůcek a 10 podacích protokolů)

Vzhledem k časovému vymezení výše uvedených fondů je lze z hlediska vymezení časového rozsahu této práce oba využít. Význam fondu AO Bečváry spočívá především v možnosti blíže se seznámit s chodem obce a životem v ní, a to převážně mezi lety 1850 a rokem 1923, tedy rokem, kdy byla založena obecní kronika, která je předmětem této práce. Zároveň tento fond slouží k ověřování a doplňování informací obsažených v obecní kronice, a to pro zápisy z let 1923-1945. Pro doplnění rozboru obecní kroniky obce

⁸ KAZIMOUR, Josef. *Návod k vedení pamětních knih*. V Praze: Českosl. zeměděl. museum, 1920. 7 stran, str. 1

⁹ SOkA Kolín, Archiv obce Bečváry (1780-1945) - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/30625/?q=be%C4%8Dv%C3%A1ry>

¹⁰ SOkA Kolín, Místní národní výbor Bečváry (1941-1992) - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/30624/?q=be%C4%8Dv%C3%A1ry>

Bečváry v letech 1923-1948 mají mimořádný význam Zápisy o schůzích obecního výboru (rady) z let 1930 až 1946 (inv.č.2) a Zápisy o schůzích obecního zastupitelstva z let 1915 až 1930 (inv.č.3) a dále zejména Matrika příslušníků obce z let 1902 až 1942 (inv.č. 3a). Spisový materiál dokumentuje řadu registraturních pomůcek – podacích a jednacích protokolů z let 1927 až 1947. Pro zvolené období se jedná o celkem 7 svazků těchto pomůcek (inv.č.21-26, 26a).

Ostatní archiválie a zejména spisový materiál z fondu AO Bečváry jsou zmíněny v textu této práce v rámci jednotlivých kapitol a podkapitol.

Fond MNV Bečváry pak využijeme pro poznání života obce Bečváry v letech 1945-1948. Z tohoto fondu mají pro téma této práce největší význam Zápisy o schůzích rady MNV z let 1947-1957 (inv.č.1), dále podací protokoly z let 1945-1948 (inv.č.17,18,19,20), spisy Všeobecné agendy z let 1945-1946 (inv.č.27) a účetní materiály – hlavní knihy z let 1946-1948 (inv.č.30,31,32,33).

Pro poznání školských poměrů v obci Bečváry využijeme fond Základní devítiletá škola¹¹ Bečváry (1892-1976).¹² K bečvářské škole patří také školní kronika, která je taktéž uložena v SOkA Kolín. Tato kronika obsahuje zápisy z let 1892-1976, a může tak velice vhodným způsobem doplňovat zápisy obsažené v obecní kronice.

Jednotné zemědělské družstvo Svoboda bylo v Bečvářech založeno až v roce 1952. Tento letopočet přesahuje časové vymezení této práce, a tak se jím zabývat nebudeme. Informace o něm lze však zmínit v souvislosti s některými, zejména zemědělskými otázkami, vztahujícími k období do roku 1948 (př. (ne) členství obyvatel obce Bečváry v JZD Svoboda Bečváry). Fond je uložen v SOkA Kolín.¹³

Další kategorií fondů, které lze využít při psaní této práce, jsou fondy spolků, uložené v SOkA Kolín. V případě Bečvár je to fond SOKOL – tělocvičná jednota Bečváry. Tento fond obsahuje zápisy ze schůzí Sokola v Bečvářech, a to od jeho založení, až do roku 1940. Jedná se o sokolské kroniky, které byly v roce 1940 některým z členů Sokola

¹¹ Škola poskytovala původně vzdělání od 1.do 5.třídy, později pouze do 4.třídy, v současné době opět od 1.do 5.třídy.

¹² SOkA Kolín, Základní devítiletá škola Bečváry (1892-1976) - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/29327/?q=be%C4%8Dv%C3%A1ry>

¹³ SOkA Kolín, Jednotné zemědělské družstvo Svoboda Bečváry (1952 - 1991) - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/29601/?q=be%C4%8Dv%C3%A1ry>

zazděny v budově pivovaru, tzv. Nového zámku, a náhodně objeveny při demolici pivovaru v roce 1982.

Pro poznání dějin obce Bečváry z hlediska dějin bývalé patrimoniální správy, historie obce před rokem 1848 a částečně také po roce 1848 (do roku 1882), můžeme využít archivní fond „*Velkostatek Bečváry*“,¹⁴ který je uložen ve Státním oblastním archivu v Praze na Chodovci. Fond Velkostatek Bečváry byl uspořádán v roce 1962 v Buštěhradě¹⁵ J. Roubíčkem. Tehdy byl také zpracován inventář k tomuto fondu. Základem pozdějšího velkostatku Bečváry byly původně obce Malé Bečváry a Velké Bečváry. První písemná zmínka o obci Velké Bečváry pochází z 28. srpna 1265,¹⁶ kdy se zde uvádí Horyna z Bečvár (*Horina de Bechwar*). Malé Bečváry se poprvé připomínají v roce 1381. K definitivnímu spojení obou statků, tj. Malých a Velkých Bečvár, v jeden hospodářský celek v rukou jednoho držitele dochází roku 1763. Ke splynutí obou obcí v obec Bečváry dochází roku 1899. V řadě pramenů jsou držitelé Malých a Velkých Bečvár často směřováni a zaměňováni. Proto je nutné důsledně oddělovat držitele jednotlivých obcí a statků.

Rozsah uspořádaného fondu Velkostatek Bečváry je následující: 18 knih správních, 42 svazků evidenčních pomůcek, 2 knihy účetní, 51 kartonů spisů a účtů, 5 plánů, 118 evidenčních a 567 inventárních jednotek.¹⁷

Z fondů církevních institucí má pro obec Bečváry největší význam fond Farní úřad Drahobudice ((1662) 1711 – 1958), uložený v SOkA Kolín. Součástí fondu je 1 pamětní kniha, která však zahrnuje starší období. Pro léta 1923-1948, stejně tak i pro období od roku 1850 do roku 1923, je důležitý druhý svazek Pamětní knihy farního úřadu v Drahobudicích, která byla od roku 1955 uložena na Děkanském úřadu v Zásnukách. Tato Pamětní kniha je v současné době uložena na Farním úřadě v Uhlířských Janovicích, v jehož správě se drahobudický kostel v současné době nachází.

Některé informace o fungování cukrovaru v Bečvárech můžeme nalézt ve fondu „*Cukrovar Ratboř (1886-1992)*“.¹⁸ Fond je uložen v SOA Praha. Informace o stavbě

¹⁴ SOA Praha, Velkostatek Bečváry (1654-1882) - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/7924/?q=be%C4%8Dv%C3%A1ry>

¹⁵ Buštěhrad, okres Kladno, Středočeský kraj

¹⁶ EMLER, Josef. *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae. Pars II, Annorum 1253-1310*. Praeae: Typis Grégerianis, 1882. 1483 s., str.191

¹⁷ ROUBÍČEK JAN: VELKOSTATEK BEČVÁRY, 1654 - 1882. Inventář, 1962, s. 29, ev.č. 260, str.5

železnice Pečky – Zásmyky (-Bečváry) a Kolín – Čerčany – Kácov, nalezneme například ve fondu „Zemský výbor – železniční oddělení“.¹⁹ Fond je uložen v NA ČR.

Pro srovnávací kapitolu (obec Ratboř) je využit příslušný svazek ratbořské obecní kroniky z let 1928-1949, který je uložen v SOkA Kolín.²⁰ Elektronická verze kronik je dostupná na internetových stránkách obce Ratboř.²¹

2.2 Literatura

2.2.1 Monografie, kolektivní díla, sborníky a periodika

Nejstarší ucelenější informace o obci Bečváry nalezneme v Schallerově topografii.²² První komplexní zpracování dějin obce Bečváry představuje kapitola o Bečvárech obsažená v Tůmových²³ Pamětech osad na Kouřimsku, vydaných v roce 1915.²⁴ Samostatně tiskem vydané publikace o dějinách obce se Bečváry dočkaly až v roce 1985,

¹⁸ SOA Praha, Cukrovar Ratboř (1886-1892) - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/6471/?q=be%C4%8Dv%C3%A1ry>

¹⁹ NA ČR, fond ZV-ŽO, i.č.441 – místní dráha Kolín - Čerčany – Kácov, kt.320 - podrobnosti o tomto fondu lze vyhledat také v databázi Badatelna.eu - <http://badatelna.eu/fond/2208/uvod/>

²⁰ SOkA Kolín, Kronika obce Ratboř (1928-1949)

²¹ Obecní kronika Ratboř, dostupné online: <http://www.ratbor.cz/hlavni-menu/informace-o-obci/kronika/>, [cit. 2017-08-27]

²² SCHALLER, Josef František Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen : darinn alle Städte, Flecken, Herrschaften, Schlösser, Landgüter, Edelsitze, Klöster, Dörfer, wie auch verfallene Schlösser und Städte unter den ehemaligen und jetzigen Benennungen samt ihren Merkwürdigkeiten beschrieben werden. Zehnter Theil, Kaurzimer Kreis / Verfasset von Jaroslaus Schaller, a St. Josepho Priester des Ordens der frommen Schulen, Ehrenmitgliebe der Königlichen Preußischen Gesellschaft naturforschender Freunde in Berlin, und Halle, und wirklichem Mitgliebe der gelehrten Gesellschaft in Jena: Kaurzimer Kreis: Zehnter Theil.* Praha, Víden: Schönfeldschen Handlung, 1788.

²³ Josef Tůma (1865-1933). O osobě samotného Josefa Tůmy pak pojednává diplomová práce Lucie Burdové, obhájená v roce 2008 (BURDOVÁ, Lucie. *Josef Tůma*. Praha, 2008. Dostupné také z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/68327/>. Diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Vedoucí práce Doc. PhDr. Růžena Váňová, CSc.).

²⁴ TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl třetí, Paměti osad na Kouřimsku*. V Kolíně: Nákladem učitelstva školního okresu Kolínského, 1915. vii, 405 s.

kdy bylo vydáno kolektivní dílo autorů Bisingera, Kamínka, Morávka a Schwippela.²⁵ Nejnovější dílo pak představuje publikace kolektivu autorů vydaná k 750. výročí od první písemné zmínky o Bečvárech, a to v roce 2015, *Bečváry 1265-2015: obrazy z dějin Bečvár a jejich místních částí*.²⁶ Částečně lze také využít knihu Jelčany Krčínů z Jelčan z roku 2011, kterou napsala Libuše Hoznauerová.²⁷

Pro dějiny Bečvár má zvláštní význam strojopisná práce Růženy Semanské *Historie gruntů a chalup v Bečvárech*²⁸ a strojopisná práce téže autorky *Kronika obce Bečváry*.²⁹ Prvně zmíněná práce Růženy Semanské zůstala by po její smrti zapomenuta, naštěstí však její bratr předal strojopisnou verzi místní knihovně. V bečvářské knihovně se strojopis dosud nachází. Druhá z prací Růženy Semanské je uložena na Obecním úřadě v Bečvárech spolu s Pamětní knihou obce Bečváry (obecní kronikou).

Důležité je zmínit také regionální periodika – pro časové období obecní kroniky, jimž se tato práce zabývá předně, přicházejí v úvahu hlavně sociálně demokratické *Středočeské hlasy* (1912-1935), avšak existovala i řada periodik vycházejících před rokem 1923, např. *Kolínské noviny* (1876-1887).³⁰ Jak konstatuje Josef Kazimour, novinářské zprávy jsou především všeobecného rázu, ale i „pro kroniku některých míst značných služeb mohou prokázati.“³¹

3 Obecní kronika jako historický pramen

Pamětní knihy neboli kroniky, patří mezi nejcennější archiválie uchovávané v archivech. Často bývají jedním z prvních zdrojů, ke kterému historik v rámci své práce

²⁵ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl.

²⁶ BALAŠOVÁ, Hana et al. *Bečváry 1265-2015: obrazy z dějin Bečvár a jejich místních částí*. Bečváry: Obec Bečváry, ©2015. 244 s. ISBN 978-80-260-8037-4.

²⁷ HOZNAUEROVÁ, Libuše. *Jelčany Krčínů z Jelčan*. Bečváry: Obec Bečváry, 2011. 128 s. ISBN 978-80-260-0584-1.

²⁸ SEMANSKÁ, Růžena. *Historie gruntů a chalup v Bečvárech*. Vydání první. Praha, 1978. (strojopis)

²⁹ SEMANSKÁ, Růžena. *Kronika obce Bečváry*. Vydání první. Bečváry, 1953. (strojopis)

³⁰ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str. 198

³¹ KAZIMOUR, Josef. *Návod k vedení pamětních knih*. V Praze: Českosl. zeměděl. museum, 1920. 7 stran, str. 1

sáhne a využije ho pro svůj výzkum. Od poloviny 70. let 20. století jsou, v rámci jednotlivých archivů,³² soustavně pořizovány soupisy kronik.³³

K mohutnému rozvoji kronikářství dochází u nás po první světové válce. Zejména první světová válka byla svou povahou událostí dosud nevídanou, událostí, která ovlivnila i „nejodlehlejší chatku i vesnici“ a podobné události si tak zasluhují být v podobě záznamu (kronik) zachyceny pro budoucí generace.³⁴

Události zapisované v (obecních) kronikách jsou odrazem událostí všeobecného významu, které jsou ve velkém zachycovány jinými prostředky (denní tisk). Úkolem obecní kroniky je také zachycovat význam takových událostí pro jednotlivé obce. Je to úkol velmi potřebný a nutný.³⁵ Obecní kronika měla (a má) zachycovat události o všech důležitějších a významnějších událostech, věnovat pozornost svému okolí, z čehož by měl vyplývat její hlavní význam. Kronikářská činnost má také využívat materiálů z obecních archivů a soustavně shromažďovat materiál pro tvorbu kroniky.

Ve 20. letech 20. století zabýval se Josef Kazimour otázkou, zda navzdory velkému počtu úředních pramenů obsahujících informace o obci, je stále potřebné vést obecní (a jiné) kroniky. Dospěl tehdy k názoru, že psaní kronik je nezbytnou činností. Vycházel tehdy z představy, že poměr archivu (zde pramenů týkajících se obce vznikajících z úřední povinnosti) vůči kronice je obdobný, jako kdybychom srovnávali životopis a život samotný. Poznávání historie obce z takového životopisu by pak vypadalo asi tak, jako kdybychom poznávali krajinu pouze z mapy. Zároveň konstatuje: „*Akta jsou suchá, ale v kronice je život.*“ Obecní kronika by tak měla názorně vypravovat a v tomto vyprávění zachovat barvitost a ráz doby.³⁶

³² PÁNEK, Jaroslav - PROCHÁZKOVÁ, Eva - VÁŇA, František: *Kroniky a kronikářství v okrese Benešov*. Jaroslav Pánek, Eva Procházková, František Váňa. In: *Středočeský sborník historický / Praha : Státní archiv v Praze ve spolupráci s okresními archivy Středočeského kraje Sv. 11, (1976), s. 211-259.*

³³ MIŠKOVSKÁ, Zuzana - *Soupis kronik v okrese Kolín*. Miškovská, Zuzana. In: *Archivní prameny Kolínska / Kolín : Státní okresní archiv (2003 [vyd. 2004],) s. 147-198.*

³⁴ KAZIMOUR, Josef. *Návod k vedení pamětních knih*. V Praze: Českosl. zeměděl. museum, 1920. 7 stran, str. 1

³⁵ KAZIMOUR, Josef. *Návod k vedení pamětních knih*. V Praze: Českosl. zeměděl. museum, 1920. 7 stran, str. 1

³⁶ KAZIMOUR, Josef. *Návod k vedení pamětních knih*. V Praze: Českosl. zeměděl. museum, 1920. 7 stran, str. 1

Tato kapitola se zabývá obecními kronikami. V případě obecních kronik, pokud se dochovaly, rozlišujeme obecní kroniky uložené na obecních úřadech, městských úřadech nebo v SOkA.

V Příloze č.3 k této práci je obsažen Soupis obecních kronik uložených v SOkA Kolín sestavený pro zkoumané období (1923-1948). Tento soupis byl zpracován na základě publikovaného soupisu z roku 2003³⁷ a doplněn o vybrané přírůstky SOkA Kolín z let 1998-2017.³⁸

První soupis kronik okresu Kolín vyšel ve Středočeském sborníku historickém v roce 1998.³⁹ Tento soupis vyšel v aktualizované podobě znovu v roce 2003.

3.1. Dosavadní zpracování tématu obecních kronik

Lze říci, že zájem odborné i laické veřejnosti o kroniky obecně, a tím i o kroniky obecní, v posledních letech stoupá. Přesto však existuje ještě velká část veřejnosti, která není s problematikou obecních kronik blíže seznámena.

V současné době lze také vysledovat několik různých přístupů k popularizaci a šíření povědomí o obecních kronikách.

Jde především o činnost samotných kronikářů, kteří pořádají (nebo by měli) akce související s kronikou – čtení z kronik, procházky obcí, apod.

Nezastupitelnou roli v evidenci a zpřístupňování kronik hrají státní archivy – kroniky může badatel studovat přímo v archivu, anebo je studovat v digitální verzi, z pohodlí domova. Velkou výhodou digitalizace je možnost studia poměrně rozsáhlého množství kronik, a to v rámci více databází či archivů. Nabízí se tak přímo možnost užití srovnávací metody a sledování vybraných jevů v rámci většího území.⁴⁰

Kroniky neuložené v archivech badateli předkládá kronikář dané obce, nebo je informace jinak badateli zprostředkována.

³⁷ MIŠKOVSKÁ, Zuzana - *Soupis kronik v okrese Kolín*. Miškovská, Zuzana. In: Archivní prameny Kolínska / Kolín : Státní okresní archiv (2003 [vyd. 2004],) s. 147-198.

³⁸ Přírůstkové karty obecních kronik SOkA Kolín

³⁹ MIŠKOVSKÁ, Zuzana - *Kroniky a kronikářství v okrese Kolín*. Zuzana Miškovská. In: Středočeský sborník historický Praha : Státní oblastní archiv v Praze Sv. 24, (1998,) s. 107-141.

⁴⁰ LEDNICKÁ, Blanka. *Sestavte si rodokmen: pátráme po svých předcích*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 171 s., [5] s. obr. příl. ISBN 978-80-247-4069-0, str.27

Velkou roli hrají obce, které v některých případech zpřístupňují své kroniky ve vlastní režii na webových stránkách, apod. Konečně dalším způsobem je metoda sice pracná, ale z mnoha ohledů cenná, a tou je přepsání celé podoby do textové podoby.⁴¹

Jednou z možností práce s kronikami je studium kroniky jako takové – zprostředkováním v digitální podobě, v podobě papírové kopie, nebo např. tak, že obec vydá kroniku nebo její část formou reprintu.⁴²

Další možností práce s kronikami (nejen obecními) je její využívání jako hlavního pramene při vytváření různých odborných, popularizačně-historických, ale především také vědeckých a kvalifikačních prací. Tyto práce mají různý charakter a různou podobu.

Kronikou jako literárním žánrem se zabývala v roce 2011 Jitka Pašková.⁴³ Obecní kronikou jako písemností i vypovídacím pramenem se zabývala v roce 2015 Martina Malá.⁴⁴ Obecní kronikou jako dokladem doby, archiválií a informačním zdrojem se v roce 2017 zabýval Josef Humlíček.⁴⁵ Existují práce, které se zabývají jednou (obecní) kronikou, ale i práce, porovnávající více (obecních či jiných) kronik, například na území určitého okresu, apod.⁴⁶ V některých případech je využito více druhů kronik, například kombinace

⁴¹ Jako je tomu v případě ratbořské obecní kroniky - <http://www.ratbor.cz/hlavni-menu/informace-o-obci/kronika/> - [cit. 2018-05-09]

⁴² *Historie obce Suchdol: [1257-2007]*. 1. vyd. Kutná Hora: Obec Suchdol, 2007. 114 s. ISBN 978-80-254-1095-0.

⁴³ PAŠKOVÁ, Jitka. *Kronika jako literární žánr* [online]. 2011 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/96768>. Vedoucí práce Anna Stejskalová.

⁴⁴ MALÁ, Martina. *Obecní kronika jako písemnost i pramen* [online]. Pardubice, 2015 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/wgt1gl/>. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická. Vedoucí práce doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D..

⁴⁵ HUMLÍČEK, Josef. *Obecní kronika jako doklad doby, archiválie a informační zdroj* [online]. Pardubice, 2017 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/a6qjl4/>. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická. Vedoucí práce doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D.. Obdobná práce – viz například: SMRČINA, Michal. *Kronika jako doklad doby, archiválie a informační zdroj. (Na příkladu Náchoda)* [online]. Pardubice, 2015 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/ppalov/>. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická. Vedoucí práce doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D..

⁴⁶ DOLEŽALOVÁ, Libuše. *Vybrané obecní kroniky v okrese Olomouc v letech 1945 - 1955* [online]. Brno, 2013 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/c3l47y/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D..

obecních a školních kronik.⁴⁷ Obecní kroniky mohou také zachycovat měnící se situaci v zemědělství po roce 1945.⁴⁸ Mohou dokumentovat situaci v lokalitách, kde byl vysoký podíl obyvatelstva německé národnosti, zejména pak ve vztahu k odsunu německého obyvatelstva po druhé světové válce. Nebo naopak mohou dokumentovat vztahy Němců k českému obyvatelstvu.⁴⁹ Konečně také srovnání více kronik umožňuje analyzovat situaci v jednotlivých obcích, například v kontextu událostí poválečných let 1945-1946.⁵⁰ V případě, že se příslušná obecní kronika nedochovala, může někdy v dané vědecké či kvalifikační práci podaný obraz obce suplovat ztracenou obecní kroniku.⁵¹ Jiné práce nahlíží na kroniku města jako na důležitý etnografický pramen.⁵² Kroniky mohou také vystupovat jako pramen k dějinám každodennosti.⁵³ Obecní kroniky mohou ve vybraných lokalitách také dokumentovat rozvoj specifických segmentů lidské činnosti, které jsou spojeny se změnami zástavby, významnými změnami v krajině, apod., například rozvoj průmyslových oblastí.⁵⁴

⁴⁷ MAŇÁKOVÁ, Kateřina. *Obecní a školské kroniky jako zdroj informací o životě na Vsetínsku za I. světové války* [online]. Ostrava, 2016 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/0axnov/>>. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. Pavel Kladiwa, Ph.D..

⁴⁸ JIRSA, Jiří. *Modernizace venkova spojená se zakládáním jednotných zemědělských družstev na Strakonicku*. [online]. 2017 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/178861>. Vedoucí práce Kamil Činátl.

⁴⁹ ZOUZAL, Tomáš. *Transfer českého obyvatelstva z vojenského cvičiště SS Benešov a jeho sociální dopady (1942-1945)* [online]. 2011 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/67327>. Vedoucí práce Eduard Kubů.

⁵⁰ DUNOVSKÝ, Marek. *Situace v politickém okrese Strakonice v období od května 1945 do května 1946* [online]. 2010 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/90818>. Vedoucí práce Lubor Václavů.

⁵¹ HAVELKA, Jan. *Podještědská obec Hradčany v příběhu soudobých dějin* [online]. 2017 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/166435>. Vedoucí práce Zdeněk Beneš.

⁵² ZÁVESKÁ, Daniela. *Šafránkova kronika města Hořice jako etnografický pramen* [online]. 2014 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/123054>. Vedoucí práce Irena Štěpánová.

⁵³ ZÁVESKÁ, Daniela. *Šafránkova kronika a každodennost v kontextu východočeské kronikářské tvorby* [online]. 2017 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/152238>. Vedoucí práce Irena Štěpánová.

⁵⁴ BUROŇOVÁ, Zuzana. *Obecní kroniky jako pramen pro poznání environmentálních dějin průmyslového centra 20. století* [online]. Ostrava, 2014 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/c9d4h7/>>. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Doc. PhDr. Petr Popelka, Ph.D..

Některé práce se věnují také využitím kronik a počítačové techniky.⁵⁵

Z hlediska prací tematicky se podobajících mé práci, bych uvedl následující práce. Vývojem obecního kronikářství v dané obci celkově, bez užšího časového vymezení, se zabýval v roce 2008 Jiří Cukr.⁵⁶ Vývojem kronikářství obecně v daném regionu se zabývala v roce 2008 Zuzana Krchová.⁵⁷ Využitím farní kroniky dané farnosti v letech 1922-1948 se zabývala v roce 2013 Vladimíra Malá.⁵⁸

4 Vývoj právní úpravy obecních kronik

Povinnost vést pamětní knihy obcí (obecní kroniky) byla v Československu zavedena zákonem č.80/1920 Sb. z. a n., o pamětních knihách obecních ze dne 30. ledna 1920. Jednalo se o předpis velmi krátkého rozsahu. Podle tohoto zákona bylo povinností každé politické obce založit a vést, pokud tedy tak již nečinila, tzv. pamětní knihu obecní. Založení a vedení kroniky mělo být v každé obci úkolem zvláštní komise, která prostřednictvím kronikáře, prováděla do těchto knih zápisy. Kronikáře ustanovovalo obecní zastupitelstvo. Kronikář měl za tuto činnost nárok na přiměřenou odměnu. Vedení pamětních knih obcí bylo v gesci ministerstva školství a národní osvěty a ministerstva vnitra, které mělo k provedení z.č. 80/1920 Sb. z. a n. vydat prováděcí předpis.

Tím bylo nařízení č.211/1921 Sb. z. a n., kterým se prováděl výše uvedený zákon. Pamětní knihy měly být zavedeny nejpozději do konce roku 1922. Rozsah výše uvedeného nařízení činil 11 paragrafů. Kronikář měl na začátek zápisu zapsat své jméno a povolání. Kronikář měl zaznamenat zeměpisný plán obce a „v časové posloupnosti pamětihodné současné události místní, které výstižně zobrazují obec po stránce hospodářské, populační,

⁵⁵ SUP, Martin. *Obecní eKronika* [online]. Zlín, 2016 [cit. 2018-05-09]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/hojjzk/>>. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky. Vedoucí práce Ing. Petr Šilhavý, Ph.D..

⁵⁶ CUKR, Jiří. *Vývoj obecního kronikářství v Ledenicích* [online]. České Budějovice, 2008 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/jxdb1e/>>. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc..

⁵⁷ KRCHOVÁ, Zuzana. *Kronikářství na Chrudimsku v 19. a 20. století* [online]. Pardubice, 2008 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/aoybbk/>>. Diplomová práce. Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická. Vedoucí práce doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D..

⁵⁸ MALÁ, Vladimíra. *Radosti a strasti vesnice očima venkovských kronikářů na příkladu farnosti Bohumilice. Příspěvek k dějinám každodennosti v letech 1922-1948* [online]. České Budějovice, 2013 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/9lqi9d/>>. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr..

sociální, veřejně- zdravotnické, kulturní, lidopisné a náboženské.“⁵⁹ Události týkající se jiných samosprávných útvarů měl zaznamenávat tehdy, dotýkaly-li se života v obci.

Události měly být zaznamenávány s odstupem, po ustálení obecného názoru na ně, a to pouze události podstatné. Veřejné ústavy a úřady byly povinny kronikáře podporovat, co se týká poskytování informací. Kronikář směl požadovat informace a jen pro potřebu kroniky a nesmělo to odporovat právním předpisům nebo veřejnému zájmu.

Pokud odmítaly průmyslové závody, spolky, velkostatky poskytnout informace, měla smírně zakročit obec.

Paragraf 4 vymezoval kritéria pro výkon funkce kronikáře. Zejména ve větších obcích a městech jím měl být archivář, muzejník nebo knihovník. Události měly být zapisovány pravdivě a věrně.

Paragraf 5 stanovil podmínky pro uložení kroniky. Měla být uložena v pevném a trvalém pouzdře v uzamčené skříni ve škole, apod., na suchém místě, na radnici, eventuálně v městském archivu. Rovněž popsaná kronika měla být předána odborné instituci.

Paragraf 7 uváděl podmínky pro složení a fungování letopisecké komise. Povinností kronikáře dále bylo předkládat každoročně zprávu o vedení knihy obci.

Do kroniky směli nahlížet jen členové letopisecké komise. Ostatním bylo dovoleno nahlédnout po vyjádření kronikáře. Odepřený souhlas mohl nahradit nadřízený politický úřad. Jinak se nahlížení mělo dít za přítomnosti kronikáře a měl o něm být učiněn záznam.

Pamětní kniha měla být také jednou za tři roky veřejně vystavena.

Dozor nad vedením kronik příslušel nadřízenému politickému úřadu a dočasně také okresnímu školnímu inspektorovi. Jeho úkolem nebylo kontrolovat zápisy, mohl však politickému úřadu oznámit zjištěné závady.

Nařízení se vztahovalo pouze na území dnešní České republiky, pro Slovensko a Podkarpatskou Rus mělo být vydáno zvláštní nařízení. V roce 1932 se však uvádí, že toto nařízení má dále zůstat v platnosti na Podkarpatské Rusi, než dojde k přijetí vlastního předpisu.⁶⁰

Druhým prováděcím předpisem bylo od roku 1932 vládní nařízení č.169/1932 Sb. z. a n., ze dne 17. listopadu 1932. Rozsah nařízení činil 12 paragrafů.

⁵⁹ Nařízení č.211/1921 Sb. z. a n.

⁶⁰ § 11 vládního nařízení č. 169 / 1932 Sb. z. a n., ze dne 17. listopadu 1932, o pamětních knihách obecních

Podle tohoto nařízení měla být pamětní kniha pořízena na náklady obce a vedena nejpozději od 1. července 1933. Dosavadní kroniky měly být přizpůsobeny tomuto nařízení, případně měly být vedeny pod dozorem letopisecké komise. Pamětní kniha (kronika) nemusela být vedena zvlášť v každé obci, pokud se za tímto účelem spojilo dvě nebo více obcí (v dnešním slova smyslu by se jednalo o uzavření veřejnoprávní smlouvy). Tato „dohoda“ však podléhala schválení nadřízenými orgány.

Nařízení také stanovilo zákaz zcizovat pamětní knihu a povinnost opatřit ji obecní pečeti na stanovených místech. Listy knihy musely být očíslovány a jejich počet na úvodním listu potvrzen starostou a jedním členem obecní rady. Podle paragrafu 9 mohl každý občan navrhnout změnu či opravu v určité lhůtě po veřejném vystavení kroniky.

5 Dějiny obce Bečváry do roku 1923

Chceme-li pro účely této práce nastínit dějiny obce Bečváry do doby, než byla založena v této obci kronika, můžeme výklad o období do vzniku obecní kroniky rozdělit do níže uvedených úseků. Při tomto rozdělení však musíme mít na paměti, že až do roku 1899 tvořily obec Bečváry dvě samostatné obce – Velké a Malé Bečváry. V jistých údobích byly tyto obce dokonce součástí odlišných panství. Obě obce však po roce 1650 byly farně příslušné do Solopysk a později do Drahodobudic. Pro účely této práce se ve výkladu dějin obce Bečváry do roku 1923 nezabýváme dějinami před rokem 1500.

Rozdělení výkladu je tak následující:

- a) Dějiny obce Malé Bečváry
- b) Dějiny obce Velké Bečváry
- c) Bečváry v kontextu kolínského okresu
- d) Dějiny sloučených Bečvár (léta 1899-1923)
- e) Dějiny obce Bečváry v letech 1923-1948 – tento úsek dějin obce Bečváry představuje časové vymezení tématu této práce

5.1 Dějiny obce Malé Bečváry

Roku 1616 kupuje Malé Bečváry Radslav Kostomlatský Vřesovec z Vřesovic od Jana Kryštofa Myšky ze Žlunic.⁶¹ Roku 1623 byl statek Radslavu Kostomlatskému z Vřesovic konfiskován jednou polovinou, později však dědičně vložen rodu Vřesovců do desk zemských.⁶² V držení Vřesovců zůstává statek Malé Bečváry s tvrzí až do 80. let 17. století. Od konce 17. století drželi statek, ves a tvrz Malé Bečváry Haugvicové z Biskupic, v 1. čtvrtině 18. století zde také působil rod Cyranů z Boleshausu. Na konci 50.let 18.století se zde zmiňují Pachtové z Rájova. V roce 1759 kupuje Malé Bečváry panovnice Marie Terezie a daruje je polnímu maršálu Ernstu Gideonu Laudonovi, který na statku a tvrzi Malé Bečváry žil od roku 1759 do roku 1763. Po roce 1763 odchází Laudon na zámek ve Velkých Bečvárech, který dostavuje do dnešní podoby. Statek Malé Bečváry s tvrzí zůstává nevyužit a ještě před Laudonovým odchodem z Velkých Bečvár do Vídně dochází v rámci tzv. raabisace k rozparcelování dvora na jednotlivé usedlosti a patrně i zániku původní tvrze. Posledním zbytkem starého dvora v Malých Bečvárech byl panský pivovar (Malé Bečváry čp.26 – dnes Bečváry čp.78), který zde byl v provozu ještě v roce 1820. Později však zaniká a stavení je využito k obytným účelům. Výroba piva pak pokračuje ve Velkých Bečvárech.

V roce 1793 bylo ve vsi Malé Bečváry zapsáno celkem 168 osob, ve 39 číslech popisných. Na jedno číslo popisné zde připadalo průměrně 4,3077 osoby. Nejvíce osob (8) bylo zapsáno v celkem třech číslech popisných. Průměrný věk činil 24,05215 roku.

⁶¹ BÍLEK, Tomáš Václav. *Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618. Část druhá.* V Praze: Nákladem Musea království českého, 1883. s. 673-1470. Spisů musejních č. 155. Novočeská bibliothéka; č. 25., str. 915.

⁶² DZV 466 H 5

Obrázek 1 Část areálu bývalého dvora v Malých Bečvárech.⁶³ Pravděpodobná lokalizace tvrze (panského obydlí) Malé Bečváry

Obrázek 2 Obce Velké Bečváry (Gros Betschwari) a Malé Bečváry (Klein Betschwari) na mapě 1. vojenského mapování⁶⁴

⁶³ Foto: autor (2008)

⁶⁴ I. vojenské (josefské) mapování - Čechy, mapový list č.127 (výřez) - 1764-1768 a 1780-1783 (rektifikace), měřítko 1: 28 800; © 1st (2nd) Military Survey, Section No. xy, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna, © Laboratoř geoinformatiky Univerzita J.E. Purkyně - <http://www.geolab.cz>, © Ministerstvo životního prostředí ČR - <http://www.env.cz>

5.2 *Dějiny obce Velké Bečváry*

V roce 1591 získává ves Velké Bečváry s poplužním dvorem a ves Horní Chvátliny s usedlostí a mlýnem Jaroslav Myška ze Žlunic za 6075 kop grošů českých.⁶⁵ Jaroslav Myška byl při pobělohorské konfiskaci odsouzen k manství a přijal roku 1627 na svůj statek léno.⁶⁶ Po třicetileté válce byli držiteli Velkých Bečvár Trautmannsdorfové a Velké Bečváry se tak staly součástí panství pečeckého⁶⁷ (Červené Pečky⁶⁸). Začátkem 18. století byl držitelem Velkých Bečvár Karel Jáchym Breda.⁶⁹ Po Karlu Jáchymu Bredovi je významným majitelem Velkých Bečvár Jan Jiří Hildebrand z Prandau (z Brandova). Za Hildebranda z Prandau dochází k dostavbě trojkřídleho barokního zámku. Přibližně roku 1763 získává po Hildebrandovi z Prandau Velké Bečváry a Drahobudice polní maršál Ernst Gideon Laudon, který od roku 1759 žil na statku Malé Bečváry. Záměrně zde používám slovo „získává“, ne přímo „kupuje“. Laudonovým příchodem do Velkých Bečvár dochází ke spojení statků Velké a Malé Bečváry v jeden hospodářský celek. Laudon prodal Bečváry dvorské komoře. V 90. letech 18. století se zde krátce připomínají Šporkové. Bečváry pak byly spravovány Administrací státních statků, a to až do roku 1824.

V roce 1793 bylo ve vsi Velké Bečváry zapsáno celkem 184 osob, ve 41 číslech popisných. Na jedno číslo popisné zde připadalo průměrně 4,415 osoby. Nejvíce osob (9) bylo zapsáno v čp. 6 a čp. 22. Ze 184 osob bylo 94 mužů, 88 žen, průměrný věk činil 24,35 roku.

Po roce 1800 zde žil také arcivévoda Karel Ludvík Rakousko – Těšínský.⁷⁰ V roce 1824 kupuje panství Bečváry (obce Velké a Malé Bečváry, Drahobudice a Bílkov) v dražbě sládek Martin Liška ze Stříbra. Bečváry se tak dostávají do rukou původně nešlechtického rodu. V rukou Martina Lišky zůstaly Bečváry až do zániku poddanství a roboty v roce 1848. Po smrti Martina Lišky je majitelem jeho syn, František Liška. Po jeho

⁶⁵ DZV 168 J 5

⁶⁶ BÍLEK, Tomáš Václav. *Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618*. V Praze: Nákladem Musea království českého, 1882. cl, 672 s. Spisů musejních č. 155. Novočeská bibliothéka; č. 25., str. 388.

⁶⁷ Velkostatek Červené Pečky (1508 - 1948) - FIALA TOMÁŠ-ŠMELHAUS VRATISLAV: VELKOSTATEK ČERVENÉ PEČKY, 1508 - 1948. Inventář, 1959, s. 62, ev.č. 102.

⁶⁸ Červené Pečky, okres Kolín, Středočeský kraj

⁶⁹ Karel Jáchym Breda (*1663, +1740)

⁷⁰ Karel Ludvík Těšínský - www.facebook.com/pages/Karel-Ludvík-Rakousko-Těšínský/1604860096466873, [cit. 2017-08-27]

smrti (1883) je majitelkou zámku a velkostatku v Bečvářech jeho dcera Klára Lišková.⁷¹ Klára Lišková se provdala za Jana Frengla ze Zásbuk. Jan Frengl umírá v roce 1920. Jeho manželka, Klára Frenglová (rozená Lišková) umírá v roce 1927. Velkostatek je rozdělen mezi několik dědiců. Na zámku pak žila trvale pouze dcera Klára Frenglová mladší, která umírá v roce 1942. V roce 1950 byl založen Státní statek Bečváry, jehož hospodářství převzalo v roce 1952 nově vzniklé JZD Svoboda Bečváry.

Obrázek 3 Zámek Bečváry (dřívější Velké Bečváry) - před rokem 1955⁷²

5.3 Bečváry v kontextu kolínského okresu

Cílem této podkapitoly je shrnout důležité rysy vývoje Kolínska v období mezi lety 1848-1918, které se odrážejí i v životě obce Bečváry.

V letech 1848-1849 proběhla v celé monarchii revoluce, která byla v Čechách započata schůzí ve Svatováclavských lázních 11. března 1848. Největším přínosem revolučního roku 1848 bylo pro poddanský lid zrušení roboty. Poddaní se stali plnoprávními občany a vlastníky půdy, kterou obdělávali. Stalo se tak ovšem za náhradu.

V důsledku revoluce došlo u nás (i na Kolínsku) k rozvoji kapitalismu, rozvíjí se tovární výroba (strojírenství), prosazují se nové zemědělské metody. Dochází k výstavbě nových železnic a rozšiřuje se silniční síť.

V této době dochází v obcích na Kolínsku k rozvoji kulturního a spolkového života.⁷³

⁷¹ Nejmladší dokumenty ve fondu Velkostatek Bečváry pocházejí z roku 1882.

⁷² WIRTH, Zdeněk a BENDA, Jaroslav. *Státní hrady a zámky*. 2., v obr. části rozš. vyd. Praha: Orbis, 1955. [340] s. v různém stránkování. Obrazové publikace.

V 60. a 70. letech se na Kolínsku také silně rozvíjí cukrovarnictví. Od roku 1857⁷⁴ pracoval cukrovar v Ratboři,⁷⁵ avšak byly zde i starší cukrovary, například v Zásmukách, nebo v Suchdole na Kutnohorsku. V roce 1864 je založen cukrovar v Kolíně a ve Svojsčicích, o tři roky později v Plaňanech a Velimi, v roce 1868 v Českém Brodě, konečně v roce 1870 v Bečvárech (cukrovar v Bečvárech a jeho osudy jsou zmíněny na mnoha dalších místech této práce). Rozvoj cukrovarů na Kolínsku završují v roce 1871 dva nově založené cukrovary, a to v Cerhencích a Žiželicích.⁷⁶

V zemědělství se prosazuje střídavé hospodářství, jsou zaváděny nové pěstované plodiny, zejména brambory a cukrovka. Rozšiřuje se šlechtitelství, používají se umělá hnojiva a stále zdokonalované zemědělské stroje.

Na Kolínsku vznikají v 60. letech 19. století první záloženské spolky a následně i Občanské záložny. První záložny vznikaly ze jmění tzv. kontribučenských sýpek (podobně tomu bylo i v Bečvárech). Slučováním některých záložen vznikaly tzv. okresní hospodářské záložny. Na mnoha vesnicích vznikaly také tzv. Kampeličky.⁷⁷

Po vydání Únorové ústavy se intenzivně rozvíjí na Kolínsku spolkový život. Rozsáhlou aktivitu vyvíjel např. Sokol, který byl v Kolíně založen již v roce 1868 (v roce 1878 byla postavena budova Sokolovny). O dvacet let později, v roce 1888, je založen i Sokol v Bečvárech.

S rozvíjející se spolkovou činností souvisí i vznik spolkových a veřejných knihoven a čítáren.⁷⁸ S blížícím se přelomem století se začínají hlásit o slovo také nové politické strany, například národní socialisté (1898) a agrárníci (1879).

Na Kolínsku v této době vzniká větší množství nových školních budov a jsou rekonstruovány také některé významné budovy.⁷⁹

⁷³ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str.190

⁷⁴ Jelínek, Helfert uvádějí rok 1852.

⁷⁵ Jelikož se tato práce má zabývat ve srovnání i obcí Ratboř, bude na příslušném místě připomenut i cukrovar v Ratboři (výroba probíhala v letech 1857-1986).

⁷⁶ Do dnešní doby se výroba cukru na Kolínsku nezachovala ani v jediném cukrovaru. Jako poslední cukrovar pracoval do roku 1998? cukrovar v Cerhencích (společnost Union cukr Kolín, a.s.) a cukrovar v Českém Brodě (zrušen 2005).

⁷⁷ Peněžní ústavy Raiffeisenova typu.

⁷⁸ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str. 198

Pro potřeby cukrovarů byla v roce 1881 postavena místní dráha Pečky – Bošice-Zásmuky (s odbočkami do Kouřimi) a do svojšického cukrovaru v Karlově a vlečkami pro cukrovar v Plaňanech a Kouřimi. Provoz na této místní dráze byl zahájen oficiálně dne 15. února 1882. Z hlediska obce Bečváry je důležité rozšíření místní dráhy Pečky – Bošice – Zásmuky o vlečku ze Zásmuk do cukrovaru v Bečvárech, ke kterému došlo v roce 1887.⁸⁰ V letech 1900-1901 byla vystavěna i trať Kolín-Čerčany, s odbočkou z Rataj nad Sázavou do Kácova. Trať byla napojena v Bečvárech na trať Bečváry – Zásmuky. Rovněž byla zřízena vlečka do cukrovaru v Ratboři.

Na přelomu 19. a 20. století dochází v Kolíně ke vzniku dalších průmyslových závodů.⁸¹ V roce 1911 postavil v Kolíně ing. František Křížík parní elektrárnu.

V letech 1872-1912 stál v čele kolínské městské kapely František Kmoch.

V červenci 1914 vypukla válka. Život na Kolínsku byl událostmi I. světové války hluboce zasažen. Válka způsobovala také „*vážné hospodářské otřesy*“.⁸² Velké potíže byly se zásobováním a také odchodem mužských pracovních sil na frontu. Postupně stoupal odpor českého obyvatelstva proti válce. Na frontě se množily útoky na opačnou stranu fronty (k nepříteli).⁸³ V zahraničí dochází k vzniku legií, které bojovaly ve prospěch myšlenky budoucího samostatného státu. Legionáři se stali významnou politickou silou v novém státě. V této době se množí urážky majestátu a podobné trestné činy.

Do Kolína se za války dostalo i mnoho raněných vojáků a také polských uprchlíků z Haliče. Do Kolína přišlo i dva tisíce haličských Židů. Židé přišli za první světové války také do Bečvár, a to do místního cukrovaru.

V Rakousku byl nedostatek kovů, zejména barevných. Často byly prováděny rekvizice a sundávány a odváženy zvony. Zemědělství trpí v této době značným

⁷⁹ V Kolíně byla v letech 1887-1889 provedena přestavba radnice v novorenesančním slohu. V letech 1904-1910 pak byla podle plánů Josefa Mockera provedena oprava chrámu sv. Bartoloměje, čímž získal chrám svou dnešní podobu.

⁸⁰ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str. 201

⁸¹ Kolínská továrna na kávové náhražky (pozdější SOJA), FRAM (pozdější TATRA), rafinerie minerálních olejů – 1901 (pozdější KORAMO a PARAMO).

⁸² JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str. 205

⁸³ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str. 206

nedostatkem pracovních sil. Vzrůstá inflace, zvyšují se daně a vypisují se stále další válečné půjčky.

V tuto dobu se existence monarchie nezadržitelně chýlila ke svému konci. V červenci 1918 byl založen v Kolíně Národní výbor, který vystoupil z ilegality 17. října 1918.⁸⁴ 28. října nastal státní převrat. Od tohoto data hovoříme již o dějinách samostatného československého státu. Je třeba připomenout, že na řadě míst docházelo k rozbíjení soch katolických světců. Bylo tomu tak i v Bečvárech, kde byla svržena socha sv. Jana Nepomuckého. V následujících letech byla také založena většina obecních kronik Kolínska.

V Kolíně, kromě národního výboru, vznikla také Okresní hospodářská rada vedená sociálně demokratickým předákem Janem Koudelkou, pozdějším poslancem, který v roce 1928 pronesl projev také v Bečvárech (viz v edici Rok 1928). Národní výbory pracovaly necelé dva měsíce, počátkem prosince byly rozpuštěny. Moc opět převzala okresní hejtmanskost. Ta byla od roku 1919 přejmenována na okresní správu politické a v roce 1928 na okresní úřady.⁸⁵ V čele těchto orgánů stál okresní hejtman.

5.4 Dějiny sloučených Bečvár v letech 1899-1923

Zabýváme-li se obdobím mezi lety 1899 a 1923, musíme konstatovat, že již hovoříme o jediné, sloučené obci Bečváry. V obci v této době již existoval od roku 1884 Sbor dobrovolných hasičů a od roku 1888 také Tělocvičná jednota Sokol. Od roku 1870 (1871) byl v provozu bečvárecký cukrovar, který byl v 80. letech 19. století napojen železniční vlečkou na trať Pečky – Kouřim – Zásmyky.

Josef Tůma charakterizoval Bečváry (rozumíme dohromady obce Malé a Velké Bečváry) v roce 1890 takto: „*Bečváry čítaly v roce 1890 95 domů se 758 obyvateli, ..., mužů jest 371, žen 387, svobodných 223 mužů, 213 žen, ženatých či vdaných - 138 mužů, 141 žen, ovdovělých 10 mužů, 33 žen, dle vyznání katolíků 751, Izraelitského 7, číst a psát umělo 282 mužů, 287 žen, jen číst, 7 mužů 17 žen, neznalých 82--60 mužů 83--*

⁸⁴ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str. 209

⁸⁵ JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3, str.210

57 žen; v stáří do 16 let 152 mužů 136 žen, produkt. 198 mužů 129 žen, přes 60 let 21 mužů 22 žen. ⁸⁶

V roce 1893 se poprvé v zápisech obecního zastupitelstva hovoří o uvažované výstavbě nově nové železniční tratě. ⁸⁷

V roce 1897 bylo v Malých a Velkých Bečvárech dohromady napočítáno 72 koní, 360 kusů hovězího dobytka, 14 koz, 136 vepřů a 13 úlů. ⁸⁸

Roku 1901 byl v obci založen Spořitelní a záložní spolek, následujícího roku také četnická stanice. V roce 1901 byla také obec napojena na nově budovanou trať Kolín – Bečváry – Uhlířské Janovice – Leděčko.

V roce 1903 byla podána žádost k vrchnímu erárnímu silničnímu úřadu do Čáslavi o zřízení zábradlí kolem silnice procházející přes obec.

V roce 1904 uvažovala obec o zřízení noclehárny v obecním domku čp. 33. K uskutečnění tohoto záměru nakonec nedošlo.

V roce 1905 byla odsouhlasena výstavba silnice vedoucí z Bečvár do Mančic. V roce 1906 zapadl návrh, aby obec byla povýšena na městys. Následujícího roku bylo zřízeno obecní mrchoviště u Vidláku. V letech 1909-1910 byl postaven na Drahobudickém potoce, na místě bývalé třesňovky, rybník Bosňák.

Roku 1909 bylo adaptována obecní vězení v čp.33. ⁸⁹

Jakkoli mělo být úkolem obecních kronik vylíčit dopady první světové války na obce, v případě kroniky obce Bečváry rozsáhlejší zmínky o průběhu první světové války nenalezneme. Nalezneme zde ale zmínku největšího významu - o padlých občanech Bečvár: „*Ve válce 1914-1919 padli tito zdejší občané: Jiruš Bohumil, Kašpar Václav,*

⁸⁶ TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl třetí, Paměti osad na Kouřimsku.* V Kolíně: Nákladem učitelstva školního okresu Kolínského, 1915. vii, 405 s., str.169

⁸⁷ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí.* V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.44

⁸⁸ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí.* V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.46

⁸⁹ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí.* V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.44

Krásný Josef, Král Josef, Landa František,⁹⁰ Hruška František, Chuchvalec František, Tacl František, Trmal Josef,⁹¹ Zápotocký Josef, Šourek Josef, Růžička Jan, Rytina Rudolf, Švolba Josef, Špaček Bohumil, Zahajský František, Fišer Otto, Martínek⁹² Josef, Nouzák Alois a Hovorka František.⁹³

V listopadu 1914 bylo jednáno o ubytování uprchlíků z Haliče. Byla pro ně postavena obytná budova za cukrovarem, tzv. Rusárna.

12. února 1915 se Obecní zastupitelstvo usneslo uspořádat akci k nalámání štěrku, a to za účelem podpory zaměstnanosti.

V listopadu 1916 byla uspořádána tzv. stromková slavnost k uctění padlých.

Během první světové války byli v obci 4 obchodníci s potravinami:

- 1) Gustav Freund (čp. 101)
- 2) Marie Žatecká (čp. 109)
- 3) Josef Fišer (čp. 9)
- 4) Karolina Kašparová (čp. 22)

V březnu 1918 bylo pro děti zřízeno loutkové divadlo.

Roku 1920 bylo v Bečvárech založeno Sdružení volné myšlenky československé. Roku 1921 vznikla v Bečvárech Dělnická tělovýchovná jednota.⁹⁴

Část výzkumná

6 Pamětní kniha obce Bečváry

Pamětní kniha obce Bečváry je vedena od 1. ledna 1923 na základě výše zmíněných právních předpisů. Na titulním listu knihy je chybně uvedeno prováděcí nařízení č.80/1921, na místo správného č.211/1921 Sb. z. a n. Kniha obsahuje 148 listů, tedy 296 stránek. Kniha má rozměry 34,5 x 22 cm. Na titulním listu je podepsán Václav Pospíšil, starosta obce a Josef Petránek, člen obecního zastupitelstva. Nechybí také úřední kulaté razítko obce Bečváry. Titulní list knihy je ozdoben akvarelovou kresbou znázorňující

⁹⁰ Narozen v Drahobudicích.

⁹¹ Narozen v Sedlečanech?.

⁹² Fol.5

⁹³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VI

⁹⁴ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.49

čtveřici (dvě dvojice) lipových listů spojených navzájem iluzivními stopkami. Mezi dvojicemi lipových listů je umístěn červený akvarelový nápis, tiskacími písmeny, „OBEC BEČVÁRY“.⁹⁵ Zajímavý je údaj, který uvádí kronikář ve svém životopise na foliu č. 8 – kronika zdejší obce byla již dříve psána, ale během světové války se ztratila.⁹⁶ Popisovaná pamětní kniha tak historicky není první pokusem o vedení obecní kroniky v obci Bečváry.

Jednotlivé zápisy jsou psány dvěma písařskými rukama. Kniha je psána česky. V současné době je kniha uložena v budově Obecního úřadu v Bečvárech čp. 161, v přízemním podlaží, v místnosti, která slouží jako archiv. Místnost původně sloužila k obytným účelům jako ložnice obyvatelům čp. 161. V místnosti se nacházejí dřevěné police, na nichž jsou volně uloženy archiválie a dokumenty čekající na převzetí do příslušného archivu. Do archivu se vchází dvoukřídlými dveřmi (opatřenými petlicí se zámkem) z místnosti, která slouží jako jednací místnost představitelům a orgánům obce a jako volební místnost. Z archivu vedou ještě jedny dveře (jednokřídlé, snížené výšky) do koupelny, která dnes slouží jako kuchyňka. Tyto dveře, vzhledem ke spojení s archivem, nejsou používány a jsou dnes trvale uzamčeny.

Pamětní kniha obce Bečváry, tedy edice Pamětní knihy obce Bečváry, resp. zápisů z let 1923-1948, která tvoří samostatnou kapitolu této práce, je tímto způsobem zpracována vůbec poprvé. Je však důležité zmínit, že některé vybrané zápisy byly citovány a částečně editovány ve dvou publikacích o obci Bečváry (z roku 1985⁹⁷ a z roku 2015⁹⁸). Pamětní kniha obce Bečváry byla také citována v diplomové práci pojednávající o svobodném novináři Dr. Františku Kocourkovi.⁹⁹ Pamětní kniha obce Bečváry nebyla dosud zveřejněna v rámci zpřístupňování obecních kronik.

Charakter zápisů je ovlivněn povoláním obou kronikářů – oba vykonávali učitelské povolání. Zejména Alois Petránek byl zároveň také členem mnoha spolků.

⁹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, I

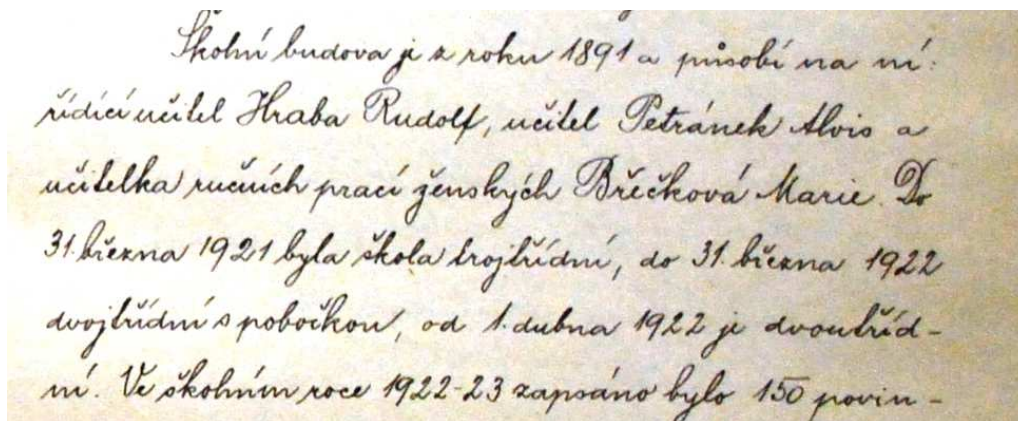
⁹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

⁹⁷ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl.

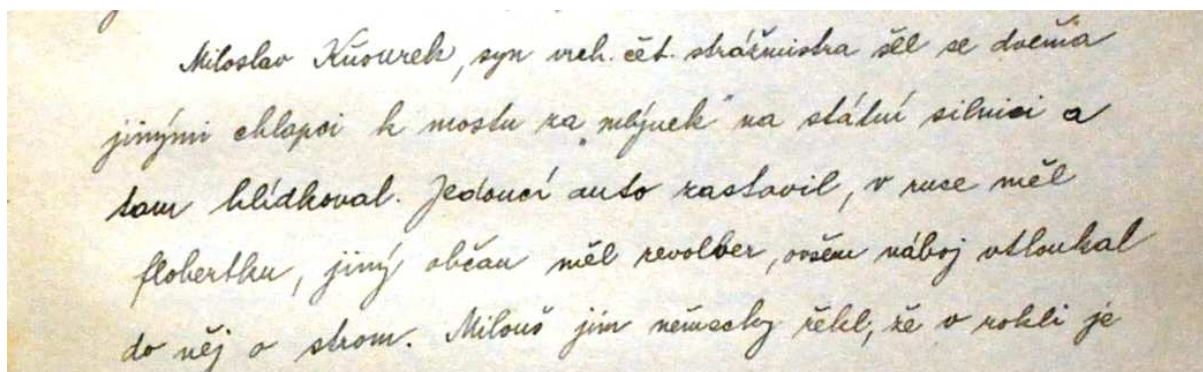
⁹⁸ BALAŠOVÁ, Hana et al. *Bečváry 1265-2015: obrazy z dějin Bečvár a jejich místních částí*. Bečváry: Obec Bečváry, ©2015. 244 s. ISBN 978-80-260-8037-4.

⁹⁹ JIŘIČKA, Jan. *Svobodný novinář Franta Kocourek*. Praha, 2010. Diplomová práce. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy. Vedoucí práce PhDr. Jakub Končelík, Ph.D.

Písmo kronikářů je úhledné, kronikáři dodržují tehdejší pravopis. Písmem kronikářů je česká humanistická kurzíva. Kronikář Alois Petránek navštěvoval stupně dnešní základní školy po roce 1894. Lze říci, že kronikář, povoláním učitel na prvním stupni základní (obecné) školy, tedy i učitel psaní, vycházel vždy z aktuálního vzoru písma jím vyučovaného. V roce 1923, z kterého pocházejí první zápisy, se psalo psacím písmem dle úpravy z roku 1921.¹⁰⁰

Obrázek 4 Ukázka písma kronikáře Aloise Petránka

Obrázek 5 Ukázka písma kronikáře Josefa Sojky (fol.89 kroniky)

Do svazku Pamětní knihy, o němž pojednává tato práce, bylo zapisováno do konce roku 1995, kdy svazek uzavřel kronikář Jaroslav Špaček.¹⁰¹ Zápisy z doby po roce 1945 však končí rokem 1964 stránkou s podpisy sovětské delegace v čele s N.S. Chruščovem a naším prezidentem, Antonínem Novotným. Poté se kronika na 15 let odmlčela a v zápisech bylo pokračováno až v roce 1979 kronikářem Aloisem Kozlem.¹⁰²

¹⁰⁰ HLAVÁČEK, Ivan, NOVÝ, Rostislav a KAŠPAR, Jaroslav. *Vademecum pomocných věd historických*. 3., opr. a dopl. vyd. Jinočany: H & H, 2002. 544 s. ISBN 80-7319-004-4.

¹⁰¹ Jaroslav Špaček (1920-2011)

¹⁰² Alois Kozel (1914-1988)

6.1 *Kronikáři v letech 1923-1948*

V letech 1923-1948 vystřídali se v Bečvárech celkem 2 kronikáři. Prvním kronikářem byl ustanoven učitel Alois Petránek.¹⁰³ Funkci kronikáře vykonával od roku 1923 až do své smrti v roce 1944. Poslední zápis však pochází z roku 1938.¹⁰⁴ Později již Alois Petránek do kroniky žádný zápis neučinil. Přestože byly zabaveny kroniky v roce 1940,¹⁰⁵ z let 1939-1940 však již zápis v kronice od Aloise Petránka nenacházíme. Zda si Alois Petránek z této doby dělal nějaké osobní zápisky, nevíme. O dění v obci se však patrně zajímat musel, neboť do roku 1941 vykonával, velmi nerad, funkci vládního komisaře. Do kroniky se patrně nezapisovalo ani hned po konci války v roce 1945. Dalším kronikářem se stal až v roce 1947 Josef Sojka, povoláním taktéž učitel,¹⁰⁶ který zápisy od roku 1939 do roku 1945 nahradil jediným retrospektivním zápisem „2. světová válka“.¹⁰⁷ Samostatný zápis byl věnován roku 1945, tedy událostem od osvobození. Zápisy z let 1946¹⁰⁸ a 1947¹⁰⁹ byly patrně psány zpětně, nejsou ani příliš rozsáhlé. Více informací pak pochází z roku 1948.¹¹⁰

6.1.1 **Alois Petránek**

Na schůzi obecního zastupitelstva dne 7. ledna 1923 byl ustanoven obecním kronikářem Alois Petránek, zdejší učitel. Alois Petránek zastával učitelský úřad v Bečvárech od 1. července 1919.¹¹¹

Narodil se v Malé Skalici v okrese Kutná Hora dne 22. 6. 1888. Oba rodiče byli katolíci. Byl synem „*Antonína Petránka, hajného v Malé Skalici čp. 1, narozeného v Kamenné Lhotě, syna Václava Petránka, rolníka v Kamenné Lhotě a jeho manželky Marie, dcery Josefa Kouta, rolníka v Jiřicích, okresu uhlířskojanovického.*“¹¹²

¹⁰³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VII

¹⁰⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXV

¹⁰⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XC

¹⁰⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCI

¹⁰⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XC

¹⁰⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXI

¹⁰⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXIII

¹¹⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXIV

¹¹¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VII

¹¹² <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/8966/327>

Matkou kronikáře Aloise Petránka byla „*Hermína rozená Mölzerová, narozená v Zeměchách*¹¹³ u Prahy, dcera Jana Mölzera, lesního v Čestíně, tehdy na odpočinku v Uhlířských Janovicích, a jeho manželky +Aloisie, dcery + Eustachia Klapáče,¹¹⁴ guberniálního účetního rady v Praze.“¹¹⁵

Otec Antonín Petránek se narodil 29.12.1861 v Kamenné Lhotě. Matka Hermína Petránková se narodila v 16.5.1865 v Zeměchách.

Roku 1899 se rodiče (otec hajný) Aloise Petránka přestěhovali z Malé Skalice do Drahobudic, které se nacházejí vedle obce Bečváry.¹¹⁶ V roce 1900 žili v čp.69 s dětmi Aloisem (pozdější kronikář), Otakarem (*1895), Hubertem (*1900), Bedřiškou (*1890) a Boženkou (*1898).¹¹⁷

Sestra Aloise Petránka Bedřiška (*1890) se později provdala za Josefa Hovorku z Bečvár čp.44 (*1886, +1970 v Kutné Hoře) a měli děti Jaroslava, Františka a Marii.¹¹⁸

Dne 29. srpna 1918 byl Alois Petránek oddán v Drahobudicích s Marií Michálkovou¹¹⁹ (*2. 1. 1898).

Manželka Aloise Petránka byla dcerou Josefa Michálka (*13.4.1857 v Drahobudicích) a jeho ženy Kateřiny (*16.11.1868 v Chotýši). Manželé Michálkovi žili v roce 1900 v Drahobudicích čp.50 a měli děti Emilii (*1880), Annu (*1884) a Marii (*1898, provdanou později za Aloise Petránka). Kromě těchto 3 dcer s nimi žily ještě 2 děti Kateřiny Michálkové z prvního manželství (Josef Benák (*1889 v Synči) a Marie Benáková (*18.5.1891)). Žil zde s nimi také dědeček Marie Petránkové, výměnkář Jan Michálek (*11.10.1823 v Dolních Chvátlinách).¹²⁰

Dne 1. září 1919 se Petránkovi stěhují do Bečvár čp. 36, předtím bydleli patrně u rodičů v Drahobudicích. V době příchodu do Bečvár byla Marie Petránková v pokročilém stádiu těhotenství, neboť již 2. listopadu 1919 se manželům Aloisi a Marii Petránkovým

¹¹³ Zeměchy se nacházejí poblíž Kralup nad Vltavou, okres Mělník.

¹¹⁴ Jméno praděda Aloise Petránka, Eustachia Klapáče, se v pražských pobytových přihláškách 1850-1914 nevyskytuje.

¹¹⁵ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/8966/327>

¹¹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VII

¹¹⁷ SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín, Sčítací operáty 1900, obec Drahobudice, čp.69

¹¹⁸ Rodokmen - Čechová Web Site - MyHeritage. *Rodokmen - Čechová Web Site - MyHeritage* [online]. online: MyHeritage, 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <https://www.myheritage.cz/site-family-tree-287284731/cechova>

¹¹⁹ Marie Petránková, rozená Michálková, žila v Bečvárech ještě na počátku 70.let 20.století.

¹²⁰ SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín, Sčítací operáty 1900, obec Drahobudice, čp.50

narodil syn Alois. V roce 1921, před výstavbou vlastního rodinného domu, žili manželé Petránkovi stále v Bečvárech čp. 36. V domě s nimi žila ještě služebná, tehdy osmnáctiletá Marie Lázničková, narozená 26. 10. 1903 v Drahobudicích.

Rodiče Aloise Petránka žili ještě v roce 1923 v Drahobudicích.

1888.			Leza Páně				Sourový z Fojčic ob. 100
22. 26.	Alois A.		1. Alois	Katolického	muže svého	manželky	Antonín Petránek, ka- tolik, hajný v Malé Skalce č. 1, zrozen v Kamenné Lhotě, m. syn Václava Petránka, ro- dníka v Kamenné Lhotě, a j. po manželky Marie, dcery Josefa Kouba, rodníka v Foj- čicích ob. uhljanovického.
1888.	1007.						
1889							Leza Páně

Obrázek 6 Záznam o narození Aloise Petránka v matrice narozených ZBRASLAVICE 17 fol.723

Po absolvování učitelského ústavu v Kutné Hoře působil Alois Petránek jako výpomocný učitel, později zatímní a definitivní v bývalém okrese Ledec nad Sázavou a také v okrese Pelhřimov. Posléze obdržel v roce 1919 učitelské místo v obci Bečváry. V době, kdy začal Alois Petránek učit v Bečvárech, byl ředitelem školy Hrabá Rudolf a učitelkou ručních prací ženských Marie Břečková.¹²¹

V roce 1920 zakoupil Alois Petránek jako stavební místo parcelu č. 801 od Antonína Vopaska¹²² a v roce 1922 postavil na ní domek.¹²³ Ve stejném roce byl postaven dvojdomek Antonína Kropáčka¹²⁴ a Antonína Batelky.¹²⁵ Alois Petránek uvádí ve svém zápisu také ceny stavebního materiálu z doby, kdy probíhala stavba jeho domku. Rovněž také uvádí, kolik platil zedníkovi. Dovoz některého materiálu mu někteří místní rolníci poskytli zdarma. Zvláště uvádí Alois Petránek také cenu pořízení studny s pumpou – 3030 Kč a cenu zavedení elektrického proudu – 1938 Kč.¹²⁶ Alois Petránek byl také jednatelem

¹²¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VI-VII

¹²² Bečváry čp.24.

¹²³ Bečváry čp.126.

¹²⁴ Bečváry čp. 129.

¹²⁵ Bečváry čp. 128.

¹²⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

Tělocvičné jednoty Sokol v Bečvárech, pokladníkem Spořitelního a záložního spolku, důvěrníkem Sdružení volné myšlenky československé.

Roku 1923 odešel do penze řídící učitel Hraba Rudolf,¹²⁷ který po 27 roků působil v obci a odstěhoval se do Kolína. Zatímním řídícím učitelem byl jmenován Alois Petránek, zastupující učitelkou byla Antonie Chellerová.¹²⁸

V roce 1925 se stal Alois Petránek předsedou tehdy ustavené Místní osvětové komise.¹²⁹

V obecní kronice nalezneme také mnohé zmínky o životě kronikáře – např. 13. prosince 1925 se zúčastnil kurzu pro obecní kronikáře, konaného v Kouřimi.¹³⁰ 5. srpna 1929 utrpěl kronikář Alois Petránek těžký úraz¹³¹ na cestě na kole na Červeném Hrádku,¹³² kde byl poražen automobilem, jehož řidič nebyl zjištěn. Roku 1932 píše Alois Petránek v obecní kronice, že přiloží do kroniky opis z pamětí sepsaných Josefem Šaurem – ačkoli si pořídil výpisky, k přiložení nedošlo, a výpisky se nedochovaly.¹³³

Alois Petránek se účastnil oslav svátku Mistra Jana Husa, na kterých míval často projevy. Působil také jako komisař při volbách a sčítáních (lidu). Pořádal přednášky v místní Sokolovně, promlouval také na oslavách narozenin prezidenta Masaryka.¹³⁴

Roku 1928 byl Alois Petránek zvolen starostou Sokola.¹³⁵ Alois Petránek byl včelařem, o včelaření se zmiňuje například v roce 1929 – „11/3 vypouštěl jsem včely k proletu tak, že jsem vyházel před síň na 2m, rozprostřel do dálky asi 5m slámu a včelky pustil. Všecky se ovšem nevrátily, mnoho jich zůstalo na sněhu ustydělých.“

V roce 1930 se podílel na zasazení Masarykovy lípy.¹³⁶

9. července 1931 předal Alois Petránek správu školy nastupujícímu definitivnímu řídícímu učiteli Bohuslavu Šimkovi.¹³⁷

¹²⁷ Rudolf Hraba se narodil dne 28. března 1858 v Zásmukách. Měl ženu Marii, nar.1869 v Nebovidech a syna Vladimíra (nar.8.7.1901 v Bečvárech). V Bečvárech působil od roku 1896.

¹²⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

¹²⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIV

¹³⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XVIII

¹³¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLI

¹³² Bečváry – část obce Červený Hrádek, okres Kolín, Středočeský kraj

¹³³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXI

¹³⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLVI

¹³⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXX

¹³⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLVI

¹³⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIII

V roce 1934 zemřela matka Aloise Petránka, Hermína Petránková (rozená Mölzerová).¹³⁸

Dne 5. června 1935 bylo při revizi kroniky vysloveno kronikáři Petránkovi uznání od Karla Kříže, referenta státní osvětové služby (uznání je umístěno na konci zápisu z roku 1933).¹³⁹

21. září 1937 se zúčastnil Alois Petránek v Praze za Sokol pohřbu prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka.¹⁴⁰

V roce 1939 se stal Alois Petránkem vládním komisařem obce Bečváry. Tuto funkci vykonával až do roku 1941, kdy ji pro nemoc Aloise Petránka převzal Antonín Rokos. Alois Petránek se stal nepřímo obětí války. Během 2. světové války nebyla obecní kronika v Bečvárech vedena. Vlastní kronika byla obci odňata v roce 1940 protektorátními úřady, dne 19. listopadu.

(K tomu uvádí kronika: „*Ihned byl dlouholetý zdejší starosta Ant. Špaček zbaven úřadu (16.III.1939) a byl jmenován do čela obce komisař a tím byl zdejší řídící uč. Al. Petránek, ovšem ne příliš rád. 10.II.1941 se pro nemoc komisařství vzdal a byl jmenován komisařem Ant.Rokos, zdejší rolník.*“)

Mladší syn Aloise Petránka, Mojmír Petránek, „*byl zaměstnán v Chomutově u fy „Mauesmann“.* Tam pro výrok „*Hitler to stejně nevyhraje,*“ ho německá zaměstnankyně udala a závěr – *3 roky vězení v Německu – v Oranienburgu!*“ Alois Petránek se trápil nad osudem syna a zemřel dne 18. 6. 1944 v Bečvárech na srdeční slabost.¹⁴¹ Jeho tělo bylo zpopelněno dne 24. 6. 1944. Urna tehdy byla uložena v Drahobudicích (hrob č.141+142).¹⁴²

¹³⁸ Rodokmen - Čechová Web Site - MyHeritage. *Rodokmen - Čechová Web Site - MyHeritage* [online]. online: MyHeritage, 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <https://www.myheritage.cz/site-family-tree-287284731/cechova>

¹³⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVI

¹⁴⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIII

¹⁴¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XC-XCI

¹⁴² Matrika zemřelých Drahobudice (1898 – 1950), Matriční úřad Zásmyky

Obrázek 7 Dům čp. 126 dnes. Původně přízemní dům získal přestavbou v 70. letech 20. století první patro.

6.1.2 Josef Sojka

Kronika obce Bečváry byla odevzdána v roce 1945 („*po revoluci*“) zdejšímu rodáku Josefu Sojkovi, narozenému 29. 7. 1919 v Bečvárech čp. 118. Josef Sojka se narodil jako syn kováře ve zdejší obci – byl synem kováře Josef Sojky (*1885 v Břežanech; do Bečvár přišel v říjnu 1930) a Boženy Sojkové (*1888 ve Chmelišti).

Josef Sojka měl 1 sestru, Boženu Sojkovou (*1914), později provdanou do Žiřova.¹⁴³

Otec Josefa Sojky, Josef Sojka st. (*1885 v Břežanech čp. 7), byl synem Antonína Sojky, truhláře – hostinského v Břežanech čp. 7, a Antonie Růžičkové, dcery hostinského z Vavřince čp. 14.¹⁴⁴

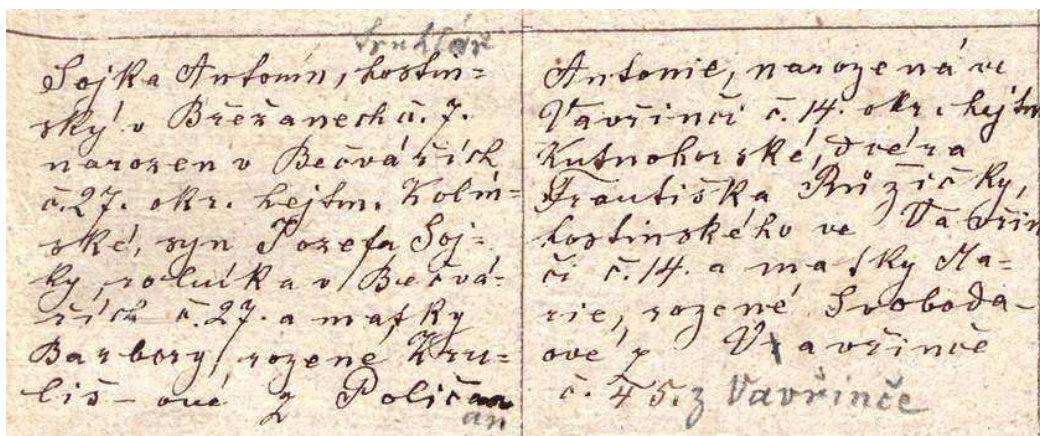
Děd Josefa Sojky, Antonín Sojka, žil sice v Břežanech, ale narodil se ve Velkých Bečvárech a pocházel se starého bečvářského rodu Sojků, v jehož držení byla usedlost čp. 27.¹⁴⁵

¹⁴³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVII

¹⁴⁴ SOA Praha, Matrika narozených PLAŇANY 31, fol.161 -

<http://ebadatelnasopraha.cz/d/11654/164>

¹⁴⁵ SEMANSKÁ, Růžena. *Historie gruntů a chalup v Bečvárech*. Vydání první. Praha, 1978, str.73

Obrázek 8 Rodiče Josefa Sojky st.¹⁴⁶

Po roce 1945 uvádí Josef Sojka o sobě v obecní kronice následující: „*Studoval na učitelském ústavě v Kutné Hoře a jako učitel působil na okrese kolínském a ve zdejší obci stále bydlil a do zaměstnání dojížděl, neboť po celou dobu války se těžko sháněly byty i strava. Po složení zkoušek pro střední školu (dříve měšťanskou) učí na střední škole v Ratboři a bydlí i nadále zde v obci.*“¹⁴⁷

Učitelské působení Josefa Sojky dokládá také obecní kronika obce Ratboř – „*V roce 1951 Újezdní osvětová beseda pořádala 15. listopadu v sokolovně v Ratboři „Oslavu Velké říjnové revoluce a měsíce ČSSP.“ Na této akci přednesl referát ředitel střední školy v Ratboři, Josef Sojka.*“¹⁴⁸ Ředitelem školy v Ratboři byl Josef Sojka i v roce 1959.¹⁴⁹ Ještě ve školním roce 1974-1975 vyučoval v Ratboři za učitelku Drahomíru Košatovou, která byla v té době na mateřské dovolené. Po návratu učitelky Košatové Josef Sojka z Ratboře odešel.

Josef Sojka během svého života působil na více školách, kromě školy v Ratboři také na základních školách v Kolíně. Měl 2 děti. Od roku 1960 do roku 1962 byl zástupcem ředitele kolínského gymnázia (SVVŠ).¹⁵⁰ V Bečvárech čp. 118 žil s rodinou až do své smrti. V letech 1960-1964 byl také předsedou MNV Bečváry. Zemřel dne 27. 7.

¹⁴⁶ <http://ebadatelnasopraha.cz/d/11654/164>

¹⁴⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCI

¹⁴⁸ Kronika obce Ratboř, rok 1951.

¹⁴⁹ Kronika obce Ratboř, rok 1959.

¹⁵⁰ V době, kdy byl Josef Sojka zástupcem ředitele kolínského gymnázia (SVVŠ), byl ředitelem téhož ústavu Stanislav Haňka (1960-1969). *Sto let kolínského gymnázia : Sborník ke 100. výročí založení střední školy v Kolíně.* Kolín: Městský národní výbor, 1972. 117 s. · čb. fot.

1993 ve věku 74 let,¹⁵¹ jeho manželka Miloslava zemřela dne 5. 7. 1995, ve věku nedožitých 70 let.¹⁵²

Učitelé v Ratboři.
Zleva: Sazka, Punčochářová, Vinšová, Sojka, Ešnerová, Šustrová, Pospíšil, Načeradský.

Obrázek 9 Učitelé v Ratboři – mezi nimi také Josef Sojka, druhý kronikář Bečvár.¹⁵³

Obrázek 10 Kronikář Josef Sojka (1919-1993)

6.2 Stav obce Bečváry na počátku zkoumaného období

V této kapitole jsou uvedeni majitelé vybraných domů a zemědělských usedlostí na počátku zkoumaného období (k dispozici jsou údaje z roku 1921), případně účel dané budovy (název zde sídlící instituce):

¹⁵¹ Pamětní kniha obce Bečváry – Rok 1993, fol.272

¹⁵² Pamětní kniha obce Bečváry – Rok 1995, fol.284

¹⁵³ Historie a současnost Ratboře - Sedlova- Těšínek, Ratboř, Obecní úřad Ratboř, 2006, str.86
(<http://www.ratbor.cz/data/galerie/086.jpg>, <http://portaro.eu/soako/documents/13089>), [cit. 2017-08-27]

Čp.	Majitel nebo nájemce		
		28	Šubrtová Rozálie
	Do roku 1899 VELKÉ BEČVÁRY	29	Rytina Oldřich
1	Klára Frenglová	30	Tunklová, Feldstein
	ZÁMEK	31	Percl, Jakubál
2	Václav Rejholec	32	Vocetka
3	Bělský Alois, Podhajska Barbora	33	Špaček Josef, Cukr Jan
4	Semanský Josef	34	Anna Králová, mlýn Bečváry
5	Frenglová Klára	35	Hrbek František
6	Šátek Jan	36	Alois Petránek
7	Šátek Jan	37	Frenglová Klára (Mlázovský, Kodybová)
8	Marie Mašínová	38	Frenglová Klára
9	Josef Fišer	39	Alois Žatecký
10	Frenglová Klára	40	Šibravová Josefa, Polesný František
11	Vocetka Jan	41	Svoboda Josef
12	Vocetka Jan	42	František Kučera
13	Firšt Antonín	43	Nováková Antonie (Kubelka Jan)
14	Kropáček Josef	44	František a Marie Hovorkovi
15	Rokos	45	Pěnička František
16	Bělina Čeněk	46	Vodárek Tomáš, Drahobudice
17	Šmíd	47	CUKROVAR P.BERNARDA MANDELÍKA
18	Novotný	48	Nádraží – státní dráhy; Konečný, Špaček
19	Chuchvalec Karel, Špačková Marie	49	Škola – Rudolf Hraba
20	Mizerovský Josef	50	Lancová Anna
21	Šubrt Josef	51	CUKROVAR P.BERNARDA MANDELÍKA
22	Schauer Josef	52	CUKROVAR P.BERNARDA MANDELÍKA – úřednický dům
23	Schauer Josef (Láznička, Havránková, Semerák)		
24	Vopasek		
25	HOSTINEC U SOKOLA (Kraus František, Vodvářka Josef)		
26	Vocetková Růžena		
27	Vocetková Růžena		

Do roku 1899 MALÉ BEČVÁRY	84	Antonie Vondráčková
(BEČVÁRKY)	85	Šedivý Josef
53 Kalina Josef	86	Petránek Josef
54 Růžička Josef	87	Pospíšil Václav
55 Jirušová Aloisie	88	First Josef
56 Franc Jan	89	Kaplanová Anna
57 Klára Frenglová	90	Panenka Jan
58 Nouzák Josef	91	Jína Antonín
59 OBECNÍ PASTOUŠKA	92	Landa Josef
60 Josef Kašpar	93	Hrabánek Josef
61 Ševčíková Alžběta	94	Jelínek Josef
62 Láznička Josef	95	Franc Čeněk
63 František Rytina	96	Gustav Freund
64 Martínek Josef	97	Šourková Anežka, Špaček
65 Marie Tučková		František
66 Hurt František	98	Píša Josef
67 Kučera Josef	99	Krásná Aloisie
68 Kašpar František	Čp.	Majitel nebo nájemce
69 Volenec Josef	100	Brožek František
70 Leopold Roth	101	Gustav Freund
71 Špaček Antonín	102	Šedivý Josef
72 Alois Kučera	103	Píša Josef
73 Anna Kaplanová	104	Kučera Josef
74 Fišer František	105	Soukup Václav
75 Mašín Karel, Petránek Alois	106	Místní dráha Kolín – Čerčany
76 Vedral Josef	107	Frenglová Klára
77 Zápotocký Josef		ČETNICKÁ STANICE
78 Píša František	108	STÁTNÍ DRÁHA
79 Svoboda Josef	109	Alois Žatecký
80 Zápotocká Marie	110	Rokos Antonín
81 Ladra Jan, Kobyláková Anna	111	Kašpar František
82 Podhajský Antonín	112	Hrdina František
83 Rytinová Anna	113	Meskař Otto

114	Macháček Antonín	119	Švolbová Marie
115	Pokorný Josef	120	Solnař Josef, Dudek Josef
116	Holub Josef, Jína Josef	121	Špaček Václav, Batelka Antonín
117	Semanský Josef	122	Sender Simon
118	Sojka Josef		

Výše uvedené údaje byly získány z operátů ze sčítání lidu z roku 1921.¹⁵⁴

6.3 Vnější kritika pramene

Vnější kritika historického pramene spočívá v roztřídění a zjištění, zda lze pramen jako svědectví „připustiti“ (tedy dále použít). Vnější kritika pak má také spočívat úpravě pro další využití.¹⁵⁵

Obrázek 11 Akvarelová kresba na titulním listu knihy

Fol.1	Titulní list ¹⁵⁶
Fol.2	Prázdná stránka
Fol.3-6	Zeměpisný plán obce ¹⁵⁷

¹⁵⁴ SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín, operáty Sčítání lidu 1921, obec Bečváry, bez inv.č.

¹⁵⁵ BERNHEIM, Ernst. *Úvod do studia dějepisu*. V Praze: Jan Laichter, 1931. [iv], 190, [viii] s. Laichterův výbor nejlepších spisů poučných; kn. 56., str.137

¹⁵⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, I

¹⁵⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, I

*Michael Urban, Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry
(ve srovnání s obcí Ratboř)*

Fol.7-8	Údaje o kronikáři Aloisi Petránkovi ¹⁵⁸
Fol.8-10	Rok 1923 ¹⁵⁹
Fol.10-13	Rok 1924 ¹⁶⁰
Fol.13-18	Rok 1925 ¹⁶¹
Fol.18-20	Rok 1926 ¹⁶²
Fol.21-24	Rok 1927 ¹⁶³
Fol.24-28	Rok 1928 ¹⁶⁴
Fol.29-36	Rok 1929 ¹⁶⁵
Fol.37-40	Rok 1930 ¹⁶⁶
Fol.41-45	Rok 1931 ¹⁶⁷
Fol.46-49	Rok 1932 ¹⁶⁸
Fol.49-53	Rok 1933 ¹⁶⁹
Fol.53-58	Rok 1934 ¹⁷⁰
Fol.58-62	Rok 1935 ¹⁷¹
Fol.62-65	Rok 1936 ¹⁷²
Fol.65-70	Rok 1937 ¹⁷³
Fol.70-75	Rok 1938 ¹⁷⁴
Fol.75-87	II. světová válka ¹⁷⁵

¹⁵⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VII an.

¹⁵⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

¹⁶⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, X

¹⁶¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XII

¹⁶² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIX

¹⁶³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXIV

¹⁶⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXX

¹⁶⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXV

¹⁶⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLIV

¹⁶⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LI

¹⁶⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVII

¹⁶⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXI

¹⁷⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVI

¹⁷¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXI

¹⁷² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXVI

¹⁷³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXX

¹⁷⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXV

Fol.87-95	Rok 1945 ¹⁷⁶
Fol.95-96	Rok 1946 ¹⁷⁷
Fol.97-98	Rok 1947 ¹⁷⁸
Fol.99-105	Rok 1948 ¹⁷⁹

6.4 Vnitřní kritika pramene

Úkolem vnitřní kritiky je zjištění vnitřní ceny a průkazné síly svědectví obsažených v prameni. Svědectví mají být navzájem kontrolována a vůči sobě zvažena.¹⁸⁰

6.4.1 Obvod obce

Ve zkoumaném období zahrnoval správní obvod obce Bečváry pouze tuto jednu obec, vzniklou roku 1899 sloučením původních obcí Malé a Velké Bečváry. Obvod obce byl ve zkoumaném období tvořen jedním katastrálním územím – Bečváry. Ačkoli do roku 1899 existovaly dvě samostatné obce, tvořily tyto již v roce 1841 jediné katastrální území Velké Bečváry.¹⁸¹ O změnách hranic obce, resp. katastrálního území, se v kronice nehovoří.

6.4.2 Označení obce a místní názvy

V roce 1899 došlo ke sloučení původních obcí Malé a Velké Bečváry, a to pod názvem Bečváry. Nejdůležitější místní názvy nalezneme v Tůmových Pamětech¹⁸² a potom také v knize Bečváry 1265-1985, jejíž přílohu tvoří i mapka s vyznačením lokalit

¹⁷⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XC

¹⁷⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CII

¹⁷⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXI

¹⁷⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXIII

¹⁷⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXV

¹⁸⁰ BERNHEIM, Ernst. *Úvod do studia dějepisu*. V Praze: Jan Laichter, 1931. [iv], 190, [viii] s. Laichterův výbor nejlepších spisů poučných; kn. 56., str.137

¹⁸¹ http://archivnimapy.cuzk.cz/skici/skici/KRM/KRM014018410/KRM014018410_index.html

¹⁸² TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl třetí, Paměti osad na Kouřimsku. V Kolíně: Nákladem učitelstva školního okresu Kolínského, 1915. vii, 405 s., str.169

označených tzv. místními názvy.¹⁸³ Nejstarší názvy některých rolí nalezneme v gruntovních knihách, uložených ve fondu Velkostatek Bečváry¹⁸⁴ a Velkostatek Červené Pečky,¹⁸⁵ případně v katastrech.

Bisinger a kol. uvádí následující místní názvy:¹⁸⁶

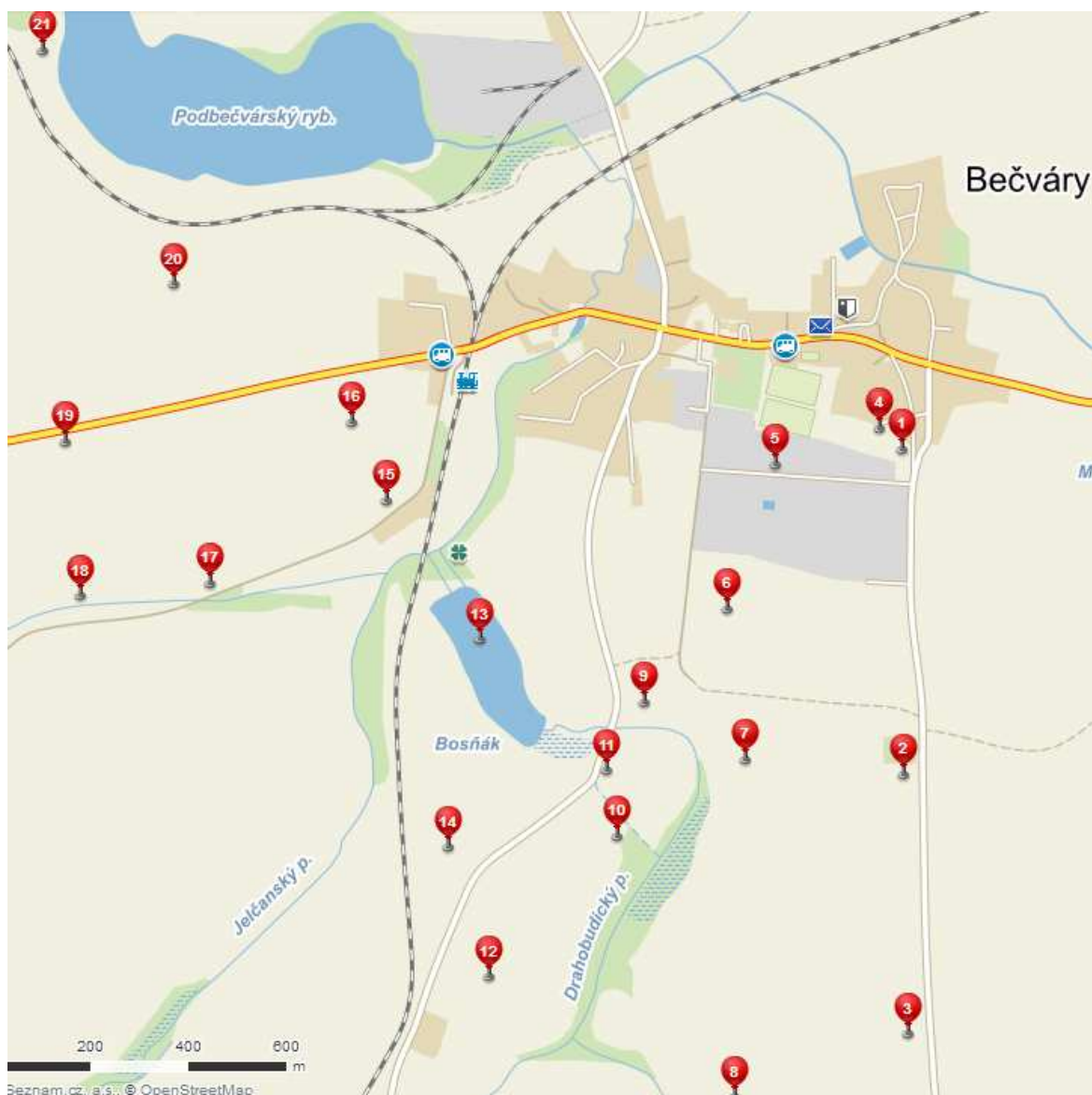
1) Za Chaloupkami, 2) Na Sekeře, 3) Na Kamenné, 4) U Sušírny, 5) Za Holubníkem, 6) Za Habry, 7) Na Kloboučku, 8) V Umrličím, 9) Na Černé Skále, 10) Ve Sbírském, 11) U Dvou mostků, 12) Na Base, 13) Bosňák, 14) Na Malých hájích, 15) Nad Cihelnou, 16) Na Staré cestě, 17) U Plavidla, 18) Na Strži, 19) Na Křížovkách, 20) Na Prostřední cestě, 21) U Mlejna

¹⁸³ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl.

¹⁸⁴ SOA Praha, VS Bečváry (1654-1882)

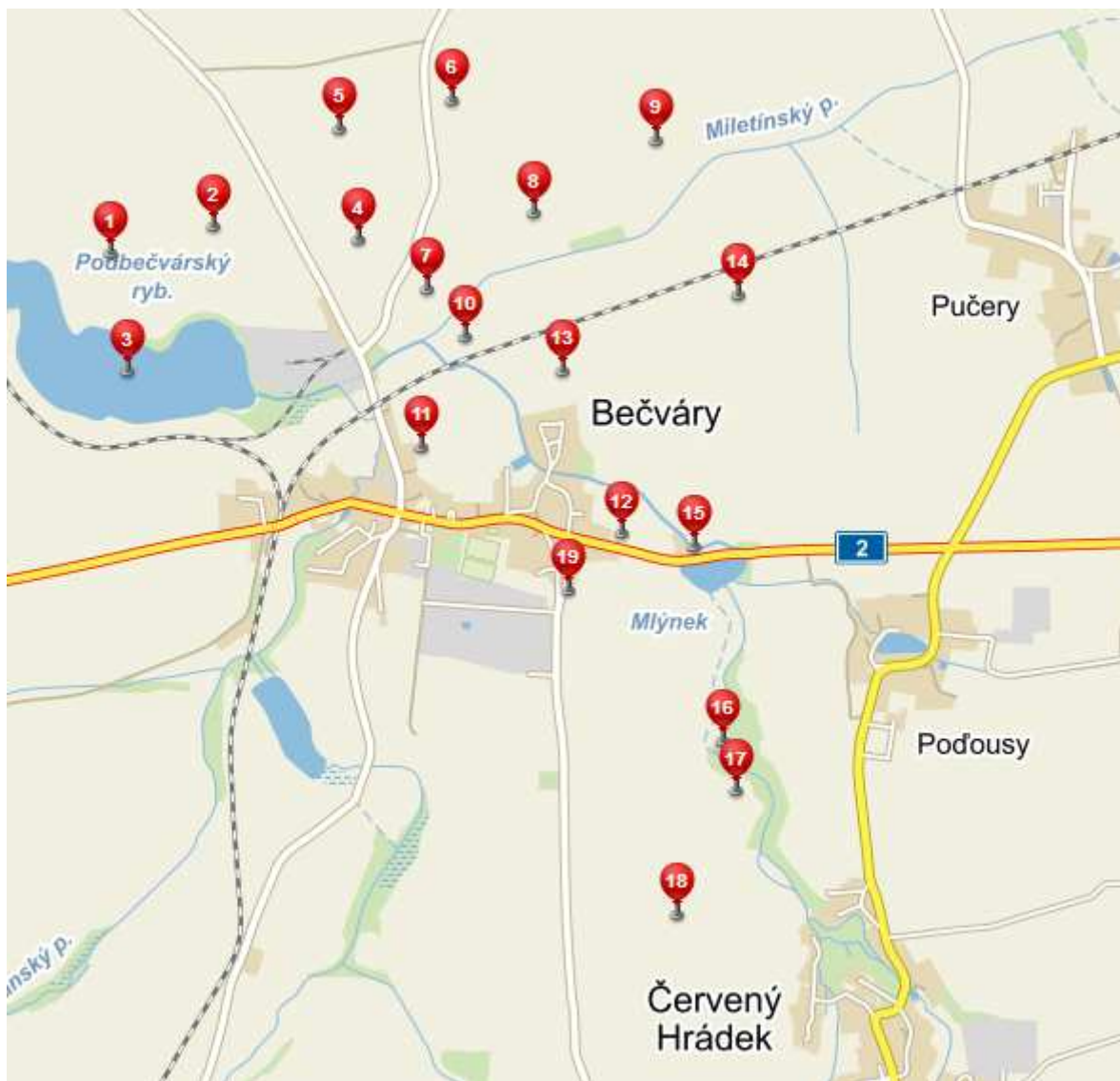
¹⁸⁵ SOA Praha, VS Červený Hrádek – Chotouchov ((1658) 1682 – 1938)

¹⁸⁶ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., str.197

Obrázek 12 Místní názvy v Bečvářech - část 1 (zdroj: Mapy Seznam.cz – www.mapy.cz)

1) Na Bílé skále, 2) U Kouřimské cesty, 3) V Rybníku, 4) U Chvatlin, 5) Na Dlouhých, 6) U Jeřábů, 7) Na Ovčačce, 8) Za Lukami, 9) U Brůdku, 10) Na Skalce, 11) Za Zahradama, 12) Za Familiemi, 13) Za Barborou, 14) Na Přídělech, 15) U Mlejnků, 16) Na Důlku, 17) V Pěšinkách, 18) Na Hradecké cestě, 19) Nebešřánek

Obrázek 13 Místní názvy v Bečvárech - část 2 (zdroj: Mapy Seznam.cz – www.mapy.cz)

6.4.3 Domovské právo

O záležitosti domovského práva nás Pamětní kniha obce Bečváry neinformuje. I přesto jsou však materiály týkající se domovského práva důležité i z hlediska této práce, neboť nám umožňují identifikovat některá jména vyskytující se v Pamětní knize obce Bečváry. Jsou to zejména tyto dokumenty a archiválie z fondu Archiv obce Bečváry, uloženého v SOKA Kolín: Seznam vydaných listů domovských (1939-1948), inv.č.6, Kniha cizinců (1902-1945), inv.č.7, Evidence obyvatel (1914-1942), inv.č.28, Listy domovské a žádosti o ně, inv.č.29. Identifikaci některých jmen však ztěžuje ta skutečnost, že po zániku institutu práva domovského jsme ochuzeni o podobné dokumenty (ve fondu MNV Bečváry, uloženém v SOKA Kolín) dokládající migraci obyvatelstva. Dokumenty týkající se domovského práva mohou v některých případech dokreslit každodennost obce a

zachytit tak některé málo významné skutečnosti, které nejsou v kronice a ze své podstaty nebývají v kronice uvedeny. Vypovídají mj. o pohybu dělnictva, zemědělských pracovníků, řemeslníků, sloužících, pekařů, příručích, učedníků, dokreslují stav zaměstnanců v místním cukrovaru (a jeho finanční strážníci), velkostatku, mlýnech a dalších provozech.

6.4.4 Sčítání lidu

Z hlediska vymezení časového rozsahu této práce mají největší význam sčítání lidu z roku 1921, uskutečněné tedy ještě před vznikem bečvářské obecní kroniky, a sčítání lidu z roku 1930. Sčítací operáty z roku 1921 jsou uloženy v SOkA Kolín, sčítací operáty z roku 1930 pak v NA ČR. Při sčítání lidu v roce 1921 bylo napočteno 789 lidí.¹⁸⁷ Další sčítání lidu proběhlo od 2. prosince do 5. prosince 1930.¹⁸⁸ V Bečvárech bylo napočítáno ve 144 obývaných, a 5 neobývaných domech 207 bytových stran se 776 přítomnými osobami. Sčítacím komisařem byl Ladislav Frengl¹⁸⁹ a sčítacím revisorem kronikář Alois Petránek.¹⁹⁰

6.4.5 Matriční záležitosti

Veškeré bečvářské matriční záznamy z let 1923-1948 nalezneme v matričních knihách. Matriky římskokatolické církve byly vedeny pro obec Bečváry roku 1763¹⁹¹ až do roku 1949 farním úřadem v Drahobudicích. V současné době jsou matriky farního úřadu v Drahobudicích uloženy v SOA Praha na Chodovci. Novější svazky z provenience FÚ v Drahobudicích se pak nacházejí na matričním úřadě v Zásmukách, který v současné době sídlí v budově Městského úřadu v Zásmukách. Po roce 1869 byly vedeny civilní matriky také úřadem politické správy v Kolíně.¹⁹² Evangelické matriky obsahující zápisy z Bečvár náležely k Velimi.¹⁹³

¹⁸⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, II

¹⁸⁸ Operáty uloženy v NA ČR v Praze, archivní areál na Chodovci. Nejsou běžně přístupné kvůli výskytu osobních údajů žijících osob.

¹⁸⁹ Toho času bytem v bytě v bývalém pivovaru, tzv. Novém zámku, čp.10.

¹⁹⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, L

¹⁹¹ Do roku 1763 nalezneme matriční záznamy z Velkých a Malých Bečvár v matrikách farního úřadu v Solopyskách, ojedinělé záznamy také v některých matrikách farností Kouřim, Lošany a Zásmuky.

¹⁹² Matriky Kolín-ou 04, Kolín-ou 06 a Kolín-ou 07.

¹⁹³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, V

6.4.5.1 Narození

Co se týká narození a křtů, pak informace o nich v letech 1923-1948 v bečvářské obecní kronice (téměř) vůbec nenacházíme. Taktéž informací o sňatcích není mnoho a počet sňatků, o nichž je v obecní kronice zmínka, lze napočítat na prstech jedné ruky.

Počty narozených dětí v jednotlivých letech lze zjistit nahlédnutím do příslušných matrik narození, přičemž v případě narozených po roce 1923 se jedná o živé matriky, a tak je lze využít pouze z hlediska statistického.

Počty narozených dětí jsou v jednotlivých letech následující: 1923 – 9, 1924- 14, 1925 – 9, 1926 – 18, 1927 – 10, 1928 – 11, 1929 – 10, 1930 – 9, 1931 – 8, 1932 – 3, 1933 – 3, 1934 – 4, 1935 – 1, 1936 – 2, 1937 – 5, 1938 – 4, 1939 – 3, 1940 – 3, 1941 – 3, 1942 – 6, 1943 – 8, 1944 – 8, 1945 – 8, 1946 – 11, 1947 – 10, 1948 – 7.

Lze tedy konstatovat, že mezi lety 1923-1948 se v samotných Bečvářech narodilo celkem 187 dětí. Na každý rok tedy připadá průměrně 7,19 dítěte. Nejméně narozených dětí uvádí matrika v roce 1935, kdy se v Bečvářech narodilo pouze 1 dítě. Nejvíce dětí se narodilo v roce 1926, celkem 18. Po druhé světové válce se, v rámci sledovaného období, narodilo nejvíce dětí v roce 1946 – 11 dětí.

6.4.5.2 Sňatky

Níže podáváme přehled římskokatolických sňatků z let 1923 až 1932, kdy příslušný digitalizovaný svazek matriky oddaných končí (za období od 1. 1. 1923 do 16.5.1932).

Záznamy o sňatcích zapsané v obecní kronice je pak možné srovnávat s matrikou oddaných fary Drahodobice z let 1898-1932.¹⁹⁴ Z této matriky se dozvídáme, že v letech 1923 až 1932 (do 16. 5. 1932) uzavřelo sňatek celkem 44 párů, u nichž alespoň jeden z manželů měl bydliště v obci Bečváry. Z těchto 44 sňatků připadá hned 28 sňatků na případy, kdy ženich i nevěsta pocházeli z Bečvár. U 16 sňatků se tedy bydliště nevěsty a ženicha lišilo, z toho ve 13 případech pocházel z jiné obce ženich a ve 3 případech nevěsta. Nejvíce sňatků bylo uzavřeno v letech 1923 a 1927 (6), nejméně pak v roce 1929 (2). V 11 případech pak ženich a nevěsta bydleli na stejné adrese. V takových případech se často jednalo o zemědělské dělníky a nádeníky. Nejčastější jméno u ženichů bylo Josef, u nevěsty Marie a Anna.

¹⁹⁴ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/1>

Počty uzavřených sňatků jsou v jednotlivých letech následující: 1923 – 6, 1924 – 5, 1925 – 3, 1926 – 5, 1927 – 6, 1928 – 5, 1929 – 2, 1930 – 5, 1931 – 5, 1932 – 2 (do 16.5.1932). Na jeden rok tedy průměrně vychází 4,7 sňatku.

Podrobný výpis údajů o jednotlivých svatbách za léta 1923-1932 se nachází v Příloze č.1 této práce.

V samotné obecní kronice nacházíme pouze 3 záznamy o sňatcích. V roce 1931 je to svatba Marie Kašparové s Vantou¹⁹⁵ a v roce 1936 svatba Boženy Sojkové v Žišově.¹⁹⁶ V roce 1945 je pak zmínka o svatbě Josefa Kopřivy, syna zdejšího krejčího, která se uskutečnila během nucených prací v Německu.¹⁹⁷

Dále uvádíme počty sňatků zapsaných v matrice ŘKFÚ Drahobudice mezi lety 1934-1948, u kterých bylo bydliště alespoň jednoho z manželů v obci Bečváry. Roku 1934 uvádí matrika 3 sňatky, v roce 1935 – 6, v roce 1936 – 5, v roce 1937 – 2, v roce 1938 – 5, v roce 1939 pouhý 1 sňatek, v roce 1940 – 3, v roce 1941 – 4, v roce 1942 – 10, v roce 1943 – 2, v roce 1944 – 4, v roce 1945 – 4, v roce 1946 – 8, v roce 1947 – 4 a v roce 1948 - 1.¹⁹⁸

6.4.5.3 Úmrtí

Poněkud lépe jsme informováni o úmrtích místních občanů, avšak informace obsažené v zápisech z jednotlivých let nemají plnou vypovídací hodnotu. Zejména v prvních letech, kdy byla obecní kronika vedena, nezaznamenává kronikář téměř žádná úmrtí. V některých letech uvádí kronikář záznamy o úmrtích v chronologické řadě v rámci událostí z celého roku, v jiných letech jsou záznamy o úmrtích uvedeny za sebou ve zvláštním odstavci. Zajímavou informací je u řady úmrtí také údaj o pohřbu do hrobu, případně o pohřbu žehem.

V letech 1923, 1924 a 1925 nejsme informováni o úmrtích místních občanů. V roce 1926 uvádí kronikář pouze Josefa Šubrta, zdejšího rolníka (+24. 10. 1926). Jmenovaný žil v chalupě čp. 21. Je důležité zmínit, že zemřel ve věku pouhých 49 let.¹⁹⁹

Události v obci roku 1927 zřejmě přiměly kronikáře k zapisování údajů o zemřelých osobách do obecní kroniky. V roce 1927 umírá majitelka zdejšího zámku a

¹⁹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIV

¹⁹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVII

¹⁹⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCIX

¹⁹⁸ Matrika oddaných, Matriční úřad Zásmyky

¹⁹⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXIV

velkostatku paní Klára Frenglová, a to ve věku 70 let (+22. 6. 1927).²⁰⁰ Zemřela ve vinohradské nemocnici. Klára Frenglová byla v době svého úmrtí již vdovou, velkostatkář Jan Frengl zemřel v roce 1920.

Kronikář neevidoval pouze úmrtí těch místních občanů, u kterých bylo místem úmrtí katastrální území Bečvár. Tak například 6. srpna 1927 došlo k dopravní nehodě, při které byl u Zibohlav zraněn řemenář místního cukrovaru František Kobylák. Tento později následkům zranění, která utrpěl, v nemocnici podlehl.²⁰¹

Zajímavý je v roce 1927 osobní názor kronikáře týkající se úmrtí místních občanů: „Vůbec rok tento vyznačuje se tím, že bylo z Bečvár mnoho pohřbů a umírali lidé celkem mladí a zdraví na zvláštní případy.“²⁰²

7. června kronikář informuje o pohřbu Anny Kašparové, rozené Štěpánkové z Malých Bečvár čp. 14 a Milady Píšové, rozené Žatecké.

13. října 1927 zemřela Marie Kašparová, posluhovačka ve škole. 6. listopadu umírá po porodu paní Vopěnková, rozená Špačková. 5. prosince umírá v Kolíně po operaci Věra Nováková, dcera místního obvodního lékaře MUDr. Viktora Nováka.²⁰³

V roce 1929 zemřel²⁰⁴ v nemocnici v Českém Brodě rolník Antonín Rokos.²⁰⁵ 31. prosince 1929 zemřel v Praze profesor vysoké školy obchodní, JUDr. František Košťál,²⁰⁶ zeť Kláry Frenglové st.²⁰⁷

9. února 1930 zemřel Josef Šauer²⁰⁸.²⁰⁹ 20. března 1930 zemřel na rakovinu stěv řídicí učitel Antonín Cheller,²¹⁰ který působil na škole od v Bečvárez od roku 1924.²¹¹

²⁰⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVI

²⁰¹ „6. srpna ve ¾ 8 večer u Zibohlavské silnice srazil se místní občan František Kobylák, řemenář v továrně jeda na kole z Kolína s autem p. Chláda z Kolína a 8. srpna v kolínské nemocnici zraněním podlehl. Pohřeb měl 11. srpna.“ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVII

²⁰² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVIII

²⁰³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVIII

²⁰⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXIX

²⁰⁵ Antonín Rokos (1878-1929), zemřel ve věku 51 let

²⁰⁶ **JUDr. Josef Košťál, 1881-1929**, „Povoláním právník. Absolvoval obchodní praxi doma i v zahraničí. Poté vyučoval obchodním předmětům na obchodních školách a akademiích v Chrudimi, Kolíně, Plzni a Praze. Od r. 1920 profesor soukromé ekonomiky a průmyslu na Vysoké škole obchodní v Praze. Usiloval o obhajobu zájmů a žádoucí úrovně nově zřízené Vysoké školy obchodní. - Autor řady středoškolských a vysokoškolských učebnic a odborných publikací.“ (zdroj: http://ipac.svkkk.cz/ar1-kl/mcs/detail-kl_us_auth-p0203088-Kostal-Frantisek-18811929/)

²⁰⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLIII

13. dubna otrávil se lysolem²¹² v Kolíně v hotelu „Na poště“ Marie Vocetková.²¹³
12. května spáchal sebevraždu, taktéž otrávením lysolem²¹⁴ syn obecního starosty²¹⁵ Antonín Špaček.²¹⁶
26.ledna 1932 zemřel řídící učitel ze Solopisk²¹⁷ ve výslužbě v Bečvárech²¹⁸ žijící Josef Řezáč.²¹⁹ 11. dubna zemřel náhle ve vlaku v Ratboři²²⁰ František Hrdina²²¹ z Bečvár.²²²
3. února 1933 večer zemřel náhle účetní cukrovaru²²³ Moric Hoffmann.²²⁴ 20. února zemřel v Poděbradech hostinský ze Sokolovny²²⁵ pan Drozd. 20. září 1933 zemřel Antonín Batelka. 25. září 1933 zemřel František Hrbek,²²⁶ 3. října potloukla při kácení Josefa Růžičku²²⁷ vrba, zemřel na následky zranění o den později v nemocnici v Kolíně.
20. listopadu zemřela na tuberkulózu Marie Kubásková^{228, 229}.
24. 2. 1934 zemřel Josef Zápotocký,²³⁰ bednář.²³¹

²⁰⁸ Josef Šauer, hostinský v čp.22, narozen dne 2.12.1848 v Bečvárech, zemřel v roce 1930.
²⁰⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLIV
²¹⁰ K Antonínu Chellerovi viz zápisy z předchozích let.
²¹¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLV
²¹² dezinfekční prostředek (roztok směsi kreolů získaných z kamenouhelného dehtu)
²¹³ Marie Vocetková (*22.1.1897, +12.4.1930), narozena v Bečvárech čp.32. Sestra Jaroslava Vocetky (1899-1973), jehož rodina byla z Bečvár v 50.letech 20.století vystěhována v rámci akce Kulak.
²¹⁴ dezinfekční prostředek (roztok směsi kreolů získaných z kamenouhelného dehtu)
²¹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLV
²¹⁶ Antonín Špaček ml. (*3.9.1905, +11.5.1930), bratr pozdějšího kronikáře Jaroslava Špačka.
²¹⁷ Suchdol – Solopysky, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko
²¹⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVII
²¹⁹ Josef Řezáč (*20.10.1861)
²²⁰ Ratboř, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko
²²¹ František Hrdina, bytem Bečváry čp.112.
²²² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVIII
²²³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXII
²²⁴ Moric Hoffmann, účetní cukrovaru, 1878-1933, bytem Bečváry čp.124
²²⁵ Bečváry čp.25
²²⁶ František Hrbek (*28.7.1871, bytem Bečváry čp.35, rolník)
²²⁷ Josef Růžička (*20.11.1855; +4.10.1933), bytem Bečváry čp.54 (dříve Malé Bečváry čp.2)
²²⁸ Marie Kubásková (*13.12.1885), bytem Bečváry čp.106, manželka železničního zřízence Antonína Kubáska.
²²⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXII
²³⁰ Josef Zápotocký (*5.5.1861 v Mančicích, bytem Bečváry čp.77)

16. 4. 1934 oběsil se ráno na švestce Josef Panenka.²³²

Týž den odpoledne oběsil se na stropě ve světnici starý Josef Hovorka.²³³

8. 10. 1934 zemřel ve mlýně Pod'ouském²³⁴ mladý Jaroslav Král²³⁵ (otrávil se).

24. 10. 1934 zemřela Antonie Tunklová²³⁶, vdova po kováři Tunklovi.²³⁷

14. 11. 1934 zemřel v Kolínské nemocnici František Zahradníček²³⁸ na otravu krve.

19. 11. 1934 zemřela v sokolovně Anna Kašparová,²³⁹ matka hostinské Mar. Vodárkové^{240 241}.

5. 12. 1934 zemřel Josef Slezák, otec M. Brodské.²⁴² 30. 12. 1934 zemřela náhle stará paní Šubrtová.²⁴³ Téhož dne zemřel po dlouhé nemoci v českobrodské nemocnici vrchní četnický strážmistr František Marek^{244 245}.

15. ledna 1935 zemřel krejčí Josef Vodvářka,²⁴⁶ 17. února zemřela Barbora Hrabánková,²⁴⁷ 12. března 1935 zemřela Anna Nouzáková,²⁴⁸ 14. března zemřela Božena Rejholcová.²⁴⁹ 12. července zemřel v nemocnici Josef Hrabánek st. do nemocnice, kde 12. července zemřel.

19. července ranila mrtvice Marii Bartlovou a Královou ve mlýně Pod'ouském.²⁵⁰

²³¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVIII

²³² Josef Panenka (*7.2.1870), obuvník, bytem Bečváry čp.90

²³³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVIII

²³⁴ Pod'ousy čp.23

²³⁵ Jaroslav Král (*21.8.1905)

²³⁶ Antonie Tunklová (*26. 7. 1855 v Bečvárech)

²³⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIX

²³⁸ František Zahradníček, bytem Bečváry čp.21, *27.11.1888

²³⁹ Bytem Bečváry čp.25

²⁴⁰ Bytem Bečváry čp.25

²⁴¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIX

²⁴² Marie Brodská (*8.12.1896), bytem Bečváry čp.102

²⁴³ Barbora Šubrtová (*25.3.1854), výměnkářka, bytem Bečváry čp.21, rozená Novotná z Kořenic

²⁴⁴ František Marek, bytem Bečváry čp.106, narozen 18.května 1890 v Kytíně čp.66, Česko, zemřel 31.prosince 1934 v nemocnici v Českém Brodě;

²⁴⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIX

²⁴⁶ Josef Vodvářka (*7.8.1887), krejčí, bytem Bečváry čp.4

²⁴⁷ Bečváry čp.93

²⁴⁸ Anna Nouzáková (*1.12.1862), výměnkářka, bytem Bečváry čp.58

²⁴⁹ Božena Rejholcová (*14.7.1875), bytem Bečváry čp.2

²⁵⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIV

30. července zemřela Albertina Řezáčová, choť řídícího učitele ve výslužbě.²⁵¹
15. října ráno skočila pod vlak Anna Králová, rozená Firstová^{252, 253}.
3. ledna 1936 Antonín Mlázovský²⁵⁴ na souchotiny a rakovinu žaludku.²⁵⁵
7. března 1936 zemřela ve Švýcarsku Anna Šátková z Bečvár čp.7.
24. června zemřela paní Nováková,²⁵⁶ žena bývalého kočího²⁵⁷ z cukrovaru.
4. května 1936 zemřel v obecním chudobinci pan Šubrt. 22. července zemřel na souchotiny Josef Kropáček.
28. září zemřel otec Aloisie Krásné²⁵⁸, důchodce pan Mašín.²⁵⁹ 5. listopadu zemřel v nemocnici na Bulovce²⁶⁰ v Praze MUDr. Viktor Novák,²⁶¹ státní obvodní lékař, na nádor na mozku.²⁶²
3. ledna 1937 zemřel v Praze Jirka Košťál, syn prof. Dr. Košťála. 8. ledna 1937 zemřel obuvník Josef Landa²⁶³ na rakovinu jater.
1. února se před polednem postřelila vdova po MUDr. Novákovi Sláva Nováková²⁶⁴ 2 ranami z revolveru a při převozu do nemocnice v Kolíně zemřela.²⁶⁵
18. března 1937 zemřel v Praze bývalý správce cukrovaru v Bečvárech Otto Pazderka.²⁶⁶ 5. dubna 1937 zemřela A. Špačková.²⁶⁷

²⁵¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIV

²⁵² Anna Králová, rozená Firstová (*10.10.1907)

²⁵³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXV

²⁵⁴ Antonín Mlázovský (*23.10.1884), dělník, bytem Bečváry čp.96

²⁵⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVIII

²⁵⁶ Marie Nováková (*25.3.1871), bytem Bečváry čp.133

²⁵⁷ František Novák (*15.1.1865), bývalý kočí cukrovaru v Bečvárech (uvádí se jako kočí ještě v roce 1921).

²⁵⁸ Aloisie Krásná (*21.6.1876), rolnice, bytem Bečváry čp.99 (Malé Bečváry čp.47)

²⁵⁹ František Mašín (*15.6.1851)

²⁶⁰ „Nemocnice Na Bulovce je rozsáhlý nemocniční komplex, rozkládající se na návrší navazujícím na Bílou skálu v Praze 8-Libni v okolí již zaniklé usedlosti Bulovka. Nejvýraznější budovou nemocnice je neorokoková stavba nazývaná Vychovatelna.“ (https://cs.wikipedia.org/wiki/Nemocnice_Na_Bulovce)

²⁶¹ MUDr. Viktor Novák (1887-1936)

²⁶² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIX

²⁶³ Josef Landa (*7.2.1889), obuvník, bytem Bečváry čp.4

²⁶⁴ Miloslava (Sláva) Nováková (*18.4.1888)

²⁶⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXX

26. srpna 1937 zemřel v kolínské nemocnici akademický malíř Jožka²⁶⁸ Fetter po úraze na kole.²⁶⁹

21. září zemřel v kolínské nemocnici bývalý krejčí Josef Mrňák.²⁷⁰

13. října zemřela v Praze v sanatoriu Růžena Vocetková.²⁷¹

15. prosince zemřel listonoš, legionář, Alois Mlázovský.²⁷²

21. března 1938 zemřel Karel Krásný²⁷³, mladý rolník, na souchotiny v kolínské nemocnici.²⁷⁴ O den později zemřela Josefa Šibravová²⁷⁵ z chudobince.

5. dubna se oběsil Alois Říha²⁷⁶ z Bečvár čp.5.

14. dubna 1938 zemřela Berta Šauerová²⁷⁷ v nemocnici v Českém Brodě.

1. května se oběsil Makal,²⁷⁸ kočí u Vopasků.²⁷⁹

30. srpna zemřel kolář František Nykl,²⁸⁰ který býval též hostinským v Sokolovně.²⁸¹ 22. prosince 1938 zemřel František Nešpor,²⁸² dělník cukrovaru ve výslužbě.²⁸³

²⁶⁶ Otto Pazderka, narozen 15.2.1875 v Lošanech, byl od 1.3.1902 technickým adjunktem cukrovaru. Jeho manželkou byla Zdenka Pazderková, narozena 17.5.1893 v Pod'ousích. Měli dceru Sylvu (*22.9.1913, Kutná Hora) a syna Iva (*13.7.1916, Kutná Hora).

²⁶⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXI

²⁶⁸ Fol.67

²⁶⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXII

²⁷⁰ Josef Mrňák (*9.11.1860), krejčí, bytem Bečváry čp.3 Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIII

²⁷¹ Růžena Vocetková (*20.5.1875), rolnice, bytem Bečváry čp.32; Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIII

²⁷² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIV

²⁷³ Karel Krásný (*12.9.1905), rolník, bytem Bečváry čp.99

²⁷⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXVII

²⁷⁵ Josefa Šibravová (*10.11.1854), bytem Bečváry čp.145

²⁷⁶ Alois Říha (*30.4.1878), dělník, bytem Bečváry čp.5

²⁷⁷ Albertina Šauerová (majitelka domu v Bečvárech čp.36)

²⁷⁸ Patrně se jedná o Václava Makala (*30.9.1901 v Ježovicích, okr.Kutná Hora).

²⁷⁹ Bečváry čp.24

²⁸⁰ František Nykl (*27.7.1878), kolář, posledně bytem Bečváry čp. 123

²⁸¹ Bečváry čp.25

²⁸² František Nešpor (*26.7.1854), dělník, bytem Bečváry čp.122

²⁸³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXII

16. 5. 1945 zemřel zatčený praporčík četnictva Antonín Beneš.²⁸⁴ Z odvedeného ročníku 1923 tragicky zemřel Jan Tuček²⁸⁵ – spadl při snímání telefonního vedení – zlomil si vaz. Na pohřbu byl přítomen důstojník jeho roty.

V roce 1946? také zemřel starý Šedivý, který se vrátil z pohraničí.

Po roce 1938, kdy přestala být obecní kronika vedena, nejsme tedy o úmrtích informováni. Úmrtí za léta 1940-1945 sepsal zpětně až kronikář Josef Sojka, který po válce nahradil v roce 1944 zemřelého Aloise Petráňka.²⁸⁶

Údaje o zemřelých osobách zapsané kronikářem Sojkou:

1940: Jos. Feldstein,²⁸⁷ Vl. Žatecká,²⁸⁸ V.Soukup,²⁸⁹ R.Maryšková,²⁹⁰
A.Pěničková,²⁹¹ J.Petránek,²⁹² Jan Franc (úředník), Fr.Rokos²⁹³,²⁹⁴
1941: L.Barták,²⁹⁵ J.Martínková, M.Růžičková, J.Petr,²⁹⁶ Fr.Rytina,²⁹⁷
1942: Šubrt Otto, Kl.Frenglová,²⁹⁸ J.Michálek, Fr.Pěnička,²⁹⁹ Ant.Svoboda,³⁰⁰
Bureš B.,³⁰¹ Dudek Jos.,³⁰² Percl Ant.,³⁰³ Fr.Landa,³⁰⁴ M.Zápotocká,³⁰⁵ A.Volencová,³⁰⁶
J.First,³⁰⁷ Al.Petránek ř.uč.,³⁰⁸ First Ant.³⁰⁹

²⁸⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CI

²⁸⁵ Bytem Bečváry čp.65.

²⁸⁶ „Pan řídící se trápil nad osudem syna a tak 18.června 1944 zemřel na srdeční slabost.“

²⁸⁷ Josef Feldstein (*15.12.1888, +1940), bytem Bečváry čp.30

²⁸⁸ Vlasta Žatecká (*1.2.1894, +1940), bytem Bečváry čp.109

²⁸⁹ Václav Soukup (*21.8.1875, +1940), stavbyvedoucí, bytem Bečváry čp.105

²⁹⁰ Bytem Bečváry čp.125.

²⁹¹ Anna Pěničková (*20.5.1861, +1940), manželka sedláře, bytem Bečváry čp.45

²⁹² Jan Petránek

²⁹³ František Rokos (*1852, +26.12.1940), rolník, bytem Bečváry čp.15

²⁹⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CIX

²⁹⁵ Ladislav Barták (*16.5.1898), rolník, Bečváry čp.17

²⁹⁶ Bečváry čp.79

²⁹⁷ Fol.94

²⁹⁸ Klára Frenglová (*9.6.1886, +1942)

²⁹⁹ František Pěnička (*18.11.1860 v Chotouchově, +1940), sedlář, bytem Bečváry čp.45

³⁰⁰ Antonín Svoboda, buď z čp. 41 nebo čp.73

³⁰¹ Bedřich Bureš (*26.6.1895 v Březové, +12.3.1943 Bečváry čp.28)

³⁰² Josef Dudek, v r.1921 byl řemenářem cukrovaru

³⁰³ Antonín Percl (*13.6.1870), kolář, bytem Bečváry čp.31

³⁰⁴ František Landa

³⁰⁵ Marie Zápotocká, bytem Bečváry čp.77 nebo se jedná o Marii Zápotockou z Bečvár čp.80

1944: J.Pašek,³¹⁰ M.Růžičková,³¹¹ E.Vopasková,³¹² Jan Franc,³¹³ rolník,

1945: M.Kalinová,³¹⁴ dále v okupaci zemřeli vpředu zmínění J.Kolář,³¹⁵ A.Beneš,
H.Hoffmann, J.Janda, ...³¹⁶

Po roce 1945 pokračoval kronikář Sojka v zápisech takto:

V roce 1946 zemřeli³¹⁷: Ant.Kučera, holič,³¹⁸ Al.Váňová, Jos.Landa, krejčí,³¹⁹
Anna Chuchvalcová,³²⁰ O.Špaček č.121,³²¹ Jos.Nouzák,³²² rolník, K.Kašparová,³²³
obchodnice, oběsil se Jiruš Boh.,³²⁴ zemřel Kalina Jos., Šedivý Jan, Smutný Petr (opařil se
v polévce)³²⁵, Fetter Jan,³²⁶ Ladrová Barb.,³²⁷ Klečák Jos.³²⁸

V roce 1947 zemřeli³²⁹: Jan Kubelka,³³⁰ výminkář, Jos. Píša,³³¹ vdovec z čp.103 a
Kučera Alois³³² z čp. 72

³⁰⁶ Antonie Volencová (*13.6.1876), hostinská, bytem Bečváry čp.69

³⁰⁷ Josef First (*13.12.1870), rolník, bytem Bečváry čp.88

³⁰⁸ Alois Petránek (1888-1942)

³⁰⁹ Antonín First (*21.1.1878), rolník, bytem Bečváry čp.13

³¹⁰ Josef Pašek (*2.8.1894), bytem Bečváry čp.64, tesař

³¹¹ Marie Růžičková (+16.3.1941)

³¹² Emilie Vopasková (*29.11.1867 v Onomyšli čp.25, +4.11.1944 v Bečvárech čp.24)

³¹³ Jan Franc (*1.6.1855)

³¹⁴ M.Kalinová

³¹⁵ Tomáš Kolář

³¹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CX

³¹⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXII

³¹⁸ Antonín Kučera (*21. 11. 1904), holič

³¹⁹ Josef Landa (*16.10.1865), krejčí, bytem Bečváry čp.92

³²⁰ Anna Chuchvalcová (*24.4.1896), dělnice, bytem Bečváry čp.19

³²¹ Bečváry čp.121

³²² Josef Nouzák (*22.2.1887), rolník, Bečváry čp.58

³²³ Karla Kašparová (*14.9.1878), bytem Bečváry čp.9, obchodnice

³²⁴ Bohumil Jiruš (*2.7.1878), obuvník, bytem Bečváry čp.130

³²⁵ Bečváry čp.162

³²⁶ Patrně Jan Fetter (*16.10.1867 v Zásmukách), obchodník, bytem Bečváry čp. 156. V Bečvárech
od 11.4.1935.

³²⁷ Barbora Ladrová (*24.2.1859)

³²⁸ Josef Klečák (1887(8?)-1947), hradlař ČSD. Jeho manželkou byla Anežka Klečáková.

³²⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXIV

³³⁰ Jan Kubelka (*13.10.1871), domkář, bytem Bečváry čp.43

³³¹ Josef Píša (*9. 3. 1859 v Malých Bečvárech čp.11 (Bečváry čp.63))

V polovině listopadu 1948 zemřel Václav Zahajský³³³ z domu čp.74 (pod „zvoničkou“). Podle Josefa Sojky se mělo jednat o prvního zemřelého pohřbeného na nově vybudovaném hřbitově.

V jednotlivých letech nalezneme v kronice tyto počty zapsaných úmrtí: 1923 – 0, 1924 – 0, 1925 – 0, 1926 – 1, 1927 – 7, 1928 – 0, 1929 – 2, 1930 – 4, 1931 – 4, 1932 – 2(3), 1933 – 6, 1934 – 10, 1935 – 10, 1936 – 7, 1937 – 9, 1938 – 7, 1939 – kronika nebyla vedena, 1940 – 8, 1941 – 5, 1942 – 14, 1943 – počet neuveden, 1944 – 4, 1945 – 5, 1946 – 14, 1947 – 3, 1948 – 1 (celkový počet neuveden).

Výše uvedené počty úmrtí můžeme porovnat s počty úmrtí zjištěnými v matrice ŘKFÚ Drahozubice: 1923 – 5, 1924 – 5, 1925 – 3, 1926 – 10, 1927 – 10, 1928 – 3, 1929 – 9, 1930 – 8, 1931 – 6, 1932 – 3, 1933 – 4, 1934 – 11, 1935 – 6, 1936 – 5, 1937 – 1, 1938 – 8, 1939 – 4, 1940 – 6, 1941 – 9, 1942 – 5, 1943 – 4, 1944 – 10, 1945 – 6, 1946 – 8, 1947 – 3, 1948 – 5.

Na základě studia matriky zemřelých ŘKFÚ Drahozubice byla v jednotlivých letech zjištěna tato úmrtí (v soupisu jsou uvedeni i novorozenci a děti do 3 let věku):

1923: Ludmila Janečková, František Svoboda, Antonín Vopasek, Ludmila Myčková, Marie Krotká

1924: A.Kučerová, M.Kalinová, Eberhard Teplický, Josef Solnař, František Bušek

1925: Josef Kulhánek, Josef Volenec, Anežka Šubrtová

1926: Chábera, Marie Hurtová, Božena Švarcová, Alois Petránek, Alois Kopřiva, Jiří Kučera, Josef Kulhánek, Marie Gruberová, Josef Šubrt, Marie Vocetková

1927: Anna Šmejkalová, roz.Tunklová, Anna Kaplanová, Anna Kučerová, František Kašpar, Alois Drobek, Klára Frenglová, Josef Doskočil, Milada Píšová, Marie Kašparová, Marie Kašparová (Bečváry čp.128)

1928: Anna Zahajská, Marie Hovorková, Josef Švolba

1929: Antonie Kakosová, Anna Mašínová, Alois Siegert, Antonie Kropáčková, Růžena Vencová, Anna Firstová, Ota Panenka, Marie Zahajská, Marie Znamenáčková

1930: Josef Šaur, Josef Svoboda, Josef Šmíd, Anna Macháčková, Antonie Králová, Josef Kropáček, František Hurt, A.Luňáková

³³² Bytem Bečváry čp.72

³³³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXXXL

- 1931: Antonie Rokosová, Antonie Francová, Josef Holub, Eduard Kaplan, Josefa Kašparová, Josef Novotný
- 1932: Miloslava Kučerová, Josef Řezáč, František Hrdina
- 1933: Antonín Batelka, František Hrbek, Josef Růžička, Marie Kubásková
- 1934: Josef Martinek, Josef Zápotocký, Josef Panenka, František Hovorka, Františka Šmídová, Marie Hrdinová, Františka Balvínová, Antonie Tunklová, A.Kašparová, Josef Slezák, Barbora Šubrtová
- 1935: Josef Vodvářka, Anna Nouzáková, Božena Rejholcová, Albertina Řezáčová, Anna Králová, Marie Bartlová
- 1936: Vincenc Šubrt, František Mašín, Josef Nouzák, Antonie Vondráčková, Marie Svobodová
- 1937: Josef Landa (Bečváry čp.151)
- 1938: Karel Krásný, Josefa Šibravová, Alois Říha, Berta Šauerová, Václav Makal, Marie Siegertová, František Nykl, František Nešpor
- 1939: Františka Sklenářová, Emilie Krejčíková (Kubínová), Antonín Vopasek (+Německý Brod), Marie Slezáková
- 1940: Pavel Šmíd, Vlasta Žatecká, Josefa Panenková, Václav Soukup, Anna Pěničková, František Rokos (skokem z okna)
- 1941: Ladislav Barták, Juliana Martínková, Marie Růžičková, Kateřina Němcová, Josef Petr, Anna Králová, Hana Špačková, František Rytina, Jan Němec
- 1942: Otto Šubrt, Klára Frenglová, František Pěnička, Božena Trávníčková, A.Svoboda
- 1943: Bedřich Bureš, Antonín Percl, Terezie Vedralová, František Landa
- 1944: Marie Zápotocká, Antonie Volencová, Josef First, Antonín First, Josefa Batelková, Josef Pašek, Marie Pěničková, Anna Šturmová, Marie Trmalová, Karel Navrátil
- 1945: Bedřich Roch, Georg Basitta, Jan Franc, Anna Firstová, Marie Rytinová, Kateřina Landová (porodní asistentka)
- 1946: Aloisie Váňová, Josef Landa, Josef Nouzák, Rudolf Vodárek, Karla Kašparová, Josef Kalina, B.Kučerová, Petr Smutný
- 1947: Alois Kučera, Jan Fetter, Soňa Anna Firstová
- 1948: Barbora Francová, Anna Kaplanová, Miloslava Sojková, Marie Čermáková, Božena Hladíková

6.4.6 Volební záležitosti

Obecní kronika Bečvár poměrně dobře informuje o výsledcích a průběhu voleb. Zmiňuje se také o obecních volbách z roku 1919,³³⁴ které časově předcházely vzniku obecní kroniky. Níže jsou uvedeny podrobnosti o jednotlivých volbách a jejich typech v letech 1923-1948. Nepočítáme-li volby obecní z roku 1919, pak jsme obecní kronikou informováni o obecních volbách celkem 3x (1923,³³⁵ 1927,³³⁶ 1931³³⁷). O obecních volbách z roku 1935 není zmínka. V roce 1938 obecní volby odpadly.³³⁸ Kronika dále informuje o volbách do okresního zastupitelstva (1928,³³⁹ 1935³⁴⁰) a zemského zastupitelstva (1928,³⁴¹ 1935³⁴²). O volbách do Národního shromáždění jsme informováni 3x (1925,³⁴³ 1929,³⁴⁴ 1935³⁴⁵). Pokud se jedná o období po roce 1945, pak jsme o výsledcích voleb informováni v roce 1946³⁴⁶ – jednalo se o volby do tzv. Ústavodárného národního shromáždění.

6.4.6.1 Obecní volby

První obecní volby, zmíněné ve zkoumané obecní kronice, se uskutečnily v červnu **1919** s těmito výsledky: 215 mandátů obdržela 12. strana (československých sociálních demokratů) a 3. strana (republikánské strany čsl. venkova).³⁴⁷

Další obecní volby se uskutečnily v roce **1923** a konaly se dne 16. září 1923. Volit se začalo v 8 hodin ráno a volby byly ukončeny ve 12 hodin. Volební místnost byla umístěna v místní v Sokolovně. V těchto volbách byly v Bečvárech 2 kandidátní listiny, z nichž

³³⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VI

³³⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

³³⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXIX

³³⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIV-LV

³³⁸ „29/5 měly být provedeny volby obecního zastupitelstva obce Bečvár, ale protože se občané dohodli na jednotné kandidátce, volby odpadly.“ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIX

³³⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXIV

³⁴⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIII

³⁴¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXIV

³⁴² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXII

³⁴³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XVII

³⁴⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLII

³⁴⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXII

³⁴⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXI

³⁴⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VI

každá obsahovala 15 kandidátů. V obecních volbách 1923 byly podány tyto kandidátní listiny: 1. listina – ČSSD, 2. listina – Domovina (odborová organizace Republikánské strany zemědělského a malorolnického lidu) a Československá živnostensko-obchodnická strana středostavovská). Z celkového počtu 471 voličů volilo 449 voličů, nevolilo pouhých

Všech voličů bylo 471, z nich volilo 449, nevolilo 22. Volební účast tak činila 95,32%. Ze 449 hlasů bylo platných 441, tedy 98,22% hlasů. Sociálně-demokratická kandidátka obdržela 303 hlasů (získala 10 mandátů), kandidátní listina Domoviny obdržela 138 hlasů (získala 5 mandátů).³⁴⁸

Obecní volby se v roce **1927** konaly 16. října. Podány byly tři kandidátní listiny: 1. strany sociálně demokratické,³⁴⁹ 2. strany republikánské³⁵⁰ a Domoviny, 3. živnostensko-obchodnické.³⁵¹ Jak kronikář uvádí, tyto volby se vyznačovaly obzvláště čilou agitací a dokonce se bojovalo i pamfletickými letáky. Ačkoli letáky byly dle slov kronikáře přiloženy ke kronice, do dnešní doby se nedochovaly.³⁵² Při volbě bylo zapsaných voličů 496, volilo 456, nevolilo 40, platných hlasů bylo 450. Volební účast činila 91,94%, z odevzdaných hlasů bylo platných 98,68%. Sociální demokraté získali v těchto volbách 281 hlasů (9 mandátů), republikáni 106 hlasů (4 mandáty) a živnostníci 63 hlasů (2 mandáty). Ačkoli kronikář uvádí, že kandidátní listiny jsou součástí přílohy kroniky, do dnešních dnů se tyto dokumenty nedochovaly.³⁵³

Volba starosty konala se 2. listopadu 1927, byl starostou zvolen *Antonín Špaček*,³⁵⁴ malorolník z Bečvár,³⁵⁵ příslušník strany sociálně-demokratické.³⁵⁶

Následující obecní volby, které se konaly 27. září 1931, byly opět ve znamení vítězství sociálních demokratů. Sociální demokraté v nich získali 261 hlasů (9 mandátů), republikáni 132 hlasů (4 mandáty) a živnostníci 52 hlasů (2 mandáty). Oprávněných voličů bylo 478, voleb se zúčastnilo 453 voličů, volební účast tedy byla 94,77%. Platných hlasů

³⁴⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

³⁴⁹ 281 hlasů, 9 mandátů

³⁵⁰ =Agrární strana; 106 hlasů a 4 mandáty

³⁵¹ Československá živnostensko-obchodnická strana středostavovská (1908-1938); 63 hlasy a 2 mandáty

³⁵² Ačkoli se v kronice uvádí, že letáky jsou přiloženy ke kronice, do dnešní doby se nezachovaly.

³⁵³ Kandidátní listiny se rovněž nedochovaly.

³⁵⁴ Antonín Špaček (Narozen v roce 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6.) Jeho syn Antonín Špaček ml. byl do roku 1996 kronikářem obce Bečváry. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

³⁵⁵ Bytem Bečváry čp.71, posléze Bečváry čp.57

³⁵⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXIX

bylo 445, tedy 98,23%. Zajímavé jsou údaje o příčinách neplatnosti hlasů - 1 obálka byla prázdná a 7 obálek obsahovalo více hlasů.

Za sociální demokraty byli zvoleni: Podhajský Antonín, Kropáček Antonín, Hoffmann Mořic, Kysela Jaroslav, Špaček Antonín, Kopřiva Alois, Švolba Alois, Kubelka František, Šedivý Jan; Za republikány: Rytina František, Frengl Ladislav, Vocetka Jaroslav, Feldstein Josef; Za živnostníky: Žatecký Alois, Tesař František.³⁵⁷ Ačkoli opět kronikář hovoří o příloze ke kronice, tato se nedochovala.

O obecních volbách v roce **1935** kronika vůbec nehovoří, ani o skutečnosti, zda se konaly, anebo nekonaly. 29. května 1938 měly být provedeny volby obecního zastupitelstva obce Bečvár, ale protože se občané dohodli na jednotné kandidátce, volby odpadly.

Po roce 1938 se vystřídali v čele obce celkem 2 vládní komisaři.

Po druhé světové válce dochází ke změnám v organizaci správy, kdy dosavadní samosprávné orgány byly nahrazeny soustavou národních výborů.

V obci Bečváry fungoval revoluční národní výbor až do 2. června 1945, kdy došlo k vytvoření nového národního výboru. Předsedou se stal za stranu sociálně demokratickou Josef Bělský, mistr tesařský. Členy byli: Josef Klečák, Josef Šabatka, František Špaček (bytem Bečváry čp.121), Antonín Foršt, Antonín Kropáček, Alois Bělský, J.Konečný, Alois Kubelka, Jaroslav Kubelka, Alois Kropáček, Josef Lahoda, Jan Pěnička, Oldřich Rytina a Stanislav Tureček.³⁵⁸

V září 1945 došlo ke změně ve složení národního výboru, a to na základě tzv. „paritního zastoupení“ všech stran. Předsedou zůstal sociální demokrat Josef Bělský a dalšími členy za stranu sociálně demokratickou byli: Alois Kubelka, Jaroslav Kubelka a Antonín Kropáček.³⁵⁹ Za KSČ byli členy: Jan Tuček, Alois Kubálek, František Lanc, Josef Solnař, Alois Kropáček. Za národně socialistickou stranu byli členy: Karel Hrbek, Ladislav Frengl, Jaroslav Vocetka, Josef Semanský, Ing. Václav Šátek. Za stranu lidovou nikdo.³⁶⁰

6.4.6.2 Volby do vyšších orgánů samosprávy a parlamentu

a) Volby do vyšších orgánů samosprávy

³⁵⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIV-LV

³⁵⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CII

³⁵⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CVII

³⁶⁰ Fol.92

V rámci této kapitoly je pojednáno o výsledcích voleb v obci Bečváry do okresních a zemských zastupitelstev.

V roce **1928** se konaly 2. prosince **volby do okresního i zemského zastupitelstva**. Komisařem byl řídící učitel Cheller.³⁶¹ Ve volbách do okresního zastupitelstva volilo v Bečvárech celkem 401 voličů, z toho 193 bylo mužů a 208 žen. Nejvíce hlasů získali sociální demokraté (229 hlasů, tedy více než 57%). Na druhém místě skončili republikáni (74 hlasů, 18,5%), na třetím místě živnostníci (46 hlasů, 11,5%), na čtvrtém místě národní socialisté (24 hlasů, 6%) a na pátém lidovci (12 hlasů, 3%). Komunisté skončili na předposledním místě s pouhými 2%. Na posledním místě pak národní demokraté (7 hlasů, 1,75%). Do zemského zastupitelstva bylo voličů více, celkem 410 (z toho 199 mužů a 211 žen). Na prvním místě se opět umístili sociální demokraté s více než 56% (232 hlasů). Umístění dalších stran bylo totožné s volbami do okresního zastupitelstva. Komunisté opět získali pouhých 7 hlasů.³⁶²

Další **volby do okresního i zemského zastupitelstva** se konaly 26.května 1935. Jak ve volbách do okresního, tak i zemského zastupitelstva, na prvním místě skončili s nadpoloviční většinou hlasů sociální demokraté, na druhém republikáni, na třetím místě živnostníci, na čtvrtém místě národní socialisté, na pátém strana národního sjednocení a na posledních 2 místech s obdobnými výsledky lidovci, ale také fašisté.³⁶³

b) Volby do Parlamentu

15. listopadu **1925** proběhly **volby do Národního shromáždění**, a to do jeho obou sněmoven. Zástupcem dohlédacího úřadu ustanoven byl Alois Petránek. Kandidovalo celkem 14 stran do poslanecké sněmovny a 12 stran do senátu. Ve volbách do poslanecké sněmovny bylo celkem 491 voličů, z nichž odvolilo 93,89%, tedy 461 voličů (218 mužů a 243 žen). Nevolilo již tedy celkem 30 voličů (z toho 19 žen). Celkem 3 hlasy byly neplatné. Na prvním místě se umístili sociální demokraté s téměř 58% (265 hlasů). Na druhém místě skončili republikáni (91 hlasů, 19,87%), na třetím místě živnostníci (43 hlasů, 9,39%). Na posledním místě skončili lidovci (1,31%, 6 hlasů). Komunisté získali již 12 hlasů (2,62%).

³⁶¹ Antonín Cheller

³⁶² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXIV

³⁶³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIII

Ve volbách do senátu bylo celkem 428 voličů, z nichž odvolilo 94,16%, tedy 403 voličů (186 mužů a 217 žen). Nevolilo již tedy celkem 30 voličů (z toho 17 žen). Všechny hlasy byly platné. Na prvním místě se umístili sociální demokraté s 55% (222 hlasů). Na druhém místě skončili republikáni (83 hlasů, 20,59%), na třetím místě živnostníci (40 hlasů, 9,92%). Na posledním místě skončili lidovci (1,73%, 7 hlasů). Komunisté získali již 12 hlasů (2,98%).

V případě voleb z roku 1925 konstatuje kronikář, že poměry politické, a následkem toho i osobní, se od voleb zvláště mezi straníky sociálně-demokratickými a republikány stále přiosτρují a napínají.³⁶⁴

Následující **volby do Národního shromáždění** proběhly v roce **1929**, a to 27.října. Komisařem volebním byl řídící učitel Antonín Cheller.

Ve volbách do poslanecké sněmovny (1929) bylo celkem 471 voličů, z nichž odvolilo 92,78%, tedy 437 voličů (213 mužů a 224 žen). Nevolilo již tedy celkem 34 voličů (z toho 21 žen). Celkem 2 hlasy byly neplatné. Na prvním místě se umístili sociální demokraté s 59,26% (259 hlasů). Na druhém místě skončili republikáni (88 hlasů, 20,13%), na třetím místě živnostníci (43 hlasů, 9,83%). Na posledním místě skončili komunisté (0,91%, 4 hlasy). Národní socialisté obdrželi 25 hlasů. Národní demokracie a lidovci shodně obdrželi po 8 hlasech.

Ve volbách do senátu (1929) bylo celkem 417 voličů, z nichž odvolilo 93,04%, tedy 388 voličů (184 mužů a 204 žen). Nevolilo již tedy celkem 29 voličů (z toho 18 žen). 1 hlas byl neplatný. Na prvním místě se umístili sociální demokraté s 58,5% hlasů (227 hlasů). Na druhém místě skončili republikáni (79 hlasů, 20,36%), na třetím místě živnostníci (41 hlasů, 10,57%). Na posledním místě skončili lidovci a národní demokracie, tyto strany obdržely shodně po 7 hlasech. Národní socialisté obdrželo 24 hlasů.³⁶⁵

19.května 1935 se konaly další volby do Národního shromáždění. Komisařem byl tehdy řídící učitel Bohuslav Šimek.³⁶⁶

Ve volbách do poslanecké sněmovny (1935) odvolilo celkem 464 voličů. Celkem 16 hlasů bylo neplatných. Na prvním místě se umístili sociální demokraté s 49,78% (231 hlasů). Na druhém místě skončili republikáni (105 hlasů, 22,63%), na třetím místě živnostníci (59 hlasů, 12,72%). Komunisté získali 3 hlasy, fašisté 4.

³⁶⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XVII

³⁶⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLII

³⁶⁶ Fol.59

Ve volbách do senátu (1935) bylo celkem 412 voličů. 16 hlasů bylo neplatných, 396 platných. Na prvním místě se umístili sociální demokraté s 52,27% hlasů (207 hlasů). Na druhém místě skončili republikáni (94 hlasů, 23,73%), na třetím místě živnostníci (48 hlasů, 12,12%). Na posledním místě skončili fašisté s 3 hlasy.³⁶⁷

Dalšími volbami do zákonodárného orgánu byly volby do tzv. Ústavodárného národního shromáždění, které se konaly 26.května 1946. Hlasování proběhlo v Bečvárech v hostinci U Švolbů. Odvolilo celkem 470 voličů, byly odevzdány 2 bílé lístky. Tyto byly počítány mezi platné hlasy. Voliči mohli vybírat pouze mezi čtyřmi politickými stranami sdruženými v tzv. Národní frontě. Na prvním místě skončili v Bečvárech sociální demokraté (188 hlasů, 40%), na druhém místě komunisté (167 hlasů, 35,53%), na třetím místě národní socialisté (76 hlasů, 16,17%) a na čtvrtém lidovci (37 hlasů, 7,87%). Jak uvádí kronikář, podle výsledků těchto voleb došlo i k přeměně Místního národního výboru, poněvadž volby do orgánů obcí nebyly realizovány.³⁶⁸ Po této přeměně získali sociální demokraté 7 zástupců (včetně předsedy MNV), komunisté získali 6 zástupců a národní socialisté 2 zástupce. Lidovci nezískali žádného zástupce, neboť za stranu lidovou nikdo v Bečvárech nekandidoval.

Sociální demokraté takto dostali 7 zástupců a tím i předsedu NV, komunisté 6 zástupců, nár. socialisté 2 zástupce a lidová strana 0, poněvadž veřejně tuto stranu nikdo zde nezastupoval. Předsedou MNV se stal Antonín Kropáček. Za sociální demokraty byli členy MNV: Josef Švolba, Alois Švolba, Alois Kubelka, Jaroslav Rytina, Ladislav Vondráček, Alois Kozel. Za KSČ se stali členy MNV: Antonín Píša, Josef First, Josef Lahoda, Jan Tuček, Antonín Šubrt a Josef Solnař. Za národní stranu se stali členy MNV: Ing. Václav Šátek a František Brodský.³⁶⁹

6.4.7 Obecní funkcionáři a zaměstnanci

a) Obecně k orgánům obcí a funkcionářům:

Od roku 1919 existovaly tyto řádné orgány obcí:

- Obecní zastupitelstvo
- Obecní rada
- Starosta (a jeho náměstci)

³⁶⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXII

³⁶⁸ Fol.95

³⁶⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXI

- Komise

Obecní zastupitelstvo (do roku 1919 obecní výbor) bylo voleno voliči oprávněnými k volbě. Počet členů obecního zastupitelstva byl od 9 do 60 členů, a to v závislosti na počtu obyvatel obce.

Obecní zastupitelstvo volilo ze svých členů obecní radu (do roku 1919 obecní představenstvo). Obecní rada se skládala ze starosty, náměstka a radních. Počet členů obecní rady se rovnal třetině počtu členů obecního zastupitelstva (3). Rada fungovala také jako obecní trestní senát (starosta a dva radní).

Obecní rada, jejímž předsedou byl starosta, se usnášela o všech záležitostech, které nebyly vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu, anebo pokud nebyly usnesením obecního zastupitelstva přeneseny na starostu. Obecní rada tak byla v podstatě nejdůležitějším orgánem obce.³⁷⁰

Obecní zastupitelstvo také volilo ze svých řad starostu a jeho náměstka (za určitých okolností náměstků). Po vydání zákona č.122/1933 Sb. musela být volba starosty potvrzována státními úřady, jinak jeho volba (a volba náměstků) pozbyla platnosti a zastupitelstvo muselo provést novou volbu. Pokud by volba nebyla znovu provedena, pozbyla by platnosti i volba členů obecního zastupitelstva³⁷¹ a politický úřad by jmenoval na dobu do zvolení nového obecního zastupitelstva správní komisi.

Obec si také mohla fakultativně zřídit poradní a přípravné sbory nazývané komise. Obligatorně musela být zřizována pouze komise finanční a komise letopisecká.

Zasedání obecní rady byla neveřejná. Obecní zastupitelstvo schvalovalo zejména státní rozpočet. Schůze obecního zastupitelstva, které byly veřejné, se měly konat aspoň jednou za dva měsíce. Starosta svolával schůze zastupitelstva a rady, mohl také sistovat nezákonná usnesení. Jeho hlavním úkolem bylo ale zastupovat obec navenek.³⁷²

³⁷⁰ HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan a DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. [1. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 568 s. ISBN 80-7106-709-1, str. 377

³⁷¹ HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan a DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. [1. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 568 s. ISBN 80-7106-709-1, str. 377

³⁷² HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan a DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. [1. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 568 s. ISBN 80-7106-709-1, str. 378

V případě, že došlo k rozpuštění obecního zastupitelstva zemským úřadem, jmenoval příslušný okresní úřad tzv. vládního komisaře nebo správní komisi.³⁷³

V období tzv. 2. republiky docházelo k rozpouštění velké řady volených orgánů i na území obcí. Na jejich místo nastupovali tzv. obecní tajemníci, kteří vykonávali zejména přenesenou působnost obce, ale na základě souhlasu obecního zastupitelstva, nebo případně i bez něj, mohl ministr vnitra rozhodnout, aby obecní tajemník vykonával i samostatnou působnost obce. Obecní tajemník měl být státním zaměstnancem a ustanovovat, případně zprošťovat, ho měl zemský prezident.³⁷⁴

Za Protektorátu dochází v podstatě k likvidaci samosprávy.³⁷⁵ Po 2. světové válce v samosprávě, která nabyla charakteru prodloužených orgánů státní správy, prosazuje koncepce národních výborů. První národní výbory vznikaly nejprve jako orgány ilegální, jednalo se o tzv. revoluční národní výbory. Národní výbory byly zřízeny na základě ústavního dekretu prezidenta republiky č.18 Úř. Věst. čsl., o národních výborech...³⁷⁶

Ustanovení tohoto dekretu byla později konkretizována vládním nařízením č.4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Toto nařízení bylo později vydáno v úplném znění pod č.45/1945 Sb. Místní národní výbory byly charakterizovány jako „zastupitelské orgány a orgány veřejné správy...ve všech jejích oborech“.³⁷⁷ Volby do NV nebyly zpočátku provedeny, ale ustanovovány na základě dohody politických stran tvořících Národní frontu (na základě tzv. paritního zastoupení). Později byly (místní) národní výbory obnoveny prostřednictvím vládního nařízení č.120/1946 Sb., o obnovení národních výborů, na základě výsledků voleb do Národního shromáždění.³⁷⁸ V této době ještě nedošlo k zániku obcí jako územních samosprávných korporací. Obce nadále zůstaly právními osobami veřejného práva.³⁷⁹ Na základě organizačního řádu místních národních výborů ze dne 10. září 1947, č.966 Úř.listu I, rozlišujeme:

³⁷³ HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan a DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. [1. vyd.]. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 568 s. ISBN 80-7106-709-1, str. 378

³⁷⁴ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. xii, 377 s. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-561-8, str.16

³⁷⁵ KOPECKÝ, str. 17

³⁷⁶ KOPECKÝ, str. 22

³⁷⁷ KOPECKÝ, str. 23

³⁷⁸ KOPECKÝ, str. 23

³⁷⁹ KOPECKÝ, str. 24

- Národní výbor jako volený sbor tvořený jeho členy
- Složky národního výboru – radu, předsedu, referenty a komise
- Úřad národního výboru

Jako orgány státní správy byly NV podřízeny vládě. Zároveň však byly MNV podřízeny NV vyššího stupně.³⁸⁰

K dalším úpravám soustavy NV pak dochází po únoru 1948 a po vydání tzv. Ústavy 9. května.³⁸¹ Tyto úpravy však již přesahují vymezení časového rozsahu této práce.

b) Obecní zastupitelstvo:

V roce **1919** byli zvoleni tito členové zastupitelstva: Hraba Rudolf,³⁸² Petránek Josef,³⁸³ Hrabánek Josef,³⁸⁴ Hrbek František, Kašpar František, Kropáček Josef,³⁸⁵ Pazderka Otto,³⁸⁶ Píša Josef, Svoboda Josef, Šátek Jan,³⁸⁷ Špaček Václav, Vedral Josef^{388, 389}.

Na základě voleb z roku **1923** bylo složení obecního zastupitelstva následující: (z 1. kandidátní listiny) - Pazderka Otto, Pospíšil Václav, Špaček Antonín, Petránek Josef, Podhajský Antonín, Brožek František, Hrabánek Josef, Píša Josef, Ševčík Oldřich, Kropáček Josef; (z 2. kandidátní listiny) Bělina³⁹⁰ Jan, Rytina³⁹¹ František, Feldstein³⁹² Josef, Šátek³⁹³ Jan a Vondráček³⁹⁴ Antonín.³⁹⁵

³⁸⁰ KOPECKÝ, str. 25

³⁸¹ KOPECKÝ, str. 30

³⁸² Učitel.

³⁸³ Josef Petránek (1873-1940). Jeho manželka Anna byla sestrou zápasníka Gustava Fryštenského.

³⁸⁴ Josef Hrabánek (1870-1935). Jeho syn byl později předsedou JZD Svoboda Bečváry.

³⁸⁵ Zaměstnanec cukrovaru.

³⁸⁶ Ředitel cukrovaru.

³⁸⁷ Bečváry čp.7.

³⁸⁸ Bečváry čp.76.

³⁸⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, V

³⁹⁰ Jan Bělina (24. 6. 1891-1972), bytem Bečváry čp. 16.

³⁹¹ František Rytina (1883-1941), bytem Bečváry čp. 63.

³⁹² Bytem v Bečvárech čp. 30, později v čp.162.

³⁹³ Bečváry čp.7.

³⁹⁴ Bečváry čp.84.

³⁹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VIII

Složení obecního zastupitelstva na základě voleb z roku **1927** kronika neuvádí.³⁹⁶

Na základě voleb z roku **1931** bylo složení obecního zastupitelstva³⁹⁷ následující: (členové sociální demokracie) Podhajský Antonín,³⁹⁸ Kropáček Antonín,³⁹⁹ Hoffmann Mořic,⁴⁰⁰ Kysela Jaroslav,⁴⁰¹ Špaček Antonín,⁴⁰² Kopřiva Alois,⁴⁰³ Švolba Alois,⁴⁰⁴ Kubelka František,⁴⁰⁵ Šedivý Jan⁴⁰⁶; (za republikánskou stranu) Rytina František, Frengl Ladislav,⁴⁰⁷ Vocetka Jaroslav,⁴⁰⁸ Feldstein Josef,⁴⁰⁹ (za živnostníky) Žatecký Alois,⁴¹⁰ Tesař František,⁴¹¹

c) Obecní rada

Kronika nás informuje pouze o složení rady z roku 1919. Na základě voleb z roku 1919 to byli tito členové obecní rady: Špaček Antonín⁴¹² a Semanský Josef⁴¹³

d) Zaměstnanci obce za Protektorátu

Obecní tajemník Otto Šubrt zemřel 25. ledna 1942 na mrtvici, a tak byla přibrána na obecní úřad slečna Anna Šátková,⁴¹⁴ která po celou dobu války vedla zásobování obce,

³⁹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVIII

³⁹⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LV

³⁹⁸ Antonín Podhajský (kotlář, bytem Bečváry čp. 149, *2. 10. 1899, manžel Jiřiny Podhajské)

³⁹⁹ Antonín Kropáček (tesař, bytem Bečváry čp. 14, *18. 10. 1896, manžel Marie Kropáčkové)

⁴⁰⁰ Mořic Hoffmann, účetní cukrovaru, bytem Bečváry čp.124, *5.3.1878

⁴⁰¹ Jaroslav Kysela, legionář, nar.6.2.1891. Narodil v čp.62 (Malé Bečváry čp.10)

⁴⁰² Antonín Špaček (*28. 7. 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6 - <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/204>). Dne 29.9.1897 oddán s Anežkou Kruckou.

⁴⁰³ Alois Kopřiva, krejčí, bytem Bečváry čp.115, *14.2.1881

⁴⁰⁴ Alois Švolba, dělník, bytem Bečváry čp.116, *24.12.1894

⁴⁰⁵ František Kubelka, dělník, bytem Bečváry čp.40, *20.11.1898

⁴⁰⁶ Jan Šedivý, dělník, bytem Bečváry čp.98, *12.3.1879

⁴⁰⁷ Ladislav Frengl (*1898), syn Kláry Frenglové, rozené Liškové, majitelky zámku a velkostatku v Bečvárech. Bydlel později v pivovaru čp.10.

⁴⁰⁸ Jaroslav Vocetka (*12. 6. 1899), bytem Bečváry čp. 32

⁴⁰⁹ Josef Feldstein (*15. 12. 1888), bytem Bečváry čp. 30

⁴¹⁰ Alois Žatecký (*4.6.1880), pekař, bytem Bečváry čp.109

⁴¹¹ František Tesař (*25.4.1900), autodopravce, bytem Bečváry čp.137

⁴¹² Narodil v roce 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6. Jeho syn Jaroslav Špaček byl do roku 1996 kronikářem obce Bečváry. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

⁴¹³ Josef Semanský, narodil dne 10.2.1874 ve Velkých Bečvárech čp.23, zemřel dne 4.2.1954, bytem Bečváry 117. Jeho dcera Růžena Semanská zpracovala v 70.letech 20.století práci Historie gruntů a chalup v Bečvárech.

⁴¹⁴ Anna Hladíková (rozená Šátková), *1923, +2017

vydávání poukazů, odběrních poukazů na potraviny zdejšími obchodníky i obchodníkům z obcí Chvatliny,⁴¹⁵ Mančice,⁴¹⁶ Poďousy,⁴¹⁷ a Červený Hrádek^{418, 419}.

6.4.7.1 Starostové obce v letech 1923-1948

Ačkoli název kapitoly hovoří o starostech, jsou zde zmíněni i vládní komisaři a předsedové revolučního a místního národního výboru.

V roce 1919 byl zvolen starostou obce Václav Pospíšil. V roce 1923 Antonín Špaček, který vykonával funkci starosty až do roku 1939. V roce 1939 se stal tzv. vládním komisařem obce Bečváry Alois Petránek, kterého nahradil komisař Antonín Rokos. Funkci vykonával až do 5. května 1945. Od 5. května 1945 do 1. června 1945 byl předsedou revolučního národního výboru František Kalina. Od 2. června 1945 do 26. května 1946 byl předsedou MNV Josef Bělský. V roce 1946 se stal předsedou MNV Bečváry Antonín Kropáček. Funkci vykonával až do roku 1951. Tento letopočet však již překračuje časové vymezení této práce.⁴²⁰

6.4.8 Správa obecního majetku

K problematice správy obecního majetku se obecní kronika blíže nevyjadřuje. Bližší informace k této problematice nalezneme v některých archiváliích nacházejících se ve fondu AO Bečváry – jsou to zejména tyto archiválie: Inventář majetku i dluhů obce z roku 1940, inv.č. 14a, Inventář nemovitostí a movitostí obce (1941-1949), inv.č.16 a Obecní fondy – prodej, koupě, změny v pozemkové knize, nájemné (1905-1944), inv.č.31.

6.4.9 Obecní pozemky

K problematice hospodaření s obecními pozemky se obecní kronika blíže nevyjadřuje. Bližší informace k této problematice nalezneme v některých archiváliích nacházejících se ve fondu AO Bečváry – jsou to zejména tyto archiválie: Nájem z polí a

⁴¹⁵ Horní a Dolní Chvatliny

⁴¹⁶ Dolní Chvatliny – Mančice, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

⁴¹⁷ Bečváry – Poďousy, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

⁴¹⁸ Bečváry – Červený Hrádek, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

⁴¹⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCII

⁴²⁰ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.165

luk (1938-1950), inv.č. 5 a Inventář pozemků a veřejného statku 1921 (1941), inv.č.15. V roce 1923 měla obec celkem 15,2 ha polí, luk a lesa.⁴²¹

6.4.10 Obecní budovy

O obecních budovách v Pamětní knize obce Bečváry ve sledovaném období zmínky nalezneme. V roce 1923 byly v majetku obce tyto 3 domy - číslo popisné 8, 33 a 59.⁴²²

Dům čp. 8 je budova poštovního úřadu, který se zde nachází dodnes. Původně se jednalo o domek Václava Mašína, který jako poštmistr si vzal poštovní úřad do svého domu. Býval zde také byt a místnost, kde sídlil obecní úřad. V současné době je domek v majetku České pošty, s. p.

Domek (barák) čp. 33 byl původně jednou z pastoušek v obci Velké Bečváry. V roce 1921 zde bydlel obecní strážník. Dnes již domek není majetkem obce a slouží jako rodinný dům.

Domek čp. 59 (původně Malé Bečváry čp. 7) byl obecní pastouškou v obci Malé Bečváry. V roce 1928 ji obec prodala v dražbě za 4.700Kč.⁴²³ Koupil ji Alois Žatecký.⁴²⁴ V roce 2015 sloužilo stavení jako rekreační objekt. Stavení má ještě lepenkovou střechu.

V roce 1924 byla obecním zastupitelstvem projektována stavba obecního domku, poněvadž stará „pastouška“ (čp. 59) hrozí sesutím a je téměř obývání nezpůsobilá.⁴²⁵ V roce 1927 byla konečně vypsána oferta na stavbu obecního domku.⁴²⁶ Jedná se o obecní dům, který byl později postaven a známe jej pod čp. 145 (lidově nazývaný Spořilov). Je dodnes v majetku obce a jsou v něm obecní byty. V roce 1931 v něm žilo celkem 23 osob, které měly voličské právo. Skutečný počet v čp.145 žijících osob byl tedy daleko větší, neboť do výše zmíněných 23 osob nepočítáme děti, apod.⁴²⁷

⁴²¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, II

⁴²² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, II

⁴²³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXIII

⁴²⁴ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.51

⁴²⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XI

⁴²⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVII

⁴²⁷ SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín 1850-1948, inv.č. 831, kt.620 - Voličské seznamy dle obcí - obec Bečváry

6.4.11 Obecní výdělečné podniky

Z Pamětní knihy obce Bečváry (kroniky) se nedozvídáme prakticky vůbec o obecních výdělečných podnicích. Z obecních výdělečných podniků kronika zmiňuje akorát obecní lom na granátický hadec v tzv. Černé skále.⁴²⁸ Z kroniky tak ve zkoumaném období nevyplývá nic o existenci takových podniků, jakými je např. obecní elektrárna, obecní hostinec, obecní pískovna, obecní hlinišťe, obecní palírna, obecní dvůr, obecní vodovod, obecní lázně, obecní váha, obecní jatky, zastavárna, apod.⁴²⁹

6.4.12 Obecní lesy a vody

V souvislosti s obecními pozemky se dozvídáme, že v majetku obce byl i obecní les.⁴³⁰ O obecních vodách kronika nehovoří, obec neměla ve svém držení obecní rybník, apod. O obecních studnách se také výslovně nehovoří.

6.4.13 Rozpočtové hospodaření obce

K rozpočtovému hospodaření obce vyjadřuje se kronikář v obecní kronice minimálně. V roce 1929 konstatuje neutěšenou finanční situaci obce, která byla nucena vracet v důsledku povolené slevy daní celkem 220.000 Kč přeplacených přírážek. Povědomí o hospodaření obce lze získat nahlédnutím do účetních dokumentů z fondu AO Bečváry, resp. MNV Bečváry. Jsou to zejména hlavní knihy,⁴³¹ pomocná hlavní kniha, pokladní deníky, účty, rozpočty a dokumenty týkající se daní a přírážek.⁴³²

6.4.14 Bezpečnost osob a majetku

V roce 1902 byla v obci zřízena četnická stanice. Četnická stanice několikrát změnila své sídlo – prvním sídlem bylo čp. 107 (ještě v roce 1921), později tzv. Nový zámek, pivovar (čp. 10). V době protektorátu se uvádí vrchní četnický strážmistr Karel Polánka, který bydlel s rodinou Freundovou ve Votrubovském mlýně, později se

⁴²⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, IV

⁴²⁹ MV ČR, ÚLOVEC, Jirí, Metodický pokyn č. 1/2017 k archivnímu zpracování fondu typu „Archiv obce“, Čj. MV- 35224-1/AS-2017, str.64

⁴³⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, II

⁴³¹ SOKA Kolín, Archiv obce Bečváry, Hlavní knihy (1939-1944), inv.č.43-47; Hlavní knihy (1945-1946), inv.č. 48; Pomocná hlavní kniha (1944), inv.č. 49; Pokladní deníky (1937-1949), inv.č. 53-58; Účty, rozpočty, daně, přírážky (1908-1941), inv.č. 67

⁴³² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLIV

odstěhoval do obytných místností u Freundova krámu,⁴³³ kam také byla později přemístěna četnická stanice.⁴³⁴

14. dubna 1934 dopoledne vykradli v cukrovaru byt Aloise Janouška.⁴³⁵ Zloděj ukradl hodinky a vkladní knížku. Peřiny však nechal v ranci ve světnici. Pan Janoušek bydlel v cukrovaru v budově čp. 51.⁴³⁶

Dne 22. září 1942 byl v Bečvárech zatčen praporčík četnictva Antonín Beneš.⁴³⁷ Během druhé světové války se také v Bečvárech připomíná vrchní četnický strážmistr Karel Kňourek.⁴³⁸

Po druhé světové válce vznikl „Sbor národní bezpečnosti“ (SNB).⁴³⁹ Obec také měla svého vlastního obecního strážníka. Posledním obecním strážníkem byl Josef Špaček, který bydlel v čp. 33.⁴⁴⁰

6.4.15 Polní, lesní a vodní pych

O polním, lesním a vodním pychu nás obecní kronika informuje pouze na jednom místě. V roce 1934 konstatuje kronikář Petránek, že z nedostatku rozmáhaly se polní pych a krádeže.⁴⁴¹ Ve zkoumaném období nebyly v obci vedeny záznamy o zjištěných případech polního a jiného pychu. Tyto záznamy se dochovaly pouze pro období 1901-1915.⁴⁴²

6.4.16 Veřejné cesty a silnice

V roce 1924 se jednalo o dláždění silnice vedoucí přes ves, ale nakonec k dláždění nedošlo.⁴⁴³ 16. května roku 1925 byla započata stavba silnice z Bečvár do Sobočic.⁴⁴⁴

⁴³³ Bečváry čp. 101

⁴³⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCIV

⁴³⁵ Alois Janoušek (*21.2.1861), zedník, bytem v Bečvárech čp. 148 (tento dům tvořil vrátnici v cukrovaru v Bečvárech, byl zbořen na počátku 70. let 20.století)

⁴³⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIX

⁴³⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCVIII

⁴³⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CI

⁴³⁹ Fol.79

⁴⁴⁰ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.168

⁴⁴¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVII

⁴⁴² SOkA Kolín, Archiv obce Bečváry, Polní pych (1901-1923), inv.č. 38

⁴⁴³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, X

⁴⁴⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIV

Téhož roku bylo mnoho jabloní lemujících silnici z Bečvár do Mančic obsypáno jablky, ačkoli jablek bylo jinak toho roku málo.⁴⁴⁵

V roce 1930 kronikář zapsal, že počátek roku byl dosti teplý, ba dočista ve dne bylo na cestách blátivo.⁴⁴⁶ V roce 1934 v srpnu přšelo, v důsledku čehož narostlo nejen v lesích hodně hub a sbíraly se i kolem cest.⁴⁴⁷

13. 7. 1936 začali válcovat u Chlumských⁴⁴⁸ státní silnici, kterou místy⁴⁴⁹ rozšiřovali (u Volenců⁴⁵⁰), a místy zvyšovali (u Vocetků⁴⁵¹, na mostě).⁴⁵²

Od 16. srpna 1937 probíhala oprava okresní silnice od křižovatky u Šaurů⁴⁵³ až k Vopaskovým.⁴⁵⁴ Bouralo se, vykopávalo a dláždilo. Druhá etapa – válcování, probíhalo od 23. srpna, ale pro nedostatek materiálu byly práce 26. srpna zastaveny a válec odjel.⁴⁵⁵

V týdnu od 6. do 10. září 1937 byla válcována po navezení kamene a písku opět státní silnice vedoucí přes obec Bečváry a k Zásrukám.⁴⁵⁶

Válcování státní silnice bylo nakonec dokončeno až na přelomu září a října.⁴⁵⁷

V roce 1938, 8. ledna, následkem vánice a závějí uvízlo na silnicích kolem Bečvár mnoho automobilů v závějích. Uvázl také autobus, který vezl čáslavskou vojenskou hudbu na ples, který se toho dne konal. Podplukovníku Tesařovi zabrala svízelná cesta ze Zásruk do Bečvár 4 hodiny a nakonec museli jeho automobil přitáhnout Bartákovi koně. Cesta zpět do Zásruk, opět s pomocí koní, trvala 2 hodiny.⁴⁵⁸

Při obsazování Čech a Moravy německými vojsky museli naši občané nepřátelskému vojsku silnice zapadané sněhem prohazovat.⁴⁵⁹

⁴⁴⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XVIII

⁴⁴⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLIV

⁴⁴⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVII

⁴⁴⁸ Bečváry čp.138

⁴⁴⁹ Fol.63

⁴⁵⁰ Bečváry čp.69

⁴⁵¹ Bečváry čp.12 nebo přichází v úvahu i Bečváry čp.32

⁴⁵² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXVII

⁴⁵³ Bečváry čp. 22

⁴⁵⁴ Bečváry čp. 24

⁴⁵⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXII

⁴⁵⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXII

⁴⁵⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIII

⁴⁵⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVXXXVII

⁴⁵⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCII

Na konci srpna 1939 se přes Bečváry přesunovala německá vojska směrem na Ostravu po zdejší silnici, ve směru od Prahy ke Kutné Hoře. Největší přesuny proběhly ve dnech 26. -30. srpna 1939.⁴⁶⁰

V květnu 1945 byly cesty a silnice hojně zaplněny postupujícími ruskými a prchajícími německými vojsky. 1. května projel přes Bečváry první velký ruský tank, a to ve směru od Prahy ke Kutné Hoře. K tomu uvádí kronikář Sojka následující: „*Patřil k elitním ruským jednotkám, které tak klestily cestu pěchotě a vozatajstvu, které se pak hrnulo za těmito jednotkami. Brzy po přejetí dalších ruských pancéřů asi druhý den projely jednotky československé pod velením gen. Svobody. A pak už se hrnuly jednotky pěší na autech, s koňmi a opravdu jich bylo, že kde jaká i polní cesta byla jimi obsazena.*

To již Němci se objevovali jako zajatci. Zajatců jsme viděli mnoho. 10. května prošel největší proud – asi 20.000 zajatců směrem ku Praze. Byli již v ubohém stavu a tu lidé viděli nacistickou armádu v „plné kráse“!“⁴⁶¹

6. května 1945 byly v okolí Bečvár na všech silnicích udělány barikády, zvláště silné byly na státní silnici u Pučer a Zásmuk.⁴⁶²

V roce 1947 začala v září stavba a dláždění silnice vedoucí přes obec.⁴⁶³

Další informace k problematice veřejných cest a silnic lze nalézt ve fondu Archiv obce Bečváry - Komunikace, dráha (1908-1941), inv.č.34, Kmenové akcie, inv.č.35.⁴⁶⁴

6.4.17 Veřejná doprava a spoje – železnice

Bečvárecké nádraží má čp. 48. Bečváry poprvé získaly železniční spojení díky vlečce, která vedla od roku 1887 do místního cukrovaru ze Zásmuk (dráha Pečky-Kouřim-Zásmuky-Bečváry). Pravděpodobně již tehdy vzniklo nádraží v Bečvárech. Roku 1901 byla dána do užívání trať Kolín - Čerčany – Kácov. Obec Bečváry vlastnila 8 kusů kmenových akcií dráhy.⁴⁶⁵ V roce 1921 byl přednostou stanice Josef Konečný.⁴⁶⁶ Josef Konečný byl rodákem z Brumovic na Moravě, v Bečvárech bydlel s manželkou a 4 dětmi.

⁴⁶⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCVII

⁴⁶¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CIV

⁴⁶² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CIII

⁴⁶³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXIV

⁴⁶⁴ SOKA Kolín, Archiv obce Bečváry, Komunikace, dráha (1908-1941), inv.č.34

⁴⁶⁵ SOKA Kolín, Archiv obce Bečváry, Kmenové akcie, inv.č.35

⁴⁶⁶ SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín, Sčítací operáty 1921, obec Bečváry, čp. 48

Výhybkářem byl Josef Špaček, rodák z Bečvár, který bydlel v Bečvářech s manželkou a 3 dětmi. V drážním domku čp. 106 bydlela rodina Josefa Píši.

Počínaje dnem 1. května 1924 byla na trati oddělena osobní doprava od nákladní. V roce 1925 byly vyměňovány koleje na úseku Bošice - Zásmyky – Bečváry. V roce 1928 byly také na úseku Bošice - Bečváry zavedeny do provozu motorové vozy.

Roku 1929 byly v zimě velmi nepříznivé klimatické podmínky. Pro mrazy byly omezeny počty osobních i nákladních vlaků. K tomu uvádí obecní kronika následující: „*V tu dobu nastal veliký nedostatek uhlí, zaviněný nejen příliš dlouhými, nepřetržitými, krutými mrazy, ale ještě více nemožností dopravit uhlí po dráze. Obchodník uhlím Tomáš Vodárek⁴⁶⁷ dostal občas vagon uhlí, ale musel je prodávat na pytle po 50kg a pod, nejvíce dal 3q. U vagonů strhávaly se boje o uhlí. Na trati Zásmyky – Bečváry prohazovali denně, ale nemohli stačiti. Co jeden den proházeli, bylo druhý den zase zaváto. Vlaky často vůbec nejely nebo s velkým zpožděním.*“⁴⁶⁸

Hospodářská krize na počátku 30. let 20. století se negativně odrazila také na železniční dopravě. Došlo ke snížení množství přepravovaných osob, ale i nákladů. Roku 1932 například řepná kampaň na úseku Bošice – Bečváry trvala pouhých 30 dní.⁴⁶⁹ V polovině 30. let pak výroba v cukrovaru v Bečvářech byla zcela ukončena a řepa se vozila do cukrovaru v Ratboři.

11. dubna 1932 zemřel náhle ve vlaku v Ratboři ve věku 78 let František Hrdina, nakupovač obilí, bývalý rolník z Bečvár čp. 27.⁴⁷⁰

15. října 1935 ráno v ½ 7 skočila v Bečvářech pod vlak Anna Králová roz. Firstová.⁴⁷¹

1. 10. 1938 přijel na nádraží sanitní vlak, který zde zůstal asi 14 dní.⁴⁷²

Dne 3. ledna 1945 spáchal sebevraždu Bedřich Hroch z Vavřince. Lehl si ve zdejším nádraží na koleje a dal se přejet vlakem.⁴⁷³

6. května 1945 „*projely skrze Bečváry 3 německé pancéřové vlaky. Jely však z Kolína ne přes Ratboř,⁴⁷⁴ nýbrž přes „Pečky na dráze“⁴⁷⁵ a Bošice⁴⁷⁶ sem dále na*

⁴⁶⁷ Tomáš Vodárek (1887-1965), bytem Bečváry čp. 46

⁴⁶⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXVIII

⁴⁶⁹ NA ČR, Sběrka staničních kronik, Staniční kronika Pečky

⁴⁷⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVIII

⁴⁷¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXV

⁴⁷² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XC

⁴⁷³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, C

*Uhlířské Janovice. V Posázaví však tyto vlaky uvízly v rukou Čechů. A již z 5. na 6. května v noci před těmito 3 vlaky projely 2 vlaky sanitní rovněž tím směrem. Tedy ze všeho je viděti, že ujížděly k Benešovu, kde prý jsou Američané, ale Praze se vyhýbali.*⁴⁷⁷

V obecní kronice Bečvár nacházíme četná jména železničních zaměstnanců a zřízenců. V roce 1925 je to například železniční zřízenec Josef Novotný, který usiloval o zřízení esperantského klubu.⁴⁷⁸ V roce 1945 je to jméno železničáře Hynka Hoffmanna⁴⁷⁹ a Josefa Koláře.⁴⁸⁰ Je také důležité zmínit, že z řad železničářů pocházel také předseda revolučního národního výboru v Bečvárech, František Kalina a člen Rudolf Adámek.

6.4.18 Léčebná péče

Ve dvacátých letech 20. století působil v Bečvárech jako státní obvodní lékař MUDr. Viktor Novák, rodák z Pacova.

5. dubna 1925 přednášel MUDr. Novák o tuberkuloze, přednáška byla čteně navštívena.⁴⁸¹ 5. prosince 1927 zemřela po operaci v Kolíně Věra Nováková, dceruška místního lékaře.⁴⁸²

5. - 10. října 1936 ordinoval za nemocného státního obvodního lékaře MUDr. Nováka zástupce. 14. října 1936 odvezli sanitním autem MUDr. Nováka do Prahy a 21. října za něj nastoupil nový zástupce.⁴⁸³ 5. listopadu 1936 zemřel MUDr. Novák v nemocnici na Bulovce⁴⁸⁴ v Praze⁴⁸⁵ na nádor na mozku.

⁴⁷⁴ Ratboř, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

⁴⁷⁵ Pečky, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

⁴⁷⁶ Svojšice – Bošice, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

⁴⁷⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CIV

⁴⁷⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIV

⁴⁷⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, C

⁴⁸⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CI

⁴⁸¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIII

⁴⁸² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVIII

⁴⁸³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVII

⁴⁸⁴ „Nemocnice Na Bulovce je rozsáhlý nemocniční komplex, rozkládající se na návrší navazujícím na Bílou skálu v Praze 8-Libni v okolí již zaniklé usedlosti Bulovka. Nejvýraznější budovou nemocnice je neorokoková stavba nazývaná Vychovatelna.“ (https://cs.wikipedia.org/wiki/Nemocnice_Na_Bulovce)

⁴⁸⁵ MUDr. Viktor Novák (1887-1936)

1. června 1937 byl jmenován státním obvodním lékařem v Bečvářech MUDr. Josef Kamínek,⁴⁸⁶ který v Bečvářech působil až do roku 1980.

6.4.19 Hygienické poměry v obci

O hygienických poměrech v obci kronika nic bližšího neuvádí. Snad lze upozornit pouze na pro bydlení nevyhovující podmínky v bývalé obecní pastoušce čp. 59, které přiměly obec ke zbudování nového obecního domku a dále na škody způsobené povodní v roce 1926 - „*Voda zatopila stáje u Vocetků, dům Chuchvalcův, lidé se stěhovali před povodní do stavení výše položených. Voda byla celkem čistá, takže zanechala jen málo nánosů.*“⁴⁸⁷ a škody vznikající odnášením ornice v roce 1929.⁴⁸⁸

V roce 1930 nebylo možné se v Bosňáku koupat, protože vodní hladina byla pokryta zelenou vrstvou vodních řas. V důsledku sucha a tepla se rozmnožily myši. „*Pole byla od nich jako přeorána, jetele vykousané, brambory a řepy vyhlodané. Hospodáři snažili se je hubit tím, že kladli do děr fosforem napuštěné těsto, ale málo to pomáhalo. Spousty myši byly nejen na polích, ale i v domech.*“⁴⁸⁹

K zakopávání uhynulých hospodářských zvířat bylo užíváno obecní mrchoviště.⁴⁹⁰

O kontrolu masa z domácích porážek, jeho požitelnosti a zdravotní nezávadnosti, se od října 1938 staral obecní zaměstnanec Filip Sachr, který se do Bečvár přistěhoval z pohraničí.⁴⁹¹

6.4.20 Opatření proti nakažlivým nemocem

25. června 1923 bylo všeobecné očkování dětí 1,6 a 14 letých proti černým neštovicím.⁴⁹² 5. června 1931 bylo očkování dětí ve škole, kronika však neuvádí, o jaké očkování se jednalo.⁴⁹³

⁴⁸⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXI

⁴⁸⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXI

⁴⁸⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XL

⁴⁸⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLIV

⁴⁹⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXVI

⁴⁹¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCII

⁴⁹² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VII

⁴⁹³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIII

V roce 1931⁴⁹⁴ a 1933⁴⁹⁵ se z kroniky dozvídáme o jednom případě úmrtí na tuberkulozu. O tuberkuloze bylo v obci také konáno několik přednášek (v roce 1925⁴⁹⁶ a v roce 1931⁴⁹⁷).

6.4.21 Veterinární záležitosti

Veterinární zdravotní službu zajišťoval v Bečvárech již před druhou světovou válkou MVDr. Josef Šnajberk ze Zásbuk. Byl posluchačem Vysoké školy zvěrolékařské ve Vídni, která se specializovala hlavně na koně. MVDr. Šnajberk do Bečvár zajížděl až do roku 1956.⁴⁹⁸ Je kuriozitou, že automobil MVDr. Šnajberka Tatra 11⁴⁹⁹ stal se veteránem a existuje dodnes.⁵⁰⁰

⁴⁹⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LII

⁴⁹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXII

⁴⁹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIII

⁴⁹⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LII

⁴⁹⁸ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.130

⁴⁹⁹ „V roce 1927, 3. srpna, koupil zvěrolékař, pan Josef Šnajberk ze Zásbuk, v kopřivnické Tatře vůz Tatra 11. V té době se již oficiálně tento typ nevyráběl. Mohlo jít o mimořádnou sestavu z dílů aktuálně dostupných v továrně, případně o repasovaný vůz po havárii. Variant je více. Byla mu přidělena poznávací značka: O XXXI – 231. MVDr. Šnajberk měl vůz tři roky, a pak ho prodal 21. května 1931 panu Jaroslavu Tlapákovvi, mlynáři z Rychnova nad Kněžnou. V době převodu měl vůz na tachometru 16 045 km. Poznávací značka byla změněna na: O – LXIX – 114. Mlynář s vozem jezdil až do 30. srpna roku 1937, kdy Tatra 11 koupil pan Jan Šesták, čalouník z Dobrušky, který měl od roku 1934 ještě obchod koženým a sportovním zbožím a kočárky. Auto rozváželo zákazníkům zboží a Tatra také tahala voznici s vodou, když se stavěla čalounická dílna a tehdy byl v Dobrušce nedostatek vody. Auto dostalo nejdříve poznávací značku: O -59040. Později mu byla značka změněna na Č – 43 011. Po válce a bolševickém převratu panu Šestákovi čalounickou dílnu znárodnili, ale stará Tatra rodině zůstala. Podnikali s ní společné výlety a Tatríčka je vždy dobře dovezla. Když v 60. letech dorostly panu Šestákovi děti, dcera Jitka se již v sedmnácti letech chopila volantů a vyučila se velmi brzy v řazení bez synchronizace. Když pak získala řidičák, jezdila s maminkou na výlety až na Vysočinu ona. Technických znalostí o funkci vozu a motoru moc neměla, ale svíčky již povolit uměla a vyměnit rezervu také. Když dospěla do studentských let na Karlově Univerzitě v Praze, párkrát si vzala Tatra až do hlavního města, aby ji využila pro stěhování z koleje a na kolej a na studentské výlety. Jitka se dodnes diví, jak mohla otevřená Tatra obstát zaparkovaná u kolejí na Petřském náměstí v centru Prahy a nepodlehnout vandalství. Na jednom z výletů to Jitce v motoru "luplo" a nejelo dál. Nakonec ji s vozem odtáhli do Prahy do nějakého servisu na Smíchově, kde se našel v personálu pamětník, který uměl vůz alespoň provizorně opravit, aby s ním mohla dojet domů, do Dobrušky. V roce 1997, po 60 letech v jedné

V létě 1938 v obci zle řádila slintavka a kulhavka. Prvně se objevila 20. července na statku u Rokosů,⁵⁰¹ pak u Semanských,⁵⁰² a rychle se šířila. Uhynulo mnoho hovězího i veprového dobytka. Tak 29. července uhynula u Jana Kubelky⁵⁰³ kráva, o den později u Švolby Josefa⁵⁰⁴ kráva, 1. srpna u Vocetky Jana⁵⁰⁵ býček. Mrtvá zvířata se zakopávala na obecním mrchovišti. Následkem slintavky byl nedostatek potahů o žních, a tak se muselo vypomáhat nákladními automobily (automobily pánů Tesaře,⁵⁰⁶ Semeráka⁵⁰⁷ a Freunda⁵⁰⁸). Také u slepic se objevila choroba podobná kulhavce.⁵⁰⁹

6.4.22 Čelední a pracovní záležitosti

K problematice čeledních a pracovních záležitostí se kronika nevyjadřuje. Dokumenty týkající se této agendy nalezneme hlavně ve fondu Archiv obce Bečváry - Obyvatelstvo v obci se v roce 1921 zaměstnávalo většinou polním hospodářstvím.⁵¹⁰ Pracovní knížky vydávaly obce do roku 1919, znovu byly tyto zavedeny v roce 1941.⁵¹¹

V roce 1931 byla již Všeobecná hospodářská krize, zvláště ke konci roku, hodně znát, ale přesto bylo v obci nezaměstnaných málo. K tomu uvádí obecní kronika: „*Nezaměstnaní byli hlavně zemědělství dělníci jako v zimě téměř vždy. Pozoruhodný zjev*

rodině, Jitka vůz prodala panu Pavlu Potočkovi z Dobrušky, který chodil vůz léta obdivovat. A vybrala si dobře; nový majitel se o vůz opravdu stará, uvedl ho do pěkného provozuschopného stavu, respektuje jeho autenticitu, neníčí nic původního a občas ji svezde. (5/16) (2x foto: Miloš Petr, Dobruška)“

⁵⁰⁰ Tatra 11, 1927, 80 let v Dobrušce!. *Tatra 11, 1927, 80 let v Dobrušce!* [online]. online: VETERÁN TATRA.COM, 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://www.veterantatra.com/galerie-dvouvalcu-1029/tatra-11-1927-z-dobrusky-1394.html>

⁵⁰¹ Bečváry čp.15

⁵⁰² Bečváry čp.117 a čp.4

⁵⁰³ Jaroslav Kubelka (*4.10.1903), bytem Bečváry čp.43

⁵⁰⁴ Josef Švolba (*7.1.1904), bytem Bečváry čp.119

⁵⁰⁵ Bečváry čp.12

⁵⁰⁶ František Tesař (*1900, +2.5.1967). Jeho manželkou byla Marie Tesařová.

⁵⁰⁷ Bečváry čp.134

⁵⁰⁸ Bečváry čp.101

⁵⁰⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXVI

⁵¹⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, II

⁵¹¹ MV ČR, ÚLOVEC, Jirí, Metodický pokyn č. 1/2017 k archivnímu zpracování fondu typu „Archiv obce“, Čj. MV- 35224-1/AS-2017, str.23

byl, že služby do hospodářství bylo těžko najmout, ač čekatele na službu k „pánům“ nebo do města bylo dost.“⁵¹²

V roce 1934 měli zemědělství dělníci málo zaměstnání, neboť hospodáři žně odbyli většinou s domácími lidmi.⁵¹³

16. dubna 1934 odpoledne oběsil se ráno na švestce Josef Panenka, prý kvůli tomu, že byl bez zaměstnání.⁵¹⁴

V roce 1935 došlo k uzavření cukrovaru v Bečvárech, v důsledku čehož mnoho lidí v Bečvárech přišlo o práci. 14. července 1935 v hostinci U Musilů (Šauerův hostinec čp. 22) pořádal Svaz lučebních zaměstnanců protestní schůzi proti uzavření cukrovaru.⁵¹⁵

Za protektorátu se museli všichni veřejní zaměstnanci prokázat potvrzením o neárijském původu, že až do 3. kolena nebyl žádný předek Žid, jinak museli službu opustit.⁵¹⁶

V roce 1948 uvádí kronikář Sojka o situaci jednotlivých společenských vrstev následující: „*Situace jednotlivých vrstev je různá. Poměrně velmi dobře jsou nyní rolníci, kteří mají poměrně proti jiným vrstvám vysoké příjmy. Mnozí nakupují drahé stroje, ačkoliv úředníci, zaměstnanci, mají-li všechno koupit, obzvláště živobytí – nezbude jim mnoho. Ačkoliv je zákaz staveb přece obzvláště zemědělci zlepšují a podnikají.*“⁵¹⁷

6.4.23 Mravnostní záležitosti

28. dubna 1928 se konalo vyšetřování 12leté žákyně slabomyslné Marie Kučerové, „*kteřá byla pohlavně zneužívána svým dědem Josefem Kučerou, strýcem Aloisem Kučerou a holičským pomocníkem Františkem Neprašem a ještě několika zvrhlými mladíky. Děvče bylo dáno později prostřednictvím Zemské komise pro péči o mládež do ústavu v Jilemnici a obec na ni připláčí. Zvrhlíci byli souzeni v Kutné Hoře.*“⁵¹⁸

11. září 1933 byla odpoledne v Bečvárech kopaná A.C. Sparty z Prahy, večer bohatá večeře v sokolovně a po ní pak taneční zábava s neslavným koncem – „*napítí*“

⁵¹² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVI

⁵¹³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVI

⁵¹⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVII

⁵¹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIV

⁵¹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCVII

⁵¹⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXVII

⁵¹⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXII

kopáči si vyčinili, jednoho dočista omráčili – ukázalo se jak „ušlechtilí“ lidé provozují tento „ušlechtilý“ sport (lépe řemeslo)“⁵¹⁹

9. června 1936 sepraly se v Bečvárech paní Karlíková a M. Jarošová (služka u Vopasků). Dohrou této události bylo, že pak Karlík nabil Jarošové u Nouzového krámu a v noci ji museli odvézt do nemocnice.⁵²⁰

27. listopadu 1937 měli hasiči u Švolbů „Kateřinskou zábavu“. Při ní se poprali Volenec s Jirušem, Volence pak museli křísit.⁵²¹

6.4.24 Stavební záležitosti

Na začátku července 1924 obec postavila most přes Jelčanský potok.⁵²² Stavba vyšla na 5.700 Kč.⁵²³ Téhož roku také obecní zastupitelstvo projektovalo stavbu obecního domku, namísto původní pastoušky, která byla v havarijním stavu a k obývání nezpůsobilá.⁵²⁴

V roce 1924 se jednalo o dláždění silnice vedoucí přes ves, ale nakonec k dláždění nedošlo.⁵²⁵ Toho roku byly postaveny 4 nové domky (Špaček Jan⁵²⁶ (k cukrovaru), Bělský Alois, Chlumský Josef⁵²⁷ a Řezáč Josef⁵²⁸).⁵²⁹

16. května roku 1925 byla započata stavba silnice z Bečvár do Sobočic.⁵³⁰ V letech 1923-1948 bylo také v Bečvárech postaveno množství rodinných domů (např. čp. 66). Jedná se ale také o domy čp. 123 a vyšší. Řada domů byla také přestavována (čp. 15). Stále větší množství střech bylo pokryto taškami či jinou krytinou, ubývalo doškových střech.⁵³¹

⁵¹⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIV

⁵²⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXVI

⁵²¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIV

⁵²² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, X

⁵²³ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.50

⁵²⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XI

⁵²⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XI

⁵²⁶ Bečváry čp. 126

⁵²⁷ Bečváry čp. 137

⁵²⁸ Bečváry čp. 139

⁵²⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XI

⁵³⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XV

⁵³¹ SOKA Kolín, Archiv obce Bečváry, Výstavba (1927-1941), inv.č.32

5. července 1925 byl položen základní kámen ke stavbě pomníku Mistra Jana Husa.⁵³²

Pro ilustraci rozvoje výstavby v obci byla sestavena následující tabulka:

Rok	Počet domů	Počet čp.	Počet obyvatel	Počet obyvatel/dům
1770				
1787	79	79		
1843	91	91	676	7,43
1850			687	
1895	95		758	7,98
1900	109	109	810	7,43
1910	109		818	7,50
1921	125	122	792	6,336
1930	147	149	777	5,214
1940	166		752	4,53
1950	163		562	3,448

V roce 1927 byla konečně vypsána oferta na stavbu obecního domku.⁵³³

Následujícího roku byla na poli pana Semanského komise,⁵³⁴ která měla jednat o vyvlastnění pozemků na stavbu domků.⁵³⁵ K vyvlastnění a výstavbě nedošlo.

V roce 1932 postavil domek Josef Landa.⁵³⁶ Místní obvodní lékař, MUDr. Novák, začal se stavbou vily čp. 150.⁵³⁷ Dále započal stavbu vily nad nádražím přednosta Josef Konečný.⁵³⁸

V roce 1933 přestavěl Zdeněk Šaur dům čp. 23, někdejší chalupu Semanských.⁵³⁹ Toho roku bylo rozhodnuto o stavbě hřbitova,⁵⁴⁰ ale ke stavbě nedošlo, neboť na výstavbu

⁵³² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XV

⁵³³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVII

⁵³⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXX

⁵³⁵ Patrně se jednalo o pole za vsí, směrem na Drahobudice vpravo, za čp. 150. Ke stavbě domků zde nedošlo.

⁵³⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVII

⁵³⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVII

⁵³⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVII

⁵³⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIII

nebyly peníze. Začal se stavět také nový sál v hospodě u Šauerů (když byla hospoda v roce 1966/1967 zbourána, zůstal zachován pouze tento nový sál; promítalo se v něm kino a tento účel mu zůstal až do roku 1990 zachován).⁵⁴¹ Ke stavbě nového sálu u Šauerů uvádí kronikář následující: „*Tato stavba vyvolala v obci trochu hádek a osočování. I v novinách o tom psali. Nedodržela se totiž ani stavební čára, ani smlouva při povolování obecní stavební komisí. Sál tento měl být konkurentem sokolovny, sídlem DTJ a Sportovního klubu. Mnoho zbytečných hořkostí, jakých nám již politický klerikalismus nadělal mnoho i jinde.*“

V roce 1933 byla také naposledy opravena fasáda na pivovaru a na zámku. Na zámku byla také provedena výměna oken.⁵⁴²

Roku 1934 stavěl Josef First nový domek.⁵⁴³ Ten předtím vyhořel. Nový dům také stavěl Josef Průcha, četnický strážmistr ve výslužbě, zeť pana France z čp. 56.⁵⁴⁴ Řezník Bedřich Bureš přestavěl část stavení čp. 28 na stavení a krám.⁵⁴⁵ Paní Maryšková si postavila nový chlév.⁵⁴⁶

V roce 1936 začal s přestavbou domu rolník Antonín Rokos a taktéž Karel Hrbek.⁵⁴⁷ Zvedl stavení a doškovou krytinu nahradil taškami.

V roce 1938 byla dokončena stavba nového domu na místě bývalé (původně panské) kovárny u čp. 30.⁵⁴⁸

V roce 1947 začala stavba místního hřbitova v květnu⁵⁴⁹ a v září stavba silnice.

Ačkoli byly v roce 1948 nové stavby zakazovány, bylo v té době několika stavebníkům ve vsi povoleno stavět:

- Rytina⁵⁵⁰ postavil stodolu (čp. 54)⁵⁵¹

⁵⁴⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIV

⁵⁴¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIV

⁵⁴² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIV

⁵⁴³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVIII

⁵⁴⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVIII

⁵⁴⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVIII

⁵⁴⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVIII

⁵⁴⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVII

⁵⁴⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIX

⁵⁴⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXIV

⁵⁵⁰ Bečváry čp.54.

⁵⁵¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXVII

- Antonín First⁵⁵² postavil chlév a zdvihl a taškami pokryl stavení (čp. 13)⁵⁵³
- Antonín Kropáček⁵⁵⁴ odstranil ze střechy došky (čp. 14)⁵⁵⁵
- Ševčík⁵⁵⁶ odstranil došky na obytném stavení (čp. 61)⁵⁵⁷

Stavebnictví v roce 1948 trpělo nedostatkem stavebnin a zedníků, což bránilo většímu rozvinutí většího stavebního ruchu. Zedníci si vydělávali asi 20 Kčs za hodinu.⁵⁵⁸

6.4.25 Požární záležitosti

Z velkých požárů, zmíněných v Pamětní knize obce Bečváry, ač chronologicky předchází časovému vymezení této práce, je třeba uvést požár bečváarského cukrovaru dne 7. října 1902. Vyhořelý cukrovar pak koupil nový majitel Bernard Mandelík, který cukrovar zrekonstruoval, a opět v něm obnovil výrobu.

V roce 1925 se hovoří o opravě shořelého domku Hladíka Josefa.⁵⁵⁹

14. června 1927 se konala slavnost předání nové hasičské stříkačky.⁵⁶⁰

23. února 1929 pod tíhou sněhu spadla Frenglova chalupa. Ještě štěstí, že nenastal požár, neboť obě rodiny, které chalupu obývaly, Vodvářkova i Kučerova, topily v kamnech.⁵⁶¹

24. ledna 1931 ráno ve ¾ 4 shořel Šubrtův stoh nad „Plavidlem“.⁵⁶²

22. září 1932 v 5 hodin ráno shořela dřevěná kůlna Josefa Krále⁵⁶³ (mlýn Pod'ousy⁵⁶⁴) i s automobilem. „K ohni přijely 3 hasičské sbory, bečvarečtí nemohli stříkat,

⁵⁵² Antonín First (*9. 3. 1914, +17. 1. 1993)

⁵⁵³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXVII

⁵⁵⁴ Antonín Kropáček, bytem Bečváry čp. 14

⁵⁵⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXVII

⁵⁵⁶ Oldřich Ševčík, bytem Bečváry čp. 61

⁵⁵⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXVII

⁵⁵⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, CXVII

⁵⁵⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XVIII

⁵⁶⁰ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.51

⁵⁶¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXVIII

⁵⁶² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LI

⁵⁶³ Josef Král (*4. 7. 1903), mlynář v Pod'ousích čp. 23

neboť neměli benzin, místo toho prý nalili petrolej. Oheň povstal neopatrnou manipulací s automobilem. ⁵⁶⁵

Téhož roku, 28. listopadu, ráno ve 4 hodiny, chytila Žateckého stodola, nacházející se mezi Šaurovou stodolou a pivovarem. „*U Musilů byla zábava taneční. Viděli prý člověka, který od stodoly utíkal chvíli před tím, než vyšlehl oheň. Bylo chladno a obilí dlouho hořelo. Při hašení nachladli někteří hasiči, hlavně ti, kteří oheň 2 dni ještě hlídali a jeden dlouho ležel (krejčí Fišer).*“ ⁵⁶⁶

11. dubna 1933 vyhořelo v poledne stavení Jana Hurta (čp. 66). Stavení chytlo od komína, bylo dřevěné, a tak shořelo téměř vše. ⁵⁶⁷

13. ledna 1934 hořelo v Šaurově stodole, ale požár se naštěstí podařilo uhasit. „*13/1 dělnický ples u Musilů. Při plese v půlnoci zpozoroval Klečák, jak od Šaurovy stodoly běží veliký, silný muž. Za chvíli ve stodole hořelo, ale oheň byl včas uhašen. Kdo byl žhář, se nezjistilo.*“ ⁵⁶⁸

12. dubna 1934 dopoledne vyhořel obytný dům Josefa Firsta. Požár vznikl asi od komína a domácí byli na poli. ⁵⁶⁹

6. května 1934 večer vyhořel Králův mlýn (Votrubovský mlýn) v Pod'ousích. ⁵⁷⁰

6. července 1934 pořádal Sokol cvičení a večer taneční poutní zábavu, při které někdo zapálil venku prapor, který celý shořel. Naštěstí se oheň nepřenesl na budovu. ⁵⁷¹

28. července 1935 odhodil Rokosův kočí Rokosův cigaretu, od které hořelo pole pana Feldsteina. ⁵⁷²

Z 20. na 21. května 1936 vyhořela Vopaskova stodola. Příčina požáru nebyla zjištěna. ⁵⁷³

30. září 1936 ve 4 hodiny ráno vyhořela Freundova pila, prý od cigarety. ⁵⁷⁴

⁵⁶⁴ Pod'ousy čp. 23

⁵⁶⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVIII

⁵⁶⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVIII

⁵⁶⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIII

⁵⁶⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXIX

⁵⁶⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVII

⁵⁷⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXVII

⁵⁷¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXX

⁵⁷² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXIV

⁵⁷³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVI

⁵⁷⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVII

Dne 1. září 1943 vypukl v noci ve stodole rolnice Růženy Feldsteinové požár. Příčina požáru nebyla známa a výše škody byla odhadnuta asi na 30 tisíc korun.⁵⁷⁵

6.4.26 Elektrifikace

Poměrně dobře jsme obecní kronikou informováni o záležitostech týkající se elektrifikace v Bečvárech. Kromě obecní kroniky lze také využít některé materiály z fondu Archiv obce Bečváry.⁵⁷⁶

Již v roce 1911 postavil v Kolíně ing. František Křížík parní elektrárnu. Do roku 1914 byla některá místa na Kolínsku již elektrifikována. Kronikář Alois Petránek také cenu zavedení elektrického proudu do novostavby jeho rodinného domu – 1938 Kč. V roce 1922 byla do obce zavedena hlavně přičiněním starosty Pospíšila Václava elektřina z kolínské elektrárny. Provedly pak práce s tím spojené a) hlavní linku „Svaz elektrárenský středočeských⁵⁷⁷ okresů v Kolíně“, b) sekundární linku a rozvody s přípojkami „Ing. Matoušek, Dvořáček a spol. v Sedlci u Kutné Hory“, c) některé první instalace domovní Jeřábek a Kosina z Kolína. Celkový náklad byl 293.000 Kč, úhrada z části podporou země a okresu, zčásti zápůjčkou. Kapitál umořovati se má spotřebou proudu. Prvně rozsvíceno bylo 18. prosince 1922.⁵⁷⁸

2. srpna 1928 byly odebrány obyvatelům obce elektroměry, a to za účelem cejchování. Vraceny byly teprve 30. října. 9. května 1936 v 6 hodin večer byla bouřka s lijavcem, padaly dokonce kroupy. Při tom popraskaly pojistky elektrického vedení.

6.4.27 Školství

Děti z Bečvár původně docházely do školy v Drahobudicích. Od roku 1880 se Bečváry snažily o výstavbu vlastní školní budovy. Roku 1888 podalo obecní zastupitelstvo žádost o zřízení samostatné školy, což se podařilo v roce 1890, kdy bylo obci povoleno zřídit dvojtřídní školu. Pro školní budovu byl zakoupen pozemek od velkostatku Bečváry. Po výstavbě byla budova ve školní kronice popsána takto: „Škola stojí na rozhraní Malých a Velkých Bečvár průčelím k jižní straně. Stavěna jest na školu 3třídní. V prvním poschodí

⁵⁷⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XCIX

⁵⁷⁶ SOka Kolín, fond Archiv obce Bečváry, Elektrifikace (1922-1933), inv.č. 33

⁵⁷⁷ Správně má být „středolabských okresů“.

⁵⁷⁸ Toho dne byla hrána v Národním moravskoslezském divadle repríza hry Andrea del Sarto od Alfreda de Musseta a hra O čem sní mladé dívky od téhož autora.

umístěny 3 třídy, v přízemí byt řídícího učitele, ml.učitelů a kabinet. ⁵⁷⁹ Plány zhotovil stavitel Falta ze Zásbuk a také budovu postavil. „Celkem stála budova školy i s vnitřním zařízením obec zdejší kolem 18000 zlatých.“ V nové budově se začalo vyučovat 1.září 1892.⁵⁸⁰

V roce 1923 působili na škole tito učitelé: řídící učitel Rudolf Hraba, učitel Alois Petránek (kronikář) a učitelka ženských ručních prací ženských Marie Břečková. Do 31. března 1921 byla škola trojtřídní, do 31. března 1922 dvojtřídní s pobočkou, od 1.dubna 1922 pak dvojtřídní. Ve školním roce 1922/1923 bylo ve škole zapsáno 150 povinných žáků, z nichž 117 navštěvovalo školu v Bečvárech a 33 žáků jiné školy, především měšťanskou školu v Zásbukách.⁵⁸¹

30. května 1924 navštívilo školu a obec 11 slovenských učitelů z okresu Hlohovec. Učitelé se zúčastnili výuky a byli pak obcí pohoštěni.⁵⁸² 16. a 17. února 1925 hospitoval na škole učitel Josef Gábor.⁵⁸³ 7.června 1925 pořádala škola Dětský večer ve prospěch České zemské komise pro péči o mládež.⁵⁸⁴ Obdobnou akci pořádala ještě 13. června 1926.⁵⁸⁵ Do roku 1927 byla škola taktéž sídlem úřadovny místní Kampeličky.⁵⁸⁶

12. června 1927 pořádala škola dětský den za celkem pěkné účasti rodičů. Výtěžek 205,40 Kč byl rozdělen na dobročinné účely (zvláště Zemské komisi pro mládež).⁵⁸⁷ 13.října zemřela Marie Kašparová, posluhovačka ve škole.⁵⁸⁸

9. února 1928 našel kontrolor cukrovaru Ing. Přemysl Šanda za továrnou zesláblého sokola stěhovavého. Ubil jej holí a daroval škole.⁵⁸⁹

10.května 1928 bylo tak chladné počasí, že se ve škole musilo topit.⁵⁹⁰ Během kruté zimy roku 1929 zmrzly na školní zahradě téměř všechny stromy.⁵⁹¹

⁵⁷⁹ SOkA Kolín, fond Základní devítiletá škola Bečváry (1892-1976), Kronika školy – 1.díl, Úvod

⁵⁸⁰ SOkA Kolín, fond Základní devítiletá škola Bečváry (1892-1976), Kronika školy – 1.díl, Školní rok 1892/1893

⁵⁸¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, VI

⁵⁸² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, X

⁵⁸³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XII

⁵⁸⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XIV

⁵⁸⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXI

⁵⁸⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXV

⁵⁸⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVI

⁵⁸⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXVIII

⁵⁸⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXX

⁵⁹⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXII

9. června 1929 sehrály školní děti hru „*Frantičkovy trampoty*“. Výnos byl věnován na dobročinné účely. 12. června téhož roku podnikla 2. třída výlet autem na Blaník a do Zlatodolu u Roudného. Vezl je majitel autodopravy František Tesař.⁵⁹²

19. září 1929 přišel do školy zástupce nemocného okresního školního inspektora Václava Hrubého, okresní školní inspektor z Poděbrad Josef Výborný, na inspekci.⁵⁹³

7. října 1929 byli Josef Klečák a Jaroslav Kysela v Kolíně u okresního školního výboru a v Praze u zemské školní rady s žádostí, aby po dobu dovolené byla ustanovena za učitele Aloise Petránka výpomocná síla. 9. října 1929 pak nastoupila výpomocná učitelka Marie Slezáková.⁵⁹⁴

7. března oslavovaly se 80. narozeniny prezidenta T.G. Masaryka. Děti ve škole sázely Masarykovu jablň.⁵⁹⁵

20. března 1930 zemřel na rakovinu střev řídící učitel Antonín Cheller, 23. března měl pohřeb a 24. března kremaci v Praze. Byl to člověk přísný, neuhýbavý, působil na škole od roku 1924.⁵⁹⁶

V roce 1930 bylo v létě ve škole spousty myší. Dařilo se je hubit pomocí fosforového těsta.⁵⁹⁷ 8. ledna 1931 bylo ve škole založeno Volné rodičovské sdružení.⁵⁹⁸

7. března pak proběhla oslava narozenin prezidenta T.G. Masaryka. 10. května pořádala škola v Sokolovně „*dětskou besídku*“.⁵⁹⁹

9. července 1931 předal zastupující řídící učitel Alois Petránek správu školy nastupujícímu definitivnímu řídícímu učiteli Bohuslavu Šimkovi. Do prázdnin působila na škole také zastupující učitelka Emilie Korbelová z Chrudimi. Na počátku srpna se také přistěhoval Bohuslav Šimek do Bečvár.⁶⁰⁰

30. října 1931 vysazovaly děti ve škole hrušně v dešti.⁶⁰¹

⁵⁹¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XXXVII

⁵⁹² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XL

⁵⁹³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLI

⁵⁹⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLII

⁵⁹⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLVI

⁵⁹⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, XLV

⁵⁹⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, L

⁵⁹⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LI

⁵⁹⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIII

⁶⁰⁰ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIV

⁶⁰¹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LVI

6.března 1932 byla uspořádána školou v Sokolovně dětská besídka. 22. října 1932 poslaly děti ze zdejší školy první ovoce z Masarykova štěpu panu presidentovi T.G.Masarykovi (6 jablek).⁶⁰²

19.května 1933 bylo chladné počasí a ve škole se muselo topit.⁶⁰³

15.června 1933 přednášel zahradník z Kouřimi v Sokolovně o ovocnářství a pěstování ovocných stromů a na školní zahradě ukazoval letní řez stromů. 27.října se škola zúčastnila oslav dne Svobody. U pomníku padlých promluvil řídící učitel Šimek a v Sokolovně učitel Petránek. 17.prosince pořádala škola v sokolovně besídku s vánoční nadílkou, kterou uspořádalo rodičovské sdružení při zdejší škole.⁶⁰⁴

20.prosince 1936 pořádalo rodičovské sdružení nadílku bot, punčoch a trik chudým dětem a škola uspořádala besídku.⁶⁰⁵

Při úmrtí prezidenta Masaryka v roce 1937 byl ve škole dopoledne učiněn pro děti projev o prezidentovi. 17. září se dopoledne ve škole konala smuteční slavnost.⁶⁰⁶ 21.října 1937 byla ustavena nová místní školní rada. Přítomen byl také okresní školní inspektor Josef Řehoř. Předsedou místní školní rady byl zvolen Jaroslav Kysela a náměstkem Jan Bělina.⁶⁰⁷

19. prosince 1937 bylo sehráno dětské školní divadlo „Čtverák hastrman“.⁶⁰⁸

5.dubna 1938 našel Antonín Kropáček na poli Na Hájích zašlého luňáka červeného, kterého pak daroval škole.⁶⁰⁹

Školní záležitosti dokreslují také některé další archiválie z fondu AO Bečváry – jsou to například Pokladní deník místní školní rady z let 1926-1949 (inv.č.52) a účty školy z let 1900-1941 (inv.č.68).

Ve zkoumaném období let 1923-1948 se ve škole v Bečvárech vystřídali tito řídící učitelé:

- „*Rudolf Hraba - 1896-1923*

⁶⁰² Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LIX

⁶⁰³ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXI

⁶⁰⁴ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXV

⁶⁰⁵ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXVIII

⁶⁰⁶ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIII

⁶⁰⁷ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIII

⁶⁰⁸ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIV

⁶⁰⁹ Edice Pamětní knihy obce Bečváry, LXXXIX

- Alois Petránek – jako správce školy – 1.9.1923 do 30.11.1923
- Antonín Cheller - 1.12.1923 – 15.2.1930
- Alois Petránek – jako správce školy – 1.4.1929 do 31.7.1929
- Alois Petránek – jako správce školy – 15.2.1930 do konce června 1931
- Bohuslav Šimek – 1.7.1931 – 1.9.1936
- Alois Petránek – 1936 – 1.6.1944
- Anna Sýkorová – 1.11.1944 – 1950⁶¹⁰

Ve zkoumaném období let 1923-1948 se ve škole v Bečvárech vystřídali tito učitelé a podučitelé:

- „Alois Petránek – 1919-1936
- Karel Novotný – výpomocný učitel – 1.4.-31.7.1929
- Emilie Korbelová – 1930-1931
- Marie Šmejkalová – 1936-1937
- Františka Drábková – 1937-1938
- Marie Kuberová – 1938-1939 (vyučovala jako přespočetná 2.oddělení 1.třídy)
- Růžena Jirušová – 21.4.1938 – 1.10.1940
- Jaroslav Kašík – 25.10.1940 – 19.1.1941 (vyučoval zdarma)
- Václav Načeradský – 1.2.1941 – 1.10.1941
- Antonín Snížek – 1.10.1941 – 11.11.1941
- Jiřina Mainsfeldová – výpomocná učitelka němčiny
- Josef Plaček – 1.10.1942 – červen 1943⁶¹¹

⁶¹⁰ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.119

- „Albína Pavelková – 27.10.-31.10.1942
- František Ditrych – 2.11.-15.12.1942
- Bohumil Schüller – 24.5.1943 – 14.3.1944
- A.Krejsová (od 15.1.1944)
- Antonín Bříza – 14.3.1944 – červen 1944
- Albína Pavelková – 1.9.1944 – 31.10.1944
- Zdenka Makariusová
- Anna Sýkorová – 1.11.1944⁶¹² - 1969

6.4.28 Spolky

V roce 1923 existovaly v Bečvárech následující spolky.

1. Sbor dobrovolných hasičů (od roku 1884) – starosta Vocetka Jan,⁶¹³ jednatel First Josef⁶¹⁴
2. Tělocvičná jednota Sokol⁶¹⁵ (od roku 1888) – starosta Pazderka Otto,⁶¹⁶ jednatel Petránek Alois⁶¹⁷.
3. Spořitelní a záložní spolek (od r. 1901) – starosta Rokos Antonín,⁶¹⁸ jednatel a pokladník – Petránek Alois.⁶¹⁹

⁶¹¹ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.119

⁶¹² BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.120

⁶¹³ Jan Vocetka (*3.10.1885)

⁶¹⁴ Josef First (*18.12.1870, Malé Bečváry čp.21; +20.4.1944, Bečváry čp.88)

⁶¹⁵ Založena dne 1.5.1888. Zápisy z jednání, které se dochovaly do dnešní doby, jsou tak cenným pramenem o životě v obci před znovuoobením obecní kroniky obce Bečváry v roce 1923.

⁶¹⁶ Ředitel cukrovaru v Bečvárech. V roce 1928 povolil, aby se v areálu cukrovaru mohl hrát fotbal. Otto Pazderka, narozen 15.2.1875 v Lošanech, byl od 1.3.1902 technickým adjunktem cukrovaru. Jeho manželkou byla Zdenka Pazderková, narozena 17.5.1893 v Podousích. Měli dceru Sylvu (*22.9.1913, Kutná Hora) a syna Iva (*13.7.1916, Kutná Hora). Služkou byla Švolbová Marie z Bečvár.

Otto Pazderka se narodil ve Velkých Lošanech, měl tyto sourozence – Karla (*29.7.1877), Hedviku (*18.10.1873), Ottokara (patrně zemřel v dětském věku), Václava (*14.3.1871), Josefa (*10.10.1869), Ludvíka (*1868), Jaroslava (*1866), Marii (*1865).

⁶¹⁷ Kronikář.

4. Sdružení volné myšlenky československé (od r.1920) – předseda Píša Josef, důvěrník Petránek Alois.⁶²⁰
5. Dělnická tělocvičná jednota (od r.1921) – starosta Ševčík Oldřich⁶²¹, jednatel Kropáček Antonín.⁶²²

6.4.29 Osvětová činnost

10. května roku 1925 byla v obci ustanovena Místní osvětová komise. Předsedou byl Alois Petránek, náměstkem Karel Lanc,⁶²³ pokladníkem František Kobylák.⁶²⁴ Členy výboru byli: František Píša, František Brožek,⁶²⁵ Alois Švolba, Josef Vodvářka,⁶²⁶ a Josef Dudek.⁶²⁷ V místní osvětové komisi byly zastoupeny tyto spolky: Sokol, Dělnická těl. jednota, Sbor dobrovolných hasičů a Volná myšlenka.

Následujícího roku získala skioptikon (přístroj k promítání diapozitivů).

6.4.30 Katastrální záležitosti

V roce 1940 byla velikost katastrálního území 630ha.⁶²⁸ V roce 1948 činila celková výměra:

- rolí 501ha, 34a, 23m²
- luk 59ha, 20a, 39m²
- zahrad 21ha, 53a, 84m²
- pastvin 5ha, 46a, 80m²
- lesů 1ha, 53a, 72m²
- zastavěných ploch a nádvoří 11ha, 1a, 41m²

⁶¹⁸ Antonín Rokos, bytem Bečváry čp. 15, narozen v roce 1878, zemřel v roce 1929. Jeho syn Antonín byl za druhé světové války vládním komisařem (tzv. VLKOM).

⁶¹⁹ Kronikář.

⁶²⁰ Kronikář.

⁶²¹ Oldřich Ševčík, bytem Bečváry čp. 61, kotlářský pomocník v cukrovaru, ročník 1896.

⁶²² Bytem Bečváry čp. 14.

⁶²³ Bečváry čp.50, pracoval v cukrovaru.

⁶²⁴ František Kobylák pracoval jako řemenář v místním cukrovaru. Pracovala zde rovněž Barbora Kobyláková (*1894).

⁶²⁵ Bečváry čp.65

⁶²⁶ Bydlel s rodinou v nájmu v chalupě čp.4 u pana Semanského.

⁶²⁷ Rovněž pracoval jako řemenář v cukrovaru.

⁶²⁸ BISINGER, Zdeněk et al., str.189

- neplodné půdy 10a, 75m²
- jiných pozemků 29ha, 43a, 2m²

To vše dávalo dohromady 629ha, 64a, 16 m².⁶²⁹

6.4.31 Soudní záležitosti

V roce 1928 nás kronika informuje o 1 ze soudních sporů, ve kterém vystupovala Kampelička. Dále téhož roku 28. dubna proběhlo vyšetřování v případě 12leté žákyně, pohlavně zneužívané slabomyslné *Marie Kučerové*.

6.4.32 Živnosti a obchod

Kromě poštovního úřadu (založen roku 1870) a četnické stanice (založena roku 1902)⁶³⁰ byly v roce 1931 v Bečvárech tyto obchody a živnosti⁶³¹:

Tabulka 1 Tabulka živnostníků a občanů vykonávajících dané povolání⁶³²

Povolání	Jméno a příjmení
Lékař	MUDr. Viktor Novák (čp.10)
2 nákladní autodopravy	František Tesař (čp.137)
Bednář	Josef Zápotocký (čp.77)
Cukrovar	cukrovar Bernard Mandelík
Holič	Oldřich Rytina a Antonín Kučera (čp.29)
3 hostince, kantina	Musil Josef (čp.22), Tomáš Vodárek (čp.25 – Sokolovna), Karel Weigner (kantina v cukrovaru), Antonie Volencová (čp.69)
kolář	Antonín Percl (čp.31), František a synové Nyklovi (čp.123)

⁶²⁹ Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech (1824-1843) a další související odkazy: Výkaz ploch. *Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech (1824-1843) a další související odkazy* [online]. online: ÚSTŘEDNÍ ARCHIV ZEMĚMĚŘICTVÍ A KATASTRU (ÚAZK), 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/cio/_cio_vp/c0090-1VP_025.jpg

⁶³⁰ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.49

⁶³¹ SOKA Kolín, Archiv obce Bečváry, Provozování živností (1923-1936), inv.č.30

⁶³² SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín 1850-1948, inv.č. 831, kt.620 - Voličské seznamy dle obcí - obec Bečváry

Klempíř	Josef Štorek (čp.128)
Kovář	Josef a František Sojkovi (čp.118), Josef Šabatka (čp.133)
6 krejčích	Josef Mrňák (čp.3), Josef Vodvářka (čp.4), František Zahajský (čp.5), František Fišer (čp.36), Kučera Josef (čp.42), Kubelka Josef (čp.43), Landa Josef (čp.92), Josef Šourek (čp.97), Alois Kopřiva (čp.115)
mlýn	Anna, Václav a Rudolf Královi (čp.34)
3 obuvníci	Josef Landa (čp.4), Novotný Jan (čp.18), Jan Panenka (čp.90), Bohumil Jiruš (čp.130)
Pekař	Petr Semerák (čp.109)
Pila	Gustav Freund
Strojník	Josef Chlumský (čp.138)
3 řezníci	Bedřich Bureš (čp.22), Josef Volenec (čp.69), Josef Petránek (čp.86), František Brodský (čp.102)
Sedlář	František Pěnička, Jan Pěnička (čp.45), Alois Zápotocký (čp.80)
4 obchody se smíšeným zbožím	Karla Kašparová (čp.9), Freund Karel (čp.70), Freund Gustav (čp.101), Antonín Macháček (čp.114), Josef Semerák (čp.134)
3 švadleny	Anna Mlázovská (čp.146)
Tesaři	Antonín Kropáček (čp.14), Josef Hrbek (čp.35), Josef Pašek (čp.64), Jan Hurt (čp.66), Alois Bělský (čp.137), Jína Josef (čp.141), Josef Bělský (čp.142), František Podhajský (čp.143)
3 trafiky	Marie Švolbová (čp.119)
2 truhláři	Jaroslav Nouza (čp.22), Alois Eliáš (čp.36), František Lanc (čp.50), Zápotocký Jaroslav (čp.80), Holub Josef (čp.141)

Zedník	František Hrbek (čp.35), Antonín Němec (čp.44), Antonín Podhajský (čp.82), Král Josef (čp.88), František Maryška (čp.125), Alois Janoušek (čp.148),
--------	---

Výše uvedená tabulka zachycuje nikoli pouze živnostníky, ale také všechny občany, kteří dané povolání vykonávali, např. v pracovním poměru.⁶³³

V roce 1932 se popisují živnosti v Bečvárech takto: „lékař, 2 nákladní autodopravy, cukrovar Bernard Mandelík, holič, 2 hostince, kolář, 3 kováři, 6 krejčí, mlýn, 3 obuvníci, pekař, pila Gustava Freunda, stáčírna lahvového piva, rolníci, 3 řezníci, sedlář, 4 obchody se smíšeným zbožím, Spořitelní a záložní spolek v Bečvářích, studnař, 3 švadleny, tesařský mistr, 3 trafiky, 2 truhláři, obchod s uhlím, zámečník“⁶³⁴

6.4.33 Peněžní ústavy

Jediným peněžním ústavem byla v Bečvárech ve sledovaném období Kampelička (Spořitelní a záložní spolek v Bečvářích). Obecní kronika nabízí poměrně velké množství informací o Kampeličce. Především informuje o valných hromadách.

Tabulka 2 Tabulka dat konání valných hromad Kampeličky

Rok	Datum konání valné hromady
1928	4.3.1928 (OK)
1929	24.2.1929 (OK)
1930	23.2.1930 (OK)
1931	1.3.1931 (OK)
1932	21.2.1932 (OK)
1933	12.2.1933 (OK)
1934	18.3.1934 (změna stanov), 8.4.1934 (OK)
1935	17.3.1935 (OK)

⁶³³ SOKA Kolín, Okresní úřad Kolín 1850-1948, inv.č. 831, kt.620 - Voličské seznamy dle obcí - obec Bečváry

⁶³⁴ Bečváry - wikipedie. Bečváry - wikipedie [online]. online: Wikipedie - otevřená encyklopedie, 2017 [cit. 2017-08-25]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Be%C4%8Dv%C3%A1ry>; *Adresář republiky Československé pro průmysl, živnosti, obchod a zemědělství*, sestavila a vydala firma Rudolf Mosse, Praha 1932, svazek I, str. 19-20.

1936	V OK neuvedeno.
1937	28.2.1937 (OK)
1938	20.2.1938 (OK)
1939	V OK neuvedeno.
1940	V OK neuvedeno.
1941	V OK neuvedeno.
1942	V OK neuvedeno.
1943	V OK neuvedeno.
1944	V OK neuvedeno.
1945	V OK neuvedeno.
1946	V OK neuvedeno.
1947	V OK neuvedeno.
1948	V OK neuvedeno.

Kromě valných hromad nás kronika také informuje o 1 ze soudních sporů, ve kterém vystupovala Kampelička. 12. listopadu 1928 se u Krajského soudu v Kutné Hoře⁶³⁵ konalo jednání ve věci Kampelička contra Šedivý⁶³⁶ a Žatecký⁶³⁷ o zaplacení sokolského dluhopisu. Někteří ručitelé na tomto dluhopisu se snažili své povinnosti vyhnout, někteří, jako Šedivý a Žatecký, se ke svému podpisu vůbec nehlásili, jiní umřeli (Vopasek,⁶³⁸ Rak⁶³⁹), musela Kampelička, aby nebyli ostatní ručitelé zkráceni (Rokos,⁶⁴⁰ Semanský,⁶⁴¹ Franc,⁶⁴² Pokorný⁶⁴³), tento dluh vymáhat. V roce 1929 zemřel starosta Kampeličky Antonín Rokos.

„11. července 1930 koupila Kampelička⁶⁴⁴ od Josefa⁶⁴⁵ Šubrta chalupu čp. 28 se zahradou a několika korci polí za 115.000 Kč. Budovu pak koupil od Kampeličky Bedřich

⁶³⁵ Kutná Hora byla tehdy ještě sídlem Krajského soudu.

⁶³⁶ Snad Šedivý z čp.102.

⁶³⁷ Čp.109

⁶³⁸ Bečváry čp.24

⁶³⁹ Bečváry čp.47

⁶⁴⁰ Bečváry čp.15

⁶⁴¹ Bečváry čp.117 a čp.4

⁶⁴² Patrně Jan Franc (1855-1945), bytem Bečváry čp.56 (dříve Malé Bečváry čp.4)

⁶⁴³ Patrně hostinský ze Sokolovny. Bečváry čp.25

⁶⁴⁴ Po výstavbě nové budovy sídlila v čp.159.

Bureš,⁶⁴⁶ řezník, pole Josef Semanský⁶⁴⁷ a Růžena Vocetková,⁶⁴⁸ která ještě za zbylou třešňovku směnila po mnohých potížích kus zahrady u silnice proti Sokolovně⁶⁴⁹ na stavební místo pro Kampeličku.“

15. ledna 1931 uspořádala Kampelička „Družstevní biografické představení“ v Sokolovně odpoledne pro děti (účast asi 100 dětí), večer pro dospělé (účast asi 51 osob), proslov tehdy měl úředník Ústřední jednoty hospodářských družstev v Praze Bouša. Na této akci se vybralo 170 Kč, prodělek 430 Kč. Kampelička toho roku také objednala na 200 sazenic pro své členy.

V roce 1933 uspořádala Kampelička sbírku na vyhořelé stavení Josefa Hurta (čp. 66). Tato sbírka vynesla 1.600,- Kč.

4. dubna 1935 se sešla stavební komise na stavbu Kampeličky. Znalec Ferdinand Vendl žádal o změnu v plánu. 16. dubna skončila lhůta pro podávání nabídek na stavbu Kampeličky, došlo celkem 8 nabídek. 7. května 1935 byla pak zadána stavba Kampeličky Josefu Gallatovi z Uhlířských Janovic. Již 12. září téhož roku se konala obecní kolaudace Kampeličky a o 6 dnů později se Kampelička nastěhovala do nové budovy. Náročné bylo zejména přestěhování pokladen. 20. září 1935 se prvně úřadovalo v nové budově a 21. září byla budova zkolaudována Ústřední jednotou zastoupenou stavitelem Cikánem.

4. června 1935 se Antonín Rokos vzdal členství v představenstvu Kampeličky, údajně pro neshodu s obcí o louku.

6.4.34 Zemědělství

Počátkem roku 1923 byl v obci zjištěn tento stav dobytka: 353 kusy hovězího, 134 vepřového, 49 koní, 141 koz. Kronikář tehdy také konstatuje, že včel se pěstuje málo (pouze včelaři Kučera Josef⁶⁵⁰ a Vocetková Růžena⁶⁵¹).

V roce 1923 byl hospodářským správcem velkostatku v Bečvárech Viktor Mládek.⁶⁵²

⁶⁴⁵ Patrně se jednalo o Františka Šubrta (*1855), nebo jeho bratra Josefa.

⁶⁴⁶ Bedřich Bureš (*26.6.1895 v Březové, +12.3.1943 Bečváry čp.28), povoláním řezník.

⁶⁴⁷ Josef Semanský (1874-1954)

⁶⁴⁸ Růžena Vocetková (*20.6.1873, Břežany)

⁶⁴⁹ Stavební parcela číslo 190.

⁶⁵⁰ Bečváry čp. 67

⁶⁵¹ Bečváry čp. 32

⁶⁵² Pohřben na hřbitově v Drahobudicích.

30.srpna 1924 začala pozemková reforma, ve které se obyvatelům Bečvár přidělovaly pozemky patřící k dvoru v Pučerách (panství Šternberského). Provedena byla během září a října téhož roku. Jednotlivcům byla přidělena pole u Pučer, obci v „*Řeticích*“ u Pod'ous.

V rámci pozemkové reformy nebyl dotčen velkostatek Bečváry patřící Kláře Frenglové. Velkostatek měl tehdy 154ha zemědělské půdy a také 6ha ostatní půdy.⁶⁵³

V roce 1926 došlo 5.června k rozvodnění Drahobudického potoka, při kterém došlo k zatopení některých luk, ale i stavení (čp.12, čp.19).⁶⁵⁴

Roku 1928 „*ceny obilí značně poklesly. Někteří hospodáři nechali obilí raději na sýpkách, vyčkávající větších cen, ale nedočkali se. Jinak byl to rok příznivý: dobré žně, hodně řepy, sena dobrá, ovoce také dostatek, takže obyčejné hrušky zůstávaly na stromech.*“⁶⁵⁵

Veliké škody zemědělství a přírodě způsobila krutá zima v roce 1929.

Na konci února 1929, „*kdy po krátké oblevě změkla kůra stromů*“, objevil se značný okus stromů zajíci. Celé aleje i zahrady byly jimi ohlodány. Mrazy tehdy dostoupily výše až -42°C a způsobily obrovské škody na ovocném stromoví. K tomu uvádí kronikář: „*Některé stromy zjara vůbec nevyrašily, jiné vyrašivše často i po odkvětu uschly. Tak v obci zahradami tolik bohaté nebylo letos zeleně, stromy tu stály holé jako v zimě, kůra na nich se odlupovala a pod ní zelo zčernalé dřevo. Tak zhynula veliká třešňovka u Bosňáku, celá zahrada Vopaskova,⁶⁵⁶ jedna z nejlepších ve vsi, Vocetkovy,⁶⁵⁷ Kašparova,⁶⁵⁸ Kučerova,⁶⁵⁹ Frenglova,⁶⁶⁰ školní – téměř všechny. Z ořešáků nezůstal ani jediný. Tu a tam zazelenala se v zahradě zbylá švestka, náhodou nezmrzlý štěp nebo nejobyčejnější hruška, lepší druhy zvláště hrušek vymrzly načisto. I některé divoké stromy, jako akáty, kaštany (u*

⁶⁵³ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.50

⁶⁵⁴ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí*. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.50

⁶⁵⁵ Pamětní kniha obce Bečváry, zápis z roku 1928.

⁶⁵⁶ Bečváry čp.24

⁶⁵⁷ Bečváry čp.32

⁶⁵⁸ Bečváry čp.68

⁶⁵⁹ Bečváry čp.67

⁶⁶⁰ Bečváry čp.1

továrny) všechny zmrzly. Zdálo se, že mladé jabloňky zimu předržely, ale brzo na kůře bylo viděti, že je jako spařená, odulá, pak začala prskat, pod ní byl nazelenalý měkký maz a takový strom zašel, jen málo jich vydrželo a místa takto napadená odumřela. Z třešní vydržely jen některé višně, ale ovoce neměly.

*Co zde bylo jiná léta ovoce!*⁶⁶¹

6.4.35 Lesnictví

O lesích je pojednáno také v následující kapitole, zabývající se myslivostí. V katastru obce Bečváry nebylo a není mnoho lesů, na což si stěžoval již generál Laudon v souvislosti s obcí Malé Bečváry (Bečvářky) – Bečvářky „nemají ani ten nejmenší hájek a lučinu“.⁶⁶² Zatímco v roce 1848 zde nalezneme pouhých 54 arů a 71 m² vysokokmenného listnatého lesa, v roce 1948 je to již 1 ha, 53 arů a 72m².⁶⁶³ V Tereziánském katastru na statku Bečváry (Čáslavský kraj) v rustikálu lesy nenalezneme vůbec.⁶⁶⁴

V roce 1929 po kruté zimě byly na krajích lesíků a u stromořadí spousty zbytků po hodokvasech dravců, zejména křídla koroptví, kosti, peří, ale i kusy těl.

V roce 1945 sloužil například les v sousedních Drahobudicích k úkrytu a táboření Rudé armády.

6.4.36 Myslivost

O myslivosti v obci Bečváry mezi lety 1923-1948 jsme informováni poměrně detailně. Lovecká společnost byla v Bečvářech ustanovena již v roce 1910.⁶⁶⁵ 8. prosince 1923 uspořádala honební společností hon, na kterém se zastřelilo 145 zajíců. 14. prosince 1924 se konal „slavný“ zaječí hon s hudbou Vlasákovou z Kolína. Střelilo se 126 zajíců.

⁶⁶¹ Pamětní kniha obce Bečváry, rok 1929

⁶⁶² BĚLINA, Pavel. *Generál Laudon: život ve službách Marie Terezie a Josefa II.* 1. vyd. V Praze: Panorama, 1993. 211 s. Stopy, fakta, svědectví. ISBN 80-7038-216-3, str.156

⁶⁶³ ÚAZK, Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech (1824-1843), Bečváry - původně Gross Bečwar (Welky Bečwary), Výkaz ploch (dostupné online: http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/cio/cio_vp/c0090-1VP_025.jpg), cit.06-07-2017

⁶⁶⁴ *Tereziánský katastr český. Sv. 1, Rustikál (kraje A-CH).* 1. vyd. Praha: Archivní správa ministerstva vnitra ČR, 1964. 323, [2] s. Edice berních katastrů českých, moravských, slezských; Sv. 2, str.190

⁶⁶⁵ BISINGER, Zdeněk et al. *Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí.* V Bečvářech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl., str.150

19. prosince 1925 uspořádala místní honební společnost hon, při kterém bylo zastřeleno 83 zajíců. V roce 1925 se hon vyznačoval velikou účastí cizích hostů. 11. prosince 1926 pořádal honební spolek hon; zastřelilo se 127 zajíců, 1 bažant a 1 koroptev. Po honu byla zábava s hudbou Aloise Vlasáka z Kolína. 10. prosince 1927 uspořádala místní honební společnost hon s Vlasákovou hudbou. Střelilo se 149 zajíců.

20. dubna 1928 byl ustanoven nový honební spolek. Honitba byla pronajata rolníku Antonínu Rokosovi za 1.800 Kč ročně.

15. prosince 1929 byl pořádán kolový hon. Střeleno 166 zajíců. Po honu byla zábava při hudbě Al. Vlasáka z Kolína.

21. prosince 1930 se konal domácí hon na zajíce. Střeleno jich 26 a našla se 1 koroptev, zabitá o drát. 6. prosince 1930 byla po zaječím honu taneční zábava. Při honu střelilo se 256 zajíců. 5. prosince 1930 byl hon na zajíce, střelilo se 88 zajíců a prodával se 1 kg po 6,- Kč. Večer pak tanec s hudbou Vlasákovou.

3. prosince 1923 byl uspořádán zaječí hon, střeleno bylo 144 zajíců.

30. 7. 1933 jsme svědky další dražby na honitbu. Tu vydražil opět rolník Antonín Rokos za 1850,- Kč ročně.

18. 8. 1933 začali střílet koroptve. 18. 12. 1933 se konal zaječí hon, při kterém bylo střeleno 151 zajíců a 1 divoká kachna bez nohy. Hudba Vágnerova při večírku.

V lednu 1934 proběhla volba honebního výboru. 16. srpna byly prvně stříleny koroptve, kterých bylo v roce 1934 velké množství. 24. 11. 1934 byl zaječí hon, střeleno 83 zajíců, večer se pak konala zábava s hudbou Vágnerovou ze Zásbuk.

Hon na koroptve se v roce 1935 konal 11. září. Střeleno bylo celkem 158 koroptví.

30. listopadu 1935 se konal hon na zajíce, střeleno bylo 104 zajíců.

16. srpna 1936 začaly se střílet koroptve.

27. 11. 1936 se konala honební schůze, při níž došlo ke sporu mezi nájemcem honitby Antonínem Rokosem a Ladislavem Frenglem. V důsledku této situace bylo znemožněno jednání a schůze se rozešla.

5. 12. 1936 byl pořádán hon, střeleno bylo pouze 59 zajíců, 2 koroptve. Honu se zúčastnilo 56 střelců. Večer se konala taneční zábava s velmi slabou účastí.

21. listopadu 1937 se konal každoroční zaječí hon. Střeleno 74 zajíců, 1 sokol a byla také nalezena 1 lyska. Sokol a lyska darovány škole.

V roce 1938 byly myslivecké aktivity narušeny kvůli nejistým poměrům v republice a také narukování střelců. Celkem střeleno 859 koroptví a 122 zajíců. V září 1938 bylo střeleno 124 koroptví.

7. 12. 1938 byl hon na zajíce, při kterém bylo střeleno 102 zajíců a 7 koroptví. Po honu se konala taneční zábava při hudbě Vlasákově z Kolína.

Rokem 1938 končí téměř souvislá řada informací o myslivosti. Obecní kronika o nich informuje až v roce 1946, kdy bylo při honu zastřeleno 88 zajíců. Předsedou honebního spolku byl Antonín Rokos. V roce 1947 bylo při honu zastřeleno 92 zajíců. Údaj z roku 1947 je doplněn informací o místě konání zábavy. Tímto místem byl hostinec U Švolbů (dříve U Šauerů) v Bečvárech čp. 22.

Dalšími možnými zdroji pro poznání myslivosti ve zkoumaném období jsou účetní materiály z AO Bečváry⁶⁶⁶ a některé další archiválie obsažené ve fondu ONV Kolín.⁶⁶⁷

Lze tedy konstatovat, že hony a myslivecké slavnosti a zábavy v Bečvárech byly ve sledovaném období pravidelnou složkou života místních obyvatel. Rozlišujeme zde hlavně hony zaječí a koroptví. Myslivost byla také jednou z příčin sporů mezi velkými pozemkovými vlastníky v obci a významnými rolníky.

6.4.37 Rybolov

Ve sledovaném období let 1923 až 1948 nacházelo se v katastrálním území Bečváry několik rybníků. Rybník Bosňák byl nově založen v roce 1909. Byl využíván pro potřeby cukrovaru v Bečvárech a ke koupání. Dále se v obci nacházely 3 tovární rybníky u cukrovaru (dnes již zaniklé). Podbečvárecký rybník byl vysušen patrně při výstavbě cukrovaru (1870) a znovu obnoven až v 60. letech 20. století. U mostku přes Jelčanský potok nacházel se malý rybníček Jana Vocetky. U Podbečváreckého mlýna nacházel se po vysušení Podbečváreckého rybníku také malý mlýnský rybníček. O výloveh nás obecní kronika informuje poměrně málo. 16. listopadu 1932 byl v mlze a chladu loven rybník Bosňák. 29. listopadu 1934 byl loven továrenský (horní) rybník. 17. a 18. prosince 1937 lovil Jan Vocetka z Bečvár čp. 12 ve svém rybníčku na Jelčanském potoce ryby. O této události bylo také informováno v novinách. Na pomoc přišla i hasičská stříkačka, která

⁶⁶⁶ SOKA Kolín, AO Bečváry, Poplatky (nájem z bytu, honitba, rybolov, uznávací poplatky) (1939-1948), inv.č.65

⁶⁶⁷ SOKA Kolín, ONV Kolín – lesní referát, Nižší myslivecký úřad, inv.č. 785, Bečváry 1942-1946, kt.48; a dále SOKA Kolín, Okresní národní výbor Kolín - lesní referát, inv.č.437 - Bečváry - hospodářský plán obecního lesa, mapa v měřítku 1:2880, na období 1938-1948, kt.35

vypumpovávala vodu, aby se k rybám mohlo. Naloveno konečně asi 30 kaprů o přibližné hmotnosti ½ kg/ks kapra.

7 Srovnání Pamětní knihy obce Bečváry s Pamětní knihou obce Ratboř

V této kapitole je srovnána Pamětní kniha obce Bečváry, resp. skutečnosti v ní obsažené, s Pamětní knihou obce Ratboř a skutečnostmi v ní obsaženými. Kritéria výběru obce Ratboř jako srovnávací obce byla specifikována v Úvodu k této práci. Obec Ratboř je příkladem obce, která využila možnosti prezentace své kroniky prostřednictvím internetu, neboť všechny roční zápisy (až do současnosti) je možné si prohlédnout na internetových stránkách obecního úřadu, a to i v textové podobě. Originál příslušného svazku, obsahující zápisy do roku 1948, je v současné době uložen v SOkA Kolín. Skutečnost, že kronika je digitalizována, významně usnadňuje vyhledávání a následné porovnávání vybraných ukazatelů.

Obec Ratboř se nachází ve východní části okresu Kolín. Starostou obce je Mgr. Milan Jeneš. Obecní úřad obce Ratboř sídlí v multifunkčním objektu čp. 8, jehož součástí je kromě Obecního úřadu a pohostinství také ordinace lékaře. V obci se v současné době již neexistuje Základní škola, ačkoli zde do roku 1996 býval i druhý stupeň. Do současné doby zůstala zachována pouze mateřská škola. Podobně jako v případě Bečvár, má neocenitelný význam pro obec železniční spojení. Obec má také autobusové spojení s Kolínem a obcí Suchdol. V obci se nachází tzv. Starý zámek a Nový zámek. Oba objekty patřily ve zkoumaném období (1923-1948) převážně členům příslušníkům rodiny Mandelíkovy. Rodina Mandelíkova vlastnila před druhou světovou válkou místní velkostatek a cukrovar, stejně tak jako po roce 1902 cukrovar v Bečvárezech. V obci se nachází fotbalový klub TJ Slavoj Ratboř, dále zde má velký význam Sbor dobrovolných hasičů, Klub Ratbořáček a oddíl Českého Junáka.

V obci je jeden obchod se smíšeným zbožím. V obci se dále nachází poštovní úřad a kadeřnictví. V Ratboři sídlí také některé další právnické osoby a podnikatelskou činnost zde vyvíjejí také drobní živnostníci a řemeslníci.

V katastrálním území Ratboř se nachází několik rybníků. V obci Ratboř je naleziště horniny hadec s výskytem českého granátu, který se zde v minulosti i těžil, zejména pro šperkařské účely. V katastru obce se dříve nacházely 3 mlýny, z nichž Hrázský mlýn zanikl

zcela⁶⁶⁸, Skokanovský prakticky také. Do současné doby se dochoval pouze prostřední Schodecký (Švarcův) mlýn, ve kterém se mlelo až do roku 1973. Všechny tři mlýny se nacházely na toku potoka Polepky. Nejvýznamnějším objektem v obci byl cukrovar, založený v roce 1857. Na rozdíl od cukrovaru v Bečvárech, ve kterém byla výroba cukru ukončena v polovině 30. let 20. století, pokračovala výroba cukru v Ratboři až do 1987, poslední kampaň se konala v roce 1986. Většina budov cukrovaru byla zbořena v květnu a červnu 2012.

Porovnááme-li Pamětní knihu ratbořskou a bečváreckou, zjistíme při podrobnějším zkoumání, že Pamětní kniha obce Ratboř se vyznačuje podstatně rozsáhlejšími zápisy. Tato skutečnost vyplývá z následujícího počtu znaků (včetně mezer):

Bečváry – zápis z roku 1923 má rozsah 3076 znaků – rok 1924 – 3120 znaků, rok 1925 – 5862 znaků, 1926 – 3640 znaků, 1927 – 5335 znaků, 1928 – 6406 znaků, 1929 – 12155 znaků, 1930 – 5955 znaků, 1931 – 8097 znaků, 1932 – 5268 znaků, 1933 – 6743 znaků, 1934 – 7878 znaků, 1935 – 6724 znaků, 1936 – 4927 znaků, 1937 – 7564 znaků, 1938 – 8949 znaků, kapitola 2. světová válka – 15075 znaků, rok 1945 – 11830 znaků, rok 1946 – 1755 znaků, rok 1947 – 2842 znaků a rok 1948 – 9735 znaků.

Ratboř – úvod má rozsah 525 znaků – retrospektivní zápis pro rok 1923 obsahující historii obce – 49083 znaků, dále retrospektivní kapitola pro léta 1923-1928, s výskytem údajů z doby před rokem 1923 – 70240 znaků, 1929 – 19609 znaků, 1930 – 11908 znaků, 1931 – 8565 znaků, 1932 – 10884 znaků, 1933 – 12331 znaků, 1934 – 12351 znaků, 1935 – 13964 znaků, 1936 – 11542 znaků, 1937 – 15336 znaků, 1938 – 22028 znaků, 1939 – 18021 znaků, 1940 – 12218, 1941 – 18257, 1942 – 13006, 1943 – 14224, 1944 – 8921, rok 1945 – 38967 znaků, rok 1946 – 15353 znaků, rok 1947 – 16452 znaků a rok 1948 – 16284 znaků.

První svazek Pamětní knihy obce Ratboř byl veden od roku 1929. Zápisy z doby od roku 1923 do roku 1929 byly provedeny retrospektivně. Kniha obsahuje 200 listů, je psána česky. V současné době je kniha uložena v SOkA Kolín. Jednotlivé roční zápisy v Pamětní knize obce Ratboř, na rozdíl od Bečvář, obsahují dílčí nadpisy, které umožňují snadnější vyhledávání a orientaci v kronice.

Pamětní kniha obce Ratboř, nebyla dosud edičně zpracována. Všechny svazky byly digitalizovány v roce 2004. Mezi lety 1929-1948 se v Ratboři vystřídali dva kronikáři – Emil Říha a Jaroboj Šimek (kronikářskou činnost prakticky nevykonával). Prvním

⁶⁶⁸ Na jeho místě se nachází rekreační objekt (novostavba).

kronikářem byl zvolen na zasedání obecního zastupitelstva dne 23. března 1929 Emil Říha, pokladník cukrovaru a obecní tajemník. V roce březnu 1940 byl zvolen kronikářem řídící učitel Jaroboj Šimek. Ještě téhož roku však byly kroniky odevzdány Okresním úřadům a kronikář Jaroboj Šimek tak svou funkci nemohl plnohodnotně vykonávat. Do roku 1945 vykonával Emil Říha funkci starosty obce (kronika výslovně hovoří o starostovi, funkci vládního komisaře zde nezmiňuje). V roce 1945 byla funkce kronikáře navrácena Emilu Říhovi. Do prvního svazku Pamětní knihy obce Ratboř, o němž pojednává tato kapitola, bylo zapisováno do konce roku 1949, tedy do doby, která přesahuje časové vymezení této práce.

Na rozdíl od Pamětní knihy obce Bečváry nejsou v ratbořské Pamětní knize uvedeny medailony jednotlivých kronikářů, ani místo jejich narození, atd. Velkou výhodou Pamětní knihy obce Ratboř je to, že je v ní obsažen přehled domů, čísel popisných a jejich majitelů.⁶⁶⁹

V případě obce Bečváry jsme byli informováni o sloučení dvou obcí, někdejších obcí Malé a Velké Bečváry. Na tomto místě je třeba poznamenat, že v případě obce Ratboř došlo k opačnému procesu. „*Obec Ratboř byla až do roku 1924 osadou obce Kořenice. Již dlouho před světovou válkou projevilo občanstvo osady Ratboř přání, aby obec Ratboř stala se samostatnou obcí politickou, ale teprve v roce 1919 došlo k zahájení jednání o osamostatnění obce Ratboře.*“⁶⁷⁰ Procesu osamostatnění věnuje Pamětní kniha obce Ratboř velikou pozornost, zejména pak vypořádání majetku a finančním záležitostem. V Pamětní knize ratbořské je pojednáno o místních názvech.⁶⁷¹ Dále zde nalzáme zmínky o otázce vypořádání domovského práva při osamostatnění obce Ratboř. Co se týká domovského práva, pak je zaznamenáno v pamětní knize několik případů nových domovských příslušníků. V případě Bečvár Pamětní kniha o domovském právu vůbec nepojednává.

Pamětní kniha obce Ratboř informuje o sčítáních lidu. Výsledky sčítání lidu z roku 1930 byly následující: „*Sčítání lidu: Dne 2/12. konalo se sčítání lidu; sčítacím komisařem byl František Maňásek. Napočteno bylo: 158 bytových stran, celkem 593 obyvatel (280*

⁶⁶⁹ V Pamětní knize obce Bečváry není uveden.

⁶⁷⁰ Pamětní kniha obce Ratboř 1928-1949, rok 1923

⁶⁷¹ „*Názvy tratí: Za baráky, Řepniště, Nad hájem, Ve varhánkách, Nad křížem, Za bažantnicí, U granátnice, V ořechách, Za maňasy, Na skalce, Na trubech a Na ovčáče. Luka: Pod granátnicí, Pod hájem, V bažantnici.*“

mužů a 313 žen). Podle náboženství bylo: římských katolíků 407, bez vyznání 91, československého náboženství 77, židů 11, evangelíků 6, pravoslavný 1.⁶⁷²

Z hlediska zemědělského pak dále hovoří o sčítání ovocných stromů a sčítání drůbeže a vepřového stavu.

Podobně jako Pamětní kniha obce Bečváry, informuje Pamětní kniha obce Ratboř o matričních záležitostech, zejména sňatcích a úmrtích. Na rozdíl od Bečvář ale uvádí i počet narozených dětí. Co se týká volebních záležitostí, Pamětní kniha obce Ratboř podává barvitější komentáře k jednotlivým volbám, zejména co se týká obecních voleb. Velice zajímavé je složení místních obecních zastupitelstev. Například v roce 1932 bylo následující:

„Za stranu národně – demokratickou: Robert Mandelík, továrník, Josef Kubánek, hosp. správce, Jaroslav Liška, kontrolor cukrovaru, Arnošt Fischer, techn. správce cukrovaru, František Sedlmajer, techn. adjunkt cukrovaru a Vilém Havránek, skladník cukrovaru. Za stranu soc. dem.: Antonín Plaček, průdecký, Josef Bajer, vaříč cukru, Karel Buchar, insp. zámečnický, Alois Jiruš, obuvník. Za stranu nár. soc.: Alois Kučera, pokrývač, Antonín Brázda, řezník, Frant. Jankovský, kolář a František Štěpánek, zámečnický. Za stranu lidovou: Josef Pokorný, farář.“⁶⁷³ Nelze tak přehlédnout, že v obecním zastupitelstvu je mnoho zaměstnanců cukrovaru, a to včetně jednoho z majitelů cukrovaru a velkostatku, Roberta Mandelíka. Členem obecního zastupitelstva byl i římskokatolický farář Josef Pokorný.

Pamětní kniha obce Ratboř vynikajícím způsobem informuje o složení všech orgánů obce, a to jak do roku 1945, tak i po roce 1945.

Co se týká obecních výdělečných podniků, informuje Pamětní kniha obce Ratboř mj. o výstavbě místního vodovodu a výstavbě obecního domu. Na rozdíl od Pamětní knihy obce Bečváry jsme v Ratboři dobře informováni o finančních záležitostech a obecních rozpočtech. V Ratboři byla ve zkoumaném období četnická stanice. Pamětní kniha dostatečně informuje o jejím osazenstvu. Neopomíná zmínit detaily o funkci obecního strážníka. K otázce polního, lesního a vodního pychu se Pamětní kniha obce Ratboř nevyjadřuje. Pamětní kniha obce ratboř dobře pojednává o silničních záležitostech (zejména dláždění silnice). Pojednává o záležitostech železnice, ale i autobusové dopravy. O autobusové dopravě se v případě Bečvář nehovoří.

⁶⁷² Pamětní kniha obce Ratboř 1928-1949, rok 1930

⁶⁷³ Pamětní kniha obce Ratboř 1928-1949, rok 1932

Po roce 1923 byl obvodním lékařem v Ratboři MUDr. Vladimír Karger. Jeho předchůdcem byl MUDr. Tomáš Jeníček. Z hlediska zdravotnictví jsou důležité informace o očkování proti záškrtu. V kronice je zmínka o obecním mrchovišti. Veterinární péče není v ratbořské Pamětní knize pojednána, ale hovoří se o některých nakažlivých chorobách dobytka.

Pamětní kniha obce Ratboř obsahuje zmínky o nezaměstnanosti a o opatřeních činěných k jejímu snižování. Podrobně jsou také popsány otázky stavební a nová výstavba. K výstavbě v roce 1924 uvádí kronika následující: „V roce 1924 při osamostatnění obce bylo zde celkem 50 čísel popisných. V druhé polovině roku 1924 postaven byl ještě dům č. p. 51, v roce 1925 domy č. p. 52 a 53, v roce 1926 č. p. 54 a 55. V tomto roce postavena byla také u továrního hostince Sokolovna a zařízen v ní biograf. V roce 1927 po provedené pozemkové reformě stavební ruch značně stoupl a postaveny byly domy č. p. 56 a 73, v roce 1928 domy č. p. 74 a 80.“⁶⁷⁴

Otázka elektrifikace je popsána v Ratboři podrobněji než v případě obce Bečváry, rovněž otázka spolků, školství, katastru a živností. Podobně jako v Bečvárech, byla i v Ratboři Kampelička. Podrobněji je v ratbořské Pamětní knize pojednáno o rybnících.

8 Ediční poznámka

Předkládaná edice obsahuje zápisy v Pamětní knize obce Bečváry z let 1923 až 1948. Klade si tak za cíl zpřístupnit v komentované podobě tento pramen nejširší veřejnosti.

Pořadí zápisů v edici je chronologicky uspořádáno a plně odpovídá uspořádání v Pamětní knize. V rámci poznámek pod čarou je zachováno původní číslování jednotlivých folií. Pokud kronikář odkazuje na přílohu Pamětní knihy, je uvedeno, zda se příloha dochovala.

Kronikář používal v jednotlivých zápisech číslovky jak v podobě slovní, tak v podobě arabských nebo římských čísel. Původní podoba zápisu číslovek je v jednotlivých případech zachována. Text rukopisu je psán česky. Zápisy jsou přepisovány formou transkripce. Při přepisu textů bylo využito edičních pravidel sestavených Ivanem Šťovíčkem.⁶⁷⁵

⁶⁷⁴ Pamětní kniha obce Ratboř 1928-1949, retrospektivní zápisy

⁶⁷⁵ ŠŤOVÍČEK, Ivan a kol. *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti: příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.-20. století pro potřeby historiografie*. 1. vyd. Praha: Archivní správa ministerstva vnitra ČR, 2002. 117 s. ISBN 80-86466-00-0.

Zkratky v textu nebyly rozváděny.

Obrázky a fotografie vložené do této Edice Pamětní knihy obce Bečváry (zápisů z let 1923-1948) nepocházejí z této obecní kroniky, nejsou její součástí. Doplnují informace a reálie týkající se obce Bečváry, popřípadě mají ryze ilustrativní charakter). Veškeré poznámky pod čarou jsou mnou přidány a rovněž nepocházejí z kroniky.

Po edici následuje rejstřík, obsahující hesla jmenná, věcná i místní.

9 Edice Pamětní knihy obce Bečváry – zápisy z let 1923-1948

OBEC BEČVÁRY

1923-

„Pamětní kniha“ tato založena byla v roce 1923 na základě zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 80 Sb. z. a n. a nařízení vlády republiky československé ze dne 9.června 1921, čís. 80 Sb. z. a n. a obsahuje 148 (jednostočtyřicet sm) listů, čili 296 (dvěstědevadesátšest) stránek.

V Bečvárech, dne 1.ledna 1923

Václav Pospíšil

Petránek Josef

Starosta obce

člen obecního zastupitelstva

KULATÉ RAZÍTKO (OBECNÍ ÚŘAD • V • BEČVÁRECH)⁶⁷⁶

Obec – ves – Bečváry položena jest po obou stranách erární silnice z Kutné Hory do Záspek na mírném návrší obtékaném oběma prameny potoka Bečvářky na 49° 57'5" sev. šířky, 15° 5' vých. Délky (dle Greenwiche).

⁶⁷⁶ Fol.1

Obrázek 14 Letecký pohled zachycující vzájemný vztah souřadnic uváděných kronikou a skutečné polohy zástavby v obci

Na nejvyšším místě obce zdvihá se starobylý zámek (320 m.n.m.).

Ves od 13.století (první známá zpráva z 28.srpna 1265) skládala se ze dvou částí, jedné se říkalo Bečváry (také Velké), druhé Bečvárky (také Malé Bečvárky), které v roce 1899 splynuly v jedinou politickou obec pod jménem Bečváry.

Katastrální rozloha je 6,33 km² z toho 489,32 ha rolí, 70,6 ha luk a 45,16 ha veřejného statku, plochy zastavěné a neplodné. Půda je hluboká, štěpná červinka.

Obecní jmění movité⁶⁷⁷ je 15,2 ha polí, luk a lesa a 3 domy číslo popisné 8,33 a 59.

V obci je 130 stavení,⁶⁷⁸ v nichž bydlí 830 lidí.⁶⁷⁹ Při sčítání lidu 15. února 1921 bylo napočteno 789 lidí. Obyvatelstvo zaměstnává se ponejvíce polním hospodářstvím.⁶⁸⁰ Hlavními plodinami jsou cukrovka⁶⁸¹ a ječmen.⁶⁸² V místě je

⁶⁷⁷ Současný stav lze zjistit nahlédnutím do katastru nemovitostí, katastrální území Bečváry, LV č.10001.

⁶⁷⁸ V roce 2015 to bylo 217 čísel popisných.

⁶⁷⁹ V roce 2015 žilo v obci Bečváry a ostatních částech obce Bečváry celkem 1017 obyvatel. V samotných Bečvárech jako části obce Bečváry je to 500 obyvatel.

⁶⁸⁰ Zemědělský charakter obce zůstal zachován i ve druhém desetiletí 21. století. Veškerou zemědělskou činnost, nepočítáme-li drobné chovatele a zahrádkáře, vyvíjí akciová společnost ZAS a.s. Bečváry, která určitým způsobem navazuje na tradici Velkostatku Bečváry, později Státního statku Bečváry a od roku 1952 Jednotného zemědělského družstva Svoboda Bečváry. V obci je

cukrovar⁶⁸³ patřící Ottovi Mandelíkovi⁶⁸⁴; při zámku⁶⁸⁵ pivovar,⁶⁸⁶ patří Kláře Frenglové,⁶⁸⁷ sládek Eberhard Teplický⁶⁸⁸; dva mlýny⁶⁸⁹ na kameny (Václav Král⁶⁹⁰

jediný soukromý zemědělec, který má vlastní kombajn, hospodaří na vlastních i pronajatých polích, věnuje se převážně rostlinné výrobě. V současné době živočišnou výrobu, kterou provozoval v prostorách usedlosti čp. 35, utlumuje.

⁶⁸¹ Cukrovka byla dodávána místnímu Spolkovému rolnickému akciovému cukrovaru, který v roce 1902 podle marginální poznámky, vyhořel. Byl však ihned obnoven. Výroba cukru v něm probíhala do roku 1935, kdy byl kvůli hospodářské krizi uzavřen a výroba plně soustředěna do cukrovaru v Ratboři.

⁶⁸² Obilniny zůstávají převažujícími plodinami i dnes.

⁶⁸³ Vyhořel dne 7. 10. 1902.

⁶⁸⁴ Otto Mandelík se narodil v roce 1876 a zemřel v roce 1959. Cukrovar byl majetkem veřejné obchodní společnosti CUKROVAR BEČVÁRY BERNARD MANDELÍK, jejímiž společníky byli po smrti Bernarda Mandelíka jeho synové, Robert, Otto a Ervín Mandelíkovi. Otto se však provozu místního cukrovaru věnoval nejvíce, o čemž svědčí jeho podpisy na množství úředních dokumentů.

⁶⁸⁵ Od první poloviny 60. let 18. století žil na zámku Generál Laudon, později také arcivévoda Karel. V roce 1824 koupil zámek a panství Bečváry v dražbě sládek Martin Liška od Dvorské komory. V letech 1965-1992 sídlil v budově zámku depozitář Ústředního archivu ČSAV, kde mj. působil archivář PhDr. Zdeněk Bisinger, který zde tragicky zahynul v roce 1991.

⁶⁸⁶ Novodobý pivovar byl založen po roce 1824 majitelem bečvářského panství Martinem Liškou v budově tzv. Nového zámku. Vaření piva bylo ukončeno ve dvacátých letech 20. století. Budova pivovaru (Nového zámku) byla asanována v roce 1982.

⁶⁸⁷ Klára Frenglová st., rozená Lišková, se narodila dne 26.3.1857 a byla dcerou velkostatkáře Františka Lišky (1824-1883) a Rosiny Náchodské z Neudorfu, dcery Emanuela Náchodského, rytíře z Neudorfu. František Liška byl synem Martina Lišky, který panství koupil v dražbě v roce 1824. V roce 1883 převzala po otcově smrti velkostatek. Klára Lišková se provdala za Jana Frengla (1855-1920) ze Zásmyk. Měli spolu 7 dětí. Po smrti Kláry Frenglové st. došlo k rozdělení majetku mezi 7 dědiců, z nichž na zámku bydlela hlavně Klára Frenglová ml. (*1886).

⁶⁸⁸ Narodil se dne 22. 2. 1858 v Kasejovicích. Oženil se Marií Kašparovou dne 15. 11. 1923. Měl bratry Františka (*1857) a Ottokara (*1861). V pivovaru v Bečvářech pracoval od roku 1888. Zemřel v roce 1924. Otec: Josef Teplický, městský početvedoucí v Kasejovicích, syn Františka Teplického, měšťana a mistra kožišnického v Strakonici čp. 32 a Marie rozené Borovanský ze Strakonice

Matka: Marie, dcera + Filipa Ottenvellera, hraběcího revizora v Schönbornu, z Příchovic čp. 1 a Josefy, rozené Duchanové, z Dolejší (Lukavice) čp. 1.

⁶⁸⁹ Ačkoli kronikář uvádí v Bečvářech mlýny dva, je nutné uvést, že do Bečvár patřil pouze jeden mlýn. Druhý mlýn se nacházel již v katastrálním území Poďousy.

⁶⁹⁰ Působil v Podbečvářském mlýně v Bečvářech čp. 34.

a František Tesař⁶⁹¹); cihelna⁶⁹² (Antonína Firsta⁶⁹³); opukový lom (Klára Freng⁶⁹⁴lové)⁶⁹⁵ Cukrovar vyhořel 7.X.1902. a obecní lom na granátový hadec v tak zvané Černé skále. Ze spolků sídlí zde:

1. Sbor dobrovolných hasičů (od roku 1884) – starosta Vocetka Jan,⁶⁹⁶ jednatel First Josef⁶⁹⁷
2. Tělocvičná jednota Sokol⁶⁹⁸ (od roku 1888) – starosta Pazderka Otto,⁶⁹⁹ jednatel Petránek Alois.⁷⁰⁰
3. Spořitelní a záložní spolek (od r. 1901) – starosta Rokos Antonín,⁷⁰¹ jednatel a pokladník – Petránek Alois.⁷⁰²
4. Sdružení volné myšlenky československé (od r.1920) – předseda Píša Josef, důvěrník Petránek Alois.⁷⁰³
5. Dělnická tělocvičná jednota (od r.1921) – starosta Ševčík Oldřich,⁷⁰⁴ jednatel Kropáček Antonín.⁷⁰⁵

⁶⁹¹ Působil ve Votrubovském mlýně v Podousích čp. 23.

⁶⁹² Nacházela se u baráku čp.13, vedle čp.41.

⁶⁹³ Antonín First (*22.1.1878, Malé Bečváry čp.21; +13.7.1944)

⁶⁹⁴ Fol.3

⁶⁹⁵ Zde končí folio č. 3 a začátek folia č. 4.

⁶⁹⁶ Jan Vocetka (*3.10.1885)

⁶⁹⁷ Josef First (*18.12.1870, Malé Bečváry čp.21; +20.4.1944, Bečváry čp.88)

⁶⁹⁸ Založena dne 1.5.1888. Zápisy z jednání, které se dochovaly do dnešní doby, jsou tak cenným pramenem o životě v obci před znovuoobnovením obecní kroniky obce Bečváry v roce 1923.

⁶⁹⁹ Ředitel cukrovaru v Bečvárech. V roce 1928 povolil, aby se v areálu cukrovaru mohl hrát fotbal. Otto Pazderka, narozen 15.2.1875 v Lošanech, byl od 1.3.1902 technickým adjunktem cukrovaru. Jeho manželkou byla Zdenka Pazderková, narozena 17.5.1893 v Podousích. Měli dceru Sylvu (*22.9.1913, Kutná Hora) a syna Iva (*13.7.1916, Kutná Hora). Služkou byla Švolbová Marie z Bečvár.

Otto Pazderka se narodil ve Velkých Lošanech, měl tyto sourozence – Karla (*29.7.1877) , Hedviku (*18.10.1873) , Ottokara (patrně zemřel v dětském věku), Václava (*14.3.1871), Josefa (*10.10.1869) , Ludvíka (*1868), Jaroslava (*1866), Marii (*1865).

⁷⁰⁰ Kronikář.

⁷⁰¹ Antonín Rokos, bytem Bečváry čp. 15, narozen v roce 1878, zemřel v roce 1929. Jeho syn Antonín byl za druhé světové války vládním komisařem (tzv. VLKOM).

⁷⁰² Kronikář.

⁷⁰³ Kronikář.

⁷⁰⁴ Oldřich Ševčík, bytem Bečváry čp. 61, kotlářský pomocník v cukrovaru, ročník 1896.

Od roku 1902 je v obci četnická stanice⁷⁰⁶ (vrchní strážmistr Vrzal Josef) a od roku 1870 poštovní úřad⁷⁰⁷ (zástupce poštmistra Hradec V.).

Spojení má obec dvěma drahami – místní dráha Pečky – Bečváry⁷⁰⁸ a místní dráha Kolín – Čerčany⁷⁰⁹ (přednosta Konečný Josef⁷¹⁰), pak autobusem Kouřim – Kutná Hora.

Mimo to vedou obcí silnice: erární Kutná Hora – Zásmyky – Praha, okresní k Drahobudicím, k Horním Chvátlinám, Mančicům a k Bílkovu. Poštovní úřad v místě, telegrafní úřad v Červeném Hrádku. Cukrovar má soukromý telefon.

Dle národnosti jsou obyvatelé Češi, dle vyznání katolíci (přifařeni do Drahobudic,⁷¹¹ farář Škácha František⁷¹²), českoslovenští (přifařeni do Poboře, farář Šťastný Václav), evangelíci (přifařeni do Velimi, farář Řepa Josef), israelité do⁷¹³ Kouřimi.⁷¹⁴

V obecním zastupitelstvu je 15 členů: starosta Pospíšil Václav, radní Špaček Antonín⁷¹⁵ a Semanský Josef.⁷¹⁶ Přisedící: Hraba Rudolf,⁷¹⁷ Petránek

⁷⁰⁵ Bytem Bečváry čp. 14.

⁷⁰⁶ Sídli v čp. 107.

⁷⁰⁷ Původně se nacházel v Hostinci Na Staré poště, pozdější Sokolovně, Bečváry čp. 25. V roce 1902 jej přenesl poštmistr Václav Mašín do svého domu čp. 8. Po Mašínovi vedla pošta p. Mašínová.

⁷⁰⁸ Uvedena do provozu v roce 1881 a ze Zásmyk do Bečvár (nádraží a cukrovar) v letech 1887-1888.

⁷⁰⁹ Uvedena do provozu v roce 1901.

⁷¹⁰ Později bytem v Bečvárech čp.52.

⁷¹¹ Předtím do Solopysk.

⁷¹² František Škácha, narozen u Příbrami, zemřel v roce 1961, na faře v Drahobudicích byl do roku 1955.

⁷¹³ Fol.4

⁷¹⁴ Konec folia č. 4 – začátek folia č. 5.

⁷¹⁵ Narozen v roce 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6. Jeho syn Jaroslav Špaček byl do roku 1996 kronikářem obce Bečváry. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

⁷¹⁶ Josef Semanský, narozen dne 10.2.1874 ve Velkých Bečvárech čp.23, zemřel dne 4.2.1954, bytem Bečváry 117. Jeho dcera Růžena Semanská zpracovala v 70.letech 20.století práci Historie gruntů a chalup v Bečvárech.

⁷¹⁷ Učitel.

Josef,⁷¹⁸ Hrabánek Josef,⁷¹⁹ Hrbek František, Kašpar František, Kropáček Josef,⁷²⁰ Pazderka Otto,⁷²¹ Píša Josef, Svoboda Josef, Šátek Jan,⁷²² Špaček Václav, Vedral Josef.⁷²³

Volby byly provedeny v červnu 1919 a představují rozvrstvení zdejšího obyvatelstva politicky:

215 mandátů obdržela 12.strana československých sociálních demokratů a 3.strana republikánské strany čsl. venkova.

Školní budova⁷²⁴ je z roku 1891 a působí na ní řídící učitel Hraba Rudolf, učitel Petránek Alois⁷²⁵ a učitelka ručních prací ženských Břečková Marie.

Do 31. března 1921 byla škola trojtřídní, do 31. března 1922 dvojtřídní s pobočkou, od 1.dubna 1922 je dvojtřídní. Ve školním roce 1922-23 bylo zapsáno 150 povinných žáků, z nichž 117 navštěvovalo obecnou školu v místě a 33 jiné školy, hlavně měšťanskou školu v Zásmukách. Podrobné dějiny školy jsou psány od jejího počátku ve školní pamětní knize.⁷²⁶

Ve válce 1914-1919 padli tito zdejší občané: Jiruš Bohumil, Kašpar Václav, Krásný Josef, Král Josef, Landa František,⁷²⁷ Hruška František, Chuchvalec František, Tacl František, Trmal Josef,⁷²⁸ Zápotocký Josef, Šourek Josef, Růžička Jan, Rytina Rudolf, Švolba Josef, Špaček Bohumil, Zahajský František, Fišer Otto, Martínek⁷²⁹ Josef, Nouzák Alois a Hovorka František.

⁷¹⁸ Josef Petránek (1873-1940). Jeho manželka Anna byla sestrou zápasníka Gustava Fryšenského.

⁷¹⁹ Josef Hrabánek (1870-1935). Jeho syn byl později předsedou JZD Svoboda Bečváry.

⁷²⁰ Zaměstnanec cukrovaru.

⁷²¹ Ředitel cukrovaru.

⁷²² Bečváry čp.7.

⁷²³ Bečváry čp.76.

⁷²⁴ Bečváry čp.49.

⁷²⁵ Kronikář obce.

⁷²⁶ Uložena v SOkA Kolín.

⁷²⁷ Narodil v Drahobudicích.

⁷²⁸ Narodil v Sedlečanech?.

⁷²⁹ Fol.5

Jako legionáři čeští se vrátili z vojny: Vopasek Josef,⁷³⁰ Mlázovský Alois, Šátek František,⁷³¹ Němec Antonín, Novotný Josef, Šibrava Josef, Kysela Jaroslav,⁷³² Kolář Tomáš a Kolář Antonín.

V roce 1922 byla do obce zavedena hlavně přičiněním starosty Pospíšila Václava elektřina z kolínské elektrárny. Provedly pak práce s tím spojené a) hlavní linku „Svaz elektrárenský středočeských⁷³³ okresů v Kolíně“, b) sekundární linku a rozvody s přípojkami „Ing. Matoušek, Dvořáček a spol. v Sedlci u Kutné Hory“, c) některé první instalace domovní Jeřábek a Kosina z Kolína. Celkový náklad byl 293.000 Kč, úhrada z části podporou země a okresu, zčásti zápůjčkou. Kapitál umořovati se má spotřebou proudu. Prvně rozsvíceno bylo 18. prosince 1922.⁷³⁴

Počátkem roku 1923 byl tento stav dobytka: 353 kusy hovězího, 134 vepřového, 49 koní, 141 koz. Včel se pěstuje málo (Kučera Josef⁷³⁵ a Vocetková Růžena⁷³⁶).

V okolí obce našlo se množství popelnic.⁷³⁷

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 7. ledna 1923 zvolen jsem byl já, Alois Petránek, učitel v Bečvárech, prvním kronikářem obce zdejší. Této funkce ujal jsem se počátkem února 1923. Nejsem zdejším rodákem, zastávám zde úřad učitelský od 1. července 1919.

Narodil jsem se v Malé Skalici v politickém okrese kutnohorském 22. června 1888. S otcem lesním hajným a rodinou přestěhovali jsme se r. 1899 do obce Drahobudic, kdež moji rodičové žijí. Po absolvování učitelského ústavu v Kutné Hoře působil jsem jako výpomocný učitel, později zatímní i definitivní v okrese pelhřimovském a ledečském. Obdržev místo definitivní ve zdejší obci, zakoupil jsem v roce 1920 na jaře stavební místo od Antonína Vopaska, rolníka, na parcele č.kat.801 a na něm postavil v roce 1922 domek.

⁷³⁰ Narozen 26. 2. 1893 v Bečvárech.

⁷³¹ Narozen 2. 4. 1879 v Bečvárech.

⁷³² Narozen 6.2.1891 v Bečvárech.

⁷³³ Správně má být „středolabských okresů“.

⁷³⁴ Toho dne byla hrána v Národním moravskoslezském divadle repríza hry Andrea del Sarto od Afreda de Musseta a hra O čem sní mladé dívky od téhož autora.

⁷³⁵ Bečváry čp. 67

⁷³⁶ Bečváry čp. 32

⁷³⁷ Fol.6

Týž rok k podzimu postaven byl dvojdomek Kropáčka⁷³⁸ Antonína a Batelky⁷³⁹ Antonína. Pro zajímavost uvádím ceny stavebního materiálu, jež jsem v roce 1922 na jaře platil: 1000 cihel 550 Kč, 1m³ lomového kamene 40 Kč, 1q vápna 26K, 1m³ písku 18 Kč (bez dovozu), 1q škváry 3,40 Kč, 1m³ dříví 170 a 180 Kč, 1m² tašek cementových 24 Kč na střeše, 1m žlabu z pozinkovaného plechu 30 Kč. Zedník měl denně od 24 Kč do 32 Kč. Dovoz některých hmot (písku, škváry z nádraží, částečně kamene a vody) poskytli mi někteří zdejší hospodáři zdarma. Studna s pumpou stála celkem 3030 Kč. Zavedení elektrického osvětlení stálo 1938 Kč.

Kronika zdejší obce byla sice již dříve psána, ale kniha ta se během světové války ztratila.

Rok 1923

25. března: pověšeny ve vsi zvonky, jeden na tak zvanou kovárnu ve dvoře paní Kláry Frenglové, druhý do obecní zvoničky. Na zvonky ty přispěli většinou občané katolického vyznání.

V květnu a červnu byly nepřetržité téměř deště a citelná chladna. V noci dostupovalo chladno až na 4°C, ve dne průměrná teplota 10°C. Třešně i ostatní ovoce chladem padalo. Na švestkách urodilo se množství „bouchořů“. Sena se velice špatně sušila, slunce se téměř ani neukázalo. 31. květen a 3. červen byly dni pěkné a poměrně teplé. Třešně hnily na stromech. 25. června bylo všeobecné očkování dětí 1,6 a 14 letých proti černým neštovicím. Žně byly příznivé, ačkoli též často pršelo a sklizeň brzy ukončena, obilí rychle dozrávalo, jen pšenice jarní musely déle zůstat na polích.

19. srpna vypsány byly volby do obecního zastupitelstva; lhůta k podání kandidátních listin 2. září.

30. srpna odešel do pense řídící učitel Hraba Rudolf,⁷⁴⁰ který po 27 roků působil v obci a odstěhoval se do Kolína. Zatímním řídícím učitelem jmenován byl

⁷³⁸ Bečváry čp. 129.

⁷³⁹ Bečváry čp. 128.

⁷⁴⁰ Rudolf Hraba se narodil dne 28. března 1858 v Zásmukách. Měl ženu Marii, nar.1869 v Nebovidech a syna Vladimíra (nar.8.7.1901 v Bečvárech). V Bečvárech působil od roku 1896.

Petránek Alois; zastupující učitelkou Antonie Chellerová. 16. září konány obecní volby, začátek v 8 hod.ráno, konec ve 12 hodin. Volební místnost v sokolovně.⁷⁴¹

Kandidátní listiny byly dvě: čís. 1.československé strany sociálně demokratické, čís. 2.společná kand.listina „Domoviny“ odbor.organisace rep.strany zemědělského a malorolnického lidu a československé živnostensko-obchodnické strany středostavovské, obě obsahovaly po 15 kandidátech. Všech voličů bylo 471, z nich volilo 449, nevolilo 22. Platných lístků odevzdáno 441, volební číslo bylo 28, neplatných hlasů bylo 8. Obdržela kandidátní listina čís.1. 303 hlasy (zbytek 23) = 10 mandátů, listina čís.2. 138 hlasů (zbytek 26) = 5 mandátů.

Zvoleni byli: čís.1.: Zvoleni byli Pazderka Otto, Pospíšil Václav, Špaček Antonín, Petránek Josef, Podhajský Antonín, Brožek František, Hrabánek Josef, Píša Josef, Ševčík Oldřich, Kropáček Josef; čís.2.: Bělina⁷⁴² Jan, Rytina⁷⁴³ František, Feldstein⁷⁴⁴ Josef, Šátek⁷⁴⁵ Jan a Vondráček⁷⁴⁶ Antonín.

2. října byla o 2.hod. odpoledne v sokolovně ustavující schůze nově zvoleného obecního zastupitelstva. V ní zvolen starostou Špaček Antonín. Počátkem října začala se dobývat cukrovka. Sklizeň proti očekávání byla dobrá a dobře se dělalo.

28. pořádaly pod protektorátem obce sdružené organisace a spolky oslavu pětiletého osvobození průvodem obcí s hudbou, recitacemi, přednáškou Aloise Petránka s koncertem.

28. listopadu přistěhoval se řídící učitel Cheller Antonín z⁷⁴⁷ Drahobudic a 1.prosince nastoupil svůj úřad. 8.prosince pořádán byl honební společností hon, na kterém se zastřelilo 145 zajíců.

Počátkem prosince na umrzlou zemi napadalo sněhu, jenž zůstal již ležeti, takže vánoce byly skutečně bílé. Při tom trvaly mrazy, které ke konci prosince se stupňovaly. Nejsilnější mráz byl v noci z 28.na 29.prosince, kdy večer bylo -13°C, ráno -15°C.

⁷⁴¹ Fol.8

⁷⁴² Jan Bělina (24. 6. 1891-1972), bytem Bečváry čp. 16.

⁷⁴³ František Rytina (1883-1941), bytem Bečváry čp. 63.

⁷⁴⁴ Bytem v Bečvárech čp. 30, později v čp.162.

⁷⁴⁵ Bečváry čp.7.

⁷⁴⁶ Bečváry čp.84.

⁷⁴⁷ Fol.9

Dni 1. května a 6. července byly v naší obci skutečnými svátky. V předvečer 6. července byly v naší obci péčí zdejší Volné myšlenky vzpomenuť umučení M.J.Husa hranicí, přednáškou a ohňostrojem; účast obyvatel byla veliká.

Rok 1924

24.ledna byl mráz -14°C, nejnižší teplota zimní, jinak zima byla mírná, teplota pod nullou do 21.března, pak se trochu oteplilo, ale jaro bylo celé vlhké a chladné, proto se také místy špatně selo.

26. dubna snesla se nad krajinou bouře s průtrží mračen; v několika okamžicích tekly proudy vody, které strhaly namnoze prst s polí, podmítaly tarasy u zahrad, přitom padaly kroupy velikosti až holubího vejce, které způsobily též mnoho škod, byloť jimi mnoho oken k severu obrácených vytlučeno. Na zdejší Sokolovně otlučena i omítka. 14.května padaly opět kroupy, ale mírněji.⁷⁴⁸

30. května navštívilo naší školu a obec 11 slovenských učitelů z okresu hlohovského. Byli přítomni vyučování, pak obcí pohoštění. Přivítání jich bylo velmi srdečné a přátelské.

1. června konal se na sokolském cvičišti župní hasičský sjezd.

5.července pořádaly společně sdružené korporace Husovu oslavu, při níž u hranice promluvil řídící učitel Josef Kondrys z Barchovic; účast občanstva byla veliká.

Léto bylo rovněž poměrně chladné, nebylo ani bouřek. – Byla veliká úroda třešní.

Počátkem července byl obcí postaven most přes potok pod tratí nákladem 5700 Kč. 30.srpna počala pozemková reforma, přidělovaly se pozemky od dvora Pučery panství Šternbergského, která byla během září a října provedena, jednotlivcům přidělena pole u Pučer, obci v „Řeticích“ u Podřous.

31. srpna končil konkurs vypsáný obecním zastupitelstvem na stavbu silnice Bečváry – Sobočice. Stavba zadána Ing. F.V. Zadražilovi z Prahy.

9.září bouře s velikým lijákem a vichrem.

Úroda hrušek byla neobyčejná, sadaři je nechtěli ani kupovat (za 10-20 h kg), ležely na zemi, hnily a krmila se jimi prasata. V ceně byly jen zimní (60-7

⁷⁴⁸ Fol.10

hal.kg).⁷⁴⁹ Švestek bylo méně, ale vlhké počasí zavinilo, že pukaly a hnily na stromech. Jablk byla rovněž dobrá úroda, platila se letní 40-70 hal., zimní 80-100 hal. kg.

3. října začala v cukrovaru „kampaň“, která byla velice dobrá, řepa měla hodně cukru. Řepy se dobývaly za sucha a daly až 70q po míře. Platila na pevno 22 Kč, na stoupání 20 Kč, ale pěstitelé, kteří měli uzavřeno na pevno, dostali dobrovolný příplatek 2 Kč. Cukrovar strouhal řepu do 26. listopadu.

5. října pořádala Volná myšlenka na paměť 500 úmrtí Jana Žižky z Trocnova přednášku (Josef Kondrys z Barchovic), které se účastnilo 27 dospělých posluchačů (!), téměř všech dělníků.

Ceny obilí po žních byly mírné, později začaly stoupati, zvláště rychle u ječmene (180K – 290 Kč) a pšenice (205-285 Kč).

Projektována též obecním zastupitelstvem v tomto roce stavba obecního domku, který napřesrok se má postavit, poněvadž stará „pastouška“⁷⁵⁰ hrozí sesutím a je téměř obývání nezpůsobilá. Rovněž bylo jednáno o vydláždění erární silnice od nádraží přes ves,⁷⁵¹ ale jednání bylo nakonec odloženo. Bylo znovu požádáno o zavedení telefonu (před válkou se měl stavět telegraf).⁷⁵² 14. prosince byl slavný zaječí hon s hudbou Vlasákovou z Kolína. Střelilo se 126 zajíců.⁷⁵³ Během roku byly postaveny čtyři nové domky: Špaček Jan⁷⁵⁴ (k cukrovaru), Bělský Alois, Chlumský Josef⁷⁵⁵ a Řezáč Josef⁷⁵⁶ (u silnice kutnohorské ke mlýnu). Zima až do konce roku byla velice mírná, téměř bez mrazu a sněhu.

⁷⁴⁹ Fol.11

⁷⁵⁰ Jednalo se o obecní domky čp.33 a čp.59.

⁷⁵¹ K vydláždění nakonec došlo až v roce 1948 a místní politická reprezentace to považovala za jakési pomyslné oddělení starého, kapitalistického venkova a venkova, který je na cestě budování socialismu.

⁷⁵² Před vypuknutím 1.světové války se měl stavět telegraf. Jedna z telefonních linek byla později také v místním cukrovaru.

⁷⁵³ Fol.12

⁷⁵⁴ Bečváry čp. 126

⁷⁵⁵ Bečváry čp. 137

⁷⁵⁶ Bečváry čp. 139

Obrázek 15 Nový obecní domek čp.145, tzv. Spořilov

Obrázek 16 Dům p. Chlumského, na kterém dodnes prosvítá nápis jeho firmy

Rok 1925

Leden byl suchý, teplota téměř jarní, žádné větší mrazy, největší -4°C , sníh napadá teprve 26. ledna, ale brzy taje. I únor byl pěkný, takže v obou měsících prováděly se přípravné práce polní, zvláště hluboká orba. Koncem února upravuje se půda už na setí.

17. ledna hasičský ples.⁷⁵⁷ Od 10. února do 21. března dvakrát týdně kurs moderních tanců, pořádala sl. Černohlávková,⁷⁵⁸ taneční mistrová z Kolína.

16. a 17. února hospitoval na zdejší škole učitel Josef Gábor⁷⁵⁹ z Podkarpatské Rusi. 21. února: sokolská merenda (maskovaná). Začátkem března napadl sníh. 1. března: Sokol pořádal divadlo Mařík: Manžel putička.⁷⁶⁰

⁷⁵⁷ Z kroniky bohužel nezjistíme, v kterém hostinci se ples konal, zda v Šauerově hostinci čp. 22 nebo v Sokolovně čp. 25.

⁷⁵⁸ V roce 1902 byl členem Klubu tanečních mistrů v Království českém také Josef Černohlávek z Kolína.

⁷⁵⁹ O Josefu Gáborovi nebylo nic bližšího zjištěno a jeho jméno nefiguruje ani v Záznamu o pobytu cizích uloženém v SOKA Kolín ve fondu Archiv obce Bečváry.

Obrázek 17 hru *Manžel Putička* sehrál též divadelní a vzdělávací spolek "SVATOPLUK ČECH" v Opavě

7. března: společná oslava narozen prezidenta T. G. Masaryka. 9. a 14. března sněhová vánice, veliké závěje, na silnicích bylo nutno prohazovati. 14. Března Volná myšlenka čl. v Bečvárech pořádala ples, při němž způsobili Ryzák ze Zásmuk a Hofrichter z Chotouchova výtržnost, jejímž výsledkem bylo zranění druhého.⁷⁶¹

22. března okres. vrchní zahradník přednáší o ovocnářství a pěstování ovocného stromoví (Polcar⁷⁶² Josef) a Josef Borovička o ječmenářství v Sokolovně za účasti asi 30 osob. 23. března sníh taje, takže 27. března opět počínají polní práce.

5. dubna přednášel obvodní státní lékař MUDr. Viktor Novák o tuberkulóze, přednáška byla čteně navštívena.⁷⁶³ 9. dubna při 20°C zahřmělo.

13. dubna bouře a polní práce přerušeny neustálými dešti a chladem (průměrná teplota +3°C).

⁷⁶⁰ Manželská zed'

⁷⁶¹ Fol.13

⁷⁶² V únoru 1968 byl zvolen předsedou místní organizace Českého zahrádkářského svazu v Ostopovicích (okres Brno-venkov) jistý POLCAR Josef. Snad se jedná o tutéž osobu.

⁷⁶³ Osvětové činnosti se ve velkém věnoval též nástupce MUDr. Viktora Nováka, MUDr. Josef Kamínek (*1909 v Ovčárech, +1991 v Bečvárech), který vykonával funkci obvodního lékaře v Bečvárech v letech 1937-1980. Kromě povolání obvodního lékaře pracoval také jako okresní osvětový lékař.

15. dubna vešel v platnost nový zákon o svátcích. 18. dubna začínají kvést třešně.

25.-27. dubna opět deště a chladna. Malí hospodáři, zvláště ti, kteří hospodaří na přidělených polích, nemají koncem dubna ještě zaseto, ba ani ječmen.

10. května: Volná myšlenka čsl. pořádala přednášku Zd. Lahulka⁷⁶⁴: Odluka církví a státu, hojně navštívenou.

31. května: Volná myšlenka čsl. pořádala přednáška A. Petránka: „Pohřeb žehem“ rovněž hojně navštívenou; přednáška doprovázena byla světelnými obrazy.

7. června: škola pořádala Dětský večer ve prospěch České zemské komise pro péči o mládež.

18. června ustavila se Místní osvětová komise – předseda Al. Petránek, náměstek Karel Lanc,⁷⁶⁵ pokladník František Kobylák,⁷⁶⁶ členové výboru: František Píša, František Brožek,⁷⁶⁷ Alois Švolba, Josef Vodvářka⁷⁶⁸ a Josef Dudek⁷⁶⁹. Zastoupeny: Sokol, Dělnická těl. jedno⁷⁷⁰ta⁷⁷¹, hasiči a Volná myšlenka.

21. června: okrskové cvičení III. okrsku sokolské župy Tyršovy.

26. června: déšť, bouřka, kroupy, pak chladna, že muselo se pro teplo topit. Na sklizeň sena s počátku bylo hezky, pak však deště mnoho zkazily.

⁷⁶⁴ Některými byl označován za anarchistu a antiklerikála. Zdeněk Lahulka (Faltys) spolu s Emou Lahulkovou přeložili knihu Alexandra Petroviče Každana Náboženství a ateismus ve starověku. Zdeněk Lahulka (Faltys) údajně napsal také knihu Socialismus, komunismus, anarchismus. I ta kladla silný důraz především na etické aspekty anarchismu a potažmo na výchovu a osvětu. Místy až příliš populární pojednání člověka, pro něhož byl anarchismus pouze krátkou epizodou, se tak stalo na dlouhou dobu posledním rozsáhlejším teoretickým textem českého anarchismu.

⁷⁶⁵ Bečváry čp.50, pracoval v cukrovaru.

⁷⁶⁶ František Kobylák pracoval jako řemenář v místním cukrovaru. Pracovala zde rovněž Barbora Kobyláková (*1894).

⁷⁶⁷ Bečváry čp.65

⁷⁶⁸ Bydlel s rodinou v nájmu v chalupě čp.4 u pana Semanského.

⁷⁶⁹ Rovněž pracoval jako řemenář v cukrovaru.

⁷⁷⁰ Fol.14

⁷⁷¹ Vznikla odštěpením od Sokola. Bývá také označována jako Orel. Sokolové měli svou tělocvičnu v čp. 25 (Sokolovna). DTJ cvičila po výstavbě nového sálu v Hostinci U Šauerů (také u Kašparů, Musilů a Švolbů, podle jména nájemce).

16. června začala stavba silnice Bečváry – Sobočice na bečvareckém katastru.⁷⁷²

1. července pokouší se Josef Novotný,⁷⁷³ železniční zřízenec o založení esperantského klubu, ale marně.

Obrázek 18 Železniční zřízenec Josef Novotný, 30. léta 20. století

5. července Místní osvětová komise pořádala důstojnou oslavu svátku M. Jana Husa⁷⁷⁴ s průvodem, hranicí a ohňostrojem. Byl současně položen základní kámen pomníku Husova na místě,⁷⁷⁵ kde do roku 1919 do léta stávala socha sv. Jana Nepomuckého. Promluvil u kamene Josef Ruml, starosta Týnce n. Labem, u hranice říd. učitel Antonín Cheller⁷⁷⁶ a Alois Petránek. Přečten manifest.

⁷⁷² Jedná se o silnici vedoucí z Bečvár od nádraží (čp. 48) podle železniční trati k Vodárkovu stavení čp.46, podél bývalého rybníku Vidláku (zanikl v 18.století) k jednomu z jeho třech chobotů, dále podle vodoteče od Sobočic ke stejnojmenné obci. Silnice vznikla na místě původní polní cesty. Byla vždy využívána především zemědělci a příležitostně jako objížďková komunikace. Po zániku velkého množství polních cest v období kolektivizace zemědělství představuje vítanou příležitost k procházkám a projížďkám cyklistů. Byla vyřazena ze silniční sítě. Je potažena asfaltem, avšak povrch není udržován.

⁷⁷³ Josef Novotný, bytem Bečváry čp. 144. Narodil se dne 17. 1. 1892 v Toušicích. Zemřel dne 16. 2. 1985 v Bečvárech. Byl legionářem.

⁷⁷⁴ Mistr Jan Hus – narozen pravděpodobně roku 1369 v Husinci. Upálen dne 6.července 1415 v Kostnici.

⁷⁷⁵ Jedná se o křižovatku u čp.22, čp.29, čp.162, čp.28 a čp.36.

⁷⁷⁶ V roce 1909 založil učitel Antonín Cheller spolu s místním kronikářem Kroužek divadelních ochotníků ve Ždánicích. Antonín Cheller působil ve Ždánicích od roku 1896 po Františku Horčíčkovi (1871-1946), mém prapraprastrýci. Antonín Cheller působil ve Ždánicích ještě v roce 1915. Kromě Bečvár působil také v Drahobudicích.

6., 9., 12. a 16. července divadelní společnost pořádala hry: *Bajadera*⁷⁷⁷, *Polská krev*, *Podzimní manévry*⁷⁷⁸ a *Poprava Kudrny*.⁷⁷⁹ Návštěva velmi slabá.

Obrázek 19 Vzácný snímek zachycující křižovatku u hostince U Šauerů ještě se sochou sv. Jana Nepomuckého.

Obrázek 20 Místo, kde stávala socha sv. Jana Nepomuckého, dnes

16. a 17. července bytovalo v Bečvářech vojsko, které bylo na manévrech. Vojíni chovali se slušně.

⁷⁷⁷ Autor: Ludwig Minkus (1826-1917)

⁷⁷⁸ Autor Emmerich Kálmán

⁷⁷⁹ „Vypukne první světová válka a čeledín Josef Kudrna se musí jako mnoho dalších mužů rozloučit se svou ženou. Na frontě je raněn, ale brzy je z lazaretu poslán zpět do boje. Při nástupu se Josef dostane do konfliktu s hejtmanem a ten jej uhodí. Vojáci se Kudrny zastanou a vrhnou se na brutálního důstojníka. Josef je zatčen a postaven před vojenský soud. Předseda soudu nezkoumá vinu či nevinu, protože silně protičesky naladěný polní podmaršálek dal předem tajný rozkaz, aby byl Josef odsouzen k trestu smrti. Tento nejvyšší trest má sloužit jako varování českým vojákům. Marně prosí Kudrnova žena s dětmi o milost. Žádosti nevyhoví ani císař. 7. května 1915 je Josef Kudrna popraven. V posledním okamžiku před smrtí vzpomíná na svou rodinu.“ (zdroj: <http://web.nfa.cz/ceskyhranyfilm/cz/obsah/filmy/72498.html>)

20. července začínaly žně. Na žitné žně byla pohoda celkem dobrá, ale ostatní obilí dostávalo se za stálých přepršek špatně domů. Od 23. července období dešťů a rostlo hojně hub.

3. srpna půda dešti tak rozmočena, že vyvracely se⁷⁸⁰ mladší stromy. Přitom bylo citelné chladno. Žně se protahují. Vymlácení obilí zůstává z většiny na sýpkách, cena pak klesá. Vlhké obilí se kazilo.

25. srpna silný déšť, že v Sokolovně bylo přízemí zatopeno.

13. září pořádal Sokol posvícenskou zábavu a 14. září Kroužek mládenců „zlatou“ s hudbou Vlasákovou z Kolína.

5. října začala v cukrovaru „kampaň“. Řepa se dobývala dobře, byla v dobrém stavu. Jen poslední řepy v listopadu dobývaly se za mokra. 28. října uspořádal Sokol oslavu 28. října. 12. listopadu napadl první sníh.

15. listopadu byly volby do Národního shromáždění do obou sněmoven. Zástupcem dohlédacího úřadu ustanoven byl Alois Petránek. Kandidovalo 14 stran do poslanecké sněmovny a 12 stran do senátu.

Do poslanecké sněmovny:

volilo	218 mužů	nevolilo	11 mužů
	243 žen		19 žen

Všech voličů 491

A obdržely tyto kandidátky hlasů:

Čís. 5	sociální demokraté	265
Čís. 8	živnostníci	43
Čís. 12	strana práce	9
Čís. 15	komunisté	12
Čís. 20	národ.demokraté	15
Čís. 21	českoslov.socialisté	17
Čís. 22	republikáni	91
Čís. 26	lidovci	6

1 hlas neplatný, 2 prázdné

Do senátu:

volilo	186 mužů	nevolilo	8 mužů
	217 žen		17 žen

⁷⁸⁰ Fol.15

Všech voličů 428

A obdržely tyto kandidátky hlasů:

Čís. 5	sociální demokraté	222
Čís. 8	živnostníci	40
Čís. 12	strana práce	9
Čís. 15	komunisté	12
Čís. 20	národ.demokraté	16
Čís. 21	českoslov.socialisté	14
Čís. 22	republikáni	83
Čís. 26	lidovci	7

0 hlas neplatný, 0 prázdný

Poměry politické a následkem toho i osobní se od voleb zvláště mezi straníky sociál. demokratickými a republikány stále přiosτρují a napínají.

16.listopadu do 19.listopadu období mrazů, pak od 4.prosince do 16.prosince, největší 6.prosince -18°C.

13. prosince zúčastnil se kronikář kursu pro obecní kronikáře v Kouřimi.

19. prosince uspořádala místní honební společnost hon. Zastřeleno 83 zajíců. Poslední leč s hudbou Vlasákovou. Účast i cizích hostů značná.

25. prosince Sokol divadlo R.Mařika: Pepi, mluv pravdu! 31.prosince sylvestrovská zábava při domácí hudbě.⁷⁸¹

V roce 1925 přibyl nový dům Jaroslava Kysely a nové stodoly Josefa Nouzáka⁷⁸² a Františka Hrbka⁷⁸³. Shořelý domek Hladíka Josefa byl opraven.⁷⁸⁴

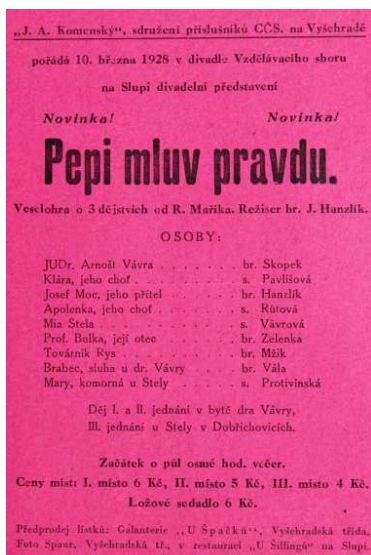
Úroda třešní byla dobrá, ale vlhkem hnily na stromech. Tolikěž hrušek bylo místy hojně, že se prodávaly po 20 haléřích na stromech. Za to jablk bylo málo, jen u silnice k Mančicům některé jabloně byly ovocem obsypány. Od vánoc do konce roku bylo počasí téměř jarní, bez sněhu a bez mrazů.

⁷⁸¹ Fol.17

⁷⁸² Josef Nouzák (*22.2.1887 v Bečvárech), bytem v Bečvárech čp.58 (Malé Bečváry čp.6)

⁷⁸³ Bečváry čp.35

⁷⁸⁴ Fol.18

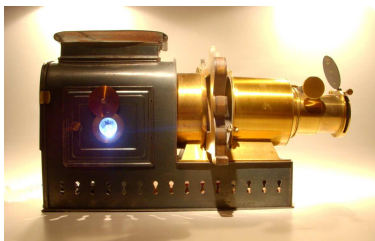

Obrázek 21 Divadelní hru Pepi mluv pravdu sehráli též na v Praze na Vyšehradě

Rok 1926

Rok 1926 – *nápis podtrhnut nedokončeným oválem*

17. ledna 1926 pořádali hasiči ples. 30. ledna pořádali dělníci (D.T.J.) ples. 2. února 1926 objednala obec pro místní osvětové účely skioptikon od Ústředního knihkupectví učitelstva čsl. v Praze. 6. února došel skioptikon,⁷⁸⁵ cena 2411 Kč.

Obrázek 22 Skioptikon - promítací přístroj na diapositivy

Obrázek 23 Chroust obecný

⁷⁸⁵ Jednoduchý promítací přístroj na diapositivy.

7. února pořádal Sokol R. Maříka⁷⁸⁶: Švejk má dvojčata (fraška se zpěvy).
10. února odpoledne místní osvětová komise pro děti „Pohádky“ se světelnými obrazy, večer „Švýcarsko“ se světelnými obrazy pro dospělé (přednášeli řídící učitel Cheller a učitel Petránek). 17. února místní osvětová komise se světelnými obrazy: *Cařihrad*. 27. února pořádalo „Sdružení lovců pro Zásmyky a okolí“ v Sokolovně ples nádherně vybavený. Byl deficit.

7/3 pořádal oslavu narozenin p. presidenta T.G.Masaryka. Přednášel Petránek, učitel a sehráno divadlo: *Tatíčkovy to nejkrásnější*.⁷⁸⁷

25. dubna pořádali Rusové emigranti „*Ruský večer*“. Návštěva malá!⁷⁸⁸

1. května 1926 bylo tolik chroustů,⁷⁸⁹ že pro ně na kuželníku v tovární kantině⁷⁹⁰ bylo obtížno koulet. V tomto roce vůbec bylo chroustů tuze mnoho.

Počátkem června země už byla prosycena vodou po neustálých deštích, takže

5. června po dlouhotrvajícím dešti rozvodnil se Drahobudický potok tak, že Bosňák⁷⁹¹ byl plný až po okraj hráze⁷⁹², louky zatopeny, i továrenské rybníky⁷⁹³

⁷⁸⁶ Narozen 22. 6. 1878 ve Strunkovicích nad Blanicí, zemřel 2. 4. 1933. Herec, dramaturg, dramatik, překládal z němčiny.

⁷⁸⁷ Autorky Karly Lužanské (*1896).

⁷⁸⁸ Fol.18

⁷⁸⁹ Chroust obecný (*Melolontha melolontha*, Linné, 1758)

⁷⁹⁰ **Tovární kantina** fungovala v areálu cukrovaru jako jídelna pro zaměstnance. Byla ovšem také veřejnou restaurací, jednou ze čtyř tehdy v Bečvárech fungujících **restaurací** (kromě hostince **U Šauerů**, **Sokolovny** a hostince **U Volenců** (Bečváry čp.69, dříve Malé Bečváry čp.17). Zpravidla bývala cukrovarem pronajímána provozovatelům. Hosté zde mohli dostat mj. i čepované plzeňské pivo. U kantýny bylo venku posezení a také kuželník. Kuželník je zachycen i v plánech cukrovaru pořízených v roce 1928 pro potřeby Asekuračního spolku pro průmysl cukrovarnický. Jak dlouho kantýna byla provozována po ukončení výroby cukru v roce 1935, nevíme. Budova kantýny stála u železniční vlečky poblíž budovy kotelny. Kantýna byla zbořena asi v roce 1954 při úpravách areálu bývalého cukrovaru. Nebyl to však konec pohostinství v tomto areálu, neboť tradice závodního stravování (byť dováženého), se u společností sídlících v areálu cukrovaru drží podnes. Do konce 80. let byl zde kromě závodní jídelny i kiosek.

⁷⁹¹ Postaven v roce 1909 pro potřeby cukrovaru v Bečvárech Bernardem Mandelíkem na místě bývalé třešňovky.

⁷⁹² Ke stejné situaci došlo i v roce 2013 (dne 2. června), kdy dokonce voda přetekla přes hráz rybníka.

plny, že byla vidět jen silnice mezi nimi. Voda zatopila stáje u Vocetků,⁷⁹⁴ dům Chuchvalcův,⁷⁹⁵ lidé se stěhovali před povodní do stavení výše položených. Voda byla celkem čistá, takže zanechala jen málo nánosů.

Obrázek 24 Rybník Bosňák se naplnil po okraj též v roce 2013 a voda přetekla přes hráz⁷⁹⁶

13. června pořádala zdejší škola „*Dětský den*“ ve prospěch České zemské komise pro péči o mládež⁷⁹⁷ v Praze. Koncem června a počátkem července teprve se sklízela sena; bylať sklizeň pro povodně opožděna. Ještě 10.července byla sena na lukách. 3. července vypravil se zdejší Sokol⁷⁹⁸ na VIII. Všesokolský slet⁷⁹⁹ do Prahy.

⁷⁹³ Jako tovární rybníky byly označovány rybníky u továrny, tedy cukrovaru. Na horním továrním rybníku se za první republiky a ještě i po válce, tedy již po uzavření cukrovaru, v zimě bruslilo. K hornímu továrnímu rybníku patřily ještě dva menší, z nichž rybník nejbliže železničnímu náspu byl nejmladší. Od počátku 60. let nebyly rybníky již napouštěny a všechny zcela zarostly stromy. Horní rybník byl na konci 80. let 20. století postupně zavážen sutí, potok Bečvářka byl zatrubněn a celá plocha byla vypanelována a oplocena. Na ploše byl vybudován na konci 20. století také tzv. Heliport, tedy plocha k přistání vrtulníku.

⁷⁹⁴ Jednalo se o Vocetkův statek čp.12.

⁷⁹⁵ Dům Chuchvalcův čp. 19. Byl zbořen na počátku 60. let 20. století, nacházel se na zahradě vedle dnešního čp.20. Číslo popisné 19 bylo přiděleno novostavbě čp. 19 na území Malých Bečvár, na místě bývalého rybníku, postavené na konci 80.let 20.století.

⁷⁹⁶ Foto: autor

⁷⁹⁷ Materiály o této instituci jsou uloženy ve fondu NA, č.838, Zemské ústředí péče o mládež v Čechách, Praha – datace 1907 - 1949 (1954). Tato instituce vystupovala pod názvem „*České zemské komise pro péči o mládež*“ v letech 1917-1933.

⁷⁹⁸ Založen dne 1.5.1888.

⁷⁹⁹ Byl to první Všesokolský slet, který se konal na Strahovském stadionu.

Obrázek 25 Plakát VIII. Vsesokolského sletu⁸⁰⁰

5. července byl průvod ke hranici na paměť M. Jana Husa, kde byl přečten manifest k tomuto dni.

11. července pořádala obec odhalení pomníku M. Janu Husovi na místě, kde do roku 1919⁸⁰¹ stála socha sv. Jana Nepomuckého. Na slavnosti této mluvil poslanec zemský inspektor Vojta Beneš⁸⁰². Uvnitř v pomníku jsou zazděny pamětní listiny.⁸⁰³

⁸⁰⁰ Zdroj: <http://knihy.hyperinzerce.cz/casopisy-magaziny/pam%20na%20sv%20ctana+viii/>

⁸⁰¹ Socha sv. Jana Nepomuckého byla stržena místními občany.

⁸⁰² Vojtěch Beneš byl bratrem pozdějšího prezidenta Edvarda Beneše. Narodil se dne 11. května 1878 v Kožlanech, zemřel dne 20. listopadu 1951 v South Bend v USA. Od roku 1925 byl poslancem Národního shromáždění ČSR.

⁸⁰³ Pomník byl v roce 1965 přemístěn ke škole, kde se nachází dodnes.

Obrázek 26 Odhalení pomníku M.Janu Husovi dne 11.7.1926

Obrázek 27 Poslanec Vojta Beneš⁸⁰⁴

21.července začínají se sekat žita. Obilí tam, kde půda je nepropustná je zcela hluché a suché, umořeno neolinem. Zvláště část polí mezi Bečváry a Pučery byla takto postižena. Někteří hospodáři hned po skliz⁸⁰⁵ni musili kupovat obilí, aby měli co do mlýna a k setí.

29. července bylo takové chladno, že se v místnostech je nutno topiti pro teplo.

16. srpna 1926 přistálo nouzově „Na Hájích“⁸⁰⁶ vojenské stíhací letadlo, což mělo za následek veliký sběh lidu z celého okolí. Pilot druhý den ráno provedl pro potěšení diváctva několik odvážných akrobatických přemetů s letadlem, načež odletěl.

⁸⁰⁴ Zdroj: Langhans (<http://www.langhans.cz/cz/archiv/online-archiv/name/b/benes/279/>)

⁸⁰⁵ Fol.19

⁸⁰⁶ Jižně od rybníku Bosňáku, 49°56'51.211"N, 15°4'14.286"E.

2. října vozí se první řepa do cukrovaru.

7. října začíná se v cukrovaru strouhat.

24. října zemřel Josef⁸⁰⁷ Šubrt,⁸⁰⁸ zdejší rolník.

28. října pořádal Sokol besídku na den osvobození.⁸⁰⁹ Přednáška A. Petránka, učitele, cvičení, divadlo.

7. listopadu – „*Cesta legií do vlasti*“ se světelnými obrazy.

14. listopadu Sokol sehrál K. Piskoře⁸¹⁰ *Šťastní otcové*. 24. listopadu první mráz, pak z 25. na 26. listopadu napadl sníh. 28. listopadu sehrál Sokol od P. Rudolfa⁸¹¹ (dle Šmilovského) – „*Parnasie!*“

11. prosince pořádal honební spolek hon; zastřelilo se 127 zajíců, 1 bažant a 1 koroptev. Po honě byla zábava s hudbou Aloise Vlasáka z Kolína.

Vánoce byly pod sněhem - pravé Vánoce, ale hned po nich sníh roztál a pak bylo už stále bláto.

V tomto roce byla veliká úroda ovoce, ale zimní ovoce hnilo. Bramborů bylo málo a také hned po sklizni někteří hospodáři nakupovali z obavy před drahotou a také, že neměli. Byly hodně drahé: 100-120 Kč za q. Tento rok byl na úrodu chudý a mnozí naši naříkají.⁸¹²

Rok 1927

Rok počínal ve znamení vlhka, bláta a chřipky. Teplota počátkem ledna pohybovala se od 0 do 6°C. Zima byla v celku měkká.

8. ledna byl hasičský ples, hojně navštívený, avšak méně než v letech minulých. 6. března pořádala místní osvětová komise oslavu 77. narozenin prezidenta Dr. T.G. Masaryka proslovem učitele Petránka a promítáním obrazů ze „*Světové války*“. Návštěva průměrná.

⁸⁰⁷ Bydlel v chalupě čp. 21. Zemřel ve věku pouhých 49 let.

⁸⁰⁸ Narozen dne 10. 6. 1877 v Kořenicích. Pocházel ze starého bečvářského rodu Šubrtů, který se v Bečvárech vyskytuje přibližně od roku 1730. Nejstarším příslušníkem rodu v Bečvárech byl Kristián Šubrt.

⁸⁰⁹ Přednáška A. Petránka, učitele (kronikář), cvičení, divadlo.

⁸¹⁰ Karel Piskoř - narozen 21. 1. 1879 v Hranicích na Moravě, zemřel 18.1.1952 v Praze. Dramatik, prozaik, romanopisec, redaktor.

⁸¹¹ Pavel Rudolf - narozen 19. 6. 1893 v Mladé Boleslavi, zemřel v roce 1973 ve Vrchlabí.

⁸¹² Fol.20

6. dubna v 6 hodin večer se strhla silná bouře s lijákem. Poněvadž místní Kampelička (Spořitelní a záložní spolek⁸¹³) dostala od Okresního školního výboru v Kolíně⁸¹⁴ výpověď z místnosti ve škole,⁸¹⁵ vyjednávala o nové umístění. Sháněla vhodný pozemek k vlastní stavbě, ale marně. Žádala obec o místo u domu na poště,⁸¹⁶ ale bylo jí odřeknuto.

12. dubna vyjednávali její zástupci s panem Josefem Šaurem⁸¹⁷ o koupi špýcharu,⁸¹⁸ ale pro vysokou cenu (30 tisíc korun čsl.) s koupě sešlo. Konečně byl jí povolen nájem místnosti na poště,⁸¹⁹ již užívá společně od 30. srpna s obecním zastupitelstvem. Obec jí také povolila odprodej místa u hasičské kůlny,⁸²⁰ byl zednickým mistrem p. Faltou⁸²¹ zhotoven již plán a rozpočet, ale ze stavby sešlo též, protože místo je za vsí. Za plán zaplatila 718 korun čsl.

Obrázek 28 Stavitel Jan Falta

⁸¹³ Materiály k němu uloženy v SOKA Kolín, avšak dosud nezpracovány.

⁸¹⁴ SOKA Kolín, fond Okresní školní výbor Kolín (1869-1948) – pomůcka: BISINGER ZDENĚK-PROSOVÁ VĚRA: OKRESNÍ ŠKOLNÍ VÝBOR KOLÍN, 1869 - 1948. Inventář, 1969, s. 29, ev.č. 72.

⁸¹⁵ Čp. 49.

⁸¹⁶ Čp. 8.

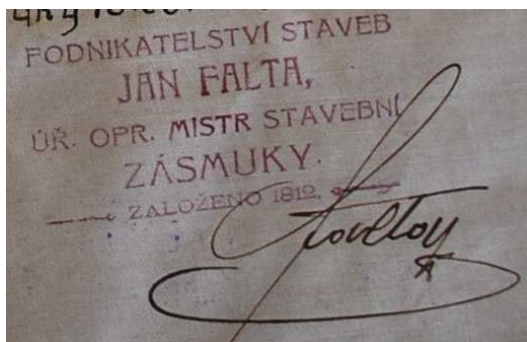
⁸¹⁷ Též Šauerem. Josef Šauer, hostinský v čp.22, narozen dne 2.12.1848 v Bečvárech, zemřel v roce 1930.

⁸¹⁸ Patrně se jednalo o špýchar, který se nacházel na dvoře hostince U Šauerů, čp.22.

⁸¹⁹ Čp. 8.

⁸²⁰ Hasičská kůlna byla postavena na konci 19. století v Malých Bečvárech, u obecní pastoušky čp.7, kde stojí dodnes. Jelikož byla však již v roce 1927 obklopena zástavbou, je divné, o jakou hasičskou kůlnu se tedy jednalo.

⁸²¹ Jan Falta (1859-1929) - Jan Falta se narodil v roce 1859 v Zásmukách a zemřel 8. 3. 1929 v Zásmukách.

Obrázek 29 Razítko stavitele Falty⁸²²

7. a 8. května za pěkného počasí uspořádali společně mládenci a dívky staročeské stavění májů. O zisk rozdělili se tak, že po 1500,- Kč dostaly Dělnická tělocvičná jednota a Sokol, zbytek 715 Kč,- ponechali si pořadatelé, pro případ nějakého jiného společného podniku. (**Zde názor kronikáře!**) *Na této slavnosti bylo vidět, že by byl možný společný klidný život a že mladí na rozpory politické by nestonali, kdyby starší pokolení je do nich nehralo.*⁸²³ (červeně podtrženo pastelovou tužkou) Hned na to 10. a 11. května uhodily zimy a noční mrazy, 18. května padal sníh. Pak téměř celý květen byl studený. 27. května na zprávu znovuzvolení presidenta Dr. T.G.Masaryka prezidentem republiky byl uspořádán průvod s hudbou, u pomníku Husova měl starosta obce Antonín Špaček⁸²⁴ řeč a večer strávili téměř všichni občané ve sváteční náladě. 2. června padaly večer kroupy, ale nenadělaly mnoho škody. Také začátek června byl chladný a deštivý. 3.června v půlnoci strhla se bouře, která poškodila nejen pole, ale i stavení.

12. června pořádala škola dětský den za celkem pěkné účasti rodičů. Výtěžek 205,40 Kč⁸²⁵ byl rozdělen na dobročinné účely,⁸²⁶ zvláště Zemské komisi pro mládež.

22. června zemřela v pražské vinohradské nemocnici po operaci paní Klára Frenglová⁸²⁷ rozená Lišková⁸²⁸ ve stáří 70 let. Zesnulá byla majitelkou zdejšího zámku a velkostatku.⁸²⁹

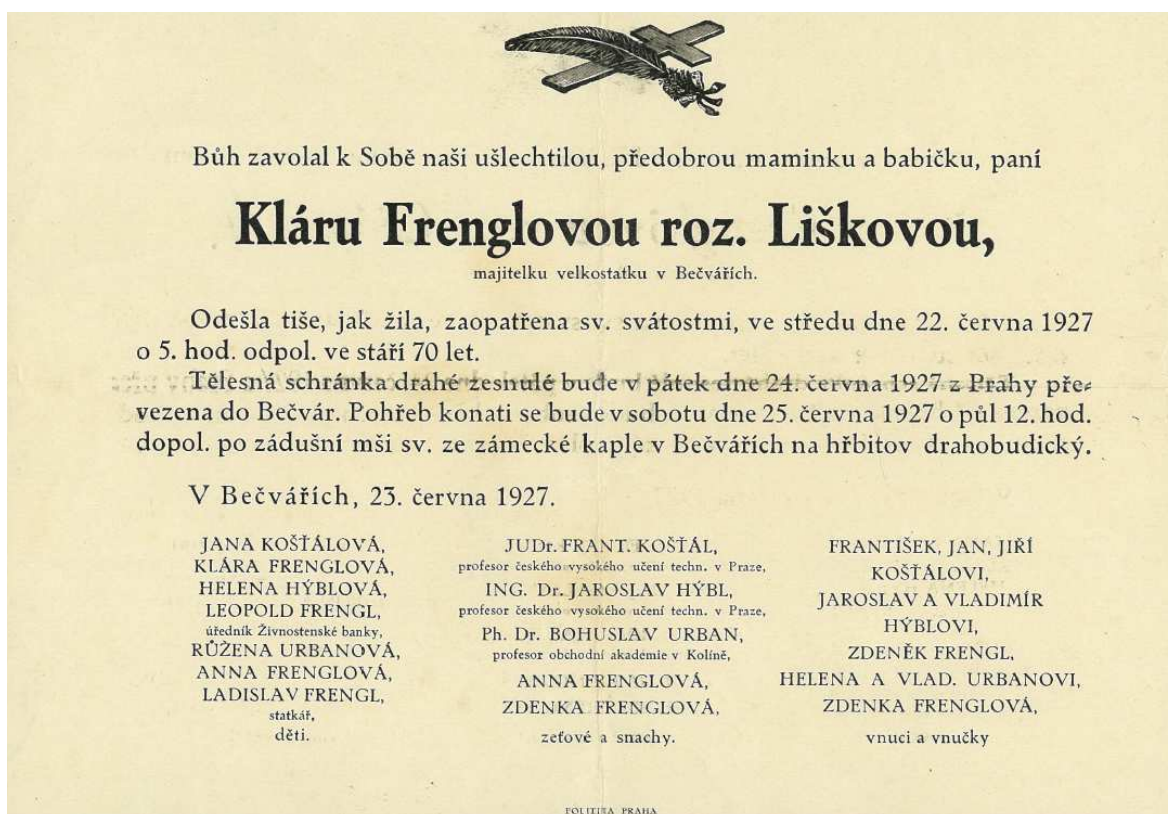
⁸²² *Státní oblastní archiv Praha, fond Cukrovar Ratboř (1886-1992), balík 28 – Cukrovar Bečváry*

⁸²³ Fol.21

⁸²⁴ Antonín Špaček (Narozen v roce 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6.) Jeho syn Antonín Špaček ml. byl do roku 1996 kronikářem obce Bečváry. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

⁸²⁵ V kronice uváděna zkratka Kč.

⁸²⁶ Zvláště Zemské komisi pro péči o mládež.

Obrázek 30 Úmrtí oznámení Kláry Frenglové (zdroj: Emanuel Kodým)

3. července měl Sokol výlet na Konopiště⁸³⁰ za deštivého počasí. 17. července vypsána byla oferta na stavbu obecního domku.⁸³¹

6. srpna ve ¾ 8 večer u Zibohlavské⁸³² silnice srazil se místní občan František Kobylák⁸³³, řemenář v továrně jeda na kole z Kolína s autem p. Chláda z Kolína a 8. srpna v kolínském nemocnici zraněním podlehl.⁸³⁴ Pohřeb měl 11. srpna.

⁸²⁷ **Klára Frenglová, rozená Lišková**, narozena: 26.3.1857, narozena ve znamení: Skopce (21.3.-20.4., Mars), zemřela 22.6.1927, délka života: 25654 dní (70 let, 2 měsíce a 27 dní), otec: František Xaverius Liška (3.12.1824 - 22.3.1883), matka: Rosina Náchodská z Neudorfu. Děti – dědici Kláry Frenglové: Helena Hýblová, Růžena Urbanová, Leopold Frengl, Jana Košťálová, Klára Frenglová (9.6.1886), Anna Frenglová (24.4.1896), Ladislav Frengl (22.11.1898). partneři: Jan Frengl (svatbu měli 17.5.1884) - délka manželství: 13038 dní (35 let, 8 měsíců a 11 dní)

⁸²⁸ V roce 1824 koupil panství Bečváry v dražbě od dvorské komory sládek Martin Liška ze Stříbra.

⁸²⁹ SOA Praha, fond Velkostatek Bečváry (1654-1882), archivní pomůcka: ROUBÍČEK JAN: VELKOSTATEK BEČVÁRY, 1654 - 1882. Inventář, 1962, s. 29, ev.č. 260.

⁸³⁰ Zámek Konopiště u Benešova.

⁸³¹ Doručené nabídky se nacházejí v SOKA Kolín, ve fondu Archiv obce Bečváry (1780-1945), v oddílu Výstavba.

Vůbec rok⁸³⁵ tento vyznačuje se tím, že bylo z Bečvár mnoho pohřbů a umírali lidé celkem mladí a zdraví na zvláštní případy. 7. července byly dočista 2 pohřby najednou. (Paní Kašparové⁸³⁶ z chalupy č. 68⁸³⁷ a *Milady Píšové, rozené Žatecké*. Tak zmínky zasluhuje smrt *Marie Kašparové*, posluhovačky ve škole (13. října), paní *Vopěnkové*, rozené Špačkové (6. listopadu po porodu) a Věry Novákové,⁸³⁸ dcerušky místního lékaře⁸³⁹ (5.12. po operaci v Kolíně). 7. srpna na oslavu *bitvy*⁸⁴⁰ u Zborova⁸⁴¹ uspořádal Sokol před⁸⁴² nášku o Zborovu se světelnými obrazy.

14. srpna uspořádali hasiči slavnost předání nové motorové stříkačky. 11. září bylo oslaveno posvícení hudbou v obou hostincích.⁸⁴³ Žně byly pěkné, i řepy vzrostlo dosti přes to, že mnozí hospodáři museli řepu prvně setou zaorati a oseti znovu.

3. října začal cukrovar přijímat řepu a 6. října začala kampaň, která trvala do 24. listopadu⁸⁴⁴.

Na 16. října byly vypsány *obecní volby*.

⁸³² Kolín – část obce Zibohlavý, okres Kolín, Středočeský kraj; vzdálenost z Bečvár asi 8,4 km.

⁸³³ Bytem Bečváry čp.47 – cukrovar. František Kobylák, narodil se 27.11.1889 v Dobřeni a v Bečvárech byl od 1.6.1913. Jeho manželkou byla Božena Kobyláková, narozena 24.7.1895 v Libni, rozená Zemanová. Její matka Johana roz.Černá, provdaná Zemanová, byla kuchařkou v cukrovaru. AHMP, matrika LBŇ N13, 1894-1896, fol.151 - <http://amp.bach.cz/pragapublica/permalink?xid=3770BD756F8C4518824D4B7BB06588B1&scan=157>

⁸³⁴ Zemřel ve věku nedožitých 38 let.

⁸³⁵ Rok 1927

⁸³⁶ Anna Kašparová, rozená Štěpánková, narozena dne 25.9.1866 v Malých Bečvárech čp.14 (dnes čp.66), zemřela 5.7.1927. Téhož roku zemřel dne 22.3. její manžel František Kašpar (1858-1927).

⁸³⁷ Původně Firstův grunt (1789), posléze Kašparův, dnes Kozlův a Šmejkalův.

⁸³⁸ Narozena v Pacově.

⁸³⁹ MUDr. Viktora Nováka

⁸⁴⁰ Oslava 10.výročí této bitvy

⁸⁴¹ Zborov, Ukrajina, Ternopilská oblast

⁸⁴² Fol.23

⁸⁴³ Sokolovna a Hostinec U Kašparů (Šauerů)

⁸⁴⁴ Kampaň trvala 47 dní.

Podány byly tři kandidátní listiny: 1. strany sociálně demokratické,⁸⁴⁵ 2. strany republikánské⁸⁴⁶ a Domoviny, 3. živnostensko-obchodnické.⁸⁴⁷ Agitace byla čilá a bojovalo se i pamfletickými letáky (přiloženy⁸⁴⁸). Při volbě bylo zapsaných voličů 496, volilo 456, nevolilo 40, platných hlasů bylo 450.

Dostali	sociální demokraté	281 hlas a 9 mandátů
	republikáni	106 hlasů a 4 mandáty
	živnostníci	63 hlasy a 2 mandáty.

Volební číslo bylo 29. Kandidátní listiny též přiloženy.⁸⁴⁹

Volba starosty konala se 2. listopadu a zvolen *Antonín Špaček*,⁸⁵⁰ malorolník z Bečvár,⁸⁵¹ příslušník strany sociálně-demokratické.

28. říjen oslavil Sokol společnou oslavou a to divadelní hrou *Olivy*⁸⁵²: *V červáncích svobody*⁸⁵³ a přednáškou učitele Petránka. 10. listopadu padal sníh, 18. listopadu mráz. 27. listopadu sehrál Sokol Olivovu hru: *Osudem zrazení*.⁸⁵⁴

4. prosince měli dělníci cukrovaru taneční zábavu „*dodělnou*“ v Sokolovně.

10. prosince uspořádala místní honební společnost hon s Vlasákovou hudbou⁸⁵⁵. Střelilo se 149 zajíců. Vánoce byly bílé, se sněhem a tuhými mrazy (-28°C). Brzy Vánocích nastala obleva a blátivé počasí.⁸⁵⁶

Politicky jsou poměry v obci stále napjatější.⁸⁵⁷ Straníci sociálně demokratičtí mají svůj hostinec u Kašparu⁸⁵⁸ (Šaurů), republikáni v cukrovaru v kantině,⁸⁵⁹

⁸⁴⁵ 281 hlasů, 9 mandátů

⁸⁴⁶ =Agrární strana; 106 hlasů a 4 mandáty

⁸⁴⁷ Československá živnostensko-obchodnická strana středostavovská (1908-1938); 63 hlasy a 2 mandáty

⁸⁴⁸ Ačkoli se v kronice uvádí, že letáky jsou přiloženy ke kronice, do dnešní doby se nezachovaly.

⁸⁴⁹ Kandidátní listiny se rovněž nedochovaly.

⁸⁵⁰ Antonín Špaček (Narozen v roce 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6.) Jeho syn Antonín Špaček ml. byl do roku 1996 kronikářem obce Bečváry. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

⁸⁵¹ Bytem Bečváry čp.71, posléze Bečváry čp.57

⁸⁵² Ferdinand Oliva (*10.11.1865 - †03.03.1943)

⁸⁵³ V červáncích svobody. Veselá hra z doby převratu o třech jednáních

⁸⁵⁴ OLIVA, Ferdinand. *Osudem zrazení: drama o třech jednáních*. 2., nově uprav. vyd. V Praze: F. Oliva, 1926. 79 s.

⁸⁵⁵ K tomu viz předešlé poznámky.

⁸⁵⁶ Fol.24

v Sokolovně⁸⁶⁰ scházejí se většinou republikáni a živnostníci, potom též lidé stojící ve straně sociálně-demokratické, ale jsoucí jaksí v opozici. Politické rozpory někdy vybíjejí se i osobně, zvláště novinami, často velice nechutně.⁸⁶¹

Ovoce urodilo se málo, švestky téměř žádné. Ceny potravin stoupají, ač obilí je dostatek.

Rok 1928

počíná podobně jako rok minulý sychravým počasím, zima je měkká, bez sněhu. 4. a 5. ledna přšelo, větrno, 6. a 7. ledna vichřice, 9. ledna oteplení. 14. ledna byl hasičský ples hojně navštívený v sokolovně.

29. ledna konala se Valná hromada Sokola; starostou zvolen Alois Petránek.⁸⁶² 9. února našel kontrolor cukrovaru Ing. Přemysl Šanda⁸⁶³ za továrnou zesláblého sokola stěhovavého,⁸⁶⁴ jež ubil holí a daroval zdejší škole.

11. února byl v Šaurově hostinci (U Kašparů) dělnický ples.

16. února byla na Semanského⁸⁶⁵ poli komise, jež měla vyvlastniti pozemky na stavbu domků.⁸⁶⁶

17. února ve čtvrt na tři rozzuřila se nad vsí bouře s vichřicí, která natropila mnoho škod jak na střechách, tak i na stromoví.

18. února pořádal hostinský Václav Pokorný *tzv. občanský ples*, který byl však málo navštíven, v sokolovně.

⁸⁵⁷ Názor kronikáře.

⁸⁵⁸ Bečváry čp.22

⁸⁵⁹ Bečváry čp.47; kantina se nacházela v areálu cukrovaru, dnes je zde areál společnosti ZEMPOMARKET a.s. Bečváry

⁸⁶⁰ Bečváry čp.25

⁸⁶¹ Názor kronikáře

⁸⁶² Alois Petránek (1888-1944)

⁸⁶³ Ing. Přemysl Šanda, narozen: 31.7.1885, narozen ve znamení: Lev (23.7.-22.8., Slunce), otec: Jan Šanda (1860 - 9.9.1912), matka: Marie Starcová (1854 - 9.9.1911), děti: Jaroslav Šanda, Zdeněk Šanda (6.11.1919); manželka Růžena roz. Dušánková, dcera hostinského z Českého Brodu

⁸⁶⁴ Falco peregrinus

⁸⁶⁵ Josef Semanský (*10.2.1874, +4.2.1954), bytem Bečváry čp.4 a čp.117.

⁸⁶⁶ Patrně se jednalo o pole za vsí, směrem na Drahobudice vpravo, za čp. 150. Ke stavbě domků zde nedošlo.

19. února pořádala místní organizace strany sociálně demokratické s Volnou myšlenkou a s přizváním ostatních politických i nepolitických stran protestní schůzi proti reakčním návrhům vlády ve⁸⁶⁷ školství. Hlavním řečníkem byl soc. dem. poslanec Jan Koudelka.⁸⁶⁸ Místnost v hostinci U Kašparů byla naplněna a vývody řečnickovy se zájmem sledovány a návrh odsouzen. Se stran tzv. občanských nebyl však přítomen nikdo. Týž den byla podobná schůze v Kouřimi,⁸⁶⁹ kde referoval poslanec prof. Uhlíř.⁸⁷⁰

4. března sehrál Sokol divadlo „Ženuška podle mody“ od Vrány.⁸⁷¹

Obrázek 31⁸⁷² Hru Ženuška podle mody sehráli v roce 1928 též v Hořovicích
Týž den konána Valná hromada Kampeličky. 6. března oslavila Dělnická tělocvičná jednotka TJ s Volnou myšlenkou přednáškou u Kašparů 78. narozeniny prezidenta republiky T.G. Masaryka.

7. března oslavil narozeniny Masarykovy Sokol přednáškou skládáním slibů nových svých členů. 10. března padal sníh. Sokol sehrál pro děti loutkové divadlo

⁸⁶⁷ Fol.25

⁸⁶⁸ Jan Koudelka (*12.3.1889 v Žebráku, +29.7.1942 v Osvětimi). Od roku 1911 působil v Kolíně, kde založil list Středočeské hlasy. Po válce se zapojil do politiky. Zasedal v kolínském městském zastupitelstvu. Byl ředitelem a podílníkem Středočeské tiskárny. Zasedal v čele správního výboru Středočeské záložny a byl členem vedení Okresní nemocenské pojišťovny. Zasadil se o výstavbu Lidového domu v Kolíně (*Jan Koudelka: Neprávem opomíjený politik*)

⁸⁶⁹ Kouřim, okres Kolín, Středočeský kraj

⁸⁷⁰ Antonín Uhlíř (*18.6.1882 v Černilově; +23.11.1957 v Praze)

⁸⁷¹ Václav Vrána (1899-1950)

⁸⁷² <http://podbrdsko-encyklopedie.cz/cz/divadelni-predstaveni-zenuska-podle-mody-2/>

„Kašpárkovo pometlo-zametlo“.⁸⁷³ 12. března byl odvod vojenský. Z 21 mladíků odvedeno 7.

18. a 19. března opět zima, mrazy, z 20. na 21. března opět velký vítr, který sházel mnoho tašek se střech. 26. března začíná se síti.

6. dubna jarní bouřka, 7. dubna mráz, pak hezky, ale studeno.

8. dubna sehrál Sokol divadlo „Švejk rukuje“,⁸⁷⁴ z kterého bylo vidět, jak takový brak táhne.⁸⁷⁵ 13. a 14. dubna opět padal sníh. 16. a 17. dubna byly spousty sněhu, že až mnohé stromy se rozlámaly.

20. dubna ustanoven nový honební spolek. Honitbu má najatu rolník Antonín Rokos⁸⁷⁶ za 1.800 Kč⁸⁷⁷ ročně.

29. dubna uspořádal Sokol velmi pěknou tělocvičnou besídku. 30. dubna oteplení až na +20°C, bouřka. Objevily se první květy na stromech.⁸⁷⁸

28. dubna bylo vyšetřování 12leté žákyně slabomyslné Marie Kučerové, která byla pohlavně zneužívána svým dědem Josefem Kučerou, strýcem Aloisem Kučerou a holičským pomocníkem Františkem Neprašem a ještě několika zvrhlými mladíky. Děvče bylo dáno později prostřednictvím Zemské komise pro péči o mládež do ústavu v Jilemnici a obec na ni připlácí. Zvrhlíci byli souzeni v Kutné Hoře.

10. května bylo tak studeno, že se ve škole musilo topit, padal sníh, v noci na to byl mráz, který poškodil ovocné květy. Chladna a mrazy se ještě opakovaly.

13. května sehrál Sokol Mervartovu⁸⁷⁹ hru „Chci žít“.⁸⁸⁰ 23. května po oteplení přihnala se v 3/4 5 odpoledne bouře s deštěm a kroupami. 10. června pořádal Sokol veřejné vystoupení s okrskovými závody.

⁸⁷³ Loutkové divadlo s tímž názvem provozuje dnes TJ Sokol Uherské Hradiště.

⁸⁷⁴ Patrně se jednalo o hru Fenclovu. FENCL, Antonín. *Dobry voják Švejk: Veselá hra o třech dílech. I. díl, Švejk rukuje. II. díl, Švejk vojenským sluhou. III. díl, Švejk válečí*. Vydání první. V Praze: Karel Synek, 1947. 175-[I] s.

⁸⁷⁵ Velmi zajímavý názor kronikáře. Tématika Švejka nebyla tehdy přijímána tak kladně a klasicky jako dnes.

⁸⁷⁶ Antonín Rokos (1878-1929). Bytem Bečváry čp.15.

⁸⁷⁷ V originálu uvedeno Kč.

⁸⁷⁸ Fol.25

⁸⁷⁹ Josef Mervart (1861-1924)

⁸⁸⁰ MERVART, Josef. *Chci žít!: drama o 3 jedn.* Praha: Švejda, 1920. 80 s. Švejdův Divadelní sborník; Sv. 65.

24. června účastnily se ženy Sokola oslavy 80 let zrušení roboty v Zásmukách,⁸⁸¹ kde krásně zacvičily s vlajkami. Pro účast bylo ve výboru Sokola trochu zlé krve, protože někteří členové výboru tomu nepřáli a následkem toho vystoupil z výboru říd. uč. Cheller.⁸⁸²

5. července konala se společná oslava Husova jako obyčejně s průvodem ke hranici. Přednášel říd.uč. Cheller.

14. července měly sokolské děti maskovaný ples s hudbou místních ochotníků. Milo bylo pohledět na rej malých a dlouho se o tom povídalo. Našli se ovšem zase takoví lidé, kteří odsuzovali.⁸⁸³ 23. července sucho. Je málo zelené píce. Červenec vůbec byl velice teplý, 15. VII. bylo na slunci 43°C.

2. srpna odebrány byly elektroměry za účelem cejchování a vráceny teprve 30. října.⁸⁸⁴

Z 15. na 16. srpen byla o půlnoci silná bouře, „hrom za hromem“, při tom vydatný liják. 9. září byly posvícenské zábavy v Sokolovně i u Kašparů, na to 10. září v obou hostincích potom „zlatá“.

16. září vydražena obecní pastouška⁸⁸⁵ u hasičské kůlny za 4.700 Kčs. Koupil ji Alois Žatecký.⁸⁸⁶

29. září pořádali rekruti večírek na rozloučenou u Kašparů. 4.října první noční mráz. 8. října začali strouhat v cukrovaru, kampaň trvala až do 18. listopadu.

28. října pořádal Sokol oslavu osvobození proslovem a hrou „28.říjen 1917 na Rusí“ a „A život jde dál!“

4. listopadu pořádal Sokol přednášku se světelnými obrazy „Vznik ČSR“. Přítomno 14 lidí!⁸⁸⁷

⁸⁸¹ Roboty byla zrušena v roce 1848.

⁸⁸² Antonín Cheller (narozen 8.3.1871 v Bohouňovicích, působil v Drahobudicích od 1.2.1920). Měl manželku Marii (narozena 19.8.1876 v Maloticích), rozenou Grubrovou a dceru Marii (*1904) a vnuka Karla Kumstýře (* v Molitorově).

⁸⁸³ Osobní názor kronikáře.

⁸⁸⁴ Fol.26

⁸⁸⁵ Čp. 59 (bývalé čp.7 v Malých Bečvárech). V roce 1929 patřil dům Vlastě Žatecké, v roce 1930 Aloisii Hekrové a od roku 1931 Pavlu a Anežce Myckovým. P.Mycek byl polské národnosti, povoláním cestář.

⁸⁸⁶ Alois Žatecký (povoláním pekař, nar.4.6.1860 v Mančicích, v Bečvárech byl od 8.7.1906). Byl majitelem domů čp.39 a 109.

⁸⁸⁷ Pouze 14 lidí.

12. listopadu u krajského soudu v Kutné Hoře⁸⁸⁸ Kampelička contra Šedivý⁸⁸⁹ a Žatecký⁸⁹⁰ o zaplacení sokolského dluhopisu. Poněvadž totiž se stalo, že někteří ručitelé na tomto dluhopisu hleděli se své povinnosti vyhnouti, někteří, jako Šedivý a Žatecký docela se k svému podpisu nehlásili, jiní umřeli (Vopasek,⁸⁹¹ Rak⁸⁹²), musela Kampelička, aby nebyli ostatní ručitelé zkráceni (Rokos,⁸⁹³ Semanský,⁸⁹⁴ Franc,⁸⁹⁵ Pokorný⁸⁹⁶), dluh vymáhati.

25. XI. Divadlo od Vrbský⁸⁹⁷-Štěpánek⁸⁹⁸ Transport č.20⁸⁹⁹, sehrál Sokol.

2. prosince byly volby do okresního i zemského zastupitelstva. Komisařem byl řídící učitel Cheller.⁹⁰⁰

Do okresního zastupitelstva volilo 193 mužů a 208 žen (401) a dostali živnostníci 46 hlasů.

republikáni	74 ,,
lidovci	12 ,,
komunisté	8 ,,
národ.demokr.	7 ,,
nár.social.	24 ,,
sociál.dem.	229 ,,
1 lístek neplatný.	⁹⁰¹

Do zemského zastupitelstva volilo 199 mužů a 211 žen.

Obdrželi národ.socialisté 33 hlasy

⁸⁸⁸ Kutná Hora byla tehdy ještě sídlem Krajského soudu.

⁸⁸⁹ Snad Šedivý z čp.102.

⁸⁹⁰ Čp.109

⁸⁹¹ Bečváry čp.24

⁸⁹² Bečváry čp.47

⁸⁹³ Bečváry čp.15

⁸⁹⁴ Bečváry čp.117 a čp.4

⁸⁹⁵ Patrně Jan Franc (1855-1945), bytem Bečváry čp.56 (dříve Malé Bečváry čp.4)

⁸⁹⁶ Patrně hostinský ze Sokolovny. Bečváry čp.25

⁸⁹⁷ Bedřich Vrbský (1890-1966)

⁸⁹⁸ Zdeněk Štěpánek (1896-1968), *Tvoršovice

⁸⁹⁹ VRBSKÝ, Bedřich a ŠTĚPÁNEK, Zdeněk. *Transport číslo 20: Komédie o 3 dějstvích*. II. vydání. Praha: Evžen J. Rosendorf, [1932]. 63 s. Hry českého jeviště; Č. 43.

⁹⁰⁰ Antonín Cheller

⁹⁰¹ Fol.27

republikáni	78 ,,
lidovci	9 ,,
živnostníci	40 ,,
národ.demokraté	7 ,,
komunisté	7 ,,
sociál.demokraté	232 ,,

15. prosince byl pořádán kolový hon. Střeleno 166 zajíců. Po honu byla zábava při hudbě Al. Vlasáka z Kolína.

19. prosince napadl sníh, byl větrem svát, takže povstaly veliké závěje. Vánoce byly se sněhem. Toto byla předehra k následující kruté zimě. K tomu také ukazovalo krásné a teplé počasí, které trvalo po celý říjen i listopad. Stromy podržely dlouho do listopadu listí.

27.prosince obleva, sníh taje. Blátivé počasí trvá až do silvestra, kdy napadlo zase mnoho sněhu, takže na zábavu 31. prosince, kterou pořádal hostinský Václav Pokorný v Sokolovně, bylo nutno již brodit se sněhem.⁹⁰²

Rok 1928 je také důležitý tím, že ceny obilí značně poklesly. Někteří hospodáři nechali obilí raději na sýpkách, vyčkávající větších cen, ale nedočkali se. Jinak byl to rok příznivý: dobré žně, hodně řepy, sena dobrá, ovoce také dostatek, takže obyčejné hrušky zůstávaly na stromech. (ornament)⁹⁰³

Obrázek 32⁹⁰⁴ V roce 1928 sehráli ochotníci v Bečvárech také hru Zdenka Štěpánka

Rok 1929

Na tento rok zůstane v naší obci smutná památka na dlouhá léta. Jak počalo sněžení minulého roku na Sylvestra, tak sněžilo neustále po několik dní. Sníh neustával se sypati, až kryl všecko na výši přes půl metru. K tomu se dostavily značné mrazy. Na to 19. ledna přišla obleva a drobný déšť. Hned však na to

⁹⁰² Toto sněžení zahájilo tuhou zimu roku 1928/1929.

⁹⁰³ Fol.28

⁹⁰⁴ Zdroj: <http://www.prostor-ad.cz/pruvodce/praha/vuva/misenska/stepanek.htm>

umrzl sněhový povrch a sníh sypal se znovu, že místy kryl zemi až na metr. Se sněhem přišla nouze i na ptactvo a polní zvěř. Havrani⁹⁰⁵ tentokrát přiletovali tentokrát až na samé prahy lidských obydlí a s nimi různé ptactvo. Někde létali ptáci až do síní, kde jim lidé poskytovali potravu. Ba namnoze měli ptáky, zvláště kosa,⁹⁰⁶ tak navyklé, že i do světnice přilétali. V nejedné domácnosti měli dočista kosa, kteří se nastěhovali zcela do světnice a nešli ven ani v noci. Koroptve⁹⁰⁷ přiletovali nejen do zahrad, ale i na dvory. Také zajíci⁹⁰⁸ přicházeli na dvory, ke stodolám, nocovali na zahradách, jako by všechna bázlivost je opustila. V polích nemohly koroptve se dohrabat ani k suché travičce, měly ve sněhu vyhrabaná doupata a průchody a přece mezi nimi zle řádily hlad, mráz a dravá zvěř, zejména krahujci,⁹⁰⁹ jestřábi,⁹¹⁰ káně⁹¹¹ i poštolky.⁹¹² Lidé sbírali mrtvé a ustydlé čířikaly,⁹¹³ nosili je domů, snažíce se je přivést k životu. Skoro vždy však zašly následkem velké změny teploty. Kotlář továrny⁹¹⁴ Antonín Podhájský⁹¹⁵ měl doma několik párků v chlívku, a ty mu vydržely do jara. Zасыpávalo se jim velice pilně: zadina, pšenice, plevy a spodiny ze sena. V tom zvlášť čile si vedli přednosta stanice Josef Konečný,⁹¹⁶ dále Antonín Podhájský,⁹¹⁷ Dr. Josef Šátek,⁹¹⁸ Jaroslav Vocetka,⁹¹⁹ Oldřich Vopasek,⁹²⁰ Karel Hrbek⁹²¹ a jiní. Na krajích lesíků a u

⁹⁰⁵ Havran polní (*Corvus frugilegus*)

⁹⁰⁶ Kos černý (*Turdus merula*)

⁹⁰⁷ Koroptev polní (*Perdix perdix*)

⁹⁰⁸ Zajíc polní (*Lepus europaeus*)

⁹⁰⁹ Krahujec obecný (*Accipiter nisus*)

⁹¹⁰ Jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*)

⁹¹¹ Káně lesní (*Buteo buteo*)

⁹¹² Poštolka obecná (*Falco tinnunculus*)

⁹¹³ Lidový název pro koroptev

⁹¹⁴ cukrovaru

⁹¹⁵ Antonín Podhájský, bytem Bečváry čp. 82, nar.8.8.1899 v Bečvárech, kotlář cukrovaru v Bečvárech.

⁹¹⁶ Bečváry čp. 48, později bytem ve vile čp.152.

⁹¹⁷ Viz výše.

⁹¹⁸ Bečváry čp. 7

⁹¹⁹ Bečváry čp. 32; Jaroslav Vocetka (1899-1973)

⁹²⁰ Bečváry čp. 24; Oldřich Vopasek (1897-1961)

⁹²¹ Bečváry čp. 35; Karel Hrbek (*1905)

stromořadí byly spousty zbytků po hodokvasech dravců: křídla koroptví, kosti, peří i kusy těl.⁹²²

Teprve ke konci února, kdy po krátké oblevě změkla kůra stromů, objevuje se okus stromů zajíci a to značný, že celé aleje i zahrady byly jimi ohlodány. Mrazy v této zimě dostoupily výše až -42°C . Možno říci, že téměř největší škody způsobily mrazy na ovocném stromoví. Některé stromy zjara vůbec nevyrašily, jiné vyrašivše často i po odkvětu uschly. Tak v obci zahradami tolik bohaté nebylo letos zeleně, stromy tu stály holé jako v zimě, kůra na nich se odlupovala a pod ní zelo zčernalé dřevo. Tak zhynula veliká třešňovka u Bosňáku, celá zahrada Vopaskova,⁹²³ jedna z nejlepších ve vsi, Vocetkova,⁹²⁴ Kašparova,⁹²⁵ Kučerova,⁹²⁶ Frenglova,⁹²⁷ školní – téměř všecky. Z ořešáků nezůstal ani jediný. Tu a tam zazelenala se v zahradě zbylá švestka, náhodou nezmrzlý štěp nebo nejobyčejnější hruška, lepší druhy zvláště hrušek vymrzly načisto. I některé divoké stromy, jako akáty, kaštiny (u továrny) všecky zmrzly. Zdálo se, že mladé jabloňky zimu předržely, ale brzo na kůře bylo viděti, že je jako spařená, odulá, pak začala praskat, pod ní byl nazelenalý měkký maz a takový strom zašel, jen málo jich vydrželo a místa takto napadená odumřela. Z třešní vydržely jen některé višně, ale ovoce neměly.

Co zde bylo jiná léta ovoce! A letos, co se nepřivezlo odjinud, to nebylo. Je pravda, někde v polích bylo trochu ovoce, jablek i švestek, ale většinou nevyvinuté. Lidé trhali z nedostatku i nezralé. Ze všech okolních vsí je na tom ta naše nejhůře. Už v Bílkově, Zásmukách i Chvátlinách i jinde měli aspoň trochu ovoce a kde ne, aspoň trochu stromů zůstalo živých. Kolik let to bude trvat, než se zahrady jen osadí, natož než dají zase ovoce!

Nejkrutější mrazy byly v půl února (7/2 -35° , 10/2 -40° , 11/2 -42° , 12/2 -38° , 13/2 -35° , 14/2 -19° sníh, 15/2 -16° sníh, 18. a 19/2⁹²⁸ obleva, 21/2 -30° , 22/2 -20°C).

⁹²² Fol.29

⁹²³ Bečváry čp.24

⁹²⁴ Bečváry čp.32

⁹²⁵ Bečváry čp.68

⁹²⁶ Bečváry čp.67

⁹²⁷ Bečváry čp.1

⁹²⁸ Fol.30

V tu dobu nastal veliký nedostatek uhlí, zaviněný nejen příliš dlouhými, nepřetržitými, krutými mrazy, ale ještě více nemožností dopravit uhlí po dráze. Obchodník uhlím Tomáš Vodárek⁹²⁹ dostal občas vagon uhlí, ale musel je prodávat na pytle po 50kg a pod, nejvíce dal 3q. U vagonů strhávaly se boje o uhlí. Na trati Zásmyky – Bečváry prohazovali denně, ale nemohli stačiti. Co jeden den proházeli, bylo druhý den zase zaváto. Vlaky často vůbec nejely nebo s velkým zpožděním. Březen byl bohat vánicemi.

7/3 byl první den bez mrazu, ale v poledne už opět bylo -3°C. 11/3 vypouštěl jsem včely k proletu tak, že jsem vyházel před sily sníh na 2m, rozprostřel do dálky asi 5m slámu a včelky pustil. Všecky se ovšem nevrátily, mnoho jich zůstalo na sněhu ustydělých. Ten den bylo dosti vlažno, na slunci +8°C. Potom začaly zas mrazy (16/3 -10°, 17/3 -8°). 28/3 bylo pěkně, slunno, teplo, sníh místy již zmizel, ovšem na výsluní. Ke konci března přišly silné větry, začátkem dubna plískanice, ale bez mrazu, hned na to však 3/4 -6°, 4/4 -8°, 5/4 -7°, pak už přece aspoň ve dne se trochu oteplevalo, sníh mizel, pomalu, ale přece, až ke konci dubna zmizel zcela a nastalo bláto.

23. února pod tíhou sněhu spadla Frenglova chalupa.⁹³⁰ Ještě štěstí, že nenastal požár, neboť obě rodiny, co tam bydlely Vodvářkova i Kučerova (řečený „kulhavý“) v týž čas topily v kamnech. Na střeších bylo tolik sněhu, že všude musili jej lidé shazovat. Také záhodno je se zmínit, že už 22. ledna nemohly jezdit automobily, neboť na silnicích byly jen vozové koleje, nadělané saněmi a spousty sněhu nemohla auta zmoci. Ten čas se zde pilně lyžovalo,⁹³¹ hlavně úředníci⁹³² z továrny s dětmi.

Dr. Josef Šátek⁹³³ jezdil na lyžích zasypávat koroptvím.

6. ledna objevil se u Vopaskovy zahrady⁹³⁴ na akátu divoký holub a klobal akátové lusky. Byl pozorován zblízka, ale neuletěl. Později téhož holuba zastřelil Josef Konečný na akátu u nádraží.⁹³⁵ Byl prý ve zvěřině dobrý.

⁹²⁹ Tomáš Vodárek (1887-1965), bytem Bečváry čp.46

⁹³⁰ Jednalo se patrně o čp.42 nebo čp.56.

⁹³¹ Fol.31

⁹³² Bydlící v čp.51,52 a čp.124.

⁹³³ Z Bečvár čp.7, syn Jana Šátka, bratr Ing. Václava Šátka.

⁹³⁴ Bečváry čp.24

⁹³⁵ Bečváry čp.48

12. ledna byl hasičský ples. 13. ledna valná hromada Sokola. 10. února pořádal Sokol maškarní merendu v Sokolovně a téhož dne také Dělnická tělovýchovná jednota u Kašparů. 24. února byla Valná hromada Kampeličky. 7. března pořádal Sokol oslavu prezidentových narozenin v Sokolovně s přednáškou Ladislava Frengla⁹³⁶ a týž den také u Kašparů D.T. Jednota s přednáškou Karla Lance.⁹³⁷

1. března roznemohl se řídící učitel Antonín Cheller, 18. března odjel do nemocnice v Českém Brodě,⁹³⁸ kde byl operován na nádor, 12. dubna se vrátil. Povídá se o rakovině střev.

4. dubna nastoupil výpomocný učitel Karel Novotný z Janova u Mladé Vožice,⁹³⁹ který zde působil do 30.VI.

5. dubna odvezli nemocného Antonína Rokosa,⁹⁴⁰ váženého rolníka, starostu Kampeličky, pokladníka a místostarostu Sokola⁹⁴¹ a člena jiných korporací do nemocnice v Českém Brodě, kde 11. dubna zemřel.

14. dubna byl převezen do Bečvár, odtud do Prahy ke zpopelnění. Popel jeho má rodina doma.

26. května sehrál Sokol v Sokolovně a DTJ u Kašparů komedii „Švejk se žení.“⁹⁴² DTJ také již v dubnu⁹⁴³ sehrála⁹⁴⁴ na svém novém jevišti u Kašparů hru „Přelom“.⁹⁴⁵ Druhá hra pak byla volena na týž den, jako Sokol, pravilo se, že zúmyslně. Z toho byly nemalé kontroverze, neboť Sokol hru „Švejk“ odložil z dubna na květen, aby hra „Přelom“ nestřetla se se Švejkem. Předtím někdo -

⁹³⁶ Ladislav Frengl (*1898), syn Kláry Frenglové, rozené Liškové, majitelky zámku a velkostatku v Bečvárech. Bydlel později v pivovaru čp.10.

⁹³⁷ Bečváry čp.50

⁹³⁸ Dnes Nemocnice Český Brod s.r.o., Žižkova 282, 282 02 Český Brod, Společnost s ručením omezeným, IČ: 27161838

⁹³⁹ Mladá Vožice – část obce Janov, okres Tábor, Jihočeský kraj

⁹⁴⁰ Antonín Rokos (1878-1929), zemřel ve věku 51 let

⁹⁴¹ Založen 1888

⁹⁴² BALDA, Jiří. *Pan Švejk se žení: Veselá historka ze živ. dobr. člověka o 4 jedn.* Praha: Švejda, 1924. 82 s. Švejdův Divadelní sborník; 241.

⁹⁴³ Fol.32

⁹⁴⁴ Fol. 33

⁹⁴⁵ Snad se jednalo o toto dílo (zde uvedeno vydání z roku 1952): LAVRENEV, Boris Andrejevič. *Přelom: Hra o 4 dějstvích.* Praha: ČDLJ, 1952. [1], 96, 17 s.

míní se, že V. Pokorný⁹⁴⁶, DTJ tvrdila, že Sokol -udal na okresním úřadě, že místnost u Kašparů je nevhodná, z toho byl zákaz hry, na zákrok poslance Koudelky⁹⁴⁷ se hrálo přece. DTJ pak odstěhovala jeviště do Podous.

6. června v zasedání obecního zastupitelstva na návrh sociál.demokratů schváleno, aby na den Husův (6/7) byla v obci zavedena každoroční „pout“ . Mnozí považují toto usnesení za zbytečné, lépe prý každý rok uspořádati slavnost.

9. června sehrály školní děti hru „*Frantíkovy trampoty*“⁹⁴⁸; čistý výnos věnovaly dobročinným účelům.

12. června podnikla 2. třída zdejší školy výlet autem na Blaník⁹⁴⁹ a do Zlatodůlu⁹⁵⁰ v Roudném.⁹⁵¹ Vezl je majitel autodopravy František Tesař.⁹⁵²

4. července v ½ 8 hod. večer přihnál se tmavý, hrozný mrak od západu, zatmělo se zcela, strhla se veliká vichřice, která vylamovala a vyvracela stromy a snášela střechy, silná bouře, průtrž mračen, čímž vznikly veliké škody i na polích, kde voda nadělala strží, odnesla ornici a podob.

5. července večer byla na počest Husovu zapálena hranice. Manifest přečetl říd. učitel Ant. Cheller. 6. července chystala se odpoledne slavnost, při níž řečnil řídící učitel Josef Kondrys z Barchovic⁹⁵³. Ale již před začátkem slavnosti v ¼ 2 spustil se liják, sotva mraky trochu přešly, slavnost započala a průvod odešel⁹⁵⁴ na zahradu v Sokolovně, začalo znovu pršet, zamýšlený koncert pak bylo nutno uspořádati v tělocvičně Sokolovny.

⁹⁴⁶ Hostinský ze Sokolovny

⁹⁴⁷ Poslanec Jan Koudelka

⁹⁴⁸ PRŮCHA, Jaroslav. *Frantíkovy trampoty: dětská veselohra o třech jednáních a dohře*. V Praze: Ústřední nakladatelství a knihkupectví učitelstva československého, 1924. 70 s., 1 l. Dětské divadlo; sv. XXVI [správně XXVII].

⁹⁴⁹ Chráněná krajinná oblast Blaník, poblíž obce Louňovice pod Blaníkem, okres Benešov, kraj Středočeský

⁹⁵⁰ Poblíž obce Roudný na podblanicku

⁹⁵¹ ŠUSTA, Václav. *Zlatodůl Roudný = (The gold mine Roudný)*. Praha: Státní geologický ústav Československé republiky, 1922. 32 s., 3 příl. Knihovna Státního geologického ústavu Československé republiky; sv. 4.

⁹⁵² František Tesař (*1900, +2.5.1967). Jeho manželkou byla Marie Tesařová.

⁹⁵³ Barchovice, okres Kolín, Středočeský kraj

⁹⁵⁴ Fol.33

20.července konal Sokol mimořádnou valnou hromadu za přítomnosti advokáta Dr. Aloise Hoffmanna⁹⁵⁵ z Kolína. Vyjednávalo se o uskutečnění koupě Sokolovny, která byla vlastně již uzavřena se zemřelou Klárou Frenglovou,⁹⁵⁶ ale dědicové kladli stále nové a nové požadavky.

5. srpna utrpěl kronikář Alois Petránek těžký úraz na cestě na kole v Červeném Hrádku,⁹⁵⁷ kde naň zezadu vjel automobil, který se nepodařilo zjistiti.

16. srpna začal provádět v obci Ing. Král z Prahy⁹⁵⁸ melioraci a začala se dělati regulace potoka od Pučer k továrně.⁹⁵⁹ Práci podniká Vodní družstvo v Bečvárech, jehož předseda je Jan Šátek,⁹⁶⁰ jednatel Václav Pospíšil,⁹⁶¹ pokladník Jan Franc.⁹⁶²

6. září začali válcovat silnici erární u Sojků.⁹⁶³

8., 11. a 12. září na povolení okresního úřadu provedl se odstřel koroptví, celkem 52 kusy.

15. září v Sokolovně i u Kašparů posvícenská zábava, na to 16. září v Sokolovně „zlatá“.

19. září přišel do školy zástupce nemocného okresního školního inspektora *Václava Hrubého*,⁹⁶⁴ okresní školní inspektor z Poděbrad *Josef Výborný*⁹⁶⁵ na inspekci.

⁹⁵⁵ Nedohledán v matrice doktorů UK.

⁹⁵⁶ Klára Frenglová (1857-1927)

⁹⁵⁷ Bečváry – část obce Červený Hrádek, okres Kolín, Středočeský kraj

⁹⁵⁸ Nezjištěn.

⁹⁵⁹ K cukrovaru.

⁹⁶⁰ Jan Šátek (1876-1951), bytem Bečváry čp.7

⁹⁶¹ Václav Pospíšil (*28.2.1879, Nesměň), bytem Bečváry čp.87

⁹⁶² Bytem Bečváry čp.56

⁹⁶³ Bečváry čp.118, u odbočky na Bílkov (součást obce Drahořovice)

⁹⁶⁴ Mj. se zasloužil o vznik nové školní budovy v Červených Pečkách (...O vznik této velkolepé budovy se zasloužil tehdejší starosta *Jaroslav Benda*, ředitel kolínské školy *Josef Vaníček* a okresní školní inspektor *Václav Hrubý*...- zdroj: <http://www.cestyapamatky.cz/kolinsko/cervene-pecky/skola-nova>)

⁹⁶⁵ Je autorem stati *Národní školství na Poděbradsku*, in: KÁRNÍK, Pavel, ed. *Politický okres poděbradský ve dvacátém roce československé samostatnosti*. V Poděbradech: Okres poděbradský, 1938. 207, [I] s.

28. září přednášel v Sokolovně slovenský spisovatel *Jura Kotaj*⁹⁶⁶ s ukázkami slovenské kultury (tanec, zpěvy, zvyky).

30. září začali v cukrovaru přijímat řepu. 5. října začali v cukrovaru strouhat.

7. října byli Josef Klečák⁹⁶⁷ a Jaroslav Kysela⁹⁶⁸ v Kolíně u okresního školního výboru a v Praze u zemské školní rady,⁹⁶⁹ aby po dobu dovolené ustanovena byla za učitele Aloise Petránk⁹⁷⁰ výpomocná síla. Na to 9. října nastoupila výpomocná učitelka Marie Slezáková.⁹⁷¹ 25. října se snesla nad krajem tak hustá mlha, že nebylo viděti na dosah ruky.

27. října byly volby do *Národního shromáždění*. Komisařem volebním byl říd. uč. Antonín Cheller.⁹⁷²

Do poslanecké sněmovny:

Všech voličů	mužů	226	volilo mužů	213
	Žen	245	žen	224
Obdrželi kand.čís.	1. komunisté		4 hlasy	
	8. národ.socialisté		25 -,-	
	10.soc.demokraté		259 -,-	
	13. nár.demokr.		8 -,-	
	14. lidovci		8 -,-	
	15. republikáni		88 -,-	
	16. živnostníci		43 -,-	

Neplatné byly 2 hlasy.

Do senátu:

Všech voličů	mužů	195	volilo mužů	184
	Žen	222	žen	204
Obdrželi kand.čís.	1. komunisté		2 hlasy	
	8. národ.socialisté		24 -,-	

⁹⁶⁶ Nezjištěn.

⁹⁶⁷ Josef Klečák (1887(8?)-1947), hradlař ČSD. Jeho manželkou byla Anežka Klečáková.

⁹⁶⁸ Jaroslav Kysela, legionář, nar.6.2.1891. Naroděn v čp.62 (Malé Bečváry čp.10)

⁹⁶⁹ NA ČR, fond Zemská školní rada (1869-1949), pomůcka: MALÁ A.-ŠPIRITOVÁ A.: ZEMSKÁ ŠKOLNÍ RADA V PRAZE 1869 - 1949, ČÁST 1-3

⁹⁷⁰ Na dobu zotavené po úrazu

⁹⁷¹ Fol.34

⁹⁷² Ediční poznámka: Vynechány výsledky voleb.

10. soc. demokraté	227	-,-
13. nár. demokr.	7	-,-
14. lidovci	7	-,-
15. republikáni	79	-,-
16. živnostníci	41	-,-

1 hlas byl neplatný.

27. října sehrál Sokol na oslavu osvobození hru „Dobří lidé“.

10. listopadu otrávil se lysolem⁹⁷³ v 7 hodin večer *Otilie Hrabánková*⁹⁷⁴ pro nešťastnou lásku a 13. listopadu měla pohřeb.⁹⁷⁵

17. listopadu dostrouhali v cukrovaru v 10 hod. večer.

22. listopadu zabaven byl movitý majetek Sokola ve prospěch statkáře Josefa Šedivého z Kněžic,⁹⁷⁶ jednoho z původců nešťastné adaptace čp. 25 na Sokolovnu a ručitele za Sokol, ale toto zabavení zrušeno zaplacením pohledávky.

29. listopadu teplota +15°C, včely létaly jako v létě. 7. prosince Mikulášská zábava.

12.-15. prosince deště, teplo (+12°), včely létají.

17. prosince první poprašek sněhový; na to 18.12. mráz -5°, 20.XII. -10°, 21.XII. -12°C.

21. prosince domácí hon na zajíce; Střeleno jich 26 a našla se o drát zabitá 1 koroptev. 25. prosince obleva, teplo pak až do konce roku, týž den sehrál Sokol hru⁹⁷⁷ „*Hvězda veletrhu*“.⁹⁷⁸

31. prosince zemřel v Praze zde dobře známý profesor vysoké školy obchodní, JUDr. František Košťál.⁹⁷⁹ Týž den pořádal Sokol „*Sylvestra*“.

⁹⁷³ dezinfekční prostředek (roztok směsi kreolů získaných z kamenouhelného dehtu)

⁹⁷⁴ Otilie Hrabánková (*23.3.1910, +10.11.1929), bytem Bečváry 93 (původně Malé Bečváry čp.41). Byla sestrou pozdějšího předsedy JZD Svoboda Bečváry.

⁹⁷⁵ Fol.35

⁹⁷⁶ Nezjištěn. Patrně Kněžice čp.21, Kněžice u Ronova nad Doubravou

⁹⁷⁷ Opět hra Rudolfa Maříka.

⁹⁷⁸ MAŘÍK, Rudolf. *Hvězda veletrhu: fraška o 3 jednáních*. Praha: Thalia (Dolejší), [1922]. 87 s. Thalia; sv. 12.

⁹⁷⁹ **JUDr. Josef Košťál, 1881-1929**, „*Povoláním právník. Absolvoval obchodní praxi doma i v zahraničí. Poté vyučoval obchodním předmětům na obchodních školách a akademiích v Chrudimi, Kolíně, Plzni a Praze. Od r. 1920 profesor soukromé ekonomiky a průmyslu na Vysoké škole obchodní v Praze. Usiloval o obhajobu zájmů a žádoucí úrovně nově zřízené Vysoké školy*

Léto bylo velice teplé a tepla potrvala až do listopadu, kdy se trochu ochladilo a zapršelo. Jinak po celé léto bylo sucho a krásně. Teploty dostouply 40°C. Noční mrazíky teprve v půl listopadu asi 3, jinak pěkně, listí na stromech drželo a začalo opadávati až po prvních mrazících.

Úroda obilí, řepy a brambor byla krásná, ale ceny stále velice klesaly, proto nebylo ani možno obilí prodati. Švestky byly vzácné, kupovaly se v okolí od 3,- do 5,- Kč. Jablka přivážela se sem hlavně ze Slovenska. Píce byl dostatek, ceny mléka i másla se udržely v drobném mléko po 1,50 Kč, máslo 22,- - 26,- Kč za 1 kg.

Finanční situace obce neutěšená, neboť musí vrateti následkem povolené slevy daní 220.000 Kč přeplacených přírážek.⁹⁸⁰

Rok 1930

Počátek roku je dosti teplý, ba dočista ve dne bylo na cestách blátivo. Teprve v únoru dostavily se citelnější mrazy: 9/2 -10°, 10/2 -18°, 11/2 -14°, 12/2 -2°, také sněhu bylo málo. Včely ještě 4. ledna vyletovaly z úlů. Jaro bylo chladné a vlhké. 14.dubna v 16.30 byla první bouřka, 25.dubna silná bouře s lijavcem v noci, 26.dubna opět bouře a déšť. Zato léto bylo suché a teplé. V polovici července se ochladilo a pršelo, ale potom bylo opět pěkně, teplo. V Bosňáku⁹⁸¹ nebylo možno se koupati, protože byl pokryt zelenou vrstvou vodních řas. Snad následek sucha a tepla bylo ohromné rozmnožení myší. Pole byla od nich jako přeorána, jetele vykousané, brambory a řepy vyhlodané. Hospodáři snažili se je hubit tím, že kladli do děr fosforem napuštěné těsto, ale málo to pomáhalo. Spousty myší byly nejen na polích, ale i v domech. Podzim přišel krásný až na trochu dešťů v listopadu. Úroda byla velice dobrá a pěkně se sklídila. Otav bylo méně, jetelové téměř žádné, protože myši jetele sežraly.

4. ledna měl pohřeb profesor doktor František Košťál.⁹⁸²

9. února zemřel Josef Šauer,⁹⁸³ známá osoba v celém okolí, vážený občan, který také snesl trochu paměti ze svého života v obci.

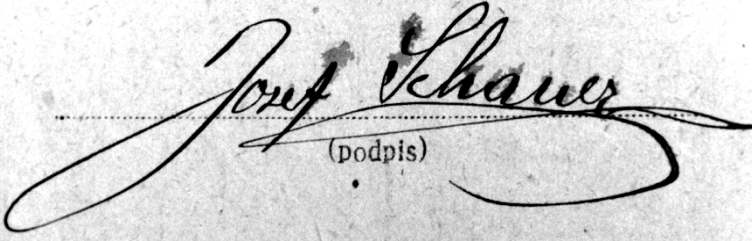
obchodní. - Autor řady středoškolských a vysokoškolských učebnic a odborných publikací. (zdroj: http://ipac.svkkk.cz/arl-kl/m-cs/detail-kl_us_auth-p0203088-Kostal-Frantisek-18811929/)

⁹⁸⁰ Fol.36

⁹⁸¹ Poblíž rybníku se nachází přírodní památka Lůmek u Bečvár (vyhlášena v roce 1986).

⁹⁸² Zeť Kláry Frenglové, rozené Liškové.

nen zapsati do sčítacího archu

(podpis)

Obrázek 33 Podpis Josefa Šauera (Schauer)

20. března zemřel na rakovinu střev řídící učitel Antonín Cheller,⁹⁸⁴ 23. března měl pohřeb a 24. března kremaci v Praze. Byl to člověk přísný, neuhýbavý, působil na škole od r. 1924.

13. dubna otrávil se lysolem⁹⁸⁵ v Kolíně v hotelu „Na poště“ Marie Vocetková⁹⁸⁶. Byl to čin asi z rozrušení. Měla známost s dr. Bedřichem Vopaskem,⁹⁸⁷ ten však se oženil s jinou a od té doby byla trudnomyslná. Snad také je to následek toho, že otec její byl velký alkoholik.

16. dubna měla pohřeb a byla zpopelněna. Ač katolička, vyprovázeli ji farář československé církve.⁹⁸⁸

12. května otrávil se opět lysolem⁹⁸⁹ syn obecního starosty Antonín Špaček,⁹⁹⁰ mladý hoch. Opět pohnutka není známa, byly to asi domácí poměry. Pohřeb 14. května opět vedl farář československé církve, ač hoch byl bez vyznání, v pohřebním průvodu byly družičky i mládenci. Rovněž byl zpopelněn.

⁹⁸³ Josef Šauer, hostinský v čp.22, narozen dne 2.12.1848 v Bečvárech, zemřel v roce 1930.

⁹⁸⁴ K Antonínu Chellerovi viz zápisy z předchozích let.

⁹⁸⁵ dezinfekční prostředek (roztok směsi kreolů získaných z kamenouhelného dehtu)

⁹⁸⁶ Marie Vocetková (*22.1.1897, +12.4.1930), narozena v Bečvárech čp.32. Sestra Jaroslava Vocetky (1899-1973), jehož rodina byla z Bečvár v 50.letech 20.století vystěhována v rámci akce Kulak.

⁹⁸⁷ MUDr. Bedřich Vopasek (*2.12.1889, +1944)

⁹⁸⁸ Fol.37

⁹⁸⁹ dezinfekční prostředek (roztok směsi kreolů získaných z kamenouhelného dehtu)

⁹⁹⁰ Antonín Špaček ml. (*3.9.1905, +11.5.1930), bratr pozdějšího kronikáře Jaroslava Špačka.

7.března oslavovaly se 80.narozeniny prezidenta T.G.Masaryka. Děti ve škole sázely Masarykovu jabloň.⁹⁹¹ Večer sešli se občané za nádražím.⁹⁹² Odtud vypravil se průvod s lampiony a hudbou, v němž nesli legionáři ověřenou lípu. Průvod zastavil před Šaurovým špýcharem,⁹⁹³ kde byla připravena jáma na vsazení „Masarykovy lípy“. Tu měl řeč obecní starosta Antonín Špaček⁹⁹⁴, po níž za zvuků písně „Teče voda“⁹⁹⁵ legionáři František Šátek,⁹⁹⁶ Alois⁹⁹⁷ Mlázovský⁹⁹⁸ a učitel Petránek⁹⁹⁹ lípu vsadili (kolem lípy později na obecní útraty zřízen ochranný plot). Potom průvod procházel obcí k Sokolovně¹⁰⁰⁰, kde byla zastávka u pomníku padlých.¹⁰⁰¹ Malá Blanička Hoffmannová¹⁰⁰² přednesla tu báseň, hudba zahrála hymny a účastníci průvodu odebrali se do Sokolovny, kde byla vlastní slavnost. Učitelka Marie Slezáková přednesla Sovovu¹⁰⁰³ oslavnou báseň „T.G.Masarykovi“, děti zazpívaly „Tatíčku starý náš“ a přednesly některé oslavné básně. Proslov měl učitel Alois Petránek a připojil několik úryvků z děl Masarykových. Potom přednášeli dorostenci Sokola a nakonec sestaven živý obraz „Hold presidentovi“, který utvořili legionáři, Sokolové, hasiči, Děln.těl.jednotáři, ženy v národních krojích i

⁹⁹¹ Strom patrně dnes již neexistuje, celá zahrada byla vykáčena po odchodu učitelů manželů Sýkorových v roce 1972.

⁹⁹² Bečváry čp.48

⁹⁹³ U Bečváry čp.22. Špýchar již neexistuje.

⁹⁹⁴ Později bytem Bečváry čp.57. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

⁹⁹⁵ Lidová píseň

⁹⁹⁶ František Šátek (*2.4.1879 v Bečvárech čp. 7, později žil v čp.6 a čp.31; zemřel dne 27. 6. 1952)

⁹⁹⁷ <http://www.vuapraha.cz/soldier/6795103>

⁹⁹⁸ Alois Mlázovský (*11.8.1890 na Červeném Hrádku, pracoval jako kočí v cukrovaru v Bečvárech). Byl legionářem, zajat 8.11.1914 v Brašově. Do legií vstoupil v Tambov.gub. Kirsanovo. Vzdálenost Bečváry – Tambov dnes činí po silnici 2204km.

⁹⁹⁹ Alois Petránek, kronikář

¹⁰⁰⁰ Bečváry čp.25

¹⁰⁰¹ Nachází se u školy.

¹⁰⁰² Blanka Hoffmannová (narozena 30. 9. 1922; později žila v Praze XI, Ochranská 10; byla židovského původu; jako židovka byla transportována nejprve do Terezína a pak do Osvětimi, kde se stala obětí masového vyvražďování Židů v koncentračním táboře; zemřela po 6. 9. 1943).

Zdroj: <http://www2.holocaust.cz/cz/victims/PERSON.ITI.1468897>

¹⁰⁰³ Antonín Sova (1864-1928), básník, rodák z Pacova.

děti. Obraz osvětlen bengálem a hudba hrála hymny. Tím slavnost byla skončena. Živý obraz se všeobecně velice líbil a škoda, že jej nikdo nevyfotografoval.¹⁰⁰⁴

5. července uspořádána oslava Husova. U pomníku přečten manifest a s lampionovým průvodem se šlo k hranici na „Černé skále“¹⁰⁰⁵ u Bosňáku. Téměř všechna okna byla osvětlena a opatřena Husovými transparenty.

6. července na to pořádala jednota sokolská tělocvičnou akademii se zahradním koncertem a večer pouťovou zábavu.

28. říjen oslavil Sokol hrou „Věrní panu prezidentovi“¹⁰⁰⁶ a proslovem Ladislava Frengla.¹⁰⁰⁷

Obrázek 34¹⁰⁰⁸ Ladislav Frengl

14. února uspořádali sportovci (hlavně holič Rytina¹⁰⁰⁹) bláznivý průvod po vsi večer a pak 15. února byl sportovní ples.

¹⁰⁰⁴ Fol.38

¹⁰⁰⁵ Na tzv. Černé skále, která byla hadcovým lomem, byla později založena skládka, která byla v provozu ještě po roce 2000. Celý lom byl tak zavezen a skládka je dnes již zrekultivována. Poblíž Černé skály se nacházel ještě v roce 1810 tzv. Sbírský rybník, o němž je zpráva již v roce 1591. Severovýchodním směrem od Černé skály se nachází silážní jáma, která patří k areálu bývalého JZD Svoboda Bečváry, dnes ZAS a.s. Bečváry.

¹⁰⁰⁶ *Věrní panu prezidentovi* (M. Brázda, rež. F. Hudec)

¹⁰⁰⁷ Ladislav Frengl (*1898)

¹⁰⁰⁸ Foto z archivu paní Hany Balašové.

¹⁰⁰⁹ Oldřich Rytina (*1889 v Zásmukách, +21.3.1977), povoláním holič. Žil v Bečvárech čp.29, a to od roku 1909. Byl dvakrát ženat. Jeho vnukem je někdejší frontman skupiny Vítacit, Dan Horyna.

Obrázek 35¹⁰¹⁰ Druhá svatba Oldřicha Rytiny v roce 1911

5. ledna byl ples „Starých dobráků“,¹⁰¹¹ 12. ledna ples hasičů, 1. března maškarní merenda Sokolská. 9. března besídka s hudbou pro sokolské děti,

Obrázek 36¹⁰¹² Kroužek Starých dobráků v roce 1939

Obrázek 37 Pozvánka na ples Starých dobráků

14. a 15. září posvícenská zábava. 6. prosince zábava po honě zaječím (střelilo se 256 zajíců), 31. prosince sokolský sylvestr.

¹⁰¹⁰ Foto z archivu paní Hany Balašové.

¹⁰¹¹ Spolek Starých dobráků.

¹⁰¹² Foto z archivu Děvany Pavlíkové.

Valné hromady konal: Vodní družstvo 22. ledna, sokol 2. února, Spořitelní a záložní spolek 23. února.

Mše československé církve: 9. března, 27. dubna

Divadla: 9. února loutkové – „*Oldřich a Božena*“

16. února loutkové – „*Jak kovář napálil čerta*“, 20. dubna Sokol „*Tulácké dobrodružství*“, ¹⁰¹³ 27. dubna pučerství ochotníci.

16. března účastnili se někteří Sokolové pohřbu Aloise Jirásky ¹⁰¹⁴ v Praze autem.

12. dubna vypravily se děti do cirkusu Kludský ¹⁰¹⁵ v Kolíně automobilem p. Tesaře. ¹⁰¹⁶

9. května konečně uzavřel koupi Sokolovny ¹⁰¹⁷ od pozůstalosti paní Kláry Frenglové ¹⁰¹⁸ za 91.000,- Kč. ¹⁰¹⁹

Od 21. května ¹⁰²⁰ do 1. června provádělo se sčítání hospodářských a živnostenských závodů. Sčítacím komisařem byl učitel Alois Petránek. ¹⁰²¹

11. července koupila Kampelička ¹⁰²² od Josefa ¹⁰²³ Šubrta chalupu čp. 28 se zahradou a několika korci polí za 115.000 Kč. Budovu pak koupil od Kampeličky Bedřich Bureš, ¹⁰²⁴ řezník, pole Josef Semanský ¹⁰²⁵ a Růžena Vocetková, ¹⁰²⁶ která ještě za zbylou třešňovku směnila po mnohých potížích kus zahrady u silnice proti Sokolovně ¹⁰²⁷ na stavební místo pro Kampeličku.

¹⁰¹³ PISKOŘ, Karel. *Tulácké dobrodružství: fraška o třech jednáních*. V Praze: Fr. Borový, 1928. 81 s. Divadelní hry / Karel Piskoř; Sv. 20.

¹⁰¹⁴ Alois Jirásek (1851-1930)

¹⁰¹⁵ Cirkusové aktivity rodu Kludských začaly již v roce 1808.

¹⁰¹⁶ František Tesař

¹⁰¹⁷ Bečváry čp.25

¹⁰¹⁸ Klára Frenglová (1857-1927), rozená Lišková

¹⁰¹⁹ Fol.39

¹⁰²⁰ Fol.40

¹⁰²¹ Kronikář

¹⁰²² Po výstavbě nové budovy sídlila v čp.159.

¹⁰²³ Patrně se jednalo o Františka Šubrta (*1855), nebo jeho bratra Josefa.

¹⁰²⁴ Bedřich Bureš (*26.6.1895 v Březové, +12.3.1943 Bečváry čp.28), povoláním řezník.

¹⁰²⁵ Josef Semanský (1874-1954)

¹⁰²⁶ Růžena Vocetková (*20.6.1873 , Břežany)

¹⁰²⁷ Stavební parcela číslo 190.

21. září prováděl se soupis ovocných stromů. Sčítal opět učitel Alois Petránek.

29. září začali dobývat cukrovku a vozit do továrny. 7. října začali v cukrovaru strouhat a kampaň skončila 20. listopadu.

Od 2. prosince do 5. prosince bylo sčítání lidu,¹⁰²⁸ jež ve zdejší obci prováděl sčítací komisař Ladislav Frengl,¹⁰²⁹ sčítacím revisorem byl Alois Petránek.¹⁰³⁰ Napočteno se ve 144 obývaných a 5 neobývaných domech 207 bytových stran se 776 přítomnými osobami.

Na Vánoce umrzlo a napadl sníh, takže to zase byly jednou pravé vánoce bílé.

V roce 1930 byly v létě spousty myši na polích i v domech. Zničily téměř jetele, značně poškodily brambory i řepy. Otravovány byly fosforovým těstem, ale málo to pomáhalo. Také ve škole jich byla spousta a musely být tráveny, tu se fosforové těsto osvědčilo.¹⁰³¹

Rok 1931

1. ledna 1931 byl krásný den, země pokryta sněhem. Odpoledne se konal pohřeb dcery paní Tunklové,¹⁰³² paní Luňákové.¹⁰³³ Luňákovi byli do konce války v Rusku, odtud se zcela zchudlí s potížemi přestěhovali zpět do republiky, kde Luňáková trpěla chorobou oční a plicní. 3. ledna obleva, v noci déšť. 4. ledna v Sokolovně¹⁰³⁴ živnostenský ples. 8. ledna založeno ve škole¹⁰³⁵ volné rodičovské sdružení.

15. ledna byl v Sokolovně ples hostinských. 24. ledna ráno ve ¾ 4 shořel Šubrtův¹⁰³⁶ stoh nad „Plavidlem“. V 7.50 objevila se na SZ obloze dvojnásobná

¹⁰²⁸ Operáty uloženy v NA ČR v Praze, archivní areál na Chodovci. Nejsou běžně přístupné kvůli výskytu osobních údajů žijících osob.

¹⁰²⁹ Toho času bytem v bytě v bývalém pivovaru, tzv. Novém zámku, čp.10.

¹⁰³⁰ kronikář

¹⁰³¹ Fol.40

¹⁰³² Antonie Tunklová (*26. 7. 1855 v Bečvárech)

¹⁰³³ Dne 30.12.1930 zemřela v čp.30 Anna Luňáková, roz. Tunklová, nar. 20.7.1878.

¹⁰³⁴ Bečváry čp. 25

¹⁰³⁵ Bečváry čp. 49

¹⁰³⁶ Bečváry čp. 21

duha před východem slunce. Týž den pořádala Kampelička „Družstevní biografické představení“ v Sokolovně odpoledne pro děti (účast asi 100), večer pro dospělé (účast asi 51), proslov měl úředník Ústřední jednoty hospodářských družstev¹⁰³⁷ v Praze Bouša. Vybralo se 170 Kč, prodělek 430 Kč. 31. ledna měli Staří dobráci ples v Sokolovně.

1. února od ½ 11 ráno do večera byla hustá mlha. Odpoledne DTJ sehrála divadlo u Musilů,¹⁰³⁸ večer byl tanec. 5. až 7. února stále padal sníh. 7. února byl hasičský ples v Sokolovně. 14. února Sokolská merenda s hudbou Melody-band z Kolína.

20. února na slunci 18°C, včely na proletu.

22. února hasičská valná hromada s volbami. 28. února sportovní maškarní ples. 1. března valná hromada Kampeličky. 2. března byl odvod v Kouřimi¹⁰³⁹ (z 18 branců 5 bylo odvedeno (příloha¹⁰⁴⁰). Večer v Sokolovně taneční zábava.

7. března oslaveny narozeniny prezidenta P. T.G. Masaryka jen ve škole; večer měl Sokol soukromou oslavu;

8. března sehrál Sokol divadlo „*Sojčí péro*“.¹⁰⁴¹ Kus nevalné ceny.¹⁰⁴²

13. března zemřela Aloisie Kašparová¹⁰⁴³ (říká se „barácká“) a měla 15. března pohřeb, který budil účast svým zvláštním náboženským rázem: byla vyznání českobratrského, ale prý organizovaná u „Armády spásy“.

15. března sehrál Sokol loutkové divadlo „*Čarovné koření*“.¹⁰⁴⁴ 19. března Staří dobráci pořádali Josefskou zábavu.

¹⁰³⁷ NA ČR, fond Ústřední jednoty hospodářských družstev (1897-1952)

¹⁰³⁸ Bečváry čp.22, bývalý hostinec U Šauerů. Hostinský Josef Musil (*2.6.1901), pocházel z Přistoupimi (okres Kolín). V Bečvárech byl od 4.12.1930 do 1.2.1935 (Záznam o pobytu cizích, rok 1930, záznam č.63).

¹⁰³⁹ okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁰⁴⁰ Příloha se nedochovala.

¹⁰⁴¹ LUŽANSKÁ, Karla. *Sojčí pero: fraška o třech dějstvích*. Druhé vydání. V Praze: A. Neubert, 1936. 69, [I] s. Naše scéna; Sv. 22.

¹⁰⁴² Fol.41

¹⁰⁴³ Nedohledána.

¹⁰⁴⁴ MAHEN, Jiří. *Čarovné koření aneb Mír ve Vadilově: Pohádka i skutečnost: Hra pro mládež se zpěvy a tanci o 4 jednáních*. Praha: Fr. Švejda, [1931]. 85 s. Divadelní sborník mládeže; Sv. 173.

21. března bylo teplo, skutečný jarní den, lísky kvetly, třešně již rašily. 29. března zemřel v obecním domě¹⁰⁴⁵ Antonín Kučera, řečený „kulhavý“. Byl dlouho dělníkem v cukrovaru,¹⁰⁴⁶ kupoval a vydělával kůže.

Na počátku dubna bylo právě aprílové počasí. Těžko se selo. 2. dubna bylo pozorováno úplné zatmění měsíce.

12. dubna pořádalo na Frenglově zahradě „Sdružení lovců v Zásmukách“ střelbu asfaltových holubů. Týž den zemřel 20letý Josef Holub na tuberkulosu.

15. dubna vichřice, plískanice, chladno. V Sokolovně bylo jednání obce a notáře Kösla z Kouřimi se Sokolem o odprodej pozemku s transformátorem¹⁰⁴⁷ bezvýsledné. Sokol chtěl jen pronajmout nebo uznávací poplatek, obec koupit.

19. dubna přednášel v Sokolovně Dr. Viktor Novák¹⁰⁴⁸ o tuberkulose s diapozitivy. Účast 56 lidí, vybráno 110,75 Kč, vydání 36 Kč. 30. dubna dodělána zeď u sokolské zahrady.

1. května vyšel jen slabý průvod sociál. demokratů s praporem a hudbou na oslavu do Kouřimi.¹⁰⁴⁹ 3. května večer byla veliká vichřice. 10. května pořádala škola v Sokolovně „dětskou besídku“. Vybráno bylo Kč 186,30 Kč, sál propůjčen zdarma. Nastávající řídící učitel Bohuslav Šimek byl ten den u Musilů. Celý květen byl horký a suchý.

31. května odpoledne bouřka a slabý déšť, v noci pak v 1 hod.¹⁰⁵⁰ silná bouře a liják s ochlazením a červen pak byl studený a většinou deštivý.

22. května sehrála společnost Kosteleckého Fišerova pro děti „Kašpárek na cestách“. Hráli asi 14 dní u Musilů a jeden herec vymaloval tam sál různými obrazy. 5. června bylo očkování dětí ve škole. 14. června pořádal VI. okrsek sokolské župy Tyršovy okrskové cvičení. Den byl krásný, účast veliká a provedení zdařilé. Večer byla taneční zábava. Druhý den na to zase přšelo.

¹⁰⁴⁵ Bečváry čp. 145, tzv. Spořilov

¹⁰⁴⁶ Bečváry čp. 47, 51, 52. V areálu bývalého cukrovaru v Bečvárech dnes sídlí společnost ZEMPOMARKET a.s. Bečváry

¹⁰⁴⁷ Tento transformátor byl zbořen v listopadu roku 2006. Parcela st.č.182.

¹⁰⁴⁸ MUDr. Viktor Novák, *23.12.1887 v Pacově čp.169

(<http://digi.ceskearchivy.cz/cs/6229/330/1591/2714/73/0>)

¹⁰⁴⁹ okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁰⁵⁰ Fol.42

4. července snesla se opět nad krajem silná bouře s lijákem a ½ 7 večer a v 1 hod. v noci.

5. července zapálena na oslavu Husovu jen hranice u Bosňáku na tzv. Černé skále. 6. července odpoledne pořádal Sokol koncert zásmucké hudby na sokolské zahradě a večer poutní taneční zábavu.

9. července předal zastupující řídící učitel Alois Petránek správu školy nastupujícímu definitivnímu uč. říd. Bsl. Šimkovi. Do prázdnin působila na škole zastupující učitelka Emilie Korbelová¹⁰⁵¹ z Chrudimě.

12. července pořádal okresní odbor agrárního dorostu v Sokolovně oslavu 100. narozenin Alfonse Šťastného z Padařova.¹⁰⁵² Promluvil poslanec Dr. Suchý.¹⁰⁵³ Průvod byl v krojích, ve kterých sehráli divadlo v přírodě na zahradě „Právo vrchnosti“¹⁰⁵⁴, účinkovala Vlasákova¹⁰⁵⁵ kolínská hudba. Večer byl věneček.

20. července začaly se kosit ječmeny. Úroda byla celkem dobrá: ječmeny krátké, řídké se zčernalými zrny, pšenice dobrá, ale řídká, žita a ovsy pěkné. Řepy a brambory měly velikou nať. 10. srpna přistěhoval se do školy říd.uč. Šimek z Dolních Chvátlin.¹⁰⁵⁶ 12.-15.srpna stálý déšť a srpen pak do konce deštivý a chladný. 19. srpna střeleny první koroptve. Střílelo se obtížně v mokré a veliké nati.¹⁰⁵⁷ 29. srpna procházeli vojáci vsí na cvičení. V cukrovaru letci. 7. září odpoledne padal jemný sníh, chladno.

¹⁰⁵¹ Emilie Korbelová (*20.11.1906), pocházela z Chrudimi, v Bečvárech od 17.9.1930 do 1.7.1931.

¹⁰⁵² Alfons Ferdinand Šťastný (19. dubna 1831 Štěkeň – 8. listopadu 1913 Padařov) byl český statkář, svérázný filosof a politik, propagátor ateismu a myšlenkový zakladatel agrárního hnutí v Čechách.
(https://cs.wikipedia.org/wiki/Alfons_Ferdinand_%C5%A0%C5%A5astn%C3%BD)

¹⁰⁵³ Oldřich Suchý (11. září 1892 Malenovice – 26. března 1973) byl československý politik a meziválečný poslanec Národního shromáždění za Republikánskou stranu zemědělského a malorolnického lidu (agrárníky). (https://cs.wikipedia.org/wiki/Old%C5%99ich_Such%C3%BD)

¹⁰⁵⁴ FINGAL, Petr. *Právo vrchnosti: [Jus primae noctis]: Drama o 1 děj*. Praha: Švejda, [1923]. 32 s. Švejdův Divadelní sborník; 66.

¹⁰⁵⁵ Alois Vlasák (1885 – 1954)

¹⁰⁵⁶ Dolní Chvátliny, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁰⁵⁷ Fol.43

13. září odpoledne kopaná starých Bečváry – Zásmyky 2:2, mladých Bečváry – Ratboř 3:2, večer v Sokolovně taneční zábava, 14. září Zlatá. Ten den byla svatba¹⁰⁵⁸ Marie Kašparové¹⁰⁵⁹ s Vantou.¹⁰⁶⁰ 17. září spravovali dlažbu na silnici k továrně,¹⁰⁶¹ další dny dělali v dešti. Kamene bylo hodně navezeno, ale přes polovici opět odvezli.

20. září živnostenská strana¹⁰⁶² pořádala veřejnou volební schůzi v Sokolovně, která byla dosti živá, hlavně polemikou Špačka¹⁰⁶³ a Žateckého.¹⁰⁶⁴ – V deštích nemohli téměř lidé usušit otavy, ani dobýt brambory, které hnily.

27. září konaly se volby do obecního zastupitelstva. Dostali: soc.demokraté 261 hlas, 9 mandátů, volební číslo 28, republikáni 132 hlasy, 4 mandáty, živnostníci 52 hlasy a 2 mandáty, tyto dvě strany byly sdruženy a volební číslo bylo 27.

Oprávněných voličů bylo 478, z nich 453 súčastnilo¹⁰⁶⁵ se voleb, platných hlasů bylo 445, 1 obálka prázdná, 7 obálek s více hlasy. Zvoleni byli: soc.dem. Podhajský Antonín,¹⁰⁶⁶ Kropáček Antonín,¹⁰⁶⁷ Hoffmann Mořic,¹⁰⁶⁸ Kysela Jaroslav,¹⁰⁶⁹ Špaček Antonín,¹⁰⁷⁰ Kopřiva Alois,¹⁰⁷¹ Švolba Alois,¹⁰⁷² Kubelka

¹⁰⁵⁸ SOA Praha, Matrika oddaných DRAHOBUDICE 15, fol.197
(<http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/204>)

¹⁰⁵⁹ Marie Kašparová (*14.8.1907 v Bečvárech čp.22)

¹⁰⁶⁰ Josef Vanta (*28.3.1907 v Krsovicích, okres Kutná Hora), po svatbě bytem v Bečvárech čp.9, povoláním řezník

¹⁰⁶¹ Tj. k místnímu cukrovaru. Silnice od křižovatky směrem na Horní Chvátliny.

¹⁰⁶² Československá živnostensko-obchodnická strana středostavovská

¹⁰⁶³ Antonín Špaček (*28. 7. 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6 -
<http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/204>). Dne 29.9.1897 oddán s Anežkou Kruckou.

¹⁰⁶⁴ Alois Žatecký (*4. 6. 1880, bytem Bečváry 109)

¹⁰⁶⁵ PRAVOPIS: zúčastnilo se

¹⁰⁶⁶ Antonín Podhajský (kotlář, bytem Bečváry čp. 149, *2. 10. 1899, manžel Jiřiny Podhajské)

¹⁰⁶⁷ Antonín Kropáček (tesař, bytem Bečváry čp. 14, *18. 10. 1896, manžel Marie Kropáčkové)

¹⁰⁶⁸ Mořic Hoffmann, účetní cukrovaru, bytem Bečváry čp.124, *5.3.1878

¹⁰⁶⁹ Jaroslav Kysela, legionář, nar.6.2.1891. Naroděn v čp.62 (Malé Bečváry čp.10)

¹⁰⁷⁰ Antonín Špaček (*28. 7. 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6 -
<http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/204>). Dne 29.9.1897 oddán s Anežkou Kruckou.

¹⁰⁷¹ Alois Kopřiva, krejčí, bytem Bečváry čp.115, *14.2.1881

František,¹⁰⁷³ Šedivý Jan,¹⁰⁷⁴; republ. Rytina František,¹⁰⁷⁵ Frengl Ladislav,¹⁰⁷⁶ Vocetka Jaroslav,¹⁰⁷⁷ Feldstein Josef,¹⁰⁷⁸ živnost. Žatecký Alois,¹⁰⁷⁹ Tesař František¹⁰⁸⁰ (Příloha).

4. října sehrál Sokol na oslavu Tyršovu hru „*Síla bratrství*“¹⁰⁸¹ s proslovem L.Frengla.¹⁰⁸² 5. října začali vozit řepu do cukrovaru.¹⁰⁸³ Osev byl zmenšen o 20%, řepa se odevzdávala dle propočítaného průměru za odvedenou řepu během let 1927-8-9, takže mnoho řepy zbylo; ta se buď zkrmovala, nebo ji prodávali či vyměňovali za dříví lidem z „hor“. Z přebytečné řepy dodané vyráběli v továrně surový cukr za doplatek 8 Kč na režii za 1q cukru.

9. října začala „*kampaň*“ a skončila 11. listopadu ve¹⁰⁸⁴ 2 hodiny odpoledne. Surový cukr v továrně dlouho zůstal. 16. října zemřel v Litoměřicích¹⁰⁸⁵ Ing. Josef Franc,¹⁰⁸⁶ zdejší rodák a majitel pozemků.

28. října konána odpoledne v Sokolovně oslava s dětmi ve formě sokolské besídky. Dopoledne padal sníh. 30. října vysazovány ve škole s dětmi hrušně v dešti. 28. listopadu byla „*Mikulášská zábava*“ v Sokolovně. 3. prosince byla

¹⁰⁷² Alois Švolba, dělník, bytem Bečváry čp.116, *24.12.1894

¹⁰⁷³ František Kubelka, dělník, bytem Bečváry čp.40, *20.11.1898

¹⁰⁷⁴ Jan Šedivý, dělník, bytem Bečváry čp.98, *12.3.1879

¹⁰⁷⁵ Neznám.

¹⁰⁷⁶ Ladislav Frengl (*1898), syn Kláry Frenglové, rozené Liškové, majitelky zámku a velkostatku v Bečvárech. Bydlel později v pivovaru čp.10.

¹⁰⁷⁷ Jaroslav Vocetka (*12. 6. 1899), bytem Bečváry čp. 32

¹⁰⁷⁸ Josef Feldstein (*15. 12. 1888), bytem Bečváry čp. 30

¹⁰⁷⁹ Alois Žatecký (*4.6.1880), pekař, bytem Bečváry čp.109

¹⁰⁸⁰ František Tesař (*25.4.1900), autodopravce, bytem Bečváry čp.137

¹⁰⁸¹ NOVÝ, Karel. *Síla bratrství: Sokolská hra ve 2 jedn.* Příbram: J. Osvald, 1913. 25 s.

¹⁰⁸² Ladislav Frengl (*1898), později bytem Bečváry čp.10, později pak Bečváry čp.38

¹⁰⁸³ Cukrovar v Bečvárech založen v roce 1870, poslední kampaň se uskutečnila v roce 1934. Do poloviny 70.let 20.století byla plocha kolem budov bývalého cukrovaru používána jako skládka řepy pro Cukrovar v Ratboři.

¹⁰⁸⁴ Fol.44

¹⁰⁸⁵ okres Litoměřice, Ústecký kraj, Česko

¹⁰⁸⁶ Narozen v Bečvárech čp.56 (Malé Bečváry čp.4), syn rolníka Jana France (1855-1945)

kolaudace provedené meliorace Vodním družstvem a Ing. Ducháčkem.¹⁰⁸⁷
Melioraci (odvodnění) prováděl Ing. R. Král z Prahy, práce vedli Bárta a Pešán.

5. prosince byl hon na zajíce; střelilo se 88 zajíců a prodával se 1 kg po 6,- Kč. Večer tanec s hudbou Vlasákovou. 6. prosince „*Mikulášská zábava*“ DTJ u Musilů. 25. prosince Sokol sehrál „*Podařené panstvo*“.¹⁰⁸⁸ 31. prosince pořádal Sylvestrovskou¹⁰⁸⁹ zábavu Sokol v Sokolovně a Děln.těl.jednota u Musilů.¹⁰⁹⁰

Všeobecná krise hospodářská byla zvláště ke konci roku hodně znát, přesto nezaměstnaných bylo málo. Nezaměstnaní byli hlavně zemědělstí dělníci jako v zimě téměř vždy. Pozoruhodný zjev byl, že služby do hospodářství bylo těžko najmout, ač čekatelek na službu k „pánům“ nebo do města bylo dost. Následky krutých mrazů z roku 1929 projevíly se v tom, že stromy, které ještě loni rodily, uschly a mnoho jiných týž osud čeká v roce dalším. Vysazovalo se hodně. Kampelička objednala na 200 sazenic pro své členy, hlavně švestky byly hledány a ty prodávala Růžena Vocetková¹⁰⁹¹ po 7,- Kč. Hrušně se sázejí málo. Úroda hrušek byla značná, ale že zůstaly jen obyčejné druhy, nebyl téměř na ně odbyt. Jablek bylo dosti po 1, 1,30, až 1,50 Kč. Též švestek bylo dosti.¹⁰⁹²

¹⁰⁸⁷ Ing. Ducháček působil například také v obci Rostoklaty (http://www.rostoklaty.cz/sites/default/files/story/2007/09/zvestovatel19_pdf_87318.pdf). K tomu srov. Rostoklatský zvěstovatel, únor 2005, číslo 19, str.2 („...Na podnět K. Ševčíka (tech. úředníka v ministerstvu zemědělství) bylo zřízeno v Rostoklatech vodní a meliorační družstvo. Informační schůze se konala v dubnu 1923. Byl zvolen informační výbor a předsedou pan Jiří Sixta a jednatelem pan Jaroslav Sixta. Výbor zadal vypracování projektu ing J. Říhovi z Košíř za 8900 Kč. Spravcem stavby byl stanoven stavební rada ing. F. Ducháček a za odborného poradce si vyžádalo družstvo pana ing. K. Ševčíka. V květnu 1924 bylo vodoprávní řízení příznivě vyřízeno, plány a rozpočty schváleny, načež žádáno o subvenci na stavbu....“)

¹⁰⁸⁸ BRÁZDA, Pavel a FREY, J. *Podařené panstvo: veselohra o 3 jednáních*. 2. vyd. Smíchov: J. Kobosil, 1931]. 70 - [I] s. Naše scéna; č. 32.

¹⁰⁸⁹ PRAVOPIŠ: Silvestr

¹⁰⁹⁰ Bečváry čp.22

¹⁰⁹¹ Bečváry čp.32

¹⁰⁹² Fol.45

Rok 1932

Nový rok (1/1) byl chladný (-12°), studený. 2/1 však padal sníh, obleva. 3/1 prší, sníh zmizel, od 4.7. do 7.deště, blátivo. 9/1 byla sněhová plískanice, dále leden poměrně suchý a teplý.

7/2 objevily se už na jívách tzv. kočičky, ale 9/2 začaly mrazy -15°, 10/2 - 16° (v továrně -21°), 11/2 -19° (v továrně -20°) a napadlo trochu sněhu. 26/2 -9°, ráno sníh, večer -4°, 27/2 sníh -7°,

8/3 0°, sněží - objevili se první skřivani; 10/3 první špačkové; 15/3 hezky, teplo, včely na proletu. 26/3 -7°, 29/3 sníh, chladno, od 7. do 9.dubna chladno, silné větry, navál se sníh. 22. a 23.4. teplo, 21/4 kukačka. 8-13/5 deště, chladno, 14/5 oteplení. 22/5 déšť, bouřka. 26/5 večer bouřka a silný déšť. 29/5 deště, povodeň, louky u silnice k továrně¹⁰⁹³ zatopeny, při tom chladno. 5/6 a 6/6 bouřky, silné deště. 12/6 krásně. 7/7 bouřka, déšť, potom přepršky, potom následovalo pěkně, teplo. Žně příznivé: sucho, teplo.

14.-20/8 tropická vedra. 18/9 v poledne bouře a kroupy. 6/10 mráz (zmrzly jiriny), 14/XI mráz -4°C, 16/11 hustá mlha. 23. a 24/12 mlhavo, bez sněhu, kolem 0°, 31/12 krásný den, -3° bez sněhu, slunce.

V červnu stavěl domek Josef Landa,¹⁰⁹⁴ obuvník. 25/7 začal stavbu vily¹⁰⁹⁵ MUDr. Viktor Novák,¹⁰⁹⁶ potom přednosta Josef Konečný.¹⁰⁹⁷ 22/9 v 5 hod. ráno shořela dřevěná kůlna Josefa Krále¹⁰⁹⁸ (mlýn Podousy¹⁰⁹⁹) i s automobilem. K ohni přijely 3 hasičské sbory, bečvarečtí nemohli stříkat, neboť neměli benzin, místo toho prý nalili petrolej. Oheň povstal neopatrnou manipulací s automobilem. 28/11 ráno ve 4 hod. chytila Žateckého stodola¹¹⁰⁰ mezi Šaurovou stodolou¹¹⁰¹ a

¹⁰⁹³ Tj.cukrovar

¹⁰⁹⁴ Josef Landa (*7.2.1889), bytem Bečváry čp.4

¹⁰⁹⁵ Bečváry čp.150

¹⁰⁹⁶ Zdejší obvodní lékař, předchůdce MUDr. Josefa Kamínka.

¹⁰⁹⁷ Bečváry čp.152

¹⁰⁹⁸ Josef Král (*4.7.1903), mlynář v Podousích čp.23

¹⁰⁹⁹ Podousy čp.23

¹¹⁰⁰ Žateckého stodola stála na místě dnešního domku čp.154

¹¹⁰¹ Stála mezi domkem čp.154 a čp.36. Po zbourání kovárny u čp.30 sloužila jako kovárna (p.Šabatky).

pivovarem.¹¹⁰² U Musilů¹¹⁰³ byla zábava taneční. Viděli prý člověka, který od stodoly utíkal chvíli před¹¹⁰⁴ tím, než vyšlehl oheň. Bylo chladno a obilí dlouho hořelo. Při hašení nachladli někteří hasiči, hlavně ti, kteří oheň 2 dni ještě hlídali a jeden dlouho ležel (krejčí Fišer).¹¹⁰⁵

26/1 zemřel řídící učitel ze Solopisk¹¹⁰⁶ ve výslužbě zde ve vlastním domku¹¹⁰⁷ žijící Josef Řezáč¹¹⁰⁸ a pohřben byl 29/1.do Čestína.¹¹⁰⁹

11/4. zemřel náhle ve vlaku v Ratboři¹¹¹⁰ František Hrdina,¹¹¹¹ 78 r. starý, nakupovač obilí, bývalý rolník zdejší a 14/4 byl pohřben. 17/4 Sokol sázal na zahradě v Sokolovně Tyršovu lípu, po níž byla tělocvičná besídka. 21/4 vysázeno na sokolské zahradě 10 ořechových (vlaš.) sazenic. 7/5 vysázeny tamtéž smrčky a břízy.

15/5 do 17/5 v Sokolovně Kalčicův biograf. 26/5 pořádalo odpoledne zásmucké¹¹¹² „Sdružení lovců“ střílení asfaltových holubů v továrně¹¹¹³ na nádvoří.

1/6 v Sokolovně¹¹¹⁴ změna hostinských a piva. Za Vodárka nastupuje Drozd, po popovickém pivo červenopečecké.¹¹¹⁵

3/6 byli zde hosty američtí Čechové Charamza a Urban z New Yorku (u Ant. Podhajského¹¹¹⁶), přijeli na slet.

12/6 účastnilo se 21 dětí a 8 dospělých sletu žactva v Praze. 2.-6/7 bylo členstvo Sokola na sokolském sletu IX. v Praze. 29/8 potloukli se Jaroslav

¹¹⁰² Tzv. Nový zámek, od roku 1901 označován jako čp.10.

¹¹⁰³ Bečváry čp.22

¹¹⁰⁴ Fol.46

¹¹⁰⁵ Bytem Bečváry čp.36. František Fišer (*1.9.1893), krejčí

¹¹⁰⁶ Suchdol – Solopysky, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

¹¹⁰⁷ Bečváry čp.139

¹¹⁰⁸ Josef Řezáč (*20.10.1861)

¹¹⁰⁹ Čestín, okres Kutná Hora

¹¹¹⁰ Ratboř, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹¹¹¹ František Hrdina, bytem Bečváry čp.112.

¹¹¹² Zásmuky, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹¹¹³ V cukrovaru.

¹¹¹⁴ Bečváry čp.25

¹¹¹⁵ Červené Pečky, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹¹¹⁶ Bečváry čp.149

Semerák¹¹¹⁷ a Šabatka¹¹¹⁸ večer na kolech u Kašparů. 17/9. Sokol páčil „Tyršův oheň“ na Frenglově poli nad Bosňákem.¹¹¹⁹ Proslov měl L. Frengl,¹¹²⁰ oslavnou báseň Jiruš Karel.¹¹²¹ 6/10 začali v cukrovaru¹¹²² přijímat řepu, 11/10 začala kampaň a 9/11 skončila.

22/10 poslaly děti zdejší školy¹¹²³ první ovoce z Masarykova štěpu p.presidentovi T.G.Masarykovi (6 jablek).¹¹²⁴

16/11. v mlze a chladu loven Bosňák.¹¹²⁵ 3/12 pořádán zaječí hon; střeleno 144 zajíců, večer byl věneček.

Plesy a zábavy: 16/1 hasičský ples, 9/1 „dobrácký“ ples (40 párů), 6/2 sokol. maškarní merenda, 20/2 sportovní karneval (ještě druhý den odpoledne při zesílení gramofonu Rytiny Oldř.¹¹²⁶ se tančilo), 19/3 staří dobráci Josefský večírek, 11/9 posvícenská zábava v Sokolovně,¹¹²⁷ 12/9 u Musilů¹¹²⁸ „zlatá“, týž den odpoledne A.C.Sparta z Prahy hrála kopanou na zvlášť upraveném hřišti za továrnou,¹¹²⁹ potom v sokolovně pohoštění (6 husy, 45 koroptve, zajíci, dorty, apod. spousty) a večer taneční zábava (plakát přiložen¹¹³⁰). –

17/12 Mikulášská zábava v sokolovně. – 17/9 u Musilů „sousedská“. 10/12 Mikulášská DTJ u Musilů. – 8/12 Mikuláš pro děti v sokolovně, 31/12 sylvestrovská v sokolovně i u Musilů. Divadla, besídky: 31/1 sokol „Má panenka modrooká“¹¹³¹

¹¹¹⁷ Bytem v Bečvárech čp.134

¹¹¹⁸ Bytem v Bečvárech čp.133

¹¹¹⁹ Rybník Bosňák

¹¹²⁰ Ladislav Frengl (*1898)

¹¹²¹ Snad bytem Bečváry čp.130

¹¹²² Bečváry čp.47, 51, 52

¹¹²³ Bečváry čp.49

¹¹²⁴ Fol.47

¹¹²⁵ Rybník Bosňák

¹¹²⁶ Oldřich Rytina, holič, bytem Bečváry čp.29

¹¹²⁷ Bečváry čp.25

¹¹²⁸ Bečváry čp.22

¹¹²⁹ Za cukrovarem

¹¹³⁰ Nedochoval se.

¹¹³¹ FOŘT, Karel. *Má panenka modrooká ...: Lidová hra se zpěvy a tanci ve třech jednáních*. Praha: Fr. Švejda, [mezi 1928 a 1935. 84 s., 2 ins. listy. Švejdův divadelní sborník; 508.

(hradečtí¹¹³² ochotníci), 14/2 Sokol *Ticho po pěšině*,¹¹³³ 6/3 odpol.sokol.dětská besídka (pořádala škola), večer div.sokol: „Zavadilka vdává dceru“,¹¹³⁴ 7/3 v sokol. oslava narozenin presid.Masaryka (sokol), 20/3 sokol pro děti „*Jak Kašpárkem Vesna byla probuzena ze sna*“¹¹³⁵. DTJ div. „*Perníkové srdce*“¹¹³⁶; 27/3 sokol.div. „*Dvě srdce v zeleném háji a Pepina Rejholcová*“¹¹³⁷; 26/6 Dobráci výlet do Žehušic¹¹³⁸ auty. 28/10 sokol na oslavu dne svobody div. „*To za Rakouska nebylo*“¹¹³⁹. 27/11 sokol: „*Není Zajíček jako Zajíček*“¹¹⁴⁰, 25/12 sokol.div. „*Choulostivá historie.*“¹¹⁴¹

Různé:

11/1 došla zpráva, že zemřel v ½ 3 ráno starosta Č.O.S.¹¹⁴² dr.Josef Scheiner.¹¹⁴³ – 24/1 valná hromada Sokola, 14/2 val.hrom.hasičská, 21/2

¹¹³² Bečváry – Červený Hrádek, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹¹³³ VRBATA, Zdeněk. *Ticho po pěšině, kterou chodíval --: (i na podzim kvete láska): veselohra o 3 jednáních*. 2. vyd. V Praze: J. Kobosil, 1931]. 97, [1] s. Naše scéna; č. 72.

¹¹³⁴ LUŽANSKÁ, Karla. *Zavadilka vdává dceru: veselohra o 3 dějstvích*. V Praze: A. Neubert, 1931, [spr. 1930]. 79 s. Naše scéna; Č. 40.

¹¹³⁵ KOZEL, Antonín. *Jak Kašpárkem Vesna byla probuzena ze sna: veselá pohádka o třech dějstvích*. V Praze: A. Neubert, 1930. 32 s. Naše scéna; Sv. 26.

¹¹³⁶ HOUŽVIC, Josef a VÍKA, Karel. *Perníkové srdce: veselohra ve třech jednáních*. Praha: K.H. Víka, 1927. 87 s. Víkova malá knihovna; Roč. IV, č. 5.

¹¹³⁷ LAŠEK-LUKOVIČ, František. *Dvě srdce v zeleném háji: (tys jak Pepina Rajholova): lidová hra o lásce ve třech jednáních*. V Praze: Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1932, [spr. 1931]. 95, [1] s. Naše scéna; č. 79.

¹¹³⁸ Žehušice, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

¹¹³⁹ RAJSKÁ-SMOLÍKOVÁ, Božena. *To za Rakouska nebylo -: obraz ze života ve třech jednáních*. V Praze: A. Neubert, 1930. 112 s. Naše scéna; č. 1.

¹¹⁴⁰ NOVÁK, Kamil. *Není Zajíček jako Zajíček: Veselá myslivecká taškařice se zpěvy o třech jednáních: Vhodná hra pro divadla v přírodě*. V Praze: Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1933, [spr. 1932]. 87 - [1] s. Ochotnická scéna; Č 32.

¹¹⁴¹ WERNER, Vilém. *Choulostivá historie: veselohra o třech dějstvích*. 3., opr. vyd. Praha: Evžen K. Rosendorf, 1927. 88 s. Lidové hry českého jeviště; čís. 5.

¹¹⁴² Česká obec sokolská

¹¹⁴³ Josef Eugen Scheiner (21. září 1861 Benešov – 11. ledna 1932 Praha) byl český právník, tělovýchovný a veřejný činitel (https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Scheiner)

val.hrom. Kampeličky, 26/2 val.hrom. Vodního družstva, 15/3 večer podepsána kupní smlouva, již Sokol prodává obci místo, kde stojí transformátor.¹¹⁴⁴

Dodatek k pamětihodnostem obce:

V Bečvárech dělal František Plaček v cihelně¹¹⁴⁵ (nyní Vodárkova) za dráhou) sirky a balíčky na ně vyráběl v domě Drahovzalově¹¹⁴⁶ (nyní Váňa) Hainske. Později výroba byla přeložena do Černého Kostelce (sdělil Jan Franc, rok si nepamatuji, ale byl ještě chlapcem, nyní je mu 78 let). Pěkné vzpomínky sepsal také zemř. Josef Šaur,¹¹⁴⁷ který je odkázal dětem. Výpisy z této „kroniky“ jsem si pořídil a příležitostně v opise přiložím.¹¹⁴⁸ – Kronikář.

Rok 1933

Počasí dle poznámek: 1/1 Pěkně, mráz, 13/1 -11°, 25/1 -18°, 31/1 obleva, 2/2 celý den prší, bláto, 14/2 bouřka, sníh, 24/2 sníh, 27/2 – 1/3 mrazy -15, -13°, 3-4/3 obleva, bláto, 2-6/5 sucho, 5/5 v Bečvárkách¹¹⁴⁹ i jinde nedostatek vody ve studních, 7/5 večer déšť s bouřkou, 8/5 ochlazení, přepršky, 11/5 chladno, přepršky, 12/5 prší, 13-14/5 prší, chladno, 19/5 topí se ve škole pro teplo, 18/6 dopoledne prší, pak chladno a vítr, 24/6 déšť, 29,30/6 přepršky, 5/7 a 6/7 dopoledne prší, odpoledne hezky a 8/7 zase déšť, 9/7 hezky, teplo, 15/7 prší, 29/7 večer bouřka, déšť; 1-3/8 ochlazení, přepršky, 12/8 dopoledne hezky, horko, odpoledne bouřka, slabý déšť, večer vítr, zamračeno, 16-17/8 slabé přepršky, 20/8 déšť, pak ochlazení a přepršky, 3/9-5/9 chladno a deštivo, 2/10 ve 3 hod. odpoledne bouřka, déšť, 4/10 mráz -1° (v továrně -5°), 6/11 mráz, 12/11 sníh (poprašek), prosinec mrazivý, 3/12 -11°, 5/12 -12°, 18/12 -18°, 15/12 -21°, 20/12 obleva, vítr, 31/12 celý den mlha, bláto, chvílemi prší. Jinak celý rok byl suchý. Úroda obilí krásná, že takové bývají zřídka. Cukrovky se nevydařily, ale cukru měly hodně. Někteří hospodáři nemohli dodat určené množství (kontingent) do

¹¹⁴⁴ Fol.48

¹¹⁴⁵ Bečváry čp.46

¹¹⁴⁶ Bečváry čp.83

¹¹⁴⁷ Josef Šauer (*1.12.1848 ve Velkých Bečvárech čp.22

(<http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5270/56>); +12.2.1930), hostinský.

¹¹⁴⁸ Nakonec přiloženy nebyly.

¹¹⁴⁹ Jedná se o bývalé Malé Bečváry.

cukrovaru. Obilí klesá na ceně (oves 60,- Kč, ječmen 68,- Kč, žito 70,-, pšenice 120,-). Bramborů urodilo se poměrně málo. Selátka i za 90,- Kč párek.¹¹⁵⁰

3/2 večer zemřel náhle účetní cukrovaru Moric Hoffmann¹¹⁵¹ a 7/2 měl pohřeb. 20/2 zemřel hostinský v Sokolovně¹¹⁵² Drozd v Poděbradech.¹¹⁵³ Poměry v této rodině přinesly obci několik vzrušujících chvil, tak 7/3 dal starý Drozd (otec) fendovati v hostinci majetek, 7/4 byla na zabavené věci dražba, ale prodalo se málo, většinu musel si koupit sám a odvezl to do Poděbrad. 18/3 nastěhoval se zase do Sokolovny¹¹⁵⁴ jako hostinský Tomáš Vodárek.¹¹⁵⁵

20/9 zemřel Antonín Batelka,¹¹⁵⁶ zřízenec dráhy, osoba všeobecně známá zvláště z doby války, kdy byl zaměstnán na nádraží,¹¹⁵⁷ později na trati jako dělník. Vypravují o něm různé žertovné vzpomínky (stálo by za to některé zaznamenat).

25/9 zemřel František Hrbek,¹¹⁵⁸ 27/9 měl pohřeb. 3/10 potloukla při kácení Josefa Růžičku¹¹⁵⁹ vrba, takže 4/10 v kolínské nemocnici zemřel.

20/11 zemřela na tuberkulosu Marie Kubásková¹¹⁶⁰ a 22/11 měla pohřeb žehem (ač katolička, pohřeb vykonal československý farář Vaňous ze Zásduk).

2/11 skočila v sebevražedném (?) úmyslu z lásky k Šmídovi¹¹⁶¹ u továrny¹¹⁶² do rybníka¹¹⁶³ Sedláčková z Mánčic.¹¹⁶⁴ Byla ve vodě 2 hodiny, až ji vytáhl Pečenka z Miletin.¹¹⁶⁵

¹¹⁵⁰ Fol.49

¹¹⁵¹ Mořic Hoffmann, účetní cukrovaru, 1878-1933, bytem Bečváry čp.124

¹¹⁵² Bečváry čp.25

¹¹⁵³ Poděbrady, okres Nymburk, Středočeský kraj, Česko

¹¹⁵⁴ Bečváry čp.25, Sokolovna s restaurací, dnes restaurace U Laudona.

¹¹⁵⁵ Tomáš Vodárek (*22.12.1887)

¹¹⁵⁶ Antonín Batelka, penzista, *19.4.1872, bytem Bečváry čp.128

¹¹⁵⁷ Bečváry čp.48

¹¹⁵⁸ František Hrbek (*28.7.1871, bytem Bečváry čp.35, rolník)

¹¹⁵⁹ Josef Růžička (*20.11.1855; +4.10.1933), bytem Bečváry čp.54 (dříve Malé Bečváry čp.2)

¹¹⁶⁰ Marie Kubásková (*13.12.1885), bytem Bečváry čp.106, manželka železničního zřízence Antonína Kubáska.

¹¹⁶¹ Snad se jedná o p.Šmída z Bečvár čp.17 nebo čp.113?

¹¹⁶² Tj.cukrovaru

¹¹⁶³ Jedná se o dnes již neexistující tovární rybník.

¹¹⁶⁴ Dolní Chvatliny – Mančice, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹¹⁶⁵ Onomyšl – Miletín, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

1/1 ve 2 hod. odpoledne Rejhon¹¹⁶⁶ vjel s Tesařovým¹¹⁶⁷ nákl.automobilem do plotu u domu Svobody Ant¹¹⁶⁸. č.41,¹¹⁶⁹ který porouchal. Jemu nestalo se nic.

4/4 přestavuje Zdeněk Šaur¹¹⁷⁰ domek čp.27.¹¹⁷¹

11/4 vyhořel ve 12 hod. (v poledne) Jan Hurt.¹¹⁷² Stavení chytlo od komína, bylo dřevěné a shořelo téměř vše. Kampelička udělala v jeho prospěch sbírku, která vynesla 1600,- Kč. 10/5 při odvodě v Kouřimi bylo odvedeno 8 branců. (Jos.Pospíšil,¹¹⁷³ Lad.Novotný,¹¹⁷⁴ Hrabánek,¹¹⁷⁵ Vodvářka,¹¹⁷⁶ Jelínek, Žatecký,¹¹⁷⁷ 2 kočí).¹¹⁷⁸

23/6 potloukla se na kole při neopatrné jízdě u mostku Preslerová, roz. Bárová.

25/6 měli občané v sokolovně schůzi, má-li se stavět hřbitov. 27 hlasovalo pro, 3 proti – ale nejsou na stavbu peníze.

14/8 začali u Šaurů stavět sál.¹¹⁷⁹ Tato stavba vyvolala v obci trochu hádek a osočování. I v novinách o tom psali. Nedodržela se totiž ani stavební čára, ani smlouva při povolování obecní stavební komisí. Sál tento měl být konkurentem

¹¹⁶⁶ Alois Rejhon (*2.9.1882), dělník, bytem Bečváry čp.132

¹¹⁶⁷ Autodopravce František Tesař.

¹¹⁶⁸ Antonín Svoboda (*8.10.1885), domkář

¹¹⁶⁹ Bečváry čp.41

¹¹⁷⁰ Zdeněk Šauer (*3.8.1891), syn hostinského Josefa Šauera, „inspektor ČSD v Praze – svobodný, žil na odpočinku v Bečvárech čp.23, kterýžto dům – chalupu koupil jeho otec v roce 1880 od Josefa Semanského“ (později žijícího v čp.4) – SEMANSKÁ, Růžena. Historie gruntů a chalup v Bečvárech. Vydání první. Praha, 1978. Dostupné z: Obecní knihovna Bečváry - paní Hana Kozlová.

¹¹⁷¹ Správně má být uvedeno čp.23.

¹¹⁷² Bečváry čp.66 (Malé Bečváry čp.14)

¹¹⁷³ Snad z Bečvár čp.87

¹¹⁷⁴ Bečváry čp.145

¹¹⁷⁵ Bečváry čp.93

¹¹⁷⁶ Bečváry čp.4

¹¹⁷⁷ Bečváry čp.109

¹¹⁷⁸ Fol.50

¹¹⁷⁹ Sloužil také jako kino, a to i po demolici samotné budovy hostince U Šauerů (Musilů, Švolbů, Kašparů) v roce 1966, a to až do roku 1990, po té budova navracena v restituci.

sokolovny, sídlem DTJ a Sportovního klubu. Mnoho zbytečných hořkostí, jakých nám již politický klerikalismus nadělal mnoho i jinde.

8/10 pořádala DTJ první taneční zábavu v novém sále. 26/9 opravují fasádu na pivovaru¹¹⁸⁰ a starém zámku.¹¹⁸¹ Stará okna vyndali a zůstaly díry pro okna prázdné, okna v zámku zastříkaná.

Plesy a zábavy: 7/1 ples „starých dobráků“, 21/1 hasičský ples, 25/2 sokol.maškarní merenda, 28/5 Staří dobříci „májová taneční zábava“, 10/9 posvícenská zábava, 11/9 odpoledne kopaná A.C. Sparty z Prahy, večer bohatá večeře v sokolovně, pak taneční zábava s neslavným koncem: napití kopáči si vyčinili, jednoho dočista omráčili – ukázalo se jak „ušlechtilí“ lidé provozují tento „ušlechtilý“ sport (lépe řemeslo). 16/9 sousedská v sokolovně při gramofonovém zesilovači. 31/12 Sylvestrovská DTJ u Musilů bez programu, v sokolovně s programem celkem chudým.

Divadla, besídky: 6/7 oslava naroz.pres. Masaryka v sokolovně. 12/3 div.sokol. „Malá, ale naše“, 8/4 přednáška zástupce Zahrádkářů z Prahy s výstavou obrazů ovoce a založení zahrádkářského odboru. Přihlášeno 13 členů. 16/4 div. Sokol. „Pro rodné lány“,¹¹⁸² 23/4 loutkové sokol. „Jak Honza chytil čerta“¹¹⁸³, 30/4 sokol. tělocvičná besídka – DTJ div. „Vítězství“¹¹⁸⁴ prý s tendencí protisokolskou. 15/6 Jos.Porcal, okres vrch.¹¹⁸⁵ Zahradník¹¹⁸⁶ z Kouřimě přednáší se světelnými obrazy v sokolovně o ovocnářství a pěstování ovocných stromů. Ukazuje pak na školní zahradě letní řez stromů. 5/7 „sokolská pout“, veřejné cvičení, koncert a večer veselice. Zase mnozí občané z neporozumění, že je to pro sokoly, jiní že tam nesmějí, chodili po silnici kolem, ale dovnitř nešli. 24/9 loutkové div.sokol. 26/9-9/10 Malečkův biograf v sokolovně (slušný). 27/10 oslava

¹¹⁸⁰ Tzv. Nový zámek, Bečváry čp.10, zbořen v roce 1982.

¹¹⁸¹ Bečváry čp.1

¹¹⁸² BUBEN, Václav. *Pro rodné lány: venkovské drama o 4 jednáních*. V Praze: Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1931. 124 s. Naše scéna; č. 68.

¹¹⁸³ SCHWEIGSTILL, Bohumil. *Jak Honza chytil čerta: veselá pohádková hra o 3 jednáních*. 2. vyd. V Praze: B. Kočí, [1921?]. 28 s. Umělecké snahy; sv. 90. Loutkové hry; sv. 11.

¹¹⁸⁴ POSPÍŠIL, Otokar. *Vítězství: Sokolská hra o 1 dějství*. Praha: E.K. Rosendorf, 1928. 25 s. Lidové hry českého jeviště; [Sv.] 44.

¹¹⁸⁵ Fol.51

¹¹⁸⁶ Josef Porcal, okresní vrchní zahradník, k tomu srov. Kouřimský zpravodaj <http://www.kourim-radnice.cz/data/kultura/zpravodaj/cisla/09/kz07-2009.pdf>

dne Svobody; hudba zdarma, průvod, účast školy, hodně občanstva. U pomníku padlých promluvil říd. učitel Šimek,¹¹⁸⁷ v sokolovně uč. Petránek,¹¹⁸⁸ účinkovaly děti školní. 26/11 sokol. div. „*Já bych se vdávala*“,¹¹⁸⁹ 10/12 sokolské děti Mikulášskou besídku, 17/12 škola v sokolovně besídku s vánoční nadílkou, kterou uspořádalo rodičovské sdružení při zdejší škole. 24/12 sokol. div. „*Návrat ztracené dcery*“.¹¹⁹⁰ Z tohoto pohledu je zřejmo, že kulturní práci v obci vedou Sokol a škola. 27/8 sokol. div. pro děti „*Hadí král*“.¹¹⁹¹

Různé: 10/1 Starý Drozd odstěhoval z hostince v sokolovně různé zařízení, i víno a uzeninu! 29/1 valná hromada sokola, 12/2 Valná hromada Kampeličky, 19/2 Valná hromada hasičská, 26/2 val. hrom. Vodního družstva, 11/2 pořádala odpoledne pro děti, večer pro dospělé biografické představení pojízdného biografu Ústřední jednoty hospodářských družstev¹¹⁹² v Sokolovně. Malý zájem. 21/4 byla ustavující schůze sportovního klubu S.K. Sparty Bečváry – předseda Oto Pazderka,¹¹⁹³ místopředseda I. Ant. Špaček,¹¹⁹⁴ starosta, II. Karel Weigner.¹¹⁹⁵ 1/5 dělníci s hudbou do Zásbuk, poprchávalo. 2/6 kapelník Vagner ze Zásbuk měl s kapelou zkoušku na hru v radiu na sokolské zahradě večer. 30/7 dražba na honitbu. Vydražil Antonín Rokos¹¹⁹⁶ za 1850,- Kč ročně. 18/8 začali střílet koroptve. 17/9 zápis dělnictva do cukrovaru. 10/10 začala kampaň, 1/11 konec

¹¹⁸⁷ Bohuslav Šimek

¹¹⁸⁸ Alois Petránek

¹¹⁸⁹ Nedohledáno

¹¹⁹⁰ SLAVÍKOVÁ, Marie. *Návrat ztracené dcery: (slavný den doktora Martina): obraz ze života o 3 jednáních*. V Praze: Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1933. 95 s. Naše scéna; č. 158.

¹¹⁹¹ BERAN, Jan. *Hadí král: pohádka o 3 jednáních se zpěvy a tanci*. Praha: Fr. Švejda, [po r. 1925]. 87 s. Divadelní sborník mládeže; sv. 28.

¹¹⁹² NA ČR, fond Ústřední jednoty hospodářských družstev, Praha (1897-1952)

¹¹⁹³ Otto Pazderka (*15.2.1875), správce cukrovaru v Bečvárech, bytem ve starší úřednické vile v cukrovaru, Bečváry čp.52, otec legionáře Ivo Pazderky

¹¹⁹⁴ Narozen v roce 1869 ve Velkých Bečvárech čp.6. Jeho syn Jaroslav Špaček byl do roku 1996 kronikářem obce Bečváry. Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

¹¹⁹⁵ Karel Weigner (*29.8.1883), kantinský cukrovaru v Bečvárech, čp.147

¹¹⁹⁶ Antonín Rokos (1907-1994), rolník, Bečváry čp.15

kampaně. 1/11 Lov Bosňáku.¹¹⁹⁷ 18/12 zaječí¹¹⁹⁸ hon; střeleno 151 zajíců a 1 divoká kachna bez nohy. Hudba Vágnerova při večírku.

Tato pamětní kniha byla revidována dne 19. března 1935. Zápisy jsou velmi výstižné a kronikáři sluší vysloviti uznání.

(otisk kulatého razítka REFERENT STÁTNÍ OSVĚTOVÉ SLUŽBY *
V KOLÍNĚ*) Karel Kříž státní osvětový referent

Rok 1934

Rok 1934 byl ze všech kritických roků nejhorší. S počátku roku byly veliké mrazy na holo, sníh nebyl téměř žádný. Obilí vymrzlo, pokud je předtím záplava myší (polních hrabošů) nezničila. K jaru myši vyhynuly, ale ozimy se zaorávaly a zasívala se buď jará pšenice nebo směsky. Současně jetele byly od myší téměř zničeny. Potom uhodila v dubnu téměř červencová vedra. Ozimy zůstaly řídké, sláma kratoučká, zvláště pšenice byly špatné. Jaře málo rostly, všecko těžko vymetalo, některé ječmeny nevymetly vůbec. K tomu bylo celé léto veliké sucho, lidé čekali z každičkého mráčku marně na vláhu. Ve studních už nebyla voda, potoky byly načisto vyschlé. Z toho bída o píci trvala od jara. Seno bylo velice řídké, krátké, louky téměř vyprahlé, jetele, pokud zbyly, řídkoučké a krátké. Následek toho byla bída i o slámu a objednávala se jí celé vagony (za 32-36 Kč 1q). Tím také bylo málo mléka, másla, tvarohu, ba nebyly ani k dostání. Dobytek z nedostatečné píce dostával měknutí kostí a hynul. Lidé jej prodávali za velice nízké ceny (i 2.50 Kč¹¹⁹⁹ za 1kg živé váhy). Žně začaly brzy, po 8.červenci a začátkem srpna bylo sklizeno a protože obilí bylo málo, i většinou vymláceno. Sklizeň byla tak chatrná, že někde bylo jen 100kg po korci. Zrno pšenice i žita dobré, ječmene špatné. Proto byla zahájena akce o slevu daní a podpory z nouzového fondu. Tyto byly rozděleny tak, že si mohl dotyčný hospodář za určitý obnos (dle výměry od 20,- Kč do 300,-) nakoupiti v družstvu krmiva. Jak už bývá, rozdělení podpor vyvolalo hodně nespokojenosti a ti, kdo je rozdělovali, byli viněni z nespravedlivosti. – I ovoce předčasně uzrávalo. Tak třešně byly zralé již začátkem května, ale měly málo dužiny, začátkem července byly zralé již višně

¹¹⁹⁷ Rybník Bosňák

¹¹⁹⁸ Fol.52

¹¹⁹⁹ Fol.53

(nakyslé). Ranné švestky česaly se v první polovici července, solanky i obyčejné švestky v půl srpna. Ovoce vzdor suchu bylo hojně, ale červivé. Po 20. červenci byly noci již citelně chladné. – Z nedostatku rozmáhaly se polní puch a krádeže. Lidé měli málo zaměstnání, žně odbyli hospodáři většinou s domácími lidmi. Koroptví bylo mnoho, ale špatně se střílely, protože nebylo ve vyprahlých řepách a bramborách krytu (střeleno jich bylo 890). Je s podivem, že bramborů bylo dosti, ale byly hodně uvnitř černé, i cukrovky vzrostlo poměrně hodně a měla hodně cukru. – Protože v srpnu začalo pršet, narostlo v lesích hodně hub, rostly i na zahradách, ba i v cestách. Houbačky (hlavně z Mirošovic¹²⁰⁰) jich nanosily do vsi mnoho, prodávaly je však dosti draho, za 7-12 Kč 1kg.

Počasi: 1/1 mlha, 13/1 napadlo trochu sněhu, 14/1 večer vichřice, 17/1 bylo jako na jaře, potom přišla plískanice. 20/2 silný vítr, bouřka, večer se sněhem vítr.¹²⁰¹

24/2 teplo, že včely proletovaly, rovněž 25/2. 4/3 celý den plískanice. 21/3 v 5 hod. odpoledne bouřka. 23/3 ráno mlha, večer déšť. 31/3 velice teplo (+25°). 2/4 slabý mráz, 5/4 sníh. 20/4 v 1 hod. odpo. bouřka a slabý déšť. 22/4 vichřice. 30/4 velice horko. Koncem května sucho a zima. 19/6 večer bouřka, ale bez deště. 21/7 odpoledne bouřka a slabý déšť. 23/7 déšť, ochladilo se. 3/8 bouřka, ale sucho. 4/8 večer déšť, celou noc pršelo. Ku konci srpna přepršky. 2/XI padá sníh, ale rozmáčí se. Vánoce bez sněhu. Události hospodářské: 16/3 proveden postřik stromů v celé obci stromovým karbolinem¹²⁰², prováděl Jos. Klečák¹²⁰³, platilo se za litr spotřebovaného roztoku. Karbolineum objednala obec a také stříkačku. – 12/4 v 10²⁰ dopoledne vyhořel Josefa Firsta obytný dům¹²⁰⁴. Oheň vznikl asi od komína. Domáci byli na poli, teplo bylo, sucho, štěstí, že nevál vítr na sousední stavení. 28/4 objevily se celé roje chroustů.¹²⁰⁵ Způsobili mnoho škody na stromoví. – 6/5 v 10 hod. večer hořel Králův mlýn¹²⁰⁶ (v kat. Podřousy) – 9/5 začal

¹²⁰⁰ Rataje nad Sázavou – Mirošovice, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

¹²⁰¹ Fol.54

¹²⁰² Ochranná lazura

¹²⁰³ Josef Klečák (*20.12.1888), železniční zřízenec, bytem Bečváry čp.127

¹²⁰⁴ Bečváry čp.13

¹²⁰⁵ Chroust obecný (*Melolontha melolontha*, Linné, 1758)

¹²⁰⁶ Votrubovský mlýn, Podřousy čp.23

Josef First stavěti vyhořelé stavení. – 17/5 začal stavět Josef Průcha¹²⁰⁷, četn. vrchní strážmistr ve výsl., dům¹²⁰⁸ u domu¹²⁰⁹ a na pozemku Jana France,¹²¹⁰ který tomu nechtěl. – 8/7 seče se žito, 16/7 ječmeny, 20/7 pšenice. 30/7 začal řezník Bedřich Bureš¹²¹¹ přestavovati část stavení¹²¹² na krám a kuchyň. 15/8 stříleny první koroptve. 9/10 začíná v cukrovaru kampaň, 13.XI končí. 29.XI. loven továrenský rybník. – 24.XI. byl zaječí hon, střeleno 83 zajíců, večer hudba Vágnerova ze Zásruk. – 28/3 Maryšková¹²¹³ staví chlév.

Úmrtí: 24/2 zemřel Josef Zápotocký,¹²¹⁴ bednář. Byl to člověk ještě starého ražení, dobrák, poctivec a dobrý společník. – 16/4 oběsil se ráno na švestce Josef Panenka.¹²¹⁵ Týž den odpoledne oběsil se na stropě ve světnici starý Josef Hovorka¹²¹⁶.¹²¹⁷ Prý byl bez zaměstnání, druhý opuštěn, od dětí obrán o poslední groš, poslední čas vařili mu u Hrbků, odkud dostával výměnek. 18/4 pohřeb Panenky, 19/4 pohřeb Hovorky. – 8/10 zemřel ve mlýně Podouském¹²¹⁸ mladý Jaroslav Král¹²¹⁹ (otrávil se). Byl dlouhá léta těžce churav, nemohl chodit, ale přece jeho smrt byla lidem záhadou a hovořilo se všelico, leč nic se nedokázalo. – 9/10 večer přišla zpráva, že byl zavražděn jugoslávský král Alexandr.¹²²⁰ Zpráva vyvolala podobný rozruch jako v roce 1914 zavraždění následníka Františka

¹²⁰⁷ Josef Průcha, narozen v Hospozíně čp.12 dne 5.11.1883, zemřel 2.11.1949, Kutná Hora Žižkov Vojtěšská čp.237

¹²⁰⁸ Bečváry čp.157

¹²⁰⁹ Bečváry čp.56

¹²¹⁰ Jan Franc (1855-1945), rolník, Bečváry čp.56 (Malé Bečváry čp.4), tchán Josefa Průchy

¹²¹¹ Nejprve bytem Bečváry čp.22, později Bečváry čp.28

¹²¹² Bečváry čp.28

¹²¹³ Františka Maryšková (*7.3.1876), domkářka, Bečváry čp.125

¹²¹⁴ Josef Zápotocký (*5.5.1861 v Mančicích, bytem Bečváry čp.77)

¹²¹⁵ Josef Panenka (*7.2.1870), obuvník, bytem Bečváry čp.90

¹²¹⁶

¹²¹⁷ Fol.55

¹²¹⁸ Podousy čp.23

¹²¹⁹ Jaroslav Král (*21.8.1905)

¹²²⁰ „Alexandr I. Karađorđević (srbsky Александар I Карађорђевић, 16. prosince 1888, Cetinje – 9. října 1934, Marseille) byl druhým králem Jugoslávie (v letech 1921–1929 nazývané Království Srbů, Chorvatů a Slovinců) od roku 1921 až do své smrti.“ (zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Alexandr_I._Kara%C4%91or%C4%91evi%C4%87)

Ferdinanda.¹²²¹ – 11/10 pohřeb Jaroslava Krále. – 24/10 zemřela Antonie Tunklová,¹²²² vdova po známém ve vsi kováři, pohřeb 26/10 – 14/XI zemřel v Kolínské nemocnici František Zahradníček.¹²²³ Poranil se na ruce při práci u vozu a dostal otravu krve. – 19/XI. zemřela v sokolovně Anna Kašparová,¹²²⁴ matka hostinské Mar. Vodárkové.¹²²⁵ – 5/XII zemřel Josef Slezák, otec M.Brodské,¹²²⁶ pohřeb 8/12 – 30/12 zemřela náhle stará paní Šubrtová.¹²²⁷ – 30/12 zemřel po dlouhé nemoci v českobrodské nemocnici vrchní četnický strážmistr František Marek¹²²⁸. Do poslední téměř chvíle konal poctivě svou službu, až mu to někdy občané zazlívali. Spolkové: 6/1 měli hasiči ples. Měla na něm hráti „hasičská hudba“ Urbanova, ale hrál Kumstát. Ples byl málo navštívený. – 13/1 dělnický ples u Musilů. Při plese v půlnoci zpozoroval Klečák,¹²²⁹ jak od Šaurovy stodoly běží veliký, silný muž. Za chvíli ve stodole hořelo, ale oheň byl včas uhašen. Kdo byl žhář, se nezjistilo. – 21/1 valná hromada Sokola, 28/1 valná hromada hasičská. – 28/1 Volba honebního výboru. – 18/2 měli schůzi „Zahrádkáři“ a usnesli se spolek zrušiti. – 18/3 I.val.hromada Kampeličky (změna stanov), 8/4 II.val.hromada Kampeličky. – 1/5 průvod sociálně demokratický. Hu¹²³⁰debníci přišli pozdě, proto šel průvod bez hudby. Z toho vznikl později spor, když kapelník Vágner se ohradil. – Zábavy, divadla, přednášky: 4/2 Děln.tělocv.jednota u Musilů divadlo „Dítě Kriáščino“. – 10/2 Sokol pořádal maškarní merendu. – 24/2 Dobráci věneček (pěkný, ale velice málo). – 11/3 Sokol

¹²²¹ „František Ferdinand Karel Ludvík Josef Maria arcivévoda Rakouský-Este (18. prosince 1863 Štýrský Hradec – 28. června 1914 Sarajevo) byl následník rakousko-uherského trůnu a synovec císaře a krále Františka Josefa I.“
(https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Ferdinand_d%27Este)

¹²²² Antonie Tunklová (*26. 7. 1855 v Bečvárech)

¹²²³ František Zahradníček, bytem Bečváry čp.21, *27.11.1888

¹²²⁴ Bytem Bečváry čp.25

¹²²⁵ Bytem Bečváry čp.25

¹²²⁶ Marie Brodská (*8.12.1896), bytem Bečváry čp.102

¹²²⁷ Barbora Šubrtová (*25.3.1854), výměnkářka, bytem Bečváry čp.21, rozená Novotná z Kořenic

¹²²⁸ František Marek, bytem Bečváry čp.106, narozen 18.května 1890 v Kytíně čp.66, Česko, zemřel 31.prosince 1934 v nemocnici v Českém Brodě;

¹²²⁹ Josef Klečák (1887(8?)-1947), hradlař ČSD. Jeho manželkou byla Anežka Klečáková.

¹²³⁰ Fol.56

divadlo na oslavu narozenin presidenta Masaryka „*Hrníček štěstí*“.¹²³¹ – 15/3 vozili fotbalisté po vsi „nestvůru z Loch Ness“. Udělal ji František Hrbek z plachetek, vycpal slamou. V průvodu byla hudba, lampiony a 2 lidé dělali osla. Měla to být reklama k 1. karnevalu sportovního klubu, který byl 17/3 u Musilů. – 18/3 vyhrávali celý den hudebníci Josefům. – 28/3 kopaná Bečváry – Velím. – 1/4 Sokol divadlo „*Zelené království*“¹²³² – 8/4 se hráli suchdolští ochotníci hru: „*Posílček lásky*“ v sokolovně. Byla veliká účast, plný sál. – 14/4 dopoledne vykradli v továrně Janouška¹²³³ (hodinky, vkladní knížku; peřiny však nechali v ranci ve světnici); 29/4 přednášel prof. Dr. Hýbl¹²³⁴ o Rusku a kolchozech. – 13/5 věnuje Sokol před tím vsazenou lípu Švehlovi.¹²³⁵ – 6/7 pořádal Sokol cvičení, večer taneční poutní zábavu. Při ní něko¹²³⁶ zapálil venku prapor, který celý shořel. Štěstí, že se oheň nepřenesl na budovu. – 8/8 pořádal sokol oslavu 50 let úmrtí Dr. Mir. Tyrše.¹²³⁷ – 1/9 přednáška majora Josefa Tesaře¹²³⁸ „*Mistrovství v Itálii*“ (Sparta) – malá účast. – 9/9 posvícení, hudba v obou sálech odpoledne i večer. 10/9 „zlatá“ rovněž v obou sálech. – 28/10 zdařilá sokolská akademie na oslavu dne svobody. – 8/12 Sokolská dětská „Mikulášská“ s nadílkou. – 23/12 Rodičovské sdružení uspořádalo vánoční nadílku dětem (25 párů bot, punčochy, šatstvo, cukroví,

¹²³¹ ŠTĚPÁNEK, Zdeněk. *Hrníček štěstí: komedie o 3 dějstvích*. V Praze: Evžen J. Rosendorf, [1930]. 81, [I] s. Hry českého jeviště; sv. 81.

¹²³² RAJSKÁ, Božena. *Zelené království; [Žofka z hájovny]: Lidová hra o 3 jednáních*. V Praze XVII: Div. zastupitelství Lidového umění, 1929. 135 - [I] s. Knihovna vybraných her "Lidového Umění"; 12.

¹²³³ Alois Janoušek (*21.2.1861), zedník, bytem v Bečvárech čp.148 (tento dům tvořil vrátnici v cukrovaru v Bečvárech, byl zbořen na počátku 70.let 20.století)

¹²³⁴ Prof. Ing. Dr. Jaroslav Hýbl, profesor Českého vysokého učení technického v Praze

¹²³⁵ Antonín Švehla (15. dubna 1873 Hostivař – 12. prosince 1933 Praha) byl československý politik, který se stal předsedou tří československých vlád, předsedou agrární strany a hostivařským statkářem. (https://cs.wikipedia.org/wiki/Anton%C3%ADn_%C5%A0vehla)

¹²³⁶ (sic!)

¹²³⁷ „*Prof. Ph.Dr. Miroslav Tyrš (narozen jako Friedrich Emmanuel Tirsch) (17. září 1832 Děčín – 8. srpna 1884 Oetz)*“ (zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Tyr%C5%A1)

¹²³⁸ V letech 1946-1947 byl prezidentem A.C.Sparty Praha. V jejím vedení byl mj. také v roce 1948 a 1955. (<http://www.sparta.cz/cs/klub/historie/prezidenti.shtml>)

ovoce). – 25/12 Sokol divadlo „*Sladké milování*“¹²³⁹. – 31/12 Silvestrovská zábava v sokolovně.¹²⁴⁰

Rok 1935

Rok tento vyznačuje se opět jako „suchý“. Z jara dlouho trvaly zimy a mrazy, takže květy na stromech pomrzly a které odkvetly, nasazené plody shodily. Léto velice suché, střídaly se dni velice horké a zase studené, noci zvláště v červenci byly chladné, ba koncem července a počátkem srpna velice studené. Brambory zasazené po jeteli „růžáku“ nerostou pro sucho téměř vůbec, ostatní trpí suchem. I cukrovka a řepa vůbec málo se vyvíjí, chrásty a natě jsou řídké a nízké. Je veliký nedostatek píce, ač sena byla dobrá, jen vojtěšky (moravky) trochu se drží. Již v červenci lidé lámou chrást. Třešně ozobali špačci, višně téměř nebyly, jablka červivěji a opadávají (doma jsme z padavčat dělali povidla). Po sklizni obilí nelze činit pro tvrdost půdy podmínku, vylamují se hrudy jako kamení. Jetele strništní vysychají, na loňských otavy téměř nevyrostly a již v červenci odkvétají. Obilí je velice dobré až na slabé ovsy a někde slabší ječmeny. Žně šly rychle, obilí schlo hned po useknutí. Pšenice velice dobré, 8q po korci. Celé léto marně se čeká na déšť a zaprší-li, je to jen malá rosa, která větrem rychle osychá a do země se nedostane. Rybízu malá úroda, maliny malé a zaschlé, málo vysávají je včely, poslední zasychají i s keřem. Včely mají málo pastvy. Medu málo a tuhý, že se těžko vymetal z plástu. Roje včel téměř žádné. Zjara měly někde včely „vši“.¹²⁴¹

2. ledna 1935 měl v Maloticích pohřeb vrch.strážmistr Frant.Marek.¹²⁴²

6. ledna živnostenský ples málo navštívený. 15. ledna zemřel krejčí Josef Vodvářka,¹²⁴³ pohřeb 18. ledna.

19. ledna hasičský ples v Sokolovně. 9. února všedělnický ples u Musilů (Šaurova hospoda).

16. února ples starých dobráků – prodělali.

¹²³⁹ FOŘT, Karel. *Sladké milování: veselohra o 3 jednáních*. V Praze: Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1932. 93 s. Naše scéna; č. 143.

¹²⁴⁰ Fol.57

¹²⁴¹ Fol.58

¹²⁴² František Marek, bytem Bečváry čp.106, narozen 18.května 1890 v Kytíně čp.66, Česko, zemřel 31.prosince 1934 v nemocnici v Českém Brodě;

¹²⁴³ Josef Vodvářka (*7.8.1887), krejčí, bytem Bečváry čp.4

17. února zemřela Barbora Hrabánková,¹²⁴⁴ pohřeb 19. února.

19. a 20. února prolet včel.

2. března sokolská maškarní merenda.

6. března dopoledne oslava 85. narozenin presidenta T.G.Masaryka, v 7 hod. večer hasiči na oslavu zapálili oheň, průvod s hudbou, večer v 8 hod. v Sokolovně „večer brannosti“, za onemocnělého majora Jos.Tesaře¹²⁴⁵ přednášel Leo Pokorný ze Zásbuk, potom byl společný večírek, na němž přečten projev Českoslov. obce sokolské.

12. března zemřela Anna Nouzáková,¹²⁴⁶ pohřeb 14. března. 14. března zemřela Božena Rejholcová,¹²⁴⁷ pohřeb 16. března.

V týdnu od 17.-24.března hrála společnost herců u Musilů. 17. března valná hromada Kampeličky.

24. března sokol divadlo: *Láska nehněvaná* s malou účastí. 30. března odstěhoval se František Vocetka¹²⁴⁸ do Bud.

4. dubna stavební komise na stavbu Kampeličky, znalec Ferd. Vendl,¹²⁴⁹ žádal o změnu v plánu.

16. dubna končila lhůta podávání nabídek na stavbu Kampeličky, došlo jich 8.

21. dubna sokol divadlo „*děvče od Čerchova*.“¹²⁵⁰

25. dubna byl odvod v Kouřimi, večer tanec v Sokolovně.

1. května mráz -1°, dopoledne poletuje sních.

2. května mráz -4°, celý den zima.

7. května zadána stavba Kampeličky Jos. Gallatovi¹²⁵¹ z Uhl. Janovic.

¹²⁴⁴ Bečváry čp.93

¹²⁴⁵ Funkcionář A.C.Sparty Praha

¹²⁴⁶ Anna Nouzáková (*1.12.1862), výměnkářka, bytem Bečváry čp.58

¹²⁴⁷ Božena Rejholcová (*14.7.1875), bytem Bečváry čp.2

¹²⁴⁸ František Vocetka *22.7.1895 oddán 12.5.1926 s Bohumilou Rejholcovou, +1965

¹²⁴⁹ Ferdinand Vendl, stavitel ze Zásbuk

¹²⁵⁰ RAJSKÁ-SMOLÍKOVÁ, Božena. *Děvče od Čerchova: obraz ze života o 3 jednáních: 2., samostatný díl lidové hry Zelené království*. 2. vydání. Praha: Josef Kobosil, [1930]. 128 s. Knižovna vybraných her Lidového umění; Sv. 27.

12. května pořádá odpo. sokol „besídku“.

19. května volby do nár.shromáždění. Komisař říd.uč. Bohuslav Šimek.

Hlasovalo se:¹²⁵²

Strana	do poslanecké sněm.	do senátu
1.republik.	105	94
2.soc.demokr.	231	207
3.nár.social.	27	26
4.komunisté	3	3
5.lidovci	4	4
10.živnostníci	59	48
13.faşisté	4	3
14.nár.sjednocení zříz.	2	-
16.nár.sjednoc.Kramář-Stříbrný	13	11
neplatné hlasy	16	16

26.května volby do okresu a země:

Strana	Okres	Země
1.republik.	104	102
2.soc.demokr.	222	226
3.nár.social.	27	27
5.lidovci	3	4
10.živnostníci	51	53
22.nár.sjednocení	12	12
24.faşisté	3	2

27. května začaly kopány základy ke Kampeličce.

27. května přišla zpráva, že byl uzavřen zdejší cukrovar.

29. května u Musilů „Středočeské divadlo“, ale nehráli pro neúčast.

1. června „Středočeské divadlo“ v Sokolovně, malá návštěva.

¹²⁵¹ Stavitel Josef Gallata postavil například synagogu a domek rabína v Uhlířských Janovicích

(<http://pamatkovykatalog.cz?element=2282650&action=element&presenter=ElementsResults>)

¹²⁵² Fol.59

5. června projevono uznání obecnímu kronikáři od referenta státní osvětové služby v Kolíně.

5. června opět hrálo v Sokolovně „Středočeské divadlo“.

27. června bouřka, déšť a kroupy větší lískových oříšků.

30. června potloukli se při jízdě na motocyklu na Hrádku Josef Semerák¹²⁵³ se synem. Po delším pobytu v nemocnici uzdraveni. 5.července večer pálena „Husova hranice“, průvod s hudbou, manifest četl starosta obce Ant. Špaček.¹²⁵⁴

6. července ráno ve 4 hod. déšť. – odpoledne v sokolovně den žactva a dorostu s předáním vlajky dorostu, večer¹²⁵⁵ poutní taneční zábava v sokolovně a u Musilů. Zde zábava odpoledne i večer.

7. července odvezli Jos. Hrabánka¹²⁵⁶ st. do nemocnice, kde 12.července zemřel, pohřeb 15. července.

14. července u Musilů pořádal svaz lučebních zaměstnanců protestní schůzi proti uzavření cukrovaru.

19. července ranila mrtvice Marii Bartlovou a Královou ve mlýně Poďouském.

28. července odhodil kočí Rokosův cigaretu, od ní vyhořelo ½ míry ječmene Feldsteinovi (dopoledne u „Malých křížovek“).

30. července zemřela Albertina Řezáčová, choť říd.uč. v.v. a měla 2.srpna pohřeb do Čestína.

1. srpna chytila od cigarety u Vocetků (č.14) sláma na dvoře, oheň uhašen, ale hospodář Jan Vocetka popálen.

12. července začal sekati Kučera Jos. žito a 2.srpna málo zbývá na polích. Konec července a začátek srpna tak sucho, že usychají stromy.

13. srpna v noci bouřka a déšť.

16. srpna prvně stříleny koroptve. Je jich mnoho, ale není krytu, takže vyvstávají příliš daleko.

Konec srpna rovněž velké sucho.

11. září hon na koroptve; střeleno 158.

¹²⁵³ Josef Semerák (*28.11.1883), hokynář, bytem Bečváry čp.134

¹²⁵⁴ Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

¹²⁵⁵ Fol.60

¹²⁵⁶ Josef Hrabánek (*15.11.1870), rolník, bytem Bečváry čp.93

12. září obecní kolaudace Kampeličky.
15. září posvícení, taneč. zábava v sokolovně i u Musilů.
16. září „zlatá“; hudba v sokol. i u Musilů. V sokolovně A.C.Sparta s Prahy přivezla Středoevropský pohár, tam se z něj pilo víno.
18. září stěhovala se Kampelička do nové budovy. Hlavně mnoho práce dalo přestěhování pokladen.
- 20.září první úřadování v nové Kampeličce a 21.září kollaudace Ústřední jednoty zastoupené stavitelem Cikánem.
- 1.září a 22.září pořádal VI.okrsek sokol.župy Tyršovy kurs¹²⁵⁷ pro brance, na němž přednášeli mimo jiné i major Josef tesař a podplukov. Dr. Bedřich Vopasek.¹²⁵⁸
15. října ráno v ½ 7 skočila pod vlak Anna Králová roz. Firstová¹²⁵⁹ a měla pohřeb 17. října. Čin její provedený z pomatení mysli všeobecně rozrušil občanstvo.
25. října zemřela Marie Bartlová,¹²⁶⁰ pohřeb 28. října. 27. října pořádal sokol oslavu za malé účasti.
- Koncem října deště, země rozmoklá, až stromy se vyviklaly a hrozily se vyvrátit. Při tom větry.
10. listopadu sraz sokolské jednoty, při němž promluvili Leo Pokorný ze Zásmuk a Jarosl. Slavětínský.¹²⁶¹
30. listopadu hon na zajíce (104 zajíců). Večer zábava, hudba prvně Vágnerova.
8. prosince odpoledne v sokolovně dětská mikulášská besídka, večer mikulášská zábava při hudbě Šejdrem ze Sobočic.

¹²⁵⁷ Fol.61

¹²⁵⁸ Pplk. MUDr. Bedřich Vopasek (1889-1944), zdejší rodák z čp.24

¹²⁵⁹ Anna Králová, rozená Firstová (*10.10.1907)

¹²⁶⁰ Marie Bartlová (*24.6.1868), manželka ponocného Aloise Bartla, bytem v Bečvárech čp.33

¹²⁶¹ Jaroslav Slavětínský (1894-1960) (viz

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwj_6ITeuzSAhWOKiwKHc0RCV8QFggnMAI&url=http%3A%2F%2Fwww.zasmuky.cz%2Ffile.php%3Fnid%3D603%26oid%3D4273928&usg=AFQjCNHsNSN_LFtF6kJne1IzyGDjmjBMGQ&bvm=bv.148073327,d.bGg); taktéž viz <http://www.philashop.cz/asp/detail.asp?id=97073>

14. prosince překvapila zpráva o abdikaci presid. Masaryka. 18. prosince s napjetím očekáván výsledek volby nového presidenta dr. E.Beneše.

25. prosince sokol divadlo „*Její veličenstvo láska.*“¹²⁶²

31. prosince silvestr v Sokolovně; program byl chabý.

Rok 1936

Počátek ledna teplý, celý měsíc deště a bláto. 9/2 padal sníh a nastaly mrazy, ke konci února opět prší, pak střídají se sníh s blátem, 17.-20.března mrazy. 1. dubna odpoledne bouřka, pak prší do 10. dubna, 11.IV. sníh, velikonoce chladné a deštivé. 15.IV. slunce, od 19.IV. zase chladno, sníh, deště. 20. dubna květy ustydají zimou. Květen začíná zase deštěm, 9.V. v 6 hod. večer bouřka s lijavcem, kroupy, popraskaly pojistky elektrického vedení, pak celý květen prší, rovněž v červnu prší. Obilí polehlo, zvláště žita, koroptve z hnízd vyplaveny.¹²⁶³ V druhé polovině června nastupuje sucho a horko, v červenci přepršky. Žně pracné, obilí leží, mnoho slámy, poměrně málo zrní, mlácení obtížné. Začátkem srpna prší, ve dne teplo, ale noci velice chladné. V září a říjnu celkem pěkné počasí, jež udržuje se až do prosince. Vánoce jsou na blátě, teprve ke konci prosince mrzne, jinovatky. Úroda celkem dobrá, hodně cukrovky, bramborů. Ovoce též dosti, ale červivé, zvláště hodně švestek.

2.II. v sokolovně začaly taneční hodiny tan.mistra Hůttera z Kutné Hory. 4.II. přebírá po Musilovi Šaurův hostinec Alois Švolba.¹²⁶⁴ 4.III. Slavnostní schůze III.Masarykova dne zahraničí v sokolovně. 7.III. večer pálí hasiči oheň na počest Masarykovi v dešti. 15.III. branné cvičení v sokolovně (cvičí hasiči a sokolové, vždy v neděli). 18.III. Wagnerovi hudebníci vyhrávají Josefům. 23.III. bourají stroje v cukrovaru a odvázejí je. 6.IV. přiotrávil se kočí u Vopasků¹²⁶⁵ František Jaroš¹²⁶⁶ pro nevěru ženy, později se pak uzdravil.

¹²⁶² RAJSKÁ-SMOLÍKOVÁ, Božena. *Její Veličenstvo láska: veselohra o 3 jednáních.* Praha: Divadelní nakladatelství Lidové umění (J. Frey), 1940. 128 s. Vybrané hry Lidového umění; Sv. 30.

¹²⁶³ Fol.62

¹²⁶⁴ Hostinský

¹²⁶⁵ Bečváry čp.24

30.IV. vdává se Božena Sojková¹²⁶⁷ do Žišova.¹²⁶⁸

4.V. začal opravovat dům Antonín Rokos,¹²⁶⁹ 11.V. opravuje též Karel Hrbek¹²⁷⁰ stavení (zvedá, kryje taškami místo došky). Z 20. na 21. květen vyhořela Vopaskova stodola.¹²⁷¹ Příčina požáru se nezjistila.

4. června Antonín Rokos¹²⁷² vzdává se členství v představenstvu Kampeličky, náčelnictví v Sokole, členství v agrární straně, vše pro neshodu s obcí pro louku. Týž den schůze hasičů z Bečvár a okolí připravuje protiplynovou ochranu, 6. června schůze obrany i žen.

9. června sepraly se Karlíková a M. Jarošová¹²⁷³ (služka u Vopasků), dohrou pak Karlík¹²⁷⁴ nabil Jarošové u Nouzového krámu,¹²⁷⁵ že ji museli v noci odvézt do nemocnice.

13.7. začali válcovat u Chlumských¹²⁷⁶ státní silnici, kterou místy¹²⁷⁷ rozšiřují (u Volenců¹²⁷⁸), místy zvyšují (u Vocetků,¹²⁷⁹ na mostě).

14.VII. poplachové cvičení od 1-3 hod. ráno, 15.VII. od 11-12 večer, 16.VII. v 6 hod. večer nálet 6 letadel. Obrana nepohotova. 17.VII. poplach od 12 do 2 hod. po půlnoci.

16.VIII. začaly se střílet koroptve. 17.IX. vojenský odvod koní.

30.září ve 4 hod. ráno vyhořela Freundova¹²⁸⁰ pila,¹²⁸¹ prý od cigarety.

¹²⁶⁶ František Jaroš (*22.9.1903 v Polních Voděradech), kočí u Vopasků čp.24, v Bečvárech od 8.1.1935. Jeho manželka byla Marie Jarošová.

¹²⁶⁷ Bečváry čp.118

¹²⁶⁸ Vavřinec – Žišov, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

¹²⁶⁹ Antonín Rokos (1907-1994), rolník, bytem Bečváry čp.15

¹²⁷⁰ Karel Hrbek (*18.1.1905), rolník, bytem Bečváry čp.35

¹²⁷¹ Bečváry čp.24

¹²⁷² Antonín Rokos (1907-1994), rolník, bytem Bečváry čp.15

¹²⁷³ Marie Jarošová (*2.6.1907 v Polních Voděradech), služka u Vopasků čp.24.

¹²⁷⁴ Josef Karlík (*1896), pocházel ze Zdislavic, okr. Kutná Hora. V Bečvárech byl od roku 1932 do roku 1943.

¹²⁷⁵ Patrně Bečváry čp.22 nebo Bečváry čp.134

¹²⁷⁶ Bečváry čp.138

¹²⁷⁷ Fol.63

¹²⁷⁸ Bečváry čp.69

¹²⁷⁹ Bečváry čp.12 nebo přichází v úvahu i Bečváry čp.32

¹²⁸⁰ Pila Karla Freunda

¹²⁸¹ Areál pily u čp.101

5.-10.X. za nemocného stát.obvod.lékaře dr. V.Nováka zástupce a když Dr.Nováka 14.X. odvezli sanitním autem do Prahy, nastupuje nový zástupce 21.X.

18.XI. došly žádosti na uprázdněné místo řídícího po říd.učitelu Bohuslavu Šimkovi, který od 1.VII. byl ustanoven učitelem v Uhlíř.Janovicích.

27.XI. honební schůze, při níž nastal napjatý poměr mezi nájemcem honitby Ant.Rokosem¹²⁸² a Lad.Frenglem¹²⁸³, jednání znemožněno a schůze se rozešla.

5.XII. pořádán hon, střeleno 59 zajíců, 2 koroptve, střelců 56. Večer taneční zábava při velice slabé účasti, hrál Wágner ze Zásduk.

20.XII. pořádalo rodičovské sdružení nadílku bot, punčoch a trik chudým dětem, při čemž škola uspořádala besídku.

Zemřelí:

3. I. zemřel Antonín Mlázovský,¹²⁸⁴ 5/1 měl pohřeb (piják, souchotiny a rakovina žaludku).

7. III. ve Švýcarsku zemřela Anna Šátková, tam byla zpopelněna, popel převezen do Kouřimi.

24. VI. zemřela Nováková,¹²⁸⁵ žena bývalého kočího¹²⁸⁶ z továrny, 26.4 měla pohřeb.

4. V. zemřel obecní chudý Šubrt¹²⁸⁷ v obec.chudobinci.¹²⁸⁸

22.VII. zemřel Josef Kropáček¹²⁸⁹ (souchotiny), pohřeb 24.VII.

28.IX. zemřel otec Al.Krásné¹²⁹⁰ Mašín¹²⁹¹ pensista, pohřeb 30./9.¹²⁹²

5.listopadu zemřel v nemocnici na Bulovce¹²⁹³ v Praze dr. Viktor Novák,¹²⁹⁴ státní obvodní lékař (nádor na mozku), 9.XI. kremace v Praze za účasti sokolů i občanstva, jelo se autobusem.

¹²⁸² Antonín Rokos (1907-1994), rolník, bytem Bečváry čp.15

¹²⁸³ Ladislav Frengl (1898-1987)

¹²⁸⁴ Antonín Mlázovský (*23.10.1884), dělník, bytem Bečváry čp.96

¹²⁸⁵ Marie Nováková (*25.3.1871), bytem Bečváry čp.133

¹²⁸⁶ František Novák (*15.1.1865), bývalý kočí cukrovaru v Bečvárech (uvádí se jako kočí ještě v roce 1921).

¹²⁸⁷ Čeněk Šubrt (*12.2.1863), bytem Bečváry čp.145

¹²⁸⁸ Bečváry čp.145, tzv. Spořilov.

¹²⁸⁹ Nejjistěno.

¹²⁹⁰ Aloisie Krásná (*21.6.1876), rolnice, bytem Bečváry čp.99 (Malé Bečváry čp.47)

¹²⁹¹ František Mašín (*15.6.1851)

¹²⁹² Fol.64

Zábavy a podob.:

5/1 Ples „Starých dobráků“, na nějž tito dopláceli (v sokol.)

18/1 hasičský ples (v sokolov.)

22/2 sokolská maškarní merenda (v sokolov.)

8/3 sokolská akademie, oslava Masarykova.

1/5 Muzika u Švolbů.

31/5 sokol.okrskové cvičení, večer taneč.zábava v sokolovně.

5/7 Husova oslava s hudbou, říd.uč. Šimek přečetl u pomníku manifest, průvod k hranici.

6/7 pouť. V Sokolovně odpoledne v zahradě prkenný parket na tancování, večer v sokolovně i u Švolbů taneční zábava.

15/8 dožínková taneční zábava byla málo navštívena.

13/9 Posvícení, v obou hostincích tanec. Protože Sparta prohrála pohár, nepřijela.

14.9. odpo. u Švolbů¹²⁹⁵, večer v sokolovně taneč.zábava „zlatá“;

28.9. sokolská besídka na oslavu 28.X.

8.XII.sokolské děti Mikulášskou s nadílkou a besídkou cvičební, večer v sokolovně Mikulášská pro dospělé s programem.

31.XII. v sokolovně silvestrovská zábava, hudba domácí.

Divadla:

12.4. Sokol: „Nechod' tam, pojd' radš k nám.“¹²⁹⁶

10.5. -,- „Zchuravěly hory“¹²⁹⁷ na oslavu K.H.Máchy.¹²⁹⁸

¹²⁹³ „Nemocnice Na Bulovce je rozsáhlý nemocniční komplex, rozkládající se na návrší navazujícím na Bílou skálu v Praze 8-Libni v okolí již zaniklé usedlosti Bulovka. Nejvýraznější budovou nemocnice je neorokoková stavba nazývaná Vychovatelna.“
(https://cs.wikipedia.org/wiki/Nemocnice_Na_Bulovce)

¹²⁹⁴ MUDr.Viktor Novák (1887-1936)

¹²⁹⁵ Bečváry čp.22

¹²⁹⁶ BALEJ, František. *Nechod' tam, pojd' radš k nám!: veselohra z venkovského života o třech jednáních*. Druhé vydání. V Praze: Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1933. 95 s. Naše scéna; č. 140.

¹²⁹⁷

¹²⁹⁸ „Karel Hynek Mácha (16. listopadu 1810 Praha-Malá Strana – 6. listopadu 1836 Litoměřice) byl český básník a prozaik, představitel českého romantismu a zakladatel moderní české poezie.“ (https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Hynek_M%C3%A1cha)

23.8. sokolský dorost aktovky.

25.XII. sokol divadlo.

Rok 1937

Nový rok začíná po mrazíku oblevou, pak následu¹²⁹⁹ je oteplení a přepršky. 3. ledna zemřel v Praze Jirka Košťál, syn prof. Dr. Košťála.¹³⁰⁰ 8. ledna zemřel obuvník Josef Landa¹³⁰¹ na rakovinu jater. 9.ledna dělnický ples u Švolbů. 12. ledna mráz, slunce, ale bez sněhu. 16.ledna hasičský ples v Sokolovně. 18.ledna vozí a dělá se led do sokolovny (35 for). 19.ledna sníh zůstal ležet. 24.ledna živnostenský ples v Sokolovně, hudba Peckova. Konec ledna se sněhem a mrazy. 1.února před polednem střelila se v bytě vdova po dr. V.Novákovi Sláva Nováková¹³⁰² 2 ranami z revolveru, při převozu do nemocnice v Kolíně zemřela. 5.února zpopelněna v Praze. 7. února společnost dcery Sokola – Tůmy hraje operetu „*Odtroubeno*“.¹³⁰³ 9.února táž společnost hraje operetu „*Uličnice*“.¹³⁰⁴ 13. února sokolská maškarní merenda. 27.února ples „Starých dobráků“ v Sokolovně. 28. února valná hromada Kampeličky. 6.března Sokol pro děti hraje „*Pohádka o matce Zemi*“¹³⁰⁵; totéž pak 7.II. odpoledne pro dospělé.

¹²⁹⁹ Fol.65

¹³⁰⁰ **JUDr. Josef Košťál, 1881-1929**, „*Povoláním právník. Absolvoval obchodní praxi doma i v zahraničí. Poté vyučoval obchodním předmětům na obchodních školách a akademiích v Chrudimi, Kolíně, Plzni a Praze. Od r. 1920 profesor soukromé ekonomiky a průmyslu na Vysoké škole obchodní v Praze. Usiloval o obhajobu zájmů a žádoucí úrovně nově zřízené Vysoké školy obchodní. - Autor řady středoškolských a vysokoškolských učebnic a odborných publikací.*“ (zdroj: http://ipac.svkkk.cz/arl-kl/m-cs/detail-kl_us_auth-p0203088-Kostal-Frantisek-18811929/)

¹³⁰¹ Josef Landa (*7.2.1889), obuvník, bytem Bečváry čp.4

¹³⁰² Miloslava (Sláva) Nováková (*18.4.1888)

¹³⁰³ BALDA, Jiří a NÍŽKOVSKÝ, Ruda. *Odtroubeno: vojenská opereta o 3 jednáních a 8 obrazech: vhodná hra pro divadla v přírodě*. V Praze: A. Neubert, 1936. 91, [I] s. Naše scéna; sv. 269.

¹³⁰⁴ UTĚŠILOVÁ, Růžena. *Uličnice: Veselohra*. Praha: Lidové umění J. Frey, 1932. 115 - [I] s. Knihovna vybraných her "Lidového umění"; Sv. 40.

¹³⁰⁵ VOJÍŘ, Rudolf František. *Pohádka o matce zemi a jejích dětech: pohádka o 5 jednáních s proměnou: vhodná hra pro všechny příležitosti, zvláště k Svátku matek, k 28. říjnu, k oslavám presidentovým a ukončení školního roku: hodí se i pro divadlo ve volné přírodě*. V Praze: A. Neubert, 1936. 54, [I] s. Dětská scéna; sv. 6.

7.III. večer u Švolbů Děl.těl.jed. hraje „*Slib z fronty*“.¹³⁰⁶ 10.III. prší celý den. 18.března zemřel v Praze býv.správce cukrovaru bečváreckého Otto Pazderka.¹³⁰⁷ kremace 22.III., účast v autobuse. 21.III. u Švolbů Josefská taneční zábava. 28.III. (velik.hod.b.) sokol.divadlo „*Ženy vedou*“¹³⁰⁸. 1.dubna našli ve 3 hod. ráno Jos.Semeráka u silnice za Těšinkami¹³⁰⁹ těžce zraněného v bezvědomí a dopravili jej do nemocnice. Najel asi v noci na kole jedá na sloup u silnice. 5.dubna zemřela A.Špačková, 1.řeč stará, pohřeb 7/4. 10.dubna v Kouřimi odvod branců. Ze 65 5 jich odvedli. Při¹³¹⁰ návratu domů položili u pomníku padlých kytici. Odveden byl i Jos.Kropáček, plnonohý, Jan Franc, krátkozraký. 18.dubna sokolská jednota pořádala povinný sraz. 23.dubna odpoledne bouřka, déšť, krupky, pak prší, zima. 1.května sociální demokraté pořádají průvod s hudbou do Zásbuk. Květen v celku pěkný a teplý, hodně chroustů a hlavně housenek. 1.června jmenován státním obvodním lékařem MUDr. Josef Kamínek,¹³¹¹ který působí v Bečvárech již od prosince 1936. Červen horký a poměrně suchý.

7.VI. Anna Říhová¹³¹² spadla s lávky do potoka, v nemocnici shledali jakési ochrnutí. Vyléčila se (v prosinci se jí narodila dcera nemanž.). 19.VI. seká Jan Vocetka¹³¹³ zimní ječmen. 25.VI. sekají se řepky. 2.VII. v Sokolovně oslava Zborova, účast velice slabá. 5.VII. Husova oslava: průvod bez hudby, hasiči v kroji, u pomníku přečetl A.Petránek¹³¹⁴ manifest a u hranice přednáška.

6.VII. Poutní zábava v Sokolovně i u Švolbů odpoledne i večer.

13.VII. sekal Jos. Kučera žito.

¹³⁰⁶ BRÁZDA, Pavel a FREY, J. *Slib z fronty: Veselohra o třech dějstvích ...* Praha: Lidové umění (J. Frey), [1936]. 89 - [I] s. Knihovna vybraných her Lidového umění; Sv. 107.

¹³⁰⁷ Otto Pazderka, narozen 15.2.1875 v Lošanech, byl od 1.3.1902 technickým adjunktem cukrovaru. Jeho manželkou byla Zdenka Pazderková, narozena 17.5.1893 v Poďousích. Měli dceru Sylvu (*22.9.1913, Kutná Hora) a syna Iva (*13.7.1916, Kutná Hora).

¹³⁰⁸ BALEJ, František. *Ženy vedou: (Maminka se vzbouřila): Veselohra o 3 jednáních.* Praha: Lidové umění (J. Frey), [1933]. 114, [II] s. Vybrané hry "Lidového umění"; Sv. 58.

¹³⁰⁹ Těšínky (část obce Ratboř), okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹³¹⁰ Fol.66

¹³¹¹ MUDr.Josef Kamínek (1909-1991)

¹³¹² Patrně z čp.5

¹³¹³ Jan Vocetka (*13.10.1885), rolník, Bečváry čp.12

¹³¹⁴ Alois Petránek

V polovině července deště. Po celé žně bylo počasí chladné, ale sklízelo se velice dobře. Žně byly krátké, ač občas zapršelo.

20.VII. vypila Kučerová, žena listonoše, líh ze žárlivosti, protože její muž měl poměr s jakousi ženou, kterou do vsi přivedl Josef Landa, nedokončený zubní technik. Vyléčila se, ale muži rozbila před tím kolo a motocykl.

První týden v srpnu končí se žně. 17. srpna prvně stříleli koroptve.

Od 16. srpna opravuje se okresní silnice od křižovatky u Šaurů¹³¹⁵ až k Vopaskovým.¹³¹⁶ Bourá se, vykopává, dláždí se.

Od 23. srpna válcuje se opět státní silnice, ale pro nedostatek materiálu 26.VIII. zastavuje se práce, válec odjíždí.

26. srpna zemřel v kolínské nemocnici akad. malíř Jožka¹³¹⁷ Fetter po jakémsi úraze na kole. Pohřeb 29.VIII. v Zásmukách. 27.VIII.bouřka a silný trvalý déšť.

1.IX. nastoupila zatímní učitelka Františka Drábková.¹³¹⁸

V týdnu od 6.do 10.září válcována po navežení kamene a písku opět státní silnice přes obec Bečváry a k Zásmukám.

12.IX. Posvícení. Večer i odpoledne zábava v sokolovně i u Švolbů.

Došla zpráva, že president Osvoboditel T.G.Masaryk opět stůně. 13.9. večer „zlatá“ u Šaurů i v sokolovně.

Po celé posvícení byly sledovány s napjetím zprávy, jak se daří milému panu presidentovi v Lánech, úzkostlivě očekávána zpráva o zlepšení. Ráno však 14. září hlásilo v 7 hod. radio smutnou zvěst, že od ½ 4 není T.G.Masaryk na živu. Ihned vyvěšeny na mnohých domech ve vsi smuteční prapory. Ve škole dle nařízení min.škol. a národní osvěty dopoledne učiněn projev o presidentu k dětem, odpoledne bylo prázdko. 15. září večer schází se výbor Sokola k smuteční schůzi. 16. září večer učiněn smuteční projev ve schůzi obecního zastupitelstva. 17. září dopoledne ve škole smuteční slavnost, poslech radia, odpoledne prázdko. 21.září účastní se pohřbu v Praze za sokol Al.Petránek,¹³¹⁹ Ant.Rokos,¹³²⁰ Frant.

¹³¹⁵ Bečváry čp.22

¹³¹⁶ Bečváry čp.24

¹³¹⁷ Fol.67

¹³¹⁸ Františka Drábková (*28.10.1911, domovská obec Kutná Hora)

¹³¹⁹ Alois Petránek, učitel, kronikář

¹³²⁰ Antonín Rokos (1878-1929). Bytem Bečváry čp.15.

Tesař¹³²¹ a Ant. Podhajský¹³²² a několik občanů v civilu, účast by byla daleko větší, kdyby lidé nebyli před cestou stále rozhlasem zrazováni. Smutek byl všeobecný, pláčí nejen ženy, i muži slzí při vzpomínce na „tatička“, zvláště při vysílání smutečních slavností rozhlasem. 23. září pořádá sokol tryznu pro žactvo a dorost, 26. září uspořádal tryznu v sokolovně pro občanstvo. Pomalu se po pohřbu ztrácejí černé prapory s domů, ale smutek zůstává.

21. září zemřel v kolínské nemocnici Josef Mrňák,¹³²³ býv.krejčí. Ku konci září (30.IX. a I.X.) ukončeno válcování státní silnice. Říjen chladný a většinou deštivý.

13. října zemřela v Praze v sanatoriu Růžena Vocetková,¹³²⁴ pohřeb žehem byl 16.X. v Praze.

21.X. ustavena nová místní školní rada. Přítomen p.okres.škol.insp.¹³²⁵ Josef Řehoř. Předseda zvolen Jaroslav Kysela,¹³²⁶ náměstek Jan Bělina.¹³²⁷ 26. října večer po 10.hod. prošel obcí štafetový běh Čsl. obce sokolské trať Praha – Bratislava.¹³²⁸ V obci běželi běžci jednoty bečvárecké.

28.října povinný sraz jednoty sokolské s oslavou 28.října (stručně, protože sraz hlášený na 8 hod. byl přeložen na ½ 7 a členstvo ani občanstvo nemohlo být včas o změně vyrozuměno. Proto účast malá a oslava 28.X. jen krátkým proslovem A.Petránka.

14. listopadu sněhová plískanice, 16.XI. mráz.

21. listopadu zaječí hon. Střeleno 74 zajíců, 1 sokol a 1 lyska nalezena. Sokol a lyska darovány škole. Při večerní zábavě hrála hudba kap.Beneše z Červ.Peček.¹³²⁹

¹³²¹ František Tesař (*1900, +2.5.1967). Jeho manželkou byla Marie Tesařová.

¹³²² Antonín Podhajský (kotlář, bytem Bečváry čp. 149, *2. 10. 1899, manžel Jiřiny Podhajské)

¹³²³ Josef Mrňák (*9.11.1860), krejčí, bytem Bečváry čp.3

¹³²⁴ Růžena Vocetková (*20.5.1875), rolnice, bytem Bečváry čp.32

¹³²⁵ Fol.68

¹³²⁶ Jaroslav Kysela, legionář, nar.6.2.1891. Narodil v čp.62 (Malé Bečváry čp.10)

¹³²⁷ Jan Bělina (*24.6.1891), rolník, bytem Bečváry čp.16

¹³²⁸ Bratislava, okres Bratislava III, kraj Bratislavský, Slovenská republika

¹³²⁹ Červené Pečky, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

27. listopadu měli hasiči u Švolbů „Kateřinskou zábavu“. Při ní seprali se Volenec¹³³⁰ s Jirušem, Volence pak museli křísit.

4. prosince sokol.mikulášská s jazzem kapel.Beneše, účast velice malá.

8. prosince sokolská mikulášská pro děti (besídka, nadílka, čaj).
15.prosince zemřel Alois Mlázovský,¹³³¹ listonoš (legionář, byl listonošem jen asi 1 ½ roku), zemřel na rakovinu žaludku.

17. a 18. prosince lovil Jan Vocetka¹³³² ve svém rybníčku ryby. Tento lov byl také zvěčněn v novinách. Na pomoc přišla i hasičská stříkačka, která vypumpovávala vodu, aby se k rybám mohlo. Naloveno konečně asi 30 kaprů asi ½ kg.

19. prosince dětské školní divadlo „Čtverák hastrman“. Po divadle nadílka rodičovského sdružení. K nadílce daroval tov. O.Mandelík¹³³³ 20 párů bot, rodičov.sdružení 10 párů bot a 30 p.punčoch. Poděleno 30 dětí. Někteří lidé nebyli však ještě spokojeni a ptali se ve „*Středočeských hlasech*“,¹³³⁴ pro koho prý bylo 20 párů bot od Mandelíka, zda pro chudé děti nebo pro děti sokolské. Odpověděno v týchž novinách a řídící učitel se rozhodl, že příště žádný takový dar, jako byl Mandelíkův, rozdělovat nebude. Pak budou snad t.zv. „chudí“ lidé spokojeni. Rovněž předseda rodičov.sdružení se¹³³⁵ proti tomu ohradil. Dětské divadlo, ač četně navštíveno, nedalo čistý zisk takový, jako byl předpokládán.

22.-24.prosinec mráz, 25.XII.prší, 26.XII.náledí, tzv.námraz.

25.XII. sokolské divadlo „*Bláznivý nápad*“.¹³³⁶

Ke konci měsíce padá sníh. 31.12. v sokolovně silvestr, hudba Benešova (jazz).

Žně v roce 1937 byly dobré na zrno, slámy bylo méně, zvláště žita a ovsy hodně sypaly, také ječmeny byly pěkné. Ovoce bylo následkem housenkové

¹³³⁰ Bytem Bečváry čp.69

¹³³¹ Nezjištěn.

¹³³² Jan Vocetka (*13.10.1885), rolník, Bečváry čp.12

¹³³³ Otto Mandelík (1876-1959), jeden ze spolumajitelů cukrovaru

¹³³⁴ *Středočeské hlasy: list 11. kraje československé sociální demokracie*. Kolín: Krajský výbor československé sociální demokracie.

¹³³⁵ Fol.69

¹³³⁶ FOŘT, Karel. *Bláznivý nápad: Fraška plná omylů ve třech jednáních*. V Praze: A. Neubert, 1937. 75 - [I] s. Naše scéna; sv. 283.

kalamity málo, hnije a červiví. Švestek bylo velice málo. V létě vyskytovalo se mnoho bělásků. Rovněž stromy i víno napadeny byly hojně plísní. Koroptví bylo mnoho, ale špatně se stříkly, proto nedržely.

Rok 1938

Počátek roku začíná sněhem, závějemi, mrazy, v polovici ledna obleva, pak mrazíky, celkem pěkně, ve dne blátivo. V půli února špatné počasí (10/2 plískanice, 14/2 vichřice se sněhem), pak zase pěkně a zima. V březnu za špatného počasí řádila chřipka. Ku konci března pěkně, teplo. $\frac{3}{4}$ silná jz. vichřice, pak sněhové přeháňky a mrazy. 14/4 opět vichřice, pak střídavé počasí, chumelice, větry, na 20/4 mráz -5°C , pak studené proměnlivé počasí se sněhovými přeháňkami a počasí se sněhovými přeháňkami a dešti. Na 4/5 opět mráz, 8/5 vítr, zima, na to sucho, celkem teplo. Od 15/5 do 20/5 velice teplo, pak ochlazení a deště, ku konci měsíce opět zima a deště. Červen byl celkem teplý až horký s bouřkami a přeprškami. 1/7 ochlazení, zamračeno, 5/7 odpoledne silný déšť, 8/7 horko, na 9/7 v noci silný déšť, 11/7 chladno, pak déšť, 17/7 ráno bouřka, odpoledne déšť, večer se mohlo pěkně sedět v zahradě. Koncem července střídá se déšť, bouřka, chladno. O žních pak většinou pod mrakem. Počátkem srpna horko, sucho, až dusno, 13/8 večer bouřka, 22.-26./8. deště, pak pěkně. 31/8 v 5 hod. déšť, v $\frac{1}{2}$ 7 bouřka, pak stálé přepršky.¹³³⁷

Koncem září a začátkem října podmračeno a přepršky. Pak chladno, 28/10 mlhavo, drobný déšť, v listopadu více deště než pěkného počasí. 6.-8./12 silné mrazy (-15°) trvají s obměnami do vánoc, na vánoce sníh, leží až do konce roku.

Na jaře setí s přestávkami pro deště, žně za podmračeného počasí šly rychle, úroda dobrá, ceny obilí: 140 K, pšenice 160 K, ječmen 100 až 145 K. Seno se sklídilo dobře, též otavy, bramborů dosti, též cukrovka dobrá a dobře se sklízela. Za cukrovku vyplácela se záloha 10 K za q. Ovoce dobrá úroda, hlavně švestek hodně, ale hodně červivé a plísní pokažené. Zvěře dosti, hlavně koroptví mnoho, ale pro nejisté poměry a narukování střelců slabší odstřel. Celkem střeleno 859 koroptví a 122 zajíci.

V létě zle řádila slintavka a kulhavku. Prvně se objevila 20/7 u Rokosů,¹³³⁸ pak u Semanských¹³³⁹ a rychle se šířila. Uhynulo mnoho dobytka hovězího i vepřového. První oběti její byly 29/7 u Jana Kubelky¹³⁴⁰ kráva, 30/7 u Švolby Josefa¹³⁴¹ kráva, 1/8 u Vocetky Jana¹³⁴² býček. Zakopávalo se na mrchovišti. Následkem slintavky byl nedostatek potahů o žních, ale vypomáhalo se nákladními automobily (Tesař,¹³⁴³ Semerák,¹³⁴⁴ Freund¹³⁴⁵). Také u slepic jevila se podobná choroba kulhavce.

Podzimní setí šlo těžko, protože nebylo potahů, koně byli na vojně, také muži byli narukováni, ale zaselo se díky vzájemné pomoci hospodářů a úsilí žen. Podzim byl vůbec smutný a bolestný, zvláště když začalo 1. října obsazování Sudet Němci. Tu i otužilí neubránili se bolesti a smutku, vždyť hroutil se náš těžce vydobytý samostatný stát. Do vsi přibývalo uprchlíků, kteří vyhledávali nejvíce příbuzné a známé. Tak se jimi zaplnila továrna. Tam též vozilo se obilí (Lustig) a měď. Pořádány byly sbírky pro uprchlíky.

Jasný paprsek ve víru doby byl X. všesokolský slet v¹³⁴⁶ Praze, kterého se zúčastnili žáci, žačky, dorost i členstvo místního Sokola. Od počátku roku připravovaly se oslavy 20. výročí založení republiky, ale pak byl 28. říjen oslaven prací. Někteří lidé drželi svátek, ale většina pracovala v polích a jinde. Jen státní vlajky svědčily o svátku.

Úmrtí 21/3 zemřel Karel Krásný,¹³⁴⁷ mladý rolník, na souchotiny v kolínské nemocnici. 22/3 zemřela Josefa Šibravová¹³⁴⁸ z chudobince. 5/4 oběsil se Alois Říha¹³⁴⁹, který po mnoho let pracoval jako deputátník, ale popřál si lihovin. 14/4

¹³³⁸ Bečváry čp.15

¹³³⁹ Bečváry čp.117 a čp.4

¹³⁴⁰ Jaroslav Kubelka (*4.10.1903), bytem Bečváry čp.43

¹³⁴¹ Josef Švolba (*7.1.1904), bytem Bečváry čp.119

¹³⁴² Bečváry čp.12

¹³⁴³ František Tesař (*1900, +2.5.1967). Jeho manželkou byla Marie Tesařová.

¹³⁴⁴ Bečváry čp.134

¹³⁴⁵ Bečváry čp.101

¹³⁴⁶ Fol.71

¹³⁴⁷ Karel Krásný (*12.9.1905), rolník, bytem Bečváry čp.99

¹³⁴⁸ Josefa Šibravová (*10.11.1854), bytem Bečváry čp.145

¹³⁴⁹ Alois Říha (*30.4.1878), dělník, bytem Bečváry čp.5

zemřela Berta Šauerová¹³⁵⁰ v nemocnici v Českém Brodě. 1/5 oběsil se Makal¹³⁵¹, kočí u Vopasků.¹³⁵² 30/8 zemřel František Nykl,¹³⁵³ kolář, který býval též hostinským v nynější Sokolovně.¹³⁵⁴ 22/12 zemřel František Nešpor,¹³⁵⁵ dělník cukrovaru v.v.

Podniky vzdělávací a zábavy: 5/1 Děl.těl.jednota dělnický ples u Švolbů. 8/1 IX.ples starých dobráků v Sokolovně. Následkem vánice a závějí uvízlo mnoho automobilů v závějích. Uvázl i autobus, který vezl čáslavskou vojenskou hudbu na ples. Podplukovník J.Tesař¹³⁵⁶ po dlouhých svízelných dostal se konečně do Bečvár, ale cesta ze Zásmuk trvala 4 hodiny, konečně automobil přitáhli Bartákovi¹³⁵⁷ koně. S podobnými potížemi dostal se i zpět, ale cesta do Zásmuk zase s pomocí koní trvala 2 hodiny. – 22/1 hasičský ples. 5/2 uspořádali suchdolští Sokolové zábavný večer se zpěvy, výstupy a tanci při Zajíčkově hudbě v Sokolovně. – 26/2 sokolská maškarní merenda, hudba Benešova z Červ. Peček. – 6/3 zapálili hasiči vatru k narozeninám T.G.Masaryka, řeč měl Lad.Frengl, pak v Sokolovně poslech V.Masarykova dne zahraničí z Prahy. – 7/3 oslava narozenin T.G.Masaryka v Sokolovně se srazem jednoty Sokol. – 7 a 10/4 v Sokolovně cirkus „Standard“. – 15/4 harmonikář v Sokolovně. – 17/4 Sokol divadlo „Bouřliváci naší vesnice.“

1/5 50letí Sokola Bečváry: v 10 hod. slavnostní valná hromada, při níž předány čestné diplomy zakládajícím členům Frant. Hrdinovi z Dolních Chvátlin a Janu Francovi z Bečvár. Přítomni byli A.V.Prágr, čestný starosta župy Tyršovy a J.Volák, náměstek starosty župy.¹³⁵⁸

Odpoledne ve 2 hod. byla zdařilá sokolská akademie, jež se velice líbila, večer pak veselice. V jedné místnosti byla výstavka s památkami na činnost jednoty. – 6/7 poutní zábava v Sokolovně i u Švolbů. Předtím 5/7 průvod a hranice

¹³⁵⁰ Albertina Šauerová (majitelka domu v Bečvárech čp.36)

¹³⁵¹ Patrně se jedná o Václava Makala (*30.9.1901 v Ježovicích, okr.Kutná Hora).

¹³⁵² Bečváry čp.24

¹³⁵³ František Nykl (*27.7.1878), kolář, posledně bytem Bečváry čp. 123

¹³⁵⁴ Bečváry čp.25

¹³⁵⁵ František Nešpor (*26.7.1854), dělník, bytem Bečváry čp.122

¹³⁵⁶ Funkcionář A.C.Sparty Praha

¹³⁵⁷ Bečváry čp.17

¹³⁵⁸ Fol.72

na oslavu Husovi. Manifest četl Ant.Špaček, starosta obce a proslov měl Josef Švolba u hranice. – 23., 27., 30/7, 3., 6., 10., 13. a 18/8 pořádal Hütter z Kutné Hory v Sokolovně taneční hodiny. – 21/8 Sokol s agrárním dorostem pořádal obžínky odpoledne na zahradě se scénou a tanci (česká beseda v krojích), pak tanec v Sokolovně. – 11/9 posvícenská taneční zábava u Švolbů i v Sokolovně, 12/9 „zlatá“ v Sokolovně při hudbě Vágnerově. Týž den pronesl vůdce německé říše řeč. – 26/11 hasiči pořádali Kateřinskou zábavu u Švolbů. – 5/12 Sokolská mikulášská nadílka dětem. 7/XII. Hon na zajíce (střeleno 102 zajíců a 7 koroptví), po honě taneční zábava při hudbě Vlasákové¹³⁵⁹ z Kolína: 25/12 sokol.divadlo „V českém ráji“¹³⁶⁰ – 31/12 Sokol.silvestr.

Různé: 25/1 od půl 9 večer do 10 hod. objevilo se na severní obloze záření (severní záře) barvy purpurově červené. Severní obloha byla jasná a světlá jako před východem slunce, pak z ní vystřelovaly paprsky záře nejdříve na jihozápadu, chvílemi zář mohutněla, šířila se a zase mizela. Ke konci objevila se podobná zář na severovýchodu, ale menší. Někteří občané jeli autem směrem záře, aby zjistili, zda snad není někde oheň nebo něco zvláštního. – 23/1 valná hromada Sokola, 13/2 val.hromada hasičů, 20/2 val.hromada Kampeličky. 23/3 Cvičení CPO od rána 7 hod. do noci 11 hod., cvičeno též zatemňování. – 5/4 našel Ant.Kropáček¹³⁶¹ na poli na „hájích“ zašlého luňáka červeného,¹³⁶² jež dal škole. – 23/4 byl dán do blázince v Bohnicích Jan Franc, vojín akademik, který za velmi chudých poměrů dobře vystudoval obchodní akademii. – 25/4 zlomil si při obsluze naftového motoru řemenem ruku Václav Král,¹³⁶³ mlynář ze mlýna Podbečváreckého.¹³⁶⁴ – 21/5 narukuje náhle 10 vojínů záložníků a 22/5 narukuje několik dalších (částečná mobilizace). 23/5 drženy hlídky, 24/5 byly v ½ 11 večer odvolány. 27/5 Špačka Jos¹³⁶⁵. zv.trubače ranila mrtvice, ale v nemocnici se

¹³⁵⁹ Alois Vlasák

¹³⁶⁰ FOŘT, Karel. *V českém ráji: Veselohra o třech jednáních*. Třetí vydání. V Praze: Frant. Švejda, [1930]. 95 s. Švejdův divadelní sborník; Sv. 74 [III. vyd.].

¹³⁶¹ Antonín Kropáček (tesař, bytem Bečváry čp. 14, *18. 10. 1896, manžel Marie Kropáčkové)

¹³⁶² Luňák červený (*Milvus milvus*)

¹³⁶³ Václav Král (*11.3.1888), mlynář v Podbečváreckém mlýně, Bečváry čp.34

¹³⁶⁴ Bečváry čp.34

¹³⁶⁵ Josef Špaček (*1.2.1890), strážník, bytem Bečváry čp.33

uzdravil. – 29/5 měly být pro¹³⁶⁶vedeny volby obecního zastupitelstva obce Bečvár, ale protože se občané dohodli na jednotné kandidátce, volby odpadly. – 1/6 nastoupil v Sokolovně nový hostinský Antonín Vaňásek¹³⁶⁷ a čepuje se zásmucké pivo.¹³⁶⁸ – 4/6 byla provedena volba starosty (Antonín Špaček¹³⁶⁹), 1.náměstka (Ladislav Frengl¹³⁷⁰) a rady. Z toho, že náměstkem měl vlastně být zvolen Jaroslav Vocetka,¹³⁷¹ který byl na vojně, byl rekurs, který večer byl zamítnut, než zloba v obci zůstala. – 5/6 provedena Sokolem sbírka „Letnice hraničářům“, který vynesla 179,50 K a peníze byly odeslány ČOS do Prahy. – 7/6 a další: provádí na domě novou fasádu pekař Alois Žatecký. – 28/6 roznesla se obcí zpráva, že bude u Šaurů „konsum“, který se později uskutečnil. – 4/7 dostavěn domek s krámem na místě staré kovárny s památnou pavlačí, která byla zbourána. Tato kovárna byla mnohokrát malována a fotografována, její obraz často otištěn. – 22/7 a násl. nová fasáda na poště čp.8. – 24/7 seká se první žito. – 15/8 začaly se střílet koroptve. – 7/9 koroptví hon, střílelo se 124 koroptví. – 10/9 řeč presid. E.Beneše¹³⁷² – o „plánu“ – Týž den zastavil se v Sokolovně po koroptvím honě v Dol. Chvátlinách generál Karel Voženílek.¹³⁷³ – 23/9 v půl 11 v noci po dlouhém čekání u radiových aparátů vyhlášena mobilizace do 40 roků. Někteří záložníci narukovali hned, jak se to dověděli, odjížděli auty, i nákladními, jiní časně ráno, takže než byla vyvěšena mobilizační vyhláška, byli všichni pryč. Od té doby bylo napjetí, jak vše dopadne. 29/9 přišli do vsi horští dělostřelci a při tom přišla zpráva o obsazování. Dělostřelci večer 30/9 odjížděli. – 1/10 přijel na nádraží sanitní vlak, který zde zůstal asi 14 dní. – 5/10 abdikace pres. dr. E.Beneše přijata u některých chladně, u jiných s politováním i nářkem. – 14/X

¹³⁶⁶ Fol.73

¹³⁶⁷ Antonín Vaňásek (*16.4.1895 v Nebovidech u Kolína), v Bečvárech od 8.6.1938

¹³⁶⁸ Pivovar Leopolda Sternberga

¹³⁶⁹ Antonín Špaček (*1869, +20.2.1964)

¹³⁷⁰ Ladislav Frengl (*1898, +1987)

¹³⁷¹ Jaroslav Vocetka (1899-1973)

¹³⁷² Edvard Beneš (1884-1848)

¹³⁷³ „Karel Voženílek (13. prosince 1883 Týništko – 23. března 1943 Praha) byl český legionář, důstojník a divizní generál. Byl přednostou I. odboru (všeobecně vojenského v letech 1925–1938) Ministerstva národní obrany. V roce 1939 penzionován.“
(https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Vo%C5%BEen%C3%ADlek)

večer zastavil se v Sokolovně na služební cestě generál veter. Dr. Ant.Hošek¹³⁷⁴.

–

Zlý rok přišel, i příroda nad ním plakala. Jak bude dále?

2. světová válka

Na větu dosavadního kronikáře p.řídícího Al.Petránka „Jak bude dále?“ – odpovídám teprve za deset let nato, co byla napsána.

Od té doby se událo mnoho a mnoho. Sám pan kronikář již nežije a i on se stal nepřímo obětí této války. Proč teprve nyní se kronika uvádí do náležitého pořádku je pochopitelné. Pan kronikář si po dobu války poznámky nepsal, poněvadž se jednak bál a za druhé: kronika mu byla a nejen jemu, nýbrž celé obci odňata již protektorátními úřady, totiž v roce 1940, dne 19. listopadu.

Toho času byly všechny kroniky zaslány Okresnímu úřadu v Kolíně, aby prý byla založena do zemského archivu. Věru divná věc. Bohudíky kronika naše se neztratila a po revoluci v roce 1945 se našla a je na obci zpět a je tak možno v záznamech pokračovati.

K osudu p. kronikáře dodávám: mladší syn Mojmír Petránek¹³⁷⁵ byl zaměstnán v Chomutově¹³⁷⁶ u fy „*Mauesmann*“.¹³⁷⁷ Tam pro výrok „Hitler to stejně nevyhraje,“ ho německá zaměstnankyně udala a závěr – 3 roky vězení v Německu – v Oranienburgu!

Pan řídící se trápil nad osudem syna a tak 18.června 1944 zemřel na srdeční slabost.¹³⁷⁸

Kronika obce byla odevzdána po revoluci zdejšímu rodáku Josefu Sojkovi,¹³⁷⁹ narozenému 29.VII.1919. Syn kováře ve zdejší obci.

¹³⁷⁴ Přednosta veterinářské služby gen. vet. MVDr. Antonín HOŠEK (<http://armada.vojenstvi.cz/predvalecna/personalie/5.htm>)

¹³⁷⁵ Bečváry čp.126

¹³⁷⁶ Chomutov, okres Chomutov, Ústecký kraj, Česko

¹³⁷⁷ *“Chomutov již měl svůj nový městský pivovar, Gelinkova papírna (pozdější Dehtochema) zvýšila výrobu a zaměstnávala 59 dělníků a 1 úředníka. Železárny se vzchopily po pádu Krušnohorské železářské a ocelářské společnosti až v roce 1887, kdy je koupila německá firma Mannesmann z Remscheidu. Ihned přikročili k přestavbě závodu na výrobu bezešvých trub. V následujícím roce se firma stala akciovou společností s názvem Německo – rakouské Mannesmennovy závody.”* (<https://www.chomutov-mesto.cz/cz/rozvoj-prumyslu>)

¹³⁷⁸ Fol.75

Studoval na učitelském ústavě v Kutné Hoře¹³⁸⁰ a jako učitel působil na okrese kolínském a ve zdejší obci stále bydlil a do zaměstnání dojížděl, neboť po celou dobu války se těžko sháněly byty i strava. Po složení zkoušek pro střední školu (dříve měšťanskou) učí na střední škole v Ratboři a bydlí i nadále zde v obci.

Kroniku bylo nutno vésti i po roce 1938, ale, jak jsem se již zmínil, nebylo zde poznámek a tak ze zápisů obecních, podle pamětí občanů i mých jsem zprávy sestavoval ještě 2 roky po revoluci. Byl jsem si vědom, že není možno psát ukvapeně, jako se to v mnoha obcích dělo, nýbrž po důkladné rozvaze a teprve potom napsat.

Mnohde trhali z kronik i listy, popsané ukvapeně. Názory občanů se mnohdy různily a samozřejmě se různily i zde a tak podle politického cítění by zde byly různé záznamy. Myslím však, že zde politické cítění kronikáře patří stranou a je nutno zapisovat objektivně a správně.

Rovněž nemohu dobu okupace brát rok za rokem, poněvadž potom by vznikaly neucelené, nesouvislé vlastně jen „glosy“, z čehož by si nikdo mnoho nevybral.¹³⁸¹

Tedy: 30. září 1938 nám byl nadiktován Mnichov a 1.10. již začalo obsazování pohraničí. V roce následujícím 15. 3. 1939, když v celých Čechách a na Moravě padlo mnoho sněhu, obsazovalo německé vojsko Čechy a Moravu a byl zřízen „Protektorát Čechy a Morava“.

Naší vsí vede státní silnice, kterou museli občané nepřátelskému vojsku ještě proházet.

Ihned byl dlouholetý zdejší starosta Ant. Špaček zbaven úřadu (16.III.1939) a byl jmenován do čela obce komisař a tím byl zdejší řídící uč. Al. Petránek,¹³⁸² ovšem ne příliš rád. 10.II.1941 se pro nemoc (výše jsem vylíčil nemoc) komisařství vzdal a byl jmenován komisařem Ant.Rokos,¹³⁸³ zdejší rolník.

Ten zůstal komisařem až do 5.V.1945, tedy do květnové revoluce. Komisařství nebyla záviděníhodná funkce, neboť zde bylo mnoho zodpovědnosti a

¹³⁷⁹ Bytem Bečváry čp.118

¹³⁸⁰ Lindnerův učitelský ústav Kutná Hora (1854-1949(1957)) -
<http://www.badatelna.eu/fond/31803>

¹³⁸¹ Fol.76

¹³⁸² Alois Petránek (1888-1944)

¹³⁸³ Antonín Rokos (1907-1994)

práce, neboť to na úřadech byla pravá papírová válka. Na obecním úřadě pracoval pan Josef Špaček,¹³⁸⁴ dlouholetý strážník, později Otto Šubrt, tajemník obce – dřívější četař letectva.

Avšak Otto Šubrt zemřel 25.1.1942 na mrtvici a tak byla přibrána na obecní úřad slečna A.Šátková,¹³⁸⁵ která po celou dobu války vedla zásobování obce, vydávání poukazů, odběrních poukazů na potraviny zdejšími obchodníkům i obchodníkům obcí: Chvatliny,¹³⁸⁶ Mančice,¹³⁸⁷ Poďousy¹³⁸⁸ a Červený Hrádek.¹³⁸⁹ Obecním zaměstnancem se stal¹³⁹⁰ i pan Filip Sachr¹³⁹¹, který přišel z pohraničí 8.10.1938, neboť takto přišlo mnoho lidí, kteří byli usídlení v pohraničí a dostal za úkol prohlížeti maso doma poražených zvířat, zdali je zdravé a požitelné.

Domácí porážky vepřů byly povolovány, musela býti hlášena váha vepře a maso a sádlo tak získané krylo potřebu tzv. samozásobitelů.

Samozásobitelům nebyly vydávány lístky na maso, a tuky po dobu, kterou se zásobovali tím vlastním masem a tuky. Doba jim byla vypočtena podle váhy vepře, počtu samozásobitelů. Každý měl tak jistou dobu, po kterou nedostal na maso a tuky lístky. Sádlo se ještě odvádělo (podle váhy vepře) do Kouřima, k řezníku Brejchovi.¹³⁹² (Dávky sádla se pohybovaly od 3 ½ kg škvařeného sádla do 10kg). Porážky „na černo“ byly přísně trestány, zejména když byl spáchán atentát na „protektora Heydricha“¹³⁹³ a tu bylo vyhlášeno stanné právo. Zástupce Heydrichův byl K. H. Frank,¹³⁹⁴ a později Daluge,¹³⁹⁵ který pokračoval v zatýkání

¹³⁸⁴ Josef Špaček (*1.2.1890), strážník, bytem Bečváry čp.33

¹³⁸⁵ Anna Hladíková (rozená Šátková), *1923

¹³⁸⁶ Horní a Dolní Chvatliny

¹³⁸⁷ Dolní Chvatliny – Mančice, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹³⁸⁸ Bečváry – Poďousy, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹³⁸⁹ Bečváry – Červený Hrádek, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹³⁹⁰ Fol.77

¹³⁹¹ V roce 1945 bydlel v čp.148 (domek u vrátnice u rybníka) Filip Sachr, obecní hajný a Josef Kučera, dělník z Ratboře.

¹³⁹² Patrně Alois Brejcha, řezník v Kouřimi

¹³⁹³ *“Reinhard Tristan Eugen Heydrich (7. března 1904 Halle an der Saale – 4. června 1942 Praha)”* (https://cs.wikipedia.org/wiki/Reinhard_Heydrich)

¹³⁹⁴ *“Karl Hermann Frank (24. ledna 1898 Karlovy Vary[1] – 22. května 1946 Praha)”* (https://cs.wikipedia.org/wiki/Karl_Hermann_Frank)

českých lidí i celých rodin a tito byli za několik dní zastřeleni, že prý schvalovali atentát. Tenkrát také vesnice Lidice¹³⁹⁶ byla zničena a srovnána se zemí. Rovněž taky obec Ležáky.¹³⁹⁷ Naše obec v „heydrichiádě“ zůstala ušetřena a nikdo nebyl zatčen. Avšak zatčení v obci provedeno bylo a to 11. června 1941. Téhož dne ve zdejší Sokolovně měl přednášku redaktor Franta Kocourek¹³⁹⁸ z Prahy.¹³⁹⁹

Přednáška byla rázu politického a trvala do 22.15 hod., když ze zadního rohu sálu se zdvihl cizí muž v balonovém kabátu, prošel čítárnou a Dr. Fr. Kocourka odvolal a zatkl. Zatčení provedlo kolínské gestapo vedené Wittigerem,¹⁴⁰⁰ Wáchou... atd. Wittiger byl dříve českým četníkem, potom se hlásil k Němcům a tak se stal členem gestapa. Wácha byl zeťem komisaře zdejší pily Hertana,¹⁴⁰¹ který se zde v obci hlásil rovněž jako Němec. Redaktor Kocourek byl potom odvezen do Kolína a odtud do koncentračního tábora v Osvětimi¹⁴⁰² v Polsku, kde zahynul.

Na pile, která patřila K.Freundovi,¹⁴⁰³ brzy byla dána do německé správy a komisařem se stal jednoruký Němec August Hertan¹⁴⁰⁴ – výše je již o něm zmínka. Karel Freund¹⁴⁰⁵ s rodinou¹⁴⁰⁶ ještě bydlil ve vile¹⁴⁰⁷ na pile, ale později byl

¹³⁹⁵ „Kurt Max Franz Daluge (15. září 1897 Kluczbork, Polsko – 23. října 1946 v Praze, Československo)“ (https://cs.wikipedia.org/wiki/Kurt_Daluge)

¹³⁹⁶ Lidice, okres Kladno, Středočeský kraj, Česko

¹³⁹⁷ Ležáky, poblíž obcí Dachov a Miřetice, okres Chrudim, Pardubický kraj, Česko

¹³⁹⁸ František Kocourek (13. září 1901, Praha – 14. května 1942, Birkenau) byl novinář, rozhlasový reportér a spisovatel.

¹³⁹⁹ Fol.78

¹⁴⁰⁰ NA ČR, Fond 615, kt. 5, výsledky příslušníků Gestapa o činnosti Konstantina von Neuratha (NOVÁKOVÁ, Barbora. *Norimberský proces a Československo*. Praha, 2014. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Vedoucí práce Doc. PhDr. Mgr. Václav Horčíčka, Ph.D., str.88)

¹⁴⁰¹ Augustin Hertan, *8.7.1883 v Markvarticích čp.1 (okr.Děčín); záznam z matriky narozených:

<http://vadecum.soalitomerice.cz/vadecum/permalink?xid=09ddd7cea03b9b8d:4e496e4e:12216bae987:-71fd&scan=76#scan76>

¹⁴⁰² Osvětim, okres powiat oświęcimski, vojvodství Malopolské vojvodství, Polsko

¹⁴⁰³ Karel Freund (*1900, Bečváry), majitel pily v Bečvárech, syn Gustava a Olgy Freundových

¹⁴⁰⁴ Augustin Hertan, *8.7.1883 v Markvarticích čp.1 (okr.Děčín)

¹⁴⁰⁵ Karel Freund (*1900, Bečváry)

vystěhován do „Mlýnka“,¹⁴⁰⁸ který dříve koupil starý Gustav Freund¹⁴⁰⁹ od Josefa Krále, který dříve zde měl mlýn a pilu, potom však obojí vyhořelo a Freund koupil obojí z důvodů konkurenčních, avšak sám vyhořelý mlýn i pilu neopravil a nechal svému osudu. A do obytného domu se nyní Karel s rodinou nastěhoval. Bydlil tam též vrchní četnický strážmistr Karel Polánka, který se později odstěhoval do obytných místností u Freundova krámu,¹⁴¹⁰ kde také byla později četnická stanice – přestěhovaná z „pivovaru“.¹⁴¹¹ (obytný dům u starého pivovaru). Nyní však četnictvo přejmenováno bylo na „Sbor národní bezpečnosti“ (SNB)¹⁴¹²

Karel Freund s rodinou bydlel potom ve „Mlýnku“ a docházel do práce k p.Starovi do Poďous, neboť Židé museli pracovat.

V červnu 1942 museli všichni Židé odjet transportem do Kolína a odtud do sběrného tábora v Terezíně¹⁴¹³ a odtud mnozí do Osvětimi¹⁴¹⁴ i jinam, kde umírali. Z Bečvár odjeli i celá rozvětvená rodina Freundova,¹⁴¹⁵ celá rodina Weignerova,¹⁴¹⁶ toto byly dvě rodiny zde léta bydlící a usazené. Dále odjeli

¹⁴⁰⁶ S manželkou Boženou (*1908) a dětmi Ivanem (1932) a Evou (1937).

¹⁴⁰⁷ Bečváry čp.161, dnes sídlo obecního úřadu a knihovny.

¹⁴⁰⁸ Poďousy čp.23, tzv. Votrubovský mlýn

¹⁴⁰⁹ Gustav Freund (*12.7.1871 v Suchdole čp.26)

¹⁴¹⁰ Bečváry čp.101

¹⁴¹¹ Bečváry čp.10

¹⁴¹² Fol.79

¹⁴¹³ Terezín, okres Litoměřice, Ústecký kraj, Česko

¹⁴¹⁴ Osvětim, okres powiat oświęcimski, wojvodství Malopolské wojvodství, Polsko

¹⁴¹⁵ Bečváry čp.101 a čp.161

¹⁴¹⁶ Jeden z příslušníků rodiny Weignerů byl v roce 1882 členem správní rady cukrovaru. Rodina Weignerova také ve 20. a 30. letech 20. století provozovala kantinu v cukrovaru (Karel Weigner). Ke Karlu Weignerovi přichází dne 18. 6. 1929 Marie Buňková, dělnice. K p. Weignerovi přichází dne 25. 2. 1931 služka Růžena Hervertová z Horních Krut. Dne 10. 4. 1931 služka Anna Čáslavová. Dne 10.3.1935 přichází k p.Weignerovi služka Barbora Králová (*18.7.1916, z Nesměně). (SOA Kolín, Archiv obce Bečváry, inv.č. 7 - Kniha cizinců (Záznam o pobytu cizích), 1902-1945. V roce 1930 se Karel Weigner uvádí v čp.147. Rodina Weignerova měla své zástupce také v Drahobudicích čp.137. V koncentračním táboře zemřeli tito z bečvářských Weignerů: Jiří Weigner (*29. 07. 1919, +Trawniki), Karel Weigner (*23. 07. 1883, +Trawniki), Ota Weigner (*27. 03. 1916, +Trawniki).

nedávno sem přišli Goldreichovi.¹⁴¹⁷ Obchod Pámův¹⁴¹⁸ byl potom zavřen a později se zde usadilo zásmucké družstvo a pilu koupil Němec Ing. Emil Simon¹⁴¹⁹ z Fojtova Potoku u Liberce,¹⁴²⁰ kde sám vlastnil velikou pilu. Sem na pilu dojížděl týdně. Pila byla prodána asi za 260.000 Kč, což prý byla asi cena dvou nákladních aut zde zanechaných, takže ostatní mu přišlo téměř zadarmo. S majitelem se přeměnil i správce pily. Zase „Němec“ z Moravy – Jindřich Buchal¹⁴²¹ – nosil dlouhé vousy. Tento zde byl až do revoluce, kdy byl zajištěn. Později byl souzen a prý osvobozen. Lidé si naříkali, že, že všechno na pile předražoval. Mnoho lidí mu nosilo máslo, maso, drůbež, aby jim zanechal dříví.

Obzvláště z cizích vesnic si odtud mnozí sedláci navozili mnoho řeziva. Musím zde podotknouti, že v topení byla nouze. Dříví bylo na „dřevěnky“ (lístky) a prodávalo se na kg.

Uhlí bylo též na lístky (uhelky) a bylo ho též málo. Uhelky i dřevěnky se zachovaly i po válce.¹⁴²² Po válce, jelikož se podniky znárodnily a zde se jednak majitel pily nevrátil, neboť ze všech Židů se vrátila jen dcera Freundova¹⁴²³ – provdaná Pámová¹⁴²⁴ – byla i pila znárodněna a národním správcem se stal

¹⁴¹⁷ Karel Goldreich (*20. 07. 1877., +Malý Trostinec), Berta Goldreichová (*15. 05. 1887, +Malý Trostinec)

¹⁴¹⁸ Bečváry čp.101

¹⁴¹⁹ Ing. Emil Simon – jsou o něm zprávy také z obce Oldřichov v Hájích, nacházející se nedaleko od Fojtky (Oldřichov v Hájích, okres Liberec, Liberecký kraj, Česko). Je zmíněn také v tamní obecní kronice (<http://oldrichov.cz/obec/stare-kroniky/>).

¹⁴²⁰ Dnes Mníšek – Fojtka, okres Liberec, Liberecký kraj, Česko. Německý název osady je Voigtsbach.

¹⁴²¹ Jindřich Buchal také po léta ztvárňoval jednu z postav ducha hor Krakonoše.

¹⁴²² Fol.80

¹⁴²³ Dcera Gustava Freunda.

¹⁴²⁴ Hana Pámová, později provdaná Klimešová (roz. Freundová), nar. 13. 5. 1915, která jako jediná z židovských obyvatel z obce Bečváry přežila holocaust. Hana Klimešová zemřela dne 14. 6. 1995. Jejím prvním manželem byl Zdeněk Pám (*30. 6. 1914) (<http://www.holocaust.cz/databaze-obeti/obeti/112519-zdenek-pam/>), který později vedl Freundův obchod v čp. 101. Zemřel v koncentračním táboře Osvětim, po 16. 10. 1944. Hana Pámová se po válce znovu provdala za JUDr. Rudolfa Klimeše (*1. 9. 1902, +13. 11. 1969) (Archiv Univerzity Karlovy, fond Matriky Univerzity Karlovy, inventární číslo 7, Matrika doktorů Univerzity Karlovy VII., folio 3303), který rovněž přišel v koncentračním táboře o celou rodinu. Pocházel z Mladé Vožice, absolvoval gymnázium v Táboře, vystudoval Právnickou fakultu UK, kde promoval v roce 1930 .

Fr.Skalák¹⁴²⁵ a po něm J.Bečička.¹⁴²⁶ Fr.Skalák potom odešel do Fojtova Potoka¹⁴²⁷ na pilu Simonovu a byl tam správcem.

V cukrovaru,¹⁴²⁸ který patřil židovské rodině Mandelíků,¹⁴²⁹ bydlel ve válce Ervín Mandelík,¹⁴³⁰ po revoluci však odešel do Kolína. Také zde byl hlášen k pobytu Robert Mandelík,¹⁴³¹ který odešel do Kbel¹⁴³² 14.X.1942.

Rodina Mandelíková nebyla transportována se Židy pryč, neboť byli pokřtěni a za manželky měli křesťanky. Mandelíci nosili židovské hvězdy, manželky nikoliv.

Podle různých známek by i oni byli snad transportováni, avšak později a to již Němcům nezbyl čas.

Vůbec u Němců všichni veřejní zaměstnanci museli prokázat se potvrzením o neárijském původu, že do 3. kolena nebyl žádný předek Žid, jinak museli pryč ze služby. Tato věc způsobila na farách mnoho práce, neboť každý sháněl křestní listy.

Situace Evropy byla velmi zlá. Brzy po naší okupaci se vrhli Němci na Polsko a tak 1.IX.1939 vypukla druhá válka.

Ve zdejší obci je záznam o přesunu něm.vojsk směrem na Ostravu po zdejší silnici směrem od Prahy ke K.Hoře. Největší přesuny byly ve dnech 26.-30.srpna 1939. Vypuknutí války přijalo obyvatelstvo klidně s nadějí, že nakonec Německo bude poraženo a my osvobozeni.¹⁴³³ Vopičky Němců v Polsku, později ve Francii nutily Němce k opatrnosti. V boji proti Francii již narazily Němci na naše

Byl synem Mořice a Františky Klinenbergerových. Oba jsou pohřbeni v Lounech, číslo hrobu 170-00022 (http://www.chewra.com/keshetnew/kweb/tomb_detail.aspx?tomb=19438&kid=0).

¹⁴²⁵ František Skalák (*7.5.1915), pocházel z Tábora

¹⁴²⁶ Josef Bečička (*10.3.1915), pocházel z Lupenic u Rychnova n.Kněžnou

¹⁴²⁷ Dnes Mníšek – Fojtka, okres Liberec, Liberecký kraj, Česko. Německý název osady je Voigtsbach.

¹⁴²⁸ Cukrovar v Bečvárech pracoval v letech 1870-1934.

¹⁴²⁹ Potomci obchodníka s obilím a později majitele cukrovaru v Ratboři a v Bečvárech Bernarda Mandelíka (1844-1910).

¹⁴³⁰ Ervín Mandelík (1883-1971)

¹⁴³¹ Robert Mandelík (1875-1946)

¹⁴³² Kbel, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁴³³ Fol.81

legionáře, kteří bojovali většinou v anglické armádě a tak docházelo k dalším represáliím vůči českým lidem, kteří měli někoho za hranicemi.

V září 1942 byl zatčen Josef Kalina¹⁴³⁴ a z Podous¹⁴³⁵ Klíma.¹⁴³⁶ Byli odvezeni do Svatobořic¹⁴³⁷ na Moravu, kde byl pro všechny ty, kteří měli někoho z rodiny v cizině – hlavně v Anglii – zřízen tábor. Kalinův syn Josef byl v Anglii v armádě a po revoluci se vrátil jako rotný. Bojoval u Tobruku.¹⁴³⁸

V Tobruku bojoval i jiný Bečvarák – Ivan Pazderka¹⁴³⁹ – syn zdejšího správce cukrovaru.¹⁴⁴⁰ I.Pazderka absolvoval kolínské reálné gymnasium, vojenskou akademii v Hranicích¹⁴⁴¹ a potom jako poručík se dostal za hranice. Byl u dělostřelectva, ačkoliv jeho touha bylo letectvo, avšak měl slabší zrak – nosíval brýle hned ve škole – proto k letectvu nebyl vzat. Po revoluci se vrátil jako major čsl.armády s mnoha vyznamenáními – brzy byl jmenován podplukovníkem v Hradci Králové.¹⁴⁴² Do Bečvár rád zajíždí a s každým Bečvarákem rád i jako podplukovník s vojínem mluví a vyptává se na Bečváry. Byl též v Rusku a svržen jako parašutista na Slovensko. Tím se řadí mezi ostatní vysoké šarže z Bečvár. (Podpluk. Vopasek,¹⁴⁴³ podplk. J.Tesař¹⁴⁴⁴ – předseda AC Sparty). Kalina byl později ze Svatobořic propuštěn.¹⁴⁴⁵

¹⁴³⁴ Josef Kalina (*10.8.1869), bytem Bečváry čp.53

¹⁴³⁵ Bečváry – Podousy, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁴³⁶ Josef Klíma, manžel dcery Josefa Kaliny, Bohumily Kalinové, provd.Klímové.

¹⁴³⁷ Svatobořice-Mistřín, okres Hodonín, Jihomoravský kraj, Česko

¹⁴³⁸ město Tobruk, Libye

¹⁴³⁹ Ivan Pazderka (+1993), *“Tyto kořistní italské houfnice československé značky Škoda dostal prapor od Poláků a mechanici je v dílnách v rekordně krátké době opravili, takže 6. prosince mohla vzniknout první československá dělostřelecká četa pod velením nadporučíka Ivana Pazderky, která se stala Součástí smíšené československo-polské baterie.”*
(<http://hartmann.valka.cz/udalostiww2/czwestcp/tobruk/>)

¹⁴⁴⁰ Správce cukrovaru Ing. Otto Pazderka (*15.2.1875), bytem Bečváry čp.52. Václav Pazderka, majitel statku čp. 2 v Lošanech (Lošany, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko).

¹⁴⁴¹ Československá vojenská akademie v Hranicích

¹⁴⁴² Hradec Králové, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, Česko

¹⁴⁴³ Přednosta zdravotnické služby: pplk. zdrav. MUDr. Bedřich Vopasek (1889-1944);
Velitelství HO se štábem (SV - Český Dub);
<http://armada.vojenstvi.cz/predvalecna/personalie/5.htm>

¹⁴⁴⁴ Nezjištěno

¹⁴⁴⁵ Fol.82

Jelikož se situace Němců zhoršovala a tak když jim legionáři i ostatní zahraniční pracovníci působili potíže a když Němci viděli, že i zde uvnitř je proti nim odboj, počali zatýkat každého, kdo třeba poslouchal zahraniční rozhlas nebo jakýmkoliv způsobem se stal podezřelým.

Poslouchání „Anglie“ se zde v obci dělo a přec zde celkem všechno proběhlo hladce a nikoho Němci nezatkli, poněvadž zde v obci nebylo udavačů. Tuto věc podtrhuji, poněvadž v jiných sousedních obcích bylo slyšet často, že se třeba souseď se souseďem udávají a tím přivede jeden druhého nebo celou skupinu lidí do vězení. Cizinu poslouchalo mnoho lidí a kdo nemohl ji „chytit“, chodil k souseďovi. Jsou zde rodiny, které se velmi takto vydávaly v nebezpečí, ale nebylo tu udavače.

Je pravda, že přijelo gestapo a sebralo Jos.Drahovzala¹⁴⁴⁶, neboť tento byl podepsán na udavačském dopisu, že prý Jos.Šubrt¹⁴⁴⁷ zabíjel „na černo“ vepře, ovšem brzy se ukázalo, že to Drahovzal nepsal a tak byl Drahovzal propuštěn.

Avšak zatčení zde bylo další. Dne 22.září 1942 byl zatčen praporčík četnictva Ant.Beneš¹⁴⁴⁸. Zatčení provedlo asi 10-15 gestapáků z Prahy. Obklopili dům, osvětlili a zatkli Beneše a Josefa Šrámka¹⁴⁴⁹ z Prahy, kterého hledalo gestapo pro činnost v domácím odboji. 25.X.1942 byla zatčena i manželka Benešova Marie¹⁴⁵⁰ a jejich děti.¹⁴⁵¹

Všichni byli na Pankráci v Praze vyslýcháni. 4.XI.1942 byli však všichni propuštěni. 11.listopadu byl však Beneš opět gestapem zatčen, znovu odvezen na Pankrác¹⁴⁵², odtud někam do Říše a ke konci války byl v Terezíně a dožil se sice svobody, ale jak ještě uvidíme na zdejších jiných občanech, podlehl skvrnitému tyfu. Kdo viděl praporčíka, říkal, že byl v hrozně zbědovaném stavu. Zemřel 16.V.1945.

¹⁴⁴⁶ Josef Drahovzal (*14.3.1879), bytem Bečváry čp.83

¹⁴⁴⁷ Patrně Josef Šubrt (*1907, +1963), bytem Bečváry čp.21.

¹⁴⁴⁸ Nejjistěno.

¹⁴⁴⁹ Nejjistěno.

¹⁴⁵⁰ Nejjistěno.

¹⁴⁵¹ Fol.83

¹⁴⁵² Věznice Pankrác

Dne 1.září 1943 vypukl v noci ve stodole¹⁴⁵³ rolnice R. Feldsteinové¹⁴⁵⁴ požár. Příčina neznáma. Škoda odhadnuta asi na 30.tis. K.

Dne 1.srpna spáchal sebevraždu oběšením na zahradě F.Brockého¹⁴⁵⁵ Josef Pašek,¹⁴⁵⁶ zdejší občan. Prý byl úřadem práce v Kolíně nasazen na těžkou práci.

Úřady práce byly za okupace obávanými úřady zejména pro mladé lidi. Nejprve braly dobrovolníky na práci do Říše, které tam zprvu lákaly vysoké mzdy, později však pracovní úřady odváděly a nuceně posílaly. Ročník 1924 byl celý poslán i děvčata na práci do Říše. Z této povinnosti se dostali jen synové sedláků, kteří pracovali doma.

V Říši byl později velký hlad a těžké nálety, takže tam přicházeli i o život. Ze zdejší obce se z Říše nevrátil Jiří Fišer,¹⁴⁵⁷ syn zdejšího ševce.¹⁴⁵⁸ Celkem lze říci, že strach, podvýživa i morálka pro všechny mladé Čechy v Říši působila velmi zhoubně.¹⁴⁵⁹ V Říši se i někteří Češi oženil. (Josef Kopřiva,¹⁴⁶⁰ syn zdejšího krejčího)

V této době vůbec pozorujeme velký počet sňatků, protože se tak mnozí chránili před Říší. Někteří hoši se ženili i ve 20 letech. Mluvílo se, že to nepovede k dobrému a že se po válce budou dávat rozvádět.

Z dalších událostí se datuje 3. I. 1945 smrt Bedřicha Hrocha¹⁴⁶¹ z Vavřince.¹⁴⁶² Lehl si ve zdejším nádraží na koleje a dal se přejet vlakem.

9.III.1945 byl na rozkaz kolínského gestapa zatčen Karel Havrda¹⁴⁶³ pro napomáhání zhotovování a přechovávání radiových součástek Frant. Borovičky¹⁴⁶⁴ z Jelčan.¹⁴⁶⁵

¹⁴⁵³ Bečváry čp.30. Dnes existují již jen nepatrné zbytky stodoly.

¹⁴⁵⁴ Růžena Feldsteinová (*15.2.1895), bytem Bečváry čp.30.

¹⁴⁵⁵ František Brodský, bytem Bečváry čp.102, řezník

¹⁴⁵⁶ Josef Pašek (*2.8.1894), bytem Bečváry čp.64, tesař

¹⁴⁵⁷ Bytem Bečváry čp.36.

¹⁴⁵⁸ František Fišer (*1.9.1893), krejčí, bytem Bečváry čp.36

¹⁴⁵⁹ Fol.84

¹⁴⁶⁰ Syn Aloise Kopřivy (*14.2.1881), krejčího, bytem Bečváry čp.115.

¹⁴⁶¹ Nejjistěno.

¹⁴⁶² Vavřinec, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

¹⁴⁶³ Syn pachtýřky cukrovarek Anny Havrdové z čp.147. Byl zde byt a stáje pro koně a voly a řezárna na krmivo. Koně a voly byli používáni i pro posun vagonů v cukrovaru.

V roce 1945 v zimě a časně z jara již Německo vyklizovalo krajiny Němci osazené a tak Němci se stěhovali přes naši zem pryč na západ. Kde zastavili se svými potahy, museli lidé je podporovat s krmením koní, nechat jim koně ve stájích a nesmělo se jim říkat uprchlíci, nýbrž „národní hosté“. Zde v obci často zarazili u Nouzáků¹⁴⁶⁶ a Kučerů.¹⁴⁶⁷

Když se již zdálo, že už bude konec všech trampot, přišlo na zdejší obec nejhorší zatýkání, ovšem bohudíky ne na udání někoho ze vsi. V Ratboři propukly nějaké neshody mezi zatčenými občany a v důsledku toho to zašlo i sem.¹⁴⁶⁸

6. dubna 1945 byl zatčen čet.št. strážmistr Ant.Vokřál,¹⁴⁶⁹ vrchní čet.strážm. K. Kňourek,¹⁴⁷⁰ železničář Hynek Hoffmann¹⁴⁷¹ poštovní úředník Josef Janda,¹⁴⁷² který práce úřadoval v Ratboři. Hoffmann v okupaci skrýval ratbořského Slavíčka,¹⁴⁷³ který byl hledán. Zde byla souvislost s Ratboří. Dále byli zatčeni Josef Kolář,¹⁴⁷⁴ železničář na místním nádraží, kočí od Bartáků¹⁴⁷⁵ Josef Kovačka.¹⁴⁷⁶

¹⁴⁶⁴ František Borovička (*1.12.1923 v Jelčanech čp.7, +3.5.1945) – k němu viz Hoznauerová, Libuše. Jelčany Krčínů z Jelčan. Bečváry: Obec Bečváry, 2011. 128 s. ISBN 978-80-260-0584-1, str.63. „V roce 1945 zahynul v květnu v Terezíně mladý František Borovička z Malé Strany (Dolní Jelčany). Byl umučen za to, že se účastnil protifašistického odboje v odbojové skupině „Jánošík“. Pracoval jako radiomechanik v Kolíně u firmy Fa Polák. Montoval do rádií krátké vlny pro poslech zahraničního rozhlasu. Za poslouchání cizího rozhlasu byl trest smrti a cedule s tímto uvarováním musela viset na knoflíku každého radiopřijímače.“ František Borovička byl zatčen 13. března 1945 kolínským gestapem. Ke spolupráci s odbojem vyzván bečvareckými důvěrníky Benešem a Vokřálem.

¹⁴⁶⁵ Bečváry – Horní Jelčany, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁴⁶⁶ Bečváry čp. 58

¹⁴⁶⁷ Bečváry čp. 67

¹⁴⁶⁸ Fol.85

¹⁴⁶⁹ Antonín Vokřál

¹⁴⁷⁰ Karel Kňourek

¹⁴⁷¹ Hynek Hoffmann (*10.1.1902), železniční zřízenec, pocházel z obce Hrob, poblíž Duchcova a Teplic. V Bečvárezech byl od 24.10.1938.

¹⁴⁷² Josef Janda (*2. 8. 1910), poštmistr, záznam o pobytu cizích č. 198

¹⁴⁷³ Slavíček

¹⁴⁷⁴ Josef Kolář

¹⁴⁷⁵ Bečváry čp.17

¹⁴⁷⁶ Josef Kovačka

Všichni byli odvezeni do Terezína na malou pevnost, kde za tak krátkou dobu, totiž jeden měsíc, se nakazili skvrnitým tyfem, který v poslední době války začal v Terezíně řádit a v květnových dnech roku 1945 se sovětská vojska vysvobodila a všichni se vraceli domů. Avšak za několik dní museli do nemocnice zpět a u všech se skvrnitý tyf objevil a tu, kdo nebyl úplně zdrav, tak podlehl vysokým horečkám:

Josef Janda 30.V.1945

Tomáš Kolář¹⁴⁷⁷ 21.V.1945

Praporčík Ant.Beneš 16.V.1945

Hynek Hoffmann 20¹⁴⁷⁸.V.1945

Vydržel vrchní četnický strážmistr K.Kňourek,¹⁴⁷⁹ ačkoliv dlouho ještě potom nebyl ve své kůži a hodně pobledlý.

Jmenovaným budou na pomník padlých dány fotografie.¹⁴⁸⁰

Tímto uzavírám okupaci a dále bude líčeno již vše ve svobodné zemi.

Rok 1945

Počátky svobodné země se datují od 5. května 1945. Toho dne se roznesla zpráva z poštovního úřadu, že je „*konec*“. (Tímto se myslí konec války.) – (Každý totiž říkal: „*až bude konec*“...) Před poštou¹⁴⁸¹ se scházeli lidé a byli zvědaví na další. Na různých místech byly vyvěšeny vlajky. Avšak zprávy se rychle měnily a na poledne projelo vsí auto německých četníků a tu lidé zase schovávali vlajky a čekali.

Však 6. a 7.5. se zprávy shodovaly o kapitulaci a tak nastal dlouho očekávaný konec války.

Zdejší cukrovar, kde se již 10 let nepracuje, sloužil Němcům za skladiště konzerv, másla, soli, bot a různých i prý cenných věcí (i prý zlatých věcí).

¹⁴⁷⁷ Tomáš Kolář, železniční zřízenec, *6.12.1892, bytem Bečváry čp.71.

¹⁴⁷⁸ 22.V.1945

¹⁴⁷⁹ Později patrně bytem v Bečvárech čp.27.

¹⁴⁸⁰ Do dnešní doby se nezachovaly.

¹⁴⁸¹ Bečváry čp.8

Byla tu posádka asi 20 vojáků, kterou, vytvořivší se Revoluční národní výbor (dne 5. května) chtěl převzetím cukrovaru odzbrojit. Vojáci se však civilistům nechtěli vzdát a prohlásili, že by třeba čsl. vojsku se vzdali. Předání se tedy neuskutečnilo. Telefonní vedení s Kolínem naši lidé přestříhli a tak Němec vyslal spojku do Kolína pro posilu a auto asi s 30 muži posílilo posádku.

Revoluční národní výbor, který se utvořil hned 5.května měl toto složení: předseda byl Frant.Kalina, železničář, členy byli: Jan Tuček,¹⁴⁸² železničář, Rudolf Adámek,¹⁴⁸³ Ant. Kropáček,¹⁴⁸⁴ Frant. Skalák,¹⁴⁸⁵ Lad.Frengl,¹⁴⁸⁶ Josef Švolba,¹⁴⁸⁷ Karel Hrbek,¹⁴⁸⁸ a Píša Ant.¹⁴⁸⁹ Dosavadní komisař obce Ant. Rokos¹⁴⁹⁰ předal obecní úřad do rukou tohoto výboru.¹⁴⁹¹

Pořádku v obci a k ruce výboru bylo též hasičstvo. Hasiči hlídkovali na silnici, poněvadž byl stále velký shon, obzvláště když mnoho Němců ujíždělo nebo jako zajatci šlo po hlavní silnici. Rovněž se hasiči chystali převzít skladiště a cukrovar, které později převzali a sami stavěli v něm strážu.

Revoluční výbor měl sídlo v hostinci u Švolbů,¹⁴⁹² kde stále zasedal a kde byl stále někdo přítomen. Radio stále hlásilo nové zprávy. Zatím v Praze vypuklo povstání a svobodná vysílačka volala o pomoc do ciziny a české obyvatelstvo vyzývala, aby stavělo barikády na silnicích a nepouštělo Němce ku Praze. Zde v obci na všech silnicích byly udělány barikády, zvláště silné na státní silnici u Pučer a Zásruk. Tyto barikády byly postaveny 6. května, ale vysílací stanice zase za chvíli vysílala „odstraňte barikády“ a tak se zase odstraňovaly. Tyto hlasy však prý byly nepřátelské.

Avšak barikády nebyly již moc platné, protože Němci byli již stejně někde v západních částech Čech, neboť několik dní před 5. květnem z Kolína přes

¹⁴⁸² Jan Tuček (*7.1.1898) v Malých Bečvárech čp. 13 (dnes Bečváry čp.65)

¹⁴⁸³ Rudolf Adámek, bytem Bečváry čp.20

¹⁴⁸⁴ Antonín Kropáček, bytem Bečváry čp.14

¹⁴⁸⁵ Správce pily.

¹⁴⁸⁶ Ladislav Frengl (*1998, +1987)

¹⁴⁸⁷ Josef Švolba (*7.1.1904), dělník, bytem Bečváry čp.119

¹⁴⁸⁸ Karel Hrbek (*18.1.1905), bytem Bečváry čp.35

¹⁴⁸⁹ Antonín Píša

¹⁴⁹⁰ Antonín Rokos (1907-1994)

¹⁴⁹¹ Fol.87

¹⁴⁹² Bečváry čp.22

„křižovatku“ u Pučer jezdili Němci tak překotně, že silnice se doslova netrhla a jeli po ní i třemi proudy vedle sebe a chvílemi to se někde ucpalo a auta stála. Prý na Sázavě v kopcích s těmito kolonami obyvatelstvo svádělo bitky. Při tomto úprku se hnali vojáci i civilisté a všichni se snažili dostat do Benešova, avšak vyhýbali se již Praze.¹⁴⁹³

Zde u Pučer jsme překážku (která byla vlastně vlečný vůz těžkého nákladního auta a byla naložena kamením a byla vzata kola) potom zase odstranili, takže jsme se nesetkali u ní s prchajícími Němci, avšak u Jindic se obyvatelstvo setkalo s Němci a také tam byl jeden civilista zastřelen. Zde by bylo snadno k přestřelce asi došlo, neboť již tuto barikádu hájily dva lehké kulometry, které sem přinesl z Mančic poručík Mašín.

Je zajímavé jak byl ukořistěn nákladní automobil s vlečným vozem s několika vojáky i ženami: Miloslav Kňourek, syn vrchního četnického strážmistra šel se dvěma jinými chlapci k mostu za „mlýnek“¹⁴⁹⁴ na státní silnici a tam hlídkoval. Jedoucí auto zastavil, v ruce měl flobertku, jiný občan měl revolver, ovšem náboj vtloukal do něj o strom. Milouš jim německy řekl, že v rokli je celá četa mužů vyzbrojených, aby se vzdali. A tak přivezl, sám seděl na plentě auta, do vsi zajaté Němce i s autem. Nevím jak by to dopadlo, kdyby se byli bránili. V autu byly asi 3 pušky automatické a jiné věci. Zajatci potom byli u Švolbů¹⁴⁹⁵ v sále a auto zavezeno do zámku¹⁴⁹⁶ na dvůr. V zajetí bylo také pár koní s kočárem, které ani nevím kdo a kde zajal. Druhý den ráno byli zajatci puštěni ven.

Zatím každý den se situace Němců horšila a tak došlo i na cukrovar.¹⁴⁹⁷

Posádka cukrovaru konečně byla odvolána, což mnozí Rakušané, kteří byli též v posádce, rádi slyšeli a na odchodu dávali i pušky civilistům – (ovšem Němci ne) – a tak byl cukrovar předán do rukou revolučního národního výboru a hasičům bylo svěřeno hlídání.

6. května projely skrze Bečváry 3 německé pancéřové vlaky. Jely však z Kolína ne přes Ratboř,¹⁴⁹⁸ nýbrž přes „Pečky na dráze“¹⁴⁹⁹ a Bošice¹⁵⁰⁰ sem dále

¹⁴⁹³ Fol.88

¹⁴⁹⁴ Votrubovský mlýn, Podčousy čp.23

¹⁴⁹⁵ Bečváry čp.22

¹⁴⁹⁶ Bečváry čp.1

¹⁴⁹⁷ Fol.89

¹⁴⁹⁸ Ratboř, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

na Uhlířské Janovice. V Posázaví však tyto vlaky uvízly v rukou Čechů. A již z 5. na 6. května v noci před těmito 3 vlaky projely 2 vlaky sanitní rovněž tím směrem. Tedy ze všeho je viděti, že ujížděly k Benešovu, kde prý jsou Američané, ale Praze se vyhýbali.

1. května projel již do Bečvár první velký tank ruský od Prahy ke Kutné Hoře. Patřil k elitním ruským jednotkám, které tak klestily cestu pěchotě a vozatajstvu, které se pak hrnulo za těmito jednotkami. Brzy po přejetí dalších ruských pancéřů asi druhý den projely jednotky československé pod velením gen. Svobody.¹⁵⁰¹ A pak už se hrnuly jednotky pěší na autech, s koňmi a opravdu jich bylo, že kde jaká i polní cesta byla jimi obsazena.

To již Němci se objevovali jako zajatci. Zajatců jsme viděli mnoho. 10. května prošel největší proud – asi 20.000 zajatců směrem ku Praze. Byli již v ubohém stavu a tu lidé viděli nacistickou armádu v „*plné kráse*“!

Byl horký den – 10. května – mnozí zajatci měli žízeň a někteří lidé je nechali napít (u Kopřivů jim podávali ze kbelíka pít) – někteří lidé jim to měli za zlé (Fr. Kalina – předseda rev.výboru). Pan Kopřiva¹⁵⁰² to nedělal z lásky k Němcům, vždyť 2 jeho synové museli být¹⁵⁰³ v Říši, nýbrž jen z lidskosti a říkal, že ví, co dělali Němci jiným národům, ale my že musíme být lepší. Mnozí zajatci šli bosí. Šli do Zásmuk, kde byl sběrný tábor a a kam i další zbytky byly posílány.

Stal se zde případ, že jeden německý četník nestačil transportu, kulhal a vzpíral se jíti dál. Potom bylo zjištěno, že měl k noze přimotán obvazidlem revolver, který ho pak tlačil. Ruských vojsk stále přibývalo – po státní silnici se hrnuly třemi proudy – obdivovali jsme se, jak řidiči aut se dovedli proplétat ucpanou silnicí.

V Drahobudickém lese¹⁵⁰⁴ se utábořili Rusové, měli tam i zřízené divadlo u lesa – pro koně stáje, ovšem všechno jen ze stromů (slabších stromů). Zanechali tam též mnoho okrasných nápisů (v žlutém písku úlomky cihel vyznačili písmena a ornamenty).

¹⁴⁹⁹ Pečky, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁵⁰⁰ Svojšice – Bošice, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko

¹⁵⁰¹ Generál Ludvík Svoboda (1895-1979)

¹⁵⁰² Bečváry čp.115

¹⁵⁰³ Fol.90

¹⁵⁰⁴ 49.9267542N, 15.0700375E

V naší obci měli vojáci RA armády (Rudé armády) tábor, ve kterém se vojsku pralo prádlo. Většinou tuto práci dělaly ruské ženy, které byly hodně v RA.

V jiných armádách nebylo tolik žen. Zde praly prádlo, řídily dopravu na silnicích, ale i bojovaly. Tento tábor měl být asi po 14 dnech odvezen povozy zdejších rolníků. Rolníci jeli až do Slezska za Moravskou Ostravu až do Ratiboře.¹⁵⁰⁵ Koně rolníků se všechny nevrátili. Po cestě jim bylo několik koní vyměněno za koně ušlé, ale schopné jízdy. Ruské vozatajstvo mnohdy si muselo za schváceného koně vyměnit koně zdravého, což je pochopitelné, poněvadž armáda musí vpřed a konečně později rolníci měli možnost si vzít od státu koně na revers a mohli si koně odkoupit, takže snad¹⁵⁰⁶ případné poškození bylo většinou nahrazeno.

Těsně po uvolnění bojující Prahy byla z naší obce vypravena též první pomoc svírané a dříve obležené Praze. Tato pomoc byla vypravena 10. května. Zúčastnil se jí Ing. Šátek s traktorem, MUDr. Kamínek¹⁵⁰⁷ s autem, Fr.Tesař¹⁵⁰⁸ s autem a L.Frengl¹⁵⁰⁹ předával v Praze potraviny, které byly v naší obci sebrány (lidem dobrovolně dány).

V obci fungoval revoluční nár.výbor až do 2. června 1945, kdy se totiž vytvořil nový nár.výbor. Předsedou se stal za stranu sociálně demokratickou Josef Bělský,¹⁵¹⁰ mistr tesařský. Členy byli: Jos.Klečák,¹⁵¹¹ Jos.Šabatka,¹⁵¹² Fr.Špaček¹⁵¹³ čís.121, Ant.Foršt,¹⁵¹⁴ Ant.Kropáček,¹⁵¹⁵ Al.Bělský,¹⁵¹⁶ J.Konečný,¹⁵¹⁷ Al.Kubelka,¹⁵¹⁸ Jar.Kubelka,¹⁵¹⁹ Al.Kropáček,¹⁵²⁰ Jos.Lahoda,¹⁵²¹ Jan Pěnička,¹⁵²² Oldř. Rytina,¹⁵²³ St.Tureček,¹⁵²⁴ (v konzumu).

¹⁵⁰⁵ Okres Ratiboř, vojvodství Slezské vojvodství, Polsko

¹⁵⁰⁶ Fol. 91

¹⁵⁰⁷ MUDr. Josef Kamínek (1909-1991)

¹⁵⁰⁸ František Tesař (*25.4.1900), autodopravce, bytem Bečváry čp.137

¹⁵⁰⁹ Ladislav Frengl (1898-1987)

¹⁵¹⁰ Josef Bělský (*21.4.1898), bytem Bečváry čp.142

¹⁵¹¹ Josef Klečák (1887(8?)-1947), hradlař ČSD. Jeho manželkou byla Anežka Klečáková.

¹⁵¹² Josef Šabatka (*13.3.1905), kovář, bytem Bečváry čp.133

¹⁵¹³ František Špaček (*16.5.1904), bytem Bečváry čp.121

¹⁵¹⁴ Antonín Foršt (*30.4.1906), bytem Bečváry čp.145

¹⁵¹⁵ Antonín Kropáček (*18.10.1896), bytem Bečváry čp.14

¹⁵¹⁶ Alois Bělský

¹⁵¹⁷ Josef Konečný (1872-1966)

24. září 1945 se znovu složení národního výboru změnilo, když bylo i pro parlament a vládu vyhlášeno tzv. „*paritní zastoupení*“ všech stran (t.znamená, že každá ze 4 stran měla stejný počet zástupců, poněvadž ještě nebyly provedeny volby). Předsedou zůstal soc.demokrat Josef Bělský¹⁵²⁵ a dalšími členy za stranu soc.dem. byli: Kubelka Al.,¹⁵²⁶ Kubelka Jar.,¹⁵²⁷ Kropáček Ant.¹⁵²⁸

Za KSČ: Tuček Jan,¹⁵²⁹ Kubálek Al.,¹⁵³⁰ Lanc Fr.,¹⁵³¹ Solnař Jos.,¹⁵³² Kropáček Al.¹⁵³³

Za národně socialistickou: Hrbek K.,¹⁵³⁴ Frengl Lad.,¹⁵³⁵ Vocetka Jar.,¹⁵³⁶ Semanský Jos.,¹⁵³⁷ Ing. V. Šátek¹⁵³⁸.

¹⁵¹⁸ Alois Kubelka (*20.5.1901), bytem Bečváry čp.8

¹⁵¹⁹ Jaroslav Kubelka (*4.10.1903), bytem Bečváry čp.43

¹⁵²⁰ Alois Kropáček

¹⁵²¹ Josef Lahoda (*24.2.1904), dělník, bytem Bečváry čp.96 (1931), později Bečváry čp.53.

¹⁵²² Jan Pěnička (*12.1.1903), sedlář, bytem Bečváry čp.45

¹⁵²³ Oldřich Rytina (*31.12.1888), holič, bytem Bečváry čp.29

¹⁵²⁴ Stanislav Tureček (*23.4.1895), skladník, pocházel z Úsobí (Úsobí okres Havlíčkův Brod, Kraj Vysočina, Česko). V Bečvárech byl od 27.10.1938. Zemřel dne 25.4.1975, neznámo kde. Jeho manželka byla Marie, rozená Tučková (*27.3.1906, +16.11.1979), z Horních Krut. (zdroj: Zdroj:

MyHeritage rodokmeny

MyHeritage.com [online database]. Lehi, UT, USA: MyHeritage (USA) Inc., <https://www.myheritage.cz/research/collection-1/myheritage-rodokmeny>, Rodokmen: Ullmann Web Site, správcem je Bohumil Ullmann, <https://www.myheritage.cz/site-27658241/ullmann>, Záznam: <https://www.myheritage.cz/research/collection-1/myheritage-rodokmeny?itemId=27658241-4316&action=showRecord> Cit. dne 8. 3. 2017.

¹⁵²⁵ Josef Bělský (*21. 4. 1898), bytem Bečváry čp. 142

¹⁵²⁶ Alois Kubelka (*20. 5. 1901), bytem Bečváry čp. 8

¹⁵²⁷ Jaroslav Kubelka (*4. 10. 1903), bytem Bečváry čp. 43

¹⁵²⁸ Antonín Kropáček (*18. 10. 1896), bytem Bečváry čp. 14

¹⁵²⁹ Jan Tuček, (*8. 1. 1896), bytem Bečváry čp. 65

¹⁵³⁰ Alois Kubálek (*19. 8. 1908), bytem Bečváry čp. 77

¹⁵³¹ František Lanc (*8. 10. 1910), bytem Bečváry čp. 50

¹⁵³² Josef Solnař (1900-1966), bytem Bečváry čp. 120, bývalý manipulát v cukrovaru.

¹⁵³³ Alois Kropáček

¹⁵³⁴ Karel Hrbek (*18. 1. 1905), rolník, bytem Bečváry čp. 35

¹⁵³⁵ Ladislav Frengl (*1898, +1987)

Za stranu lidovou nikdo.¹⁵³⁹

V srpnu 1945 byli povoláni k odvodu, aby byli vojensky vycvičeni, branci těchto ročníků: 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922 a 1923. Tak se stalo, že z Bečvár šlo do Kouřimě 49 příslušníků těchto ročníků a 47 jich bylo odvedeno.

Neodvedeni zůstali J. Chuchvalec¹⁵⁴⁰ a Fr. Vodvářka.¹⁵⁴¹ Na vojnu však 1.října šli z ročníků 1917, 1918 na 5 měsíců, 1921 na 1 rok (bylo jim to potom zkráceno na 7 měsíců) a 1923 šel na 2 roky (Byli propuštěni o 3 měsíce dříve). Z tohoto ročníku tragicky zemřel Jan Tuček¹⁵⁴² – spadl při snímání telefonního vedení – zlomil si vaz. Na pohřbu byl přítomen důstojník jeho roty.

Zbýlé ročníky šly později. Ročník 1919 až v roce 1947 a 1922 až v květnu 1948. (jako náhradní záloha na 2 měsíce) Rekrutská zábava byla konána v sokolovně a pravdu se velmi vydařila. Bylo velmi veselo a všem se moc líbila a lidé říkali, že taková už nebude žádná, že totiž těchto 49 lidí už asi z Bečvár nikdy nepůjde.

Jinak rok 1945 byl úrodný. Bylo to také štěstí, neboť v celé Evropě byly velmi zlé začátky hospodářské. I uprostřed války bylo v českých zemích líp než např. v Holandsku, poněvadž jsme země více zemědělská a rolníci si ukryli víc než měli povoleno si nechat. Na venkově bylo ovšem lépe než ve městech, neboť kontroly na nádražích ztěžovaly provéztí jídlo. K zlepšení zásobení po válce přispěla také „UNRRA“¹⁵⁴³ (říkalo se „unra“). „Unra“ dodalo mnoho konzerv masových, mouky, tuků, ale i aut nákladních, lokomotiv, atd. Jak jsem již napsal, úroda obilí hezká, rovněž cukrovky, takže se vyrobilo mnoho cukru, kterým se

¹⁵³⁶ Jaroslav Vocetka (*12. 6. 1899), rolník, bytem Bečváry čp. 32

¹⁵³⁷ Josef Semanský (*10. 2. 1874), rolník, Bečváry čp. 117

¹⁵³⁸ Ing. Václav Šátek (+2002), rolník, bytem čp.7. V roce 1942 převzal usedlost po otci Janu Šátkovi. Oddán dne 27. 6. 1942 s Růženou Hodrovou z Prahy.

¹⁵³⁹ Fol.92

¹⁵⁴⁰ Jan Chuchvalec, bytem Bečváry čp.19

¹⁵⁴¹ Bytem Bečváry čp.4.

¹⁵⁴² Bytem Bečváry čp.65.

¹⁵⁴³ Správa Spojených národů pro pomoc a obnovu (anglicky: United Nations Relief and Rehabilitation Administration, zkráceně UNRRA)

platilo v¹⁵⁴⁴ zahraničí a celkově se zdálo, že se z válečných potíží vymotáme dříve než jiné státy.

1q cukrovky stál 42 Kčs, 1q pšenice 360 Kčs. Pochopitelně lístky na všechny potraviny zůstaly, ale zdálo se, že brzy zmizí.

V tomto roce 1945 je pro naši obec také důležitý v tom, že mnoho jednotlivců, ale i celých rodin odešlo do pohraničí, aby tam našli nové živobytí. Většinou to byli chudší lidé, kteří zde lehko svůj majetek opustili, šli se obyčejně někam podívat, prohlédnout a když se jim to zalíbilo, šli definitivně. Odtud odešli např. Jos.Chuchvalec,¹⁵⁴⁵ který se oženil s Francovou,¹⁵⁴⁶ Karel Chuchvalec, ženatý s Lidkou Novotnovou,¹⁵⁴⁷ Kopřiva Jos.¹⁵⁴⁸ do Ústí n./L., Kopřiva Frant.¹⁵⁴⁹ ještě svobodný. Odešel i Foršt Ant.¹⁵⁵⁰ s rodinou, Frant. Špaček¹⁵⁵¹ z čísla 121, odešel i starý Šedivý¹⁵⁵² s manželkou, ten se však asi za rok vrátil a zemřel, odešli mnozí deputátníci a kočové od sedláků. Odešel Karlík¹⁵⁵³ od „hořejších“ Vocetků,¹⁵⁵⁴ rovněž Šturma,¹⁵⁵⁵ který měl Annu Říhovou¹⁵⁵⁶. Nykodým s rodinou z pily, starý Novotný od Frenglů, Bambas od Rokosů. Listonoš Kučera¹⁵⁵⁷ odešel od rodiny pryč s manželkou Bambasa rovněž do pohraničí. Odešli – byli přeloženi i nádražáci Josef Rejhon,¹⁵⁵⁸ který má Trnkovou z Poďous a rovněž přeložen Žďárský Václav s Annou Nouzákovou.¹⁵⁵⁹ Rovněž Frant. Vodvářka¹⁵⁶⁰. Všichni

¹⁵⁴⁴ Fol.93

¹⁵⁴⁵ Bytem Bečváry čp.19

¹⁵⁴⁶ Z Bečvár čp.37

¹⁵⁴⁷ Z Bečvár čp.144

¹⁵⁴⁸ Bečváry čp.115

¹⁵⁴⁹ Bečváry čp.115

¹⁵⁵⁰ Antonín Foršt (*30.4.1906), bytem Bečváry čp.145

¹⁵⁵¹ František Špaček (*16.5.1904), bytem Bečváry čp.121

¹⁵⁵² Nedohledáno.

¹⁵⁵³ Nedohledáno.

¹⁵⁵⁴ Bečváry čp.32

¹⁵⁵⁵ Patrně se jedná o Antonína Šturmu (*20.10.1911 ve Lstiboři (Klučov – Lstiboř, okres Kolín, Středočeský kraj, Česko).

¹⁵⁵⁶ Patrně z čp.5.

¹⁵⁵⁷ Nedohledáno.

¹⁵⁵⁸ Syn Aloise Rejhona z čp.132.

¹⁵⁵⁹ Anna Nouzáková z čp.58, dcera Josefa a Anny Nouzákových.

¹⁵⁶⁰ Patrně syn krejčího Josefa Vodvářky.

tam našli nové domovy. Obyvatelstva v obci ubylo. Rovněž mnoho lidí za léta války zemřelo. Např.

1940: Jos. Feldstein,¹⁵⁶¹ Vl. Žatecká,¹⁵⁶² V.Soukup,¹⁵⁶³ R.Maryšková,¹⁵⁶⁴
A.Pěničková,¹⁵⁶⁵ J.Petránek,¹⁵⁶⁶ Jan Franc,¹⁵⁶⁷ (úředník), Fr.Rokos,¹⁵⁶⁸

1941: L.Barták,¹⁵⁶⁹ J.Martínková, M.Růžičková, J.Petr,¹⁵⁷⁰ Fr.Rytina,¹⁵⁷¹

1942: Šubrt Otto, Kl.Frenglová,¹⁵⁷² J.Michálek, Fr.Pěnička,¹⁵⁷³
Ant.Svoboda,¹⁵⁷⁴ Bureš B.,¹⁵⁷⁵ Dudek Jos.,¹⁵⁷⁶ Percl Ant.,¹⁵⁷⁷ Fr.Landa,¹⁵⁷⁸
M.Zápotocká,¹⁵⁷⁹ A.Volencová,¹⁵⁸⁰ J.First,¹⁵⁸¹ Al.Petránek ř.uč¹⁵⁸², First Ant.¹⁵⁸³

1944: J.Pašek,¹⁵⁸⁴ M.Růžičková,¹⁵⁸⁵ E.Vopasková,¹⁵⁸⁶ Jan Franc,¹⁵⁸⁷ rolník

¹⁵⁶¹ Josef Feldstein (*15.12.1888, +1940), bytem Bečváry čp.30

¹⁵⁶² Vlasta Žatecká (*1.2.1894, +1940), bytem Bečváry čp.109

¹⁵⁶³ Václav Soukup (*21.8.1875, +1940), stavbyvedoucí, bytem Bečváry čp.105

¹⁵⁶⁴ Bytem Bečváry čp.125.

¹⁵⁶⁵ Anna Pěničková (*20.5.1861, +1940), manželka sedláře, bytem Bečváry čp.45

¹⁵⁶⁶ Jan Petránek

¹⁵⁶⁷ Nedohledáno.

¹⁵⁶⁸ František Rokos (*1852, +26.12.1940), rolník, bytem Bečváry čp.15

¹⁵⁶⁹ Ladislav Barták (*16.5.1898), rolník, Bečváry čp.17

¹⁵⁷⁰ Bečváry čp.79

¹⁵⁷¹ Fol.94

¹⁵⁷² Klára Frenglová (*9.6.1886, +1942)

¹⁵⁷³ František Pěnička (*18.11.1860 v Chotouchově, +1940), sedlář, bytem Bečváry čp.45

¹⁵⁷⁴ Antonín Svoboda, buď z čp. 41 nebo čp.73

¹⁵⁷⁵ Bedřich Bureš (*26.6.1895 v Březové, +12.3.1943 Bečváry čp.28)

¹⁵⁷⁶ Josef Dudek, v r.1921 byl řemenářem cukrovaru

¹⁵⁷⁷ Antonín Percl (*13.6.1870), kolář, bytem Bečváry čp.31

¹⁵⁷⁸ František Landa

¹⁵⁷⁹ Marie Zápotocká, bytem Bečváry čp.77 nebo se jedná o Marii Zápotockou z Bečvār
čp.80

¹⁵⁸⁰ Antonie Volencová (*13.6.1876), hostinská, bytem Bečváry čp.69

¹⁵⁸¹ Josef First (*13.12.1870), rolník, bytem Bečváry čp.88

¹⁵⁸² Alois Petránek (1888-1942)

¹⁵⁸³ Antonín First (*21.1.1878), rolník, bytem Bečváry čp.13

¹⁵⁸⁴ Josef Pašek (*2.8.1894), bytem Bečváry čp.64, tesař

¹⁵⁸⁵ Marie Růžičková (+16.3.1941)

¹⁵⁸⁶ Emilie Vopasková (*29.11.1867 v Onomyšli čp.25, +4.11.1944 v Bečvárech čp.24)

¹⁵⁸⁷ Jan Franc (*1.6.1855)

1945: M.Kalinová,¹⁵⁸⁸ dále v okupaci zemřeli vpředu zmínění J.Kolář,¹⁵⁸⁹
A.Beneš, H.Hoffmann, J.Janda, ...

Rok 1946

Rok tento byl v celku příznivý a úrodný. Podnebně nebylo v tomto roce zvláštností. Ceny zemědělských i jiných průmyslových produktů stouply, ačkoliv v listopadu 1945 už byla upravena měna. Staré peníze, které byly ve válce tištěny a tak znehodnoceny byly záložnami staženy a vázány – (vázané vklady) a každé osobě bylo vyměněno 500 Kč nových. V květnu 26. byly provedeny volby do Ústavodárného nár. shromáždění. Volby byly provedeny v hostinci u Švolbů¹⁵⁹⁰ s tímto výsledkem ve zdejší obci:

1. sociální demokraté	188 hlasů,
2. komunisté	167 „
3. národní socialisté	76 „
4. strana lidová	37 „
bílých lístků	2 „

470 hlasů platných

Podle výsledku tohoto byl i přeměněn Místní nár. výbor, poněvadž volby do obcí nebyly.¹⁵⁹¹

Sociální demokraté takto dostali 7 zástupců a tím i předsedu NV, komunisté 6 zástupců, nár. socialisté 2 zástupce a lidová strana 0, poněvadž veřejně tuto stranu nikdo zde nezastupoval.

Předsedou NV se stal Kropáček Ant.¹⁵⁹²

Členové strany soc.dem: Švolba Jos.,¹⁵⁹³ Švolba Alois,¹⁵⁹⁴ Kubelka Al.,
Rytina Jar., Vondráček Lad.,¹⁵⁹⁵ Kozel Al.¹⁵⁹⁶

¹⁵⁸⁸ M.Kalinová

¹⁵⁸⁹ Tomáš Kolář

¹⁵⁹⁰ Bečváry čp.22

¹⁵⁹¹ Fol.95

¹⁵⁹² Antonín Kropáček (tesař, bytem Bečváry čp. 14, *18. 10. 1896, manžel Marie Kropáčkové)

¹⁵⁹³ Josef Švolba (*7.1.1904), dělník, bytem Bečváry čp.119

¹⁵⁹⁴ Alois Švolba, dělník, bytem Bečváry čp.116, *24.12.1894

¹⁵⁹⁵ Ladislav Vondráček, bytem Bečváry čp.84?

Členové za KSČ: Píša Ant.,¹⁵⁹⁷ First Jos.,¹⁵⁹⁸ Lahoda Jos.,¹⁵⁹⁹ Tuček Jan,
Šubrt Ant.¹⁶⁰⁰ a Solnař Jos.¹⁶⁰¹

Členové za str. nár.social.: Ing. Šátek V.¹⁶⁰² a Brodský Fr.¹⁶⁰³

V tomto roce byl pořádán hon, zastřeleno 88 zajců. Předsedou honebního spolku je Ant.Rokos.¹⁶⁰⁴ Zábava – hon pořádán u Švolbů.¹⁶⁰⁵

Ku konci tohoto roku byla silná zima. Mrazy se přenesly i do roku 1947.

Pohyb obyvatelstva:

Zemřeli: Ant.Kučera, holič,¹⁶⁰⁶ Al.Váňová,¹⁶⁰⁷ Jos.Landa, krejčí,¹⁶⁰⁸ Anna Chuchvalcová,¹⁶⁰⁹ O.Špaček č.121¹⁶¹⁰, Jos.Nouzák,¹⁶¹¹ rolník, K.Kašparová,¹⁶¹² obchodnice, oběsil se Jiruš Boh.,¹⁶¹³ zemřel Kalina Jos.,¹⁶¹⁴ Šedivý Jan,¹⁶¹⁵

¹⁵⁹⁶ Alois Kozel (*1914, +1988)

¹⁵⁹⁷ Neznám.

¹⁵⁹⁸ Josef First (*18.5.1911)

¹⁵⁹⁹ Josef Lahoda (*1904), bytem Bečváry čp.96

¹⁶⁰⁰ Antonín Šubrt (*2.5.1911), rolník, bytem Bečváry čp.21

¹⁶⁰¹ Josef Solnař (1900-1966), bytem Bečváry čp.120, bývalý manipulát v cukrovaru.

¹⁶⁰² Ing. Václav Šátek (+2002), rolník, bytem čp.7. V roce 1942 převzal usedlost po otci Janu Šátkovi. Oddán dne 27. 6. 1942 s Růženou Hodrovou z Prahy.

¹⁶⁰³ František Brodský, bytem Bečváry čp. 102, řezník

¹⁶⁰⁴ Antonín Rokos (*1907, +1994)

¹⁶⁰⁵ Bečváry čp.22

¹⁶⁰⁶ Antonín Kučera (*21. 11. 1904), holič

¹⁶⁰⁷ Neznám.

¹⁶⁰⁸ Josef Landa (*16.10.1865), krejčí, bytem Bečváry čp.92

¹⁶⁰⁹ Anna Chuchvalcová (*24.4.1896), dělnice, bytem Bečváry čp.19

¹⁶¹⁰ Bečváry čp.121

¹⁶¹¹ Josef Nouzák (*22.2.1887), rolník, Bečváry čp.58

¹⁶¹² Karla Kašparová (*14.9.1878), bytem Bečváry čp.9, obchodnice

¹⁶¹³ Bohumil Jiruš (*2.7.1878), obuvník, bytem Bečváry čp.130

¹⁶¹⁴ Neznám.

¹⁶¹⁵ Neznám.

Smutný Petr¹⁶¹⁶ (opažil se v polévce), Fetter Jan,¹⁶¹⁷ Ladrová Barb.¹⁶¹⁸, Klečák Jos.¹⁶¹⁹

Do pohraničí odešel též K.Kašpar, syn K.Kašparové¹⁶²⁰ z obchodu¹⁶²¹

Rok 1947

Počasí v lednu bylo studené. 5. ledna bylo naměřeno 25°C. Zima byla poměrně tuhá. Z jara se selo špatně pro sucho. Zem se špatně zpracovávala, byly velké suché tvrdé hroudy. Sucho bylo stále tíživější a stále pokračovalo. Suchem utrpěl jetel, který byl řídký, nízký. Obilí se zdálo hezké a doufalo se, že zaprší a vše bude zachráněno.

V červnu přišly asi 2 větší deště, jinak zase nic a tu se již vidělo a tušilo, že bude suchý rok, který s sebou přinese zlé následky. Řepa usychala, jetele po jejich prvním posekání úplně vyschly. Brambory zaschly, nať uschla. S krmením byla velká nouze.

O žních se obilí sklídilo bez jediné kapky za velkých veder. Zde podotýkám, že obilí na zrno bylo hezké, takže na to, že bylo řídké, ještě ho bylo dosti. Avšak s ostatním to bylo vskutku katastrofální. Slámy málo (krátká). Cukrovky asi 30% oproti jiným létům. V Bečvárech v cukrovaru¹⁶²², kde se řepa skládá i z okolí jí bylo asi 30.000q, zatím co jiná léta asi 100.000q. Brambor bylo asi také jen 30%. Sena na loukách byla, avšak otavy vůbec ne. Nikde nic zeleného, krajina hnědla a měnila se v suchou step. Země praskala. Na podzim se nedalo vůbec orat, strniště byla nepodmínuta a sít se nedalo, poněvadž se to jednak nezoralo a za druhé nerozvláčelo. Kdo nějak přece zasil, obilí nevzešlo a říkalo se, že zkřenčí v zemi.

¹⁶¹⁶ Bečváry čp.162

¹⁶¹⁷ Patrně Jan Fetter (*16.10.1867 v Zásmukách), obchodník, bytem Bečváry čp. 156.
V Bečvárech od 11.4.1935.

¹⁶¹⁸ Barbora Ladrová (*24.2.1859)

¹⁶¹⁹ Josef Klečák (1887(8?)-1947), hradlař ČSD. Jeho manželkou byla Anežka Klečáková.

¹⁶²⁰ Bečváry čp.9

¹⁶²¹ Fol.96

¹⁶²² V této době již cukrovar sloužil pouze jako skládka řepy.

Suchý rok, jaký nemá pamětníka. Některé řeky byly vyschlé (v Berounce tekli jen potůček). Vltava měla slabý stav vody, doprava po Labi špatná. Zde byly potoky vyschlé.¹⁶²³

A tak jak se zdálo, že brzy zmizí lístky, nyní se zase zdá opak. Obilí se dováželo ze SSSR. Kukuřice z Rumunska. Nejbolestnější však to dávalo vyhlídky s masem. Rolníci, poněvadž neměli od žní zelené krmivo, krmili již plevami od léta. Řízků bylo jenom jisté procento jako jiná léta, tedy asi 3x méně, takže rolníci neodstavovali telata, nekupovali selata, takže vyhlídky pro příští rok byly nejhorší. Tento rok pocítíme příští léta v mase, tucích, které i jinak jsou pro nás bolestivé v zásobování.

Děšť přišel až v polovici listopadu, tedy úplně pozdě. Zaseté obilí počalo vzcházet, brzy přišly mrazíky, načež asi 22. prosince nastala obleva, na Štědrý den přšelo a přšelo až do 30.12., kdy to mírně utuhlo asi -1°C. Tedy počasí si opravdu divně tento rok zahrálo. Protože rolníci utrpěli tímto suchem, byly stanoveny vládou příplatky na obilí, takže 1q pšenice stál 400 Kčs a 200 Kčs příplatek, tedy 600 Kčs 1q pšenice. 1q řepy 80Kčs, kterážto cena se však udržela i příští rok. Rolníci stlali pro dobytek listí i rákos. Hon byl letos též konán. Zastřeleno 92 zajíců. Zábava byla konána v hostinci u Švolbů.¹⁶²⁴

Zemřeli: Jan Kubelka,¹⁶²⁵ výminkář, Jos. Píša,¹⁶²⁶ vdovec č.103 a Kučera Alois¹⁶²⁷ č.72

Tohoto roku začala stavba místního hřbitova v květnu a v září stavba silnice. O těchto stavbách, poněvadž byly dokončeny v r.1948, podám souhrnnou zprávu v roce 1948.¹⁶²⁸

Rok 1948

Mírná zima z roku 1947 se přenesla i do ledna 1948. Leden byl velmi poměrně teplý, snad zase tak teplý jako už hodně let nebyl. V našem kraji bylo bláto. Jen v horách byl sníh. V Krkonoších koncem ledna byl sníh jen ve vyšších

¹⁶²³ Fol.97

¹⁶²⁴ Bečváry čp.22

¹⁶²⁵ Jan Kubelka (*13.10.1871), domkář, bytem Bečváry čp.43

¹⁶²⁶ Josef Píša (*9. 3. 1859 v Malých Bečvárech čp.11 (Bečváry čp.63))

¹⁶²⁷ Alois Kučera, Bečváry čp.72

¹⁶²⁸ Fol.98

polohách a i tam několikrát zapršelo. Únorové události, které jsou známé v celém státě, měly ohlas i v naší obci. Byl utvořen akční výbor národní fronty.

Předsedou se stal Alois Kropáček, členy Ant.Vokřál, vrch.čet.str., Píša Ant., přednosta stanice, Jelínek Al.,¹⁶²⁹ Rytina Jar., Kubelka Ant.,¹⁶³⁰ Kropáček Vlast., Lahoda Jos.,¹⁶³¹ Špaček Jos.,¹⁶³² Semanský Jos.,¹⁶³³ Kučera Mir.

Jaro bylo příznivé, poměrně bylo dosti vláhly, ačkoliv lidé byli vystrašeni loňským suchem. Sena se dobře usušila a bylo jich dost. Především přišlo poněkud deštivé podnebí a i silný vítr, takže obilí polehlo. Obilí se zpočátku sklízelo pěkně suché, ke konci žní přšelo, takže kdo se opozdil (s ovsy) i trochu obilí mu vzrostlo. Sklizeň obilí byla velká. Je slyšet i hlasy rekordní, prý až 14q pšenice po korci.

V obci se stále pracovalo na hřbitově, chtělo se celé dílo dokončiti o pouti 6. VI, avšak nestačilo se dokončiti, tedy po žních.

Silnice se budovala hned z jara a byla dokončena koncem dubna celá výdlažba od nádraží¹⁶³⁴ započatá až k Jirušovým¹⁶³⁵. Její přijetí (kolaudace) byla v prosinci 28. XII. t.r.¹⁶³⁶

V září bylo zakoupeno mnoho okrasných keříků na hřbitov – kus á 38 Kč – a byly po posvícení vysázeny.

Posvícení i pouť se drželo, avšak o pouti nebyla „muzika“, poněvadž tento rok byl XI. Všesokolský slet a mnoho sokolů bylo v Praze.

V červenci byl pořádán „Velký letní karneval“ zdejším Sokolem – v Sokolovně i zámku. Účast byla opět veliká, neboť již loňský srpnový „karneval“ se vyvedl a tak opět přišlo mnoho lidí. V půlnoci byla v zámeckém parku scéna

¹⁶²⁹ Patrně bytem Bečváry čp.94.

¹⁶³⁰ Nejistěno.

¹⁶³¹ Josef Lahoda (*24.2.1904), dělník, bytem Bečváry čp.96 (1931), později Bečváry čp.53

¹⁶³² Bytem Bečváry čp.101.

¹⁶³³ Josef Semanský (1912-1983)

¹⁶³⁴ Bečváry čp.48

¹⁶³⁵ Bečváry čp.130

¹⁶³⁶ Fol.99

s gen. Laudonem – zakladatelem zámku¹⁶³⁷ – a rovněž byl velký ohňostroj, rakety atd. Prý se zase vybralo na vstupném mnoho peněz.

Zlepšená úroda obilí přinesla po žních zlepšené příděly mouky zaměstnancům, mladistvým osobám, dětem do 6 let. Rovněž cukru a brambor je na lístky přidáno. Úroda nejen obilí, ale i cukrovky byla oproti loňsku nesrovnatelně lepší i proti normálu. V Bečvárech v cukrovaru¹⁶³⁸ je normální stav cukrovky 100.000q, v loňském roce přes 30.000q a letos asi 120.000q. Rovněž brambor bylo mnoho. Masa ovšem přidáno není a asi nebude, což je následek loňského sucha.

Letos podle obchodní dohody nám dodá SSSR maso, tuky a tím se loňské sucho ještě odstraňuje, jinak by situace vypadla podle líčení minulého roku. Lidé v městech mají zřejmě nedostatek masa a tuků, poněvadž jezdí po venkově a platí prý hladovou husu 1000 Kčs, králík prý 250 Kčs, kuře 100 Kčs... Tedy ceny velmi vysoké. Sádlo prý stojí až 600 Kčs 1kg. Vepřů je málo – řadí stále obrna vepřů. Dodávky v mase vážnou obzvláště u těch rolníků, kteří vepře¹⁶³⁹ obrnou nakažené musejí odvézt na jatky.

Na všechny produkty zemědělské jsou kontingenty, které musí každý rolník dodat. Jsou to kontingenty obilí, hovězího a vepřového masa, vajec, mléka, řepy cukrovky, brambor. Kdo by nedodal kontingent něčeho, nemusí mu být povolena domácí porážka vepře. Sádlo z domácí porážky z vepře do 150kg činí 55kg a odvádí se do Kouřimě.

Zemědělci Kolínska i jiných okresů se zavázali dodat obilí nad 100% - alespoň na 125%. Je to tzv. „nadplán“. Nadplány dělají i továrny v „Dvouletce“ (Dvouletý hospodářský plán). Někteří rolníci plní i nadplán, někteří ani plán. Jsou z toho časté schůze komisí (vyživovací, zemědělská, statistická, atd.). Téměř každý člověk má nějakou funkci, mnozí i více a schůze na obecním úřadě jsou téměř denně.

Jsou však také lidé, kteří hledí na svou kapsu a snaží se „šmelinařit“. Jsou to někteří zemědělci, ale i obchodníci se zbožím, obzvláště textilním, ale i s jinými

¹⁶³⁷ Generál Laudon zámek v Bečvárech dostavěl a rozšířil o východní křídlo. Zámek však existoval již před příchodem Laudona do Velkých Bečvár.

¹⁶³⁸ Poslední kampaň se uskutečnila v roce 1934.

¹⁶³⁹ Fol.100

výrobky. Pochopitelně Okresní nár. výbory trestají šmelináře přísně. Uvedu příklad ze Zásmuk u Hrabů – v obchodě s textiliemi. Kontrola našla prý asi 10q látek a ostatního textilu. Zboží bylo zabaveno a později prodáno, na obchod dána národní správa a manželé Hrabovi potrestáni každý 400.000 Kč pokutou a 3 měs. vězení, v případě nedobytnosti rok vězení.

Vůbec loňské sucho způsobilo veliký nedostatek i průmyslových výrobků, poněvadž průmysl musí hradit, co loňský rok nám nedal v zemědělství. Musíme mnoho věcí vyvážet. Vyvážíme boty, textil, stroje... a tím je na našem trhu méně tohoto zboží. Situace je tedy v celku svízelná. V roce 1945 a 1946 se zdálo, že brzy vyvázneme z poválečných béd, avšak¹⁶⁴⁰ letos se to nezdá. Lístkový systém je utužen, ba i znovu na některé spotřební statky dán. (Řezivo od 1. 1. 1948 opět vázané)

Je to vidět i na cenách, které znovu vystoupily.

Uvedu zde některé ceny:

1q pšenice 400Kčs, 1kg hovězího masa 46Kčs, (vepřového nevím, poněvadž na trhu je málo, asi 65 Kčs. 1 cihla 1.40Kčs, chovná kráva 15-25.000Kčs, kůň asi 25-35000 Kčs, 1kg cukru 15 Kč, selský vůz asi 25.000 Kč, motocykl 13-22000 Kčs, ovšem jen na poukaz a to jen málokdo dostane.

Na poukazy je stále obuv, vázané je železo, cihly, cement. Textil na „šatenky“ a na poukazy od ÚRO (ústřední r.odborů). (ÚRO zásobuje prac.obleky). V textilu je situace snad nejsvízelnější, poněvadž musíme všechny suroviny dovážet.

Stavby se nepovolují a „černé“ stavby se trestají. Jen stavby v „Dvouletém plánu“ se musejí stavět a ve stavebnictví se plán nesplnil.

Poměrně dobrá je situace ve strojích.

Situace jednotlivých vrstev je různá. Poměrně velmi dobře jsou nyní rolníci, kteří mají poměrně proti jiným vrstvám vysoké příjmy. Mnozí nakupují drahé stroje, ačkoliv úředníci, zaměstnanci, mají-li všechno koupit, obzvláště živobytí – nezbude jim mnoho. Ačkoliv je zákaz staveb přece obzvláště zemědělci zlepšují a podnikají. (Rytina¹⁶⁴¹ vystavěl stodolu, First Ant.¹⁶⁴² postavil chlív i zdvihl a

¹⁶⁴⁰ Fol.101

¹⁶⁴¹ Bečváry čp.54.

¹⁶⁴² Antonín First (*9. 3. 1914, +17. 1. 1993)

taškami pokryl stavení, Kropáček Ant.¹⁶⁴³ odstranil došky, Ševčík¹⁶⁴⁴ odstranil došky na obytném stavení, tyto opravy ovšem byly povoleny)

Kdyby bylo dosti stavebnin a zedníků, rozvinul by se jistě veliký stavební ruch. Zedníci si vydělají asi 20 Kčs za hodinu. V bydlení je vůbec učiněn velký pokrok.¹⁶⁴⁵ Rovněž se zlepšila i situace dělníků.

V září 1948 nás potkalo velké národní neštěstí úmrtím Dra.E.Beneše, druhého prezidenta ČSR. Celý národ truchlil opravdově a naší obci tak odešel čestný občan, neboť prez.Beneš se stal přípisem ONV v Kolíně ze dne 4.5.1946 čestným občanem obce Bečvár (a všech obcí Kolínska).

Podzimní práce probíhaly úspěšně a rychle. Setí bylo včas skončeno a obilí hezky vzrůstá. V měsíci září t.r. jsme také vzpomínali 10tého výročí tragického Mnichova.

V květnu byl uskutečněn dětský den a pro děti byl uspořádán „buffet“. U pomníku „padlých“ promluvil univ.prof. Dr.Čapek z Prahy. Toto vše bylo 9.V. na den květnového výročí osvobození.

Hřbitov

Stavba hřbitova se připravovala asi před 15 léty. Nejprve byl sehnán pozemek. Hřbitov leží na pozemku p.Jos. Kučery,¹⁶⁴⁶ chalupníka ze zdejší obce. Obec vlastnila pozemky na „Hájích“ (za rybníkem Bosňákem). Vyměnila v poměru 1:2 pozemek s p. Kučerou.

Nejprve byl navezen asi již v roce 1930 kámen a udělána studna. Teprve po „převratu“ v r.1945 se přivezla škvára a beton, z čehož jsou zdi. Písek dováželo auto z pily, pan Šubrt, který měl též nákl.auto a autodopravce Jos.Semerák.¹⁶⁴⁷

Plány vypracoval zasmucký stavitel Tesař (stály asi 4.500 Kčs).¹⁶⁴⁸

Stavba začala 10.května 1947. Bylo ujednáno, že se práce provedou dobrovolnou prací všech občanů. Práce byla prováděna pod firmou „arch. J.Tesař

¹⁶⁴³ Antonín Kropáček, bytem Bečváry čp. 14

¹⁶⁴⁴ Oldřich Ševčík, bytem Bečváry čp. 61

¹⁶⁴⁵ Fol.102

¹⁶⁴⁶ Josef Kučera, bytem Bečváry čp. 67

¹⁶⁴⁷ Josef Semerák, bytem Bečváry čp.134

¹⁶⁴⁸ Fol.103

ze Zásruk¹⁶⁴⁹, avšak práce byly vedeny p.Václ.Soukupem,¹⁶⁵⁰ stavbyvedoucím v.v., kterému je již 73 let. Vedl práci a sám hodně pracoval.

V květnu se účastnilo mnoho lidí prací, v červnu však již méně, načež se účast zmenšila na minimum, takže p. Čeněk Franc¹⁶⁵¹ obcházel občany a tak vždy jich několik přišlo. Stálými dobrovolnými pracovníky a udržovateli myšlenky neustát ve výstavbě byli: V.Soukup, Čeněk Franc, Jan Tuček¹⁶⁵² a Jar.Soukup.¹⁶⁵³

Později se docházka zlepšila a hřbitov byl zhruba dokončen. (Vystavena celá hradební zeď, brána a márnice, ovšem neomítnuté. V márnici nebyly příčky a na hradební zdi nebyla dosud betonová stříška.)

V roce 1948 se začalo se stříškou. Když se kopaly řepy, pomohly některé ženy protrhati a okopati řepu zedníku J.Královi a ten v rekordním čase za přispění p.Tučka¹⁶⁵⁴ omítl zdi za 12 dní. Čelní zeď a márnici a bránu provedl p. Fr.Váňa, J.Hrabánek¹⁶⁵⁵ a J.Král. V márnici pomohl též přes 80 let starý zedník, který ve svých mladých letech zedničil i v Americe, p.Ant.Podhajský.¹⁶⁵⁶ V Žehušicích¹⁶⁵⁷ byly zakoupeny okrasné keřiky v ceně asi 28.000 Kč (300 metrových a 400 od 40-60cm vys.)

Sbírka, která byla provedena před stavbou členy MNV, vynesla přes 50.000 Kčs. 28. října 1948 byl oficiálně otevřen hřbitov za účasti pánů farářů církve řím.kat. p.Škáchy¹⁶⁵⁸ z Drahodobudic,¹⁶⁵⁹ českoslov. faráře ze Zásruk p.Kavána¹⁶⁶⁰

¹⁶⁴⁹ "Autorem funkcionalistické stavby Husova sboru v Zásrukách je architekt Vladimír Wallenfels. Výstavbu vedl architekt Josef Tesař. Ta probíhala v letech 1931 – 1932." (zdroj: <http://www.hrady.cz/index?OID=11651>)

¹⁶⁵⁰ Václav Soukup, stavbyvedoucí, *21.8.1875

¹⁶⁵¹ Čeněk Franc (*22.1.1885), domkář, bytem Bečváry čp.95

¹⁶⁵² Bečváry čp.65

¹⁶⁵³ Bečváry čp.141

¹⁶⁵⁴ Bečváry čp.65

¹⁶⁵⁵ Josef Hrabánek (*17.8.1911), bytem Bečváry čp.93

¹⁶⁵⁶ Antonín Podhajský (*2.10.1899), bytem Bečváry čp.149

¹⁶⁵⁷ Žehušice, okres Kutná Hora, Středočeský kraj, Česko

¹⁶⁵⁸ Fol.104

¹⁶⁵⁹ František Škácha, narozen u Příbrami, zemřel v roce 1961, na faře v Drahodobudicích byl do roku 1955.

¹⁶⁶⁰ Bernard Kavan – úryvek z kádrového posudku na duchovní sepsaného dne 20.3.1952 Místním národním výborem Zásruk, adresovaného církevnímu oddělení ONV v Kolíně: „Kavan

a čsbr.evang. kněze.¹⁶⁶¹ Řeč měl též zděšší lékař p. MUDr. Kamínek,¹⁶⁶² který však byl obviněn, že pronesl některé věty proti nynějšímu režimu zahrocené, ale on sám vše řádně odůvodnil a vše uvedl na správnou cestu. Mluvil zde i řečník z Kolína za KSČ (str.komunistickou) a referent ONV Fišer,¹⁶⁶³ který měl legionářskou uniformu.

První, kdo byl na hřbitov pohřben, byl p.Václ. Zahajský¹⁶⁶⁴ (pod „zvoničkou“). Zemřel v polovině listopadu 1948.

Stavba silnice

Správa stát.silnic slíbila stavbu provést, bude-li obcí obstaráno 500m³ kamene zde zdejší „Černé skály“¹⁶⁶⁵. Správa silnic nabídla 100 Kčs za 1m³. Občané svépomocí kámen nalámali a potom se zvýšil požadavek o nových 400 m³. I tento byl nalámán a obec získala 90.000 Kčs. Tento obnos věnovala na místní rozhlas, který je objednan.

*Bernard – čs.duchovní – v místě od 21.8.1927 – do 1939 se neprojevil – v okupaci posluš.vykonavat.vůle okupantů – od 1945-1948 soc.demokrat.pravičáckého založení – převážně se stýká s městskou smetánkou – od r.1948 v KSČ po splynutí soc.dem. s KSČ – na podkl.chování a výroků proti duchu lid.demokrat.zřízení vyloučen ze strany. Stýká se jen s úzkým kruhem známých stej.založení. Poměr k dneš.zřízení nepřátelský – veřejně zapojen není – valné oblíbené se netěší.“ (HOZNAUEROVÁ, Libuše. *Historie Zásmuk: Pokračování*. Vydání první. Zásmuky, 2012, s. 33)*

¹⁶⁶¹ Mikolášek Adrián - úryvek z kádrového posudku na duchovní sepsaného dne 20.3.1952 Místním národním výborem Zásmuky, adresovaného církevnímu oddělení ONV v Kolíně: „Mikolášek Adrián – duchov.evang.církv.č.bratr. – v místě od 13.11.1947 – poměr k dnešnímu lid.demokratic.zřízení nemá – možno říci, že jest zaměřen proti – Odhalen při projednávání návrhu Ústavy, kdy se projevil svými náhledy-typického předmnichovského zaměření a výchovy. Osobně uzavřený s nikým se nestýká – mimo činnost náboženskou veřejně činný není – ani se jinak neprojevuje. U občanů se žádné zvláštní oblíbené netěší.“ „Mikolášková J – učit.nábož. v zásadě možno uvésti tolik co o manželovi-“ (HOZNAUEROVÁ, Libuše. *Historie Zásmuk: Pokračování*. Vydání první. Zásmuky, 2012, s. 33)

¹⁶⁶² MUDr.Josef Kamínek (1909-1991)

¹⁶⁶³ Místopředseda MNV v Kolíně Leo Fischer -

(http://www.mukolin.cz/prilohy/Texty/982/23kronika_1950.pdf). V roce 1951 se uvádí tamtéž jako stavební referent.

¹⁶⁶⁴ Václav Zahajský (*12.5.1893), dělník, bytem Bečváry čp.74

¹⁶⁶⁵ Černá skála - 49.9501061N, 15.0760425E. Původně lom na granátnický hadec, později zavezen skládkou, nyní skládka je již zrušena a byla provedena rekultivace terénu.

Přípravné práce začaly v září 1947. Navezeny byly kostky a písek a začalo se s dlážděním od nádraží.¹⁶⁶⁶ Zima přerušila práce a hned na jaře 1948 se v dláždění pokračovalo poměrně rychlým tempem a asi 25. dubna 1948 byla silnice dokončena.

(Razítko) Úřední revise PKO dne 23. 1. 1950

Marek Kovář

Okr.kr.insp.¹⁶⁶⁷

¹⁶⁶⁶ Bečváry čp.48

¹⁶⁶⁷ Fol.105

10 Závěr

V rámci této práce byl zhodnocen význam Pamětní knihy obce Bečváry (Obecní kronika). Lze říci, že uspokoivým způsobem zachycuje každodennost, života obyvatel bývalých obcí Velké a Malé Bečváry. Zároveň lze konstatovat, zejména ve vztahu k Pamětní knize obce Ratboř, že zápisy v Bečvárech nejsou zcela vyčerpávající, a jsou méně obsažné než v Pamětní knize obce Ratboř. Zájemci o studium dějin obce Bečváry tak vzniká nutnost nahlédnout do většího množství pramenů. Zápisy, jak v Bečvárech, tak i v Ratboři, popisují život obyvatel od období tzv. první republiky, zachycují zemědělský život v obci, stav průmyslu v obci, školský, politický a zejména také kulturní život v obci. Všemi zápisy, které se vztahují k první republice, a jsou předmětem této práce, se prolíná nadšení a radost z nově nabyté svobody a vzniku nového, samostatného československého státu. Výrazně jsou zastoupeny události spojené s prezidentem, Tomáše Garriguem Masarykem. Význam obou Pamětních knih spočívá v tom, že nám umožňuje učinit si bližší obrázek o životě obce v minulosti a tento obrázek porovnat se stavem dnešním. Tato skutečnost je zvláště patrná na poklesu významu průmyslu v obou obcích. Klíčovou otázkou je také školství, zejména potřeba udržet v obcích školu a pestrost živnostenské činnosti. Dále je také nutné udržet prvky občanské společnosti v obcích a tyto dále rozvíjet.

Lze říci, že Pamětní kniha obce Bečváry, resp. informace v ní obsažené, odpovídají skutečnosti.¹⁶⁶⁸

V rámci 13 kapitol bylo ve dvou částech práce pojednáno o Obecním kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry (ve srovnání s obcí Ratboř). Potvrdila se skutečnost, že obecní kroniky jsou v současné době předmětem zájmu výzkumu a autorů vědeckých prací. Předložená edice svým obsahem vhodně navázala na výklad dějin obce Bečváry do roku 1923. Podařilo se sestavit životopisné medailony jednotlivých kronikářů.

V rámci vnitřní kritiky byly analyzovány jednotlivé okruhy záležitostí, které obvykle bývají obsaženy v zápisech v obecních kronikách. Lze konstatovat, že některým oblastem byla ve srovnání s jinými věnována menší pozornost. Ve zvláštní kapitole pak byly zjištěné závěry porovnány se situací v obci Ratboř. Orientaci v edici usnadní Místní, osobní a věcný rejstřík. Přesto však výčet hesel není vyčerpávající.

¹⁶⁶⁸ BERNHEIM, Ernst. *Úvod do studia dějepisu*. V Praze: Jan Laichter, 1931. [iv], 190, [viii] s. Laichterův výbor nejlepších spisů poučných; kn. 56., str. 137

Lze říci, že Pamětní kniha obce Bečváry, coby písemný, vyprávěcí (narativní) pramen, splňuje požadavky kladené dobovou legislativou jak na knihu samotnou, na kronikáře i obsah samotný.

Velkou nevýhodou tohoto pramene je neexistence předchozího svazku kroniky (ztracen během první světové války), a tak pro studium událostí a doby, v jaké se nacházel kronikář Alois Petránek při započetí psaní této Pamětní knihy, musíme využít jiné zdroje. Je to zejména práce Josefa Tůmy (Paměti osad na Kouřimsku a Paměti osad na Kolínsku), dále Pamětní knihu fary Drahobudice (svazek II, uložen na faře v Uhlířských Janovicích), Zápisy SOKOLA (SOkA Kolín), Školní kroniku (vedena od roku 1891, uložena v SOkA Kolín) a samozřejmě veškerou příslušnou literaturu a hlavně příslušné archivní fondy. Druhou a poslední nevýhodou Pamětní knihy je absence příloh ke kronice, které podle slov kronikáře existovaly, a dále neexistence jakékoli obrazové přílohy ke kronice. Obrazová dokumentace musí tak být pracně shromažďována z jiných zdrojů, zejména z osobních archivů rodáků.

Osnova zápisů je ve dvacátých letech 20. století poměrně jednotvárná a pravidelná. Lze říci, že první zápisy bývaly rozsahem kratší, než zápisy pozdější (po roce 1927). V pozdějších zápisech se tak objevuje více osobních názorů kronikáře. S dalšími zápisy se projevuje již větší znalost obyvatel obce, neboť autor vyučoval děti místních obyvatel a hojně se účastnil kulturního života v obci a byl činný ve spolcích. Doba zachycená v edici je především dobou, kdy v obci existují 4 hostince, kdy je v provozu cukrovar, kdy dochází k dalšímu drobení původního Velkostatku Bečváry (nedotčen ale první pozemkovou reformou; majetek přichází do rukou 7 dědiců). V této době můžeme sledovat velkou aktivitu divadelního spolku, ochotníků, Sokola. Rovněž jsme svědky značné činnosti ostatních spolků v obci, především DTJ a Volné myšlenky československé. Začíná se rozvíjet rovněž Spolek Starých dobráků. V každém roce nacházíme zprávy o několika divadelních představeních (v dnešní době se konají zpravidla 2 do roka, a to pro děti), několika plesů (v poslední době se koná jeden ples ročně a 1-2 hudební festivaly). V obci se také konaly drobné zábavy (dnes se nekonají žádné) a také nespočet projevů a přednášek k různým tématům a výročím. Mezi přednášejícími byli jak místní, kronikář, tak i přespolní a dokonce několik poslanců.

Z jednotlivých zápisů vyplývá značná politická angažovanost obyvatel, mnoho obyvatel bylo členy politických stran, a to i na komunální úrovni. Lze tedy hovořit o rozvinutém politickém stranicí v obci.

Ze zápisů je zřejmý odpor obyvatelstva ke katolické církvi. V obci se prosazuje kult Mistra Jana Husa. Tyto činnosti jsou také projevem odporu a snahy o vyjádření určité diskontinuity vůči Rakousku-Uhersku a jeho představitelům, mezi které je zařazena rovněž katolická církev.

Od kroniky bych očekával více informací o životě jednotlivých obyvatel, rodů, o obydlenosti domů, o stavu jednotlivých hospodářství, zejména materiálním vybavení zemědělskými stroji, apod. V kronice se nepíše podrobněji o výrobě v cukrovaru, o jeho zaměstnancích, vedení, apod. Není také pojednáno více o živnostech a živnostnících, zejména se nepíše mnoho o Freundově pile, zcela chybí údaje o Leopoldu Rothovi (+1925), který po léta býval po léta členem obecního zastupitelstva. Poměrně málo informací je o Volencově hostinci (čp.69).

Poměrně hodně zpráv máme o každoročních honech (počet ulovených zajíců), doprovázených Vlasákovou hudbou z Kolína, dále o formování Kampeličky (Spořitelního a záložního spolku) a snaze vedení získat pozemek pro stavbu budovy. Na závěr konstatujeme, že mezi nejoblíbenější autory divadelních her patřil Rudolf Mařík.

V pozdějších zápisech se objevují také zprávy o úmrtí místních obyvatel. Život obyvatel poznamenávaly i osobní tragédie (napočítáme zde 3 sebevraždy mladých lidí požitím lyzolu).

Z hlediska životního prostředí byly závažnou událostí následky krutých mrazů v lednu a únoru roku 1929. V popisované době se uskutečnilo 1 sčítání lidu (1930) a řada voleb. Výsledky některých voleb jsou pro ilustraci poměrů, zejména nízké míry volebního absentismu, byly rovněž do edice pojaty.

Obrázek 38 Rodina Josefa Semanského (1874-1954) ve 20. letech 20. století. Mezi rodiči stojí Růžena Semanská (1910-1979), která je autorkou práce *Historie gruntů a chalup v Bečvárech a dalších prací*

11 Seznam použité literatury:

11.1 Archivní prameny

- NA ČR, fond Ústřední jednota hospodářských družstev (1897-1952)
NA ČR, Zemské ústředí péče o mládež v Čechách, Praha – datace 1907 - 1949
(1954)
NA ČR, fond Zemská školní rada (1869-1949)
Obec Bečváry, Pamětní kniha obce Bečváry (1923-1996)
SOA Praha, fond Cukrovar Ratboř (1886-1992)
SOA Praha, fond Velkostatek Bečváry (1654-1882)
SOkA Kolín, Archiv obce Bečváry (1780-1945)
SOkA Kolín, Místní národní výbor Bečváry (1941-1992)
SOkA Kolín, Jednotné zemědělské družstvo Svoboda Bečváry (1952 - 1991)
SOkA Kolín, Kronika obce Ratboř (1928-1949)
SOkA Kolín, Okresní úřad Kolín, Sčítací operáty 1900
SOkA Kolín, Okresní úřad Kolín, operáty Sčítání lidu 1921
SOkA Kolín, Okresní úřad Kolín 1850-1948
SOkA Kolín, ONV Kolín – lesní referát, Nižší myslivecký úřad
SOkA Kolín, fond Okresní školní výbor Kolín (1869-1948)

11.2 Literatura

BALAŠOVÁ, Hana et al. *Bečváry 1265-2015: obrazy z dějin Bečvár a jejich místních částí*. Bečváry: Obec Bečváry, ©2015. 244 s. ISBN 978-80-260-8037-4.

BÁRTA, Karel a HINDRÁK, Vladimír. *Taková to byla doba: (Metodická příručka pro kronikáře)*. Hradec Králové: Kraj. dům osvěty, 1958. 25, [3] s.

BARTOŇ, Jiří. *O kronikách obcí: praktická pomůcka pro kronikáře obcí*. 3. vyd., nově upr. Praha: Sekurkon, 2009. 79 s. ISBN 978-80-86604-41-1.

BERNHEIM, Ernst. *Úvod do studia dějepisu*. V Praze: Jan Laichter, 1931. [iv], 190, [viii] s. Laichterův výbor nejlepších spisů poučných; kn. 56.

BISINGER, Zdeněk et al. Bečváry 1265-1985: kapitoly z dějin Bečvár a připojených obcí. V Bečvárech: Školská a kulturní komise rady MNV ve spolupráci s JZD Svoboda a n.p. Zemědělské potřeby, 1985. 217 s., [27] s. obr. příl.

HAŠKOVEC, Vít, MÜLLER, Ondřej a TATÍČKOVÁ, Irena. *Galerie géniů, aneb, Kdo byl kdo: [200 osobností kultury 20. století: literatura, umění, filozofie]*. 3., opr. vyd. Praha: Albatros, 2005. 411 s. ISBN 80-00-01601-X.

Historie a současnost Ratboře - Sedlova- Těšínek, Ratboř, Obecní úřad Ratboř, 2006

HLAVÁČEK, Ivan, NOVÝ, Rostislav a KAŠPAR, Jaroslav. *Vademecum pomocných věd historických*. 3., opr. a dopl. vyd. Jinočany: H & H, 2002. 544 s. ISBN 80-7319-004-4.

HODINÁŘ, Karel, 1835-1931. Kronika města Kostelce n. Čern. Lesy, obecně Černý Kostelec zvaného. napsali Karel Hodinář, Václav Klíma. V nakl. GARN 1. vyd., reprint vydání z roku 1912. [Brno] : GARN, 2012. Monografie měst, městeček a obcí ; sv. 103. 235 s., [21] l. obr. příl. : .

HOLL, Ivo et al. *Státní archiv v Praze: průvodce po archivních fondech*. 1. vyd. Praha: Archivní správa ministerstva vnitra, 1958- . sv. Průvodce po státních archivech; 6, 13, 21.

HROMÁDKA, Tomáš. *Kroniky obcí. III. (upravené) vydání*. Praha: NIPOS, 2014. 62 stran. ISBN 978-80-7068-280-7.

CHOVANČÍKOVÁ, Irena. *Jak psát obecní kroniku*. V Hodoníně: Masarykovo muzeum, 1994. 31 s.

JANSKÝ, Emanuel. *Pamětní knihy našeho venkova s jmenným a věcným ukazatelem*. V Praze: Brázda, 1947. 53-[I] s. *Zemědělské aktuality*; Sv. 17.

JELÍNEK, Zdeněk. *Kolínsko*. 1. vyd. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1990. 326 s. ISBN 80-7057-025-3.

JIŘIČKA, Jan. *Svobodný novinář Franta Kocourek*. Praha, 2010. Diplomová práce. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy. Vedoucí práce PhDr. Jakub Končelík, Ph.D.

KAZIMOUR, Josef. *Návod k vedení pamětních knih*. V Praze: Českosl. zeměděl. museum, 1920. 7 stran.

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*.
Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. xii, 377 s. Právní monografie. ISBN
978-80-7357-561-8

LEDNICKÁ, Blanka. *Sestavte si rodokmen: pátráme po svých předcích*. 1. vyd.
Praha: Grada, 2012. 171 s., [5] s. obr. příl. ISBN 978-80-247-4069-0

MALÝ, Karel a kol. *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*. 4.,
přepřac. vyd., V nakl. Leges vyd. 1. Praha: Leges, 2010. 640 s. Student. ISBN 978-80-
87212-39-4, str. 313-334.

MARKUS, Antonín. *Pamětní kniha obecní*. V Praze: Státní nakladatelství, 1922. 32
s. Občanská knihovna; sv. 22.

NAČERADSKÁ, P. *Dějiny zámku v Bečvárech*, Kutná Hora, 2000

PALACKÝ, František. *Popis království Českého, čili, Podrobné poznamenání
všech dosavadních krajůw, panství, statkůw, měst, městeček a wesnic, někdejších hradůw
a twrzí, též samot a zpusťlých osad mnohých w zemi České, s udáním jejich obywatelstwa
dle popisu r. MDCCCXLIII wykonaného*. W Praze: J.G. Kalve, 1848. viii, 608 s.

Příručka kronikáře: Prozatímní pokyny pro ved. obecních kronik. 1. vyd. Praha:
Min. inf. a osv., 1951. 58, [2] s. Knihovna osvětové práce; Sv. 10.

ROUBÍČEK JAN: VELKOSTATEK BEČVÁRY, 1654 - 1882. Inventář, 1962, s.
29, ev.č. 260.

SEMANSKÁ, Růžena. *Historie gruntů a chalup v Bečvárech*. Vydání první. Praha,
1978. Dostupné z: Obecní knihovna Bečváry - paní Hana Kozlová

ŠOTNAROVÁ, Lidmila, KAŠUBOVÁ, Marie a GOŠOVÁ, Růžena. *Jak vést
kroniku obcí a měst: metodika*. Brno: MC nakladatelství, 2006. 88 s. ISBN 80-239-8795-
X.

TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života
obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl třetí, Paměti osad na Kouřimsku. V Kolíně:
Nákladem učitelstva školního okresu Kolínského, 1915. vii, 405 s.

TŮMA, Josef, ed. *Kolínsko a Kouřimsko: obraz poměrů přírodních, života
obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl druhý, Paměti osad na Kolínsku. V Kolíně:
Učitelstvo školního okresu Kolínského, 1915. vii, 370 s.

*Michael Urban, Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry
(ve srovnání s obcí Ratboř)*

VANĚČKOVÁ-ŠTĚPÁNKOVÁ, Zdeňka. Zápisy v obecních kronikách o zakládání JZD. [1. díl]. Praha: Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV, 1977. 278, [2] s. Národopisná knižnice; Sv. 27. Vesnice; Sv. 3.

WIRTH, Zdeněk a BENDA, Jaroslav. *Státní hrady a zámky*. 2., v obr. části rozš. vyd. Praha: Orbis, 1955. [340] s. v různém stránkování. Obrazové publikace.

Periodika:

Kroniky a kronikáři: zpravodaj pro obecní kronikáře a vlastivědné pracovníky. Praha: Tomáš Hromádka, 2015- .

Právní předpisy:

Zákon č.80/1920 Sb. z. a n., o pamětních knihách obecních

Vládní nařízení č.169/1932 Sb. z. a n., o pamětních knihách obecních

12 Seznam obrázků

Obrázek 1 Část areálu bývalého dvora v Malých Bečvárech. Pravděpodobná lokalizace tvrze (panského obydlí) Malé Bečváry.....	16
Obrázek 2 Obce Velké Bečváry (Gros Betschwari) a Malé Bečváry (Klein Betschwari) na mapě 1. vojenského mapování	16
Obrázek 3 Zámek Bečváry (dřívější Velké Bečváry) - před rokem 1955	18
Obrázek 4 Ukázka písma kronikáře Aloise Petránka	25
Obrázek 5 Ukázka písma kronikáře Josefa Sojky (fol.89 kroniky)	25
Obrázek 6 Záznam o narození Aloise Petránka v matrice narozených ZBRASLAVICE 17 fol.723	28
Obrázek 7 Dům čp. 126 dnes. Původně přízemní dům získal přestavbou v 70. letech 20. století první patro.	31
Obrázek 8 Rodiče Josefa Sojky st.	32
Obrázek 9 Učitelé v Ratboři – mezi nimi také Josef Sojka, druhý kronikář Bečvár.	33
Obrázek 10 Kronikář Josef Sojka (1919-1993)	33
Obrázek 11 Akvarelová kresba na titulním listu knihy	36
Obrázek 12 Místní názvy v Bečvárech - část 1 (zdroj: Mapy Seznam.cz – www.mapy.cz).....	40
Obrázek 13 Místní názvy v Bečvárech - část 2 (zdroj: Mapy Seznam.cz – www.mapy.cz).....	41
Obrázek 14 Letecký pohled zachycující vzájemný vztah souřadnic uváděných kronikou a skutečné polohy zástavby v obci.....	II
Obrázek 15 Nový obecní domek čp.145, tzv. Spořilov.....	XII
Obrázek 16 Dům p. Chlumského, na kterém dodnes prosvítá nápis jeho firmy....	XII
Obrázek 17 hru Manžel Putička sehrál též divadelní a vzdělávací spolek "SVATOPLUK ČECH" v Opavě	XIII
Obrázek 18 Železniční zřízenec Josef Novotný, 30. léta 20. století	XV
Obrázek 19 Vzácny snímek zachycující křižovatku u hostince U Šauerů ještě se sochou sv. Jana Nepomuckého.	XVI
Obrázek 20 Místo, kde stávala socha sv. Jana Nepomuckého, dnes.....	XVI

Obrázek 21 Divadelní hru Pepi mluv pravdu se hráli též na v Praze na Vyšehradě	XIX
Obrázek 22 Skioptikon - promítací přístroj na diapozitivy	XIX
Obrázek 23 Chroust obecný	XIX
Obrázek 24 Rybník Bosňák se naplnil po okraj též v roce 2013 a voda přetekla přes hráz.....	XXI
Obrázek 25 Plakát VIII. Vsesokolského sletu.....	XXII
Obrázek 26 Odhalení pomníku M.Janu Husovi dne 11.7.1926	XXIII
Obrázek 27 Poslanec Vojta Beneš.....	XXIII
Obrázek 28 Stavitel Jan Falta.....	XXV
Obrázek 29 Razítko stavitele Falty.....	XXVI
Obrázek 30 Úmrtní oznámení Kláry Frenglové (zdroj: Emanuel Kodym)	XXVII
Obrázek 31 Hru Ženuška podle mody se hráli v roce 1928 též v Hořovicích	XXXI
Obrázek 32 V roce 1928 se hráli ochotníci v Bečvárech také hru Zdenka Štěpánka	XXXV
Obrázek 33 Podpis Josefa Šauera (Schauer).....	XLV
Obrázek 34 Ladislav Frengl.....	XLVII
Obrázek 35 Druhá svatba Oldřicha Rytiny v roce 1911	XLVIII
Obrázek 36 Kroužek Starých dobráků v roce 1939.....	XLVIII
Obrázek 37 Pozvánka na ples Starých dobráků	XLVIII
Obrázek 38 Rodina Josefa Semanského (1874-1954) ve 20. letech 20. století. Mezi rodiči stojí Růžena Semanská (1910-1979), která je autorkou práce Historie gruntů a chalup v Bečvárech a dalších prací.....	CXXIV

13 Seznam zkratk:

AO	Archiv obce
A.C. (AC)	Athletic club
ČOS	Česká obec sokolská
CPO	Civilní protiletectká ochrana
ČSR	Československá republika
ČSSD	pův. Československá strana sociálně demokratická
ČSSP	Československo-sovětské přátelství
ČSL.	československý
DTJ	Dělnická tělovýchovná jednota
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
KSČ	Komunistická strana Československa
MNV	Místní národní výbor
NA ČR	Národní archiv České republiky
NV	Národní výbor
OK	Obecní kronika
ONV	Okresní národní výbor
RA	Rudá armáda
ŘÍD.UČ.	Řídící učitel
ŘKFÚ	Římskokatolický farní úřad
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SOA	Státní oblastní archiv
SOKA	Státní okresní archiv
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
SVVŠ	Střední všeobecně vzdělávací škola
SZ	severozápad
ÚAZK	Ústřední archiv zeměměřictví a katastru
UNRRA	Správa Spojených národů pro pomoc a obnovu
ÚRO	Ústřední rada odborů
VS	Velkostatek
ZV – ŽO	Zemský výbor – železniční oddělení

**Příloha 1. Záznamy z matriky oddaných fary Drahodobudice z let
1923 až 1932**

Datum sňatku	Ženich	Nevěsta	Bydliště ženicha	Bydliště nevěsty	Místo sňatku
13. 1. 1923	Josef Pašek	Anna Martínková	Vršice	Bečváry čp.64	Drahodobu dic e
28. 1. 1923 ¹⁶⁶⁹	Pavel Mycek	Anežka Makalová	Bečváry čp.12	Bečváry čp.12	Drahodobu dic e
15. 7. 1923 ¹⁶⁷⁰	Josef Novák	Antonie Smetanová	Bečváry čp.32	Bečváry čp.125	Drahodobu dic e
16. 7. 1923	Ladislav Barták	Božena Šmídová	Horní Chvátliny čp.40	Bečváry čp.17	Drahodobu dic e
15. 11. 1923	Eberhard Teplický	Marie Kašparová	Bečváry čp.10	Bečváry čp.22	Kaple v Bečvárech
9. 12. 1923 ¹⁶⁷¹	Václav Drahota	Růžena Mlázovská	Bečváry čp.30	Bečváry čp.5	Drahodobu dic e
23. 2. 1924 ¹⁶⁷²	Václav Kučera	Augustina Petránková	Velké Přítočno	Bečváry čp.86	Týnský chrám v Praze
26. 4. 1924	Josef Chuchvalec	Karolína Majerová	Vavřinec	Bečváry čp.10	Týnský chrám v Praze
19. 7. 1924	Václav Kašpar	Anna Kolomazníkov á	Bečváry čp.68	Drahodobu dic e čp.22	Drahodobu dic e
14. 9. 1924	Alois Lerch	Anna Batelková	Bečváry čp.1	Bečváry čp.128	Drahodobu dic e

¹⁶⁶⁹ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/154>

¹⁶⁷⁰ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/156>

¹⁶⁷¹ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/159>

¹⁶⁷² <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/160>

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

15. 1924 ¹⁶⁷³	9. Josef Vodička	Marie Kučerová	Sobočice	Bečváry čp.42	Drahobudic e
5.5.1925	Jan Hurt	Marie Kučerová	Bečváry čp.66	Bečváry čp.67	Drahobudic e
10.8.1925 ¹⁶⁷⁴	František Zahradníček	Anežka Pazderová	Bečváry čp.102	Bečváry čp.21	Drahobudic e
15.11.1925	Antonín Svoboda	Františka Svobodová	Bečváry čp.27	Bečváry čp.27	Drahobudic e
4.1.1926 ¹⁶⁷⁵	Václav Šibrava	Marie Pěničková	Červený Hrádek	Bečváry čp.45	Drahobudic e
10.4.1926	Ladislav Frengl	Zdeňka Rejholcová	Bečváry čp.1	Bečváry čp.2	Drahobudic e
22.5.1926	František Vocetka	Bohumila Rejholcová	Bečváry čp.32	Bečváry čp.2	Drahobudic e
26.10.1926 ¹⁶⁷⁶	Antonín Znamenáček	Anna Kučerová	Bečváry čp.67	Bečváry čp.67	Drahobudic e
21.11.1926	Václav Hanuš	Ludmila Kašparová	Ohrada	Bečváry čp.60	Týnský chrám v Praze
3.1.1927 ¹⁶⁷⁷	Jan Bělina	Marie Firstová	Bečváry čp.16	Bečváry čp.88	Týnský chrám v Praze
27.1.1927	Bohumil Svoboda	Anna Žatecká	Kutná Hora	Bečváry čp.109	Sv.Jindřich, Praha II
20.2.1927	Jaroslav Kysela	Marie Siegertová	Bečváry čp.62	Bečváry čp.52	Drahobudic e

¹⁶⁷³ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/162>

¹⁶⁷⁴ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/165>

¹⁶⁷⁵ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/168>

¹⁶⁷⁶ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/176>

¹⁶⁷⁷ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/179>

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

29.3.1927	Josef Kučera	Anna Kolomazníkov á	Bečváry čp.104	Drahobudic e čp.22	Drahobudic e
29.5.1927	Josef Stejskal	Marie Palátová	Kouřim	Bečváry čp.109	Drahobudic e
23.7.1927 ¹⁶⁷⁸	František Plaček	Anna Vondráčková	Drahobudic e čp.12	Bečváry čp.84	Drahobudic e
19.3.1928	Josef Junek	Antonie Hakrová	Bečváry čp.34	Bečváry čp.47	Drahobudic e
28.5.1928	František Starec	Anna Zubíková	Bečváry čp.15	Bečváry čp.15	Drahobudic e
1.7.1928	Josef Kučera	Aloisie Kubelková	Bečváry čp.59	Bečváry čp.122	Drahobudic e
10.9.1928 ¹⁶⁷⁹	Jan Pěnička	Marie Jínová	Bečváry čp.45	Bečváry čp.91	Drahobudic e
26.12.1928 ¹⁶⁸⁰	František Hanzlík	Marie Svobodová	Smilovice	Bečváry čp.79	Drahobudic e
16.9.1929	Alois Janda	Barbora Říhová	Bečváry čp.5	Bečváry čp.5	Kaple Bečváry
3.11.1929	Petr Kozarik	Marie Repiská	Bečváry čp.32	Bečváry čp.32	Drahobudic e
3.3.1930	František Zahajský	Anna Veselá	Bečváry čp.5	Bečváry čp.5	Drahobudic e
29.4.1930	Josef Král	Anna Firstová	Bečváry čp.67	Bečváry čp.88	Týnský chrám v Praze
9.6.1930	Jaroslav Nouza	Marie Semeráková	Bečváry čp.143	Bečváry čp.134	Drahobudic e
22.7.1930	Bohumil Maryška	Anna Tůmová	Bečváry čp.27	Bečváry čp.27	Drahobudic e

¹⁶⁷⁸ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/184>

¹⁶⁷⁹ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/186>

¹⁶⁸⁰ <http://ebadatelna.soapraha.cz/d/5281/188>

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

6.11.1930	MUDr. Jan Hladký	Anna Frenglová	Rataje nad Sázavou	Bečváry čp.1	Praha Vinohrady – sv.Alois
7.2.1931	Josef Volenec	Jana Jirušová	Bečváry čp.69	Bečváry čp.55	Drahobudice
6.6.1931	Josef Vlachovský	Augustina Zápotocká	Horní Chvátliny	Bečváry čp.77	Drahobudice
14.9.1931	Josef Vanta	Marie Kašparová	Bečváry čp.102	Bečváry čp.9	Drahobudice
23.11.1931	Vít Halmeš	Marie Sávoltová	Bečváry čp.4	Bečváry čp.10	Drahobudice
30.12.1931	Josef Devera	Ludmila Břízová	Bečváry čp.6	Bečváry čp.6	Kaple v Bečvárech
23.4.1932	František Váňa	Aloisie Rytinová	Bečváry čp.83	Bečváry čp.83	Drahobudice
16.5.1932	František Baumann	Anna Kalčicová	Bečváry čp.25	Bečváry čp.25	Drahobudice

Příloha 2. Místní, osobní a věcný rejstřík

- 1.IX.1939, XCVI
10. května 1945, XIV, LII, CIV, CV
1923, 1, 22, 23, 25, 26, 28, 37, 64, 86, 92,
I, III, IV, VII, VIII, CVII
1924, 37, 45, III, X, XXXII, XXXIX,
XL, XLV, XCIX
1925, 37, XII, XVIII, XXII, CXXIII
1926, 37, XIX, XX, XXIII, XXIX
1927, 37, XXIV, XXV, XXVII, XXVIII,
XLI, XLIX, LV, CXXII
1928, 37, 86, IV, XX, XXX, XXXI,
XXXV, XLVI, XLIX
1929, 37, 45, 87, IV, XXV, XXXII,
XXXIII, XXXV, XXXIX, XLIII, LVI,
LXXX, LXXXII, CXXIII
1930, 1, 37, 46, XXV, XXXIII, XLIV,
XLV, XLIX, L, CXVII, CXXIII
1931, 37, XXXIII, L, CXXV, CXXVI
1932, 37, XXXIV, LVII, CXXVIII
1933, 37, XX, XXI, LXI
1934, 37, LXVI
1935, 37, 62, III, VI, XX, LXVI, LXXI
1936, 37, LXXVI, LXXXI
1937, 37, XIII, LXXX, LXXXIV
1938, 28, 37, VIII, XXIX, XLI, LXXXV,
XCI, XCII
1942, 4, 18, 41, 50, 51, 53, 63, 91, 96,
XXXI, XCII, XCIII, XCIV, XCVI,
XCVII, XCVIII, CVII, CIX, CXI,
CLXXI, CLXXII, CLXXVI
1945, 38, 51, XXVII, XXXIV, XC, XCI,
XCVIII, XCIX, C, CI, CV, CVI, CVII,
CVIII, CX, CXVI, CXVII
1946, XV, CX, CXVI, CXVII
1947, 51, XXXII, XLII, LXIX, CV,
CVII, CXI, CXII, CXIII, CXVII,
CXX, CXXVI
1948, 1, 26, 64, I, XI, XXV, CVII, CXIII,
CXVI, CXVII, CXVIII, CXIX, CXX,
CXXV
28.říjen, XXIX, XLVII, LXXXIII,
LXXXVI
28.srpna 1265, II
A.C.Sparta, LIX, LXIV, LXXV
abdikace, LXXVI
Adámek, CII
adaptace čp. 25, XLIII
advokát, XLI
akademie, sokolská, LXXIX
akademik, LXXXVIII
akáty, 93, XXXVII
aktovka, LXXX
Alexandr, jugoslávský král, LXVIII
alkoholik, XLV
Alois Petránek, 42, VII, XV, XVII, XXX,
XLI, XLVI, XLIX, L, LIII, CXXII
Američané, CIV
Amerika, CXVIII
Anglie, XCVII
archiv, 5, 8, 13, 24, XC
archivu, III, XLVII, XLVIII
armáda, CV

Armáda spásy, LI
atentát, LXVIII
auto, CI, CII, CIII, CXVII
autobus, V, LXXVIII
autodopravce, 63, XL, LV, CV, CXVII
automobil, 74, XXXVIII, LXXXVI
Bambas, CVIII
Barchovice, X, XI, XL
barikády, CII
Bárová, LXIII
Barták, 50, 53, CIX, CXXXII
Bartlová, 53, LXXV
báseň, XLVI, LIX
básně, XLVI
Batelka, 28, 36, 46, 53, VIII, LXII
Bečička, XCVI
Bečvářky, II
Bečváry, 1, 11, 12, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14,
15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26,
27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37,
38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48,
49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58,
59, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70,
71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80,
81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91,
92, 93, 94, 96, 97, I, II, III, IV, V, VI,
VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIV, XV,
XVIII, XX, XXIII, XXVI, XXVII,
XXVIII, XXIX, XXX, XXXII,
XXXIV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII,
XXXIX, XLI, XLII, XLIII, XLVI,
XLVII, XLIX, L, LI, LII, LIV, LV,
LVI, LVII, LVIII, LIX, LX, LXI,
LXII, LXIII, LXIV, LXV, LXVII,
LXVIII, LXIX, LXX, LXXI, LXXII,
LXXIV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII,
LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXII,
LXXXIII, LXXXIV, LXXXVI,
LXXXVII, LXXXVIII, XC, XCI,
XCII, XCIII, XCIV, XCV, XCVII,
XCVIII, XCIX, C, CI, CII, CIII, CIV,
CV, CVI, CVII, CVIII, CIX, CX, CXI,
CXII, CXIII, CXIV, CXVI, CXVII,
CXVIII, CXIX, CXX, CXXI, CXXII,
CXXV, CXXVI, CXXVII, CXXXII,
CXXXIII, CXXXIV, CXXXV,
CLXVIII, CLXX, CLXXI, CLXXVI
Bečváry čp.23, LXIII, CI, CXXXIII,
CXXXIV
Bečváry čp.41, LXIII
bednář, 46, LXVIII
bělásek, LXXXV
Bělina, 34, 62, 94, IX, LXXXIII,
CXXXIII
Bělský, 34, 56, 76, 89, XI, CV, CVI
Beneš, 50, 51, XXII, XXIII, LXXXIX,
XCVIII, CI, CX, CXVII
Beneš, Edvard, LXXVI, LXXXIX,
CXVII
Benešov, XXVII, LXXXIV, LXXXVII,
XCVIII, CIII, CIV
benzin, LVII
besídka, XXIV, XXXII, XLVIII, LII,
LVIII, LX, LXIV, LXV, LXXIII,
LXXV, LXXVIII, LXXIX, LXXXIV
besídka, Mikulášská, LXV

beton, CXVII
bez vyznání, XLV
Bezpečnost, 66
bezvědomí, LXXXI
bída o píci, LXVI
Bílkov, XXXVII
biograf, LI, LVIII, LXIV
biograf, Kalčicův, LVIII
blátivo, XLIV, LVII, LXXXV
bláto, XXIV, XXXVIII, LXI, LXXVI,
CXIII
Bohnice, LXXXVIII
boje o uhlí, XXXVIII
bojující, CV
Borovička, XCIX
Bosňák, 12, 22, 39, 93, 96, XX, XXI,
XXIII, XXXVII, XLIV, XLVII, LIII,
LIX, LXVI, CXVII
boty, LXX, LXXVIII, LXXXIV, CI
bouře, X, XIII, XXV, XXVI, XXX,
XXXII, XXXIII, XL, XLIV, LII, LIII,
LVII
bouře, silná, XXXIII, LIII
bouřka, 81, XIV, XXXII, XLIV, LII,
LVII, LXI, LXVII, LXXIV, LXXVI,
LXXXI, LXXXII, LXXXV
brak, XXXII
brambory, XXIV, XLIV, L, LIII, LIV,
LXII, LXVII, LXXI, LXXVI,
LXXXV, CXII, CXV
brána, CXVIII
branci, CVII
Bratislava, LXXXIII
Brodská, 47, LXIX
Brožek, 35, 62, 87, IX, XIV
Břečková, Marie, VI
břízy, LVIII
Buchal, Jindřich, XCV
Bulovka, 48, LXXVIII, LXXIX
Bureš, Bedřich, 50, 53, 78, 89, 92, XLIX,
LXVIII, CIX
býček, LXXXVI
bydlení, CXVII
cement, CXVI
ceny, 28, 38, 93, VIII, XI, XXX, XXXV,
XLIV, LI, LXVI, LXXXV, CX, CXV,
CXVI
cesty, 67, XV
cigareta, LXXIV, LXXVII
cihelna, LXI
cihla, CXVI
civilista, CIII
CPO, LXXXVIII
cukr, 19, III, XI, XX, LV, LXI, LXVII,
CVII, CXV, CXVI
cukr, surový, LV
cukrovar, 5, 19, 20, 21, 45, 46, 48, 49, 50,
62, 63, 76, 86, 87, 88, 90, 96, III, IV,
V, VI, XI, XIV, XVII, XX, XXI,
XXIV, XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII,
XXXVI, XLI, XLII, XLIII, XLVI, L,
LII, LIII, LIV, LV, LVII, LVIII, LIX,
LXII, LXV, LXVIII, LXX, LXXIII,
LXXIV, LXXVI, LXXVIII, LXXXI,
LXXXIV, LXXXVII, XCIV, XCVI,
XCVII, XCIX, CI, CII, CIII, CVI,

CIX, CXI, CXII, CXV, CXXII, CXXIII	Češi, V
cukrovar, správce, 48, LXXXI, XCVII	četař letectva, XCII
cukrovar, uzavření, LXXIII, LXXIV	četnický strážmistr, 47, LXIX, XCIV, CI
cukroví, LXX	četnictvo, XCIV
cukrovka, 19, II, IX, L, LXI, LXVII, LXXI, LXXVI, LXXXV, CVII, CVIII, CXII, CXV	četník, CIV
cvičení, XIV, XXIV, LII, LIII, LXIV, LXX, LXXVI, LXXVII, LXXIX	čin, XLV, LXXV
Čapek, prof. Dr., CXVII	čifířkavky, XXXVI
čára, stavební, 78, LXIII	čítárna, XCIII
Čechové, američtí, LVIII	členové výboru, XIV, XXXIII
čekatelky, LVI	členství, LXXVII
Čeněk Franc, CXVIII	členstvo, LVIII, LXXXIII, LXXXVI
Černá skála, XLVII	člověk starého ražení, LXVIII
Černá skála, IV	Daluege, Kurt, XCII, XCIII
Černá skála, LIII	dar, LXXXIV
<i>Černá skála</i> , CXIX	dcera, 18, 27, 45, 63, 73, III, V, XXX, LXXXI, XCV, CVIII
Černé skále Černá skála, XLVII	dědicové, XLI
červen, LXXXI, LXXXV	deficit, XX
červenec, 21, XXXIII, LXVI, LXVII, LXXI, LXXVI, CXIV	dělníci cukrovaru, XXIX
Červený Hrádek, 29, 39, 64, V, XLI, XLVI, LX, XCII, CXXXIII	Dělnická tělocvičná jednota, 87, IV, XXVI, XXXI
červivost, LXVII, LXXI, LXXVI, LXXXV	Dělnická tělovýchovná jednota, 23, XXXIX, LXIX
Česká obec sokolská, LXXXIX	dělník, 49, LXII, LXXXVII
českoslovenští, V	Dělostřelci, LXXXIX
Český Brod, 19, 45, 47, 49, XXXIX, LXIX, LXXI, LXXXVII	deputátník, LXXXVI
Čestín, LVIII, LXXIV	děšť, VIII, XIV, XVII, XXX, XXXV, XLIV, L, LII, LIII, LVII, LXI, LXVII, LXXI, LXXIV, LXXXI, LXXXII, LXXXIV, LXXXV, CXIII, CXIV
	Děšť, CXIII
	děšť, dlouhotrvající, XX

deště, VIII, XIV, XLIII, LVII, LXVII,
LXXV, LXXVI, LXXXII, LXXXV,
CXII
deštivo, LXXVI, CXIV
děti, XX, XXX, XXXI, XXXIII, XL,
XLVI, XLVIII, XLIX, LI, LII, LIX,
LXV, LXXIX, LXXX, LXXXIV,
XCVIII, CXVII, CXXII
děti, chudé, LXXVIII
dětský den, XXVI, CXVII
Dětský večer, XIV
děvčata, XCIX
diapozitivy, XIX, LII
divadelní akce, 23, XIII, XIX, XXIV,
XXIX, XXXI, XXXII, XXXIV,
XXXV, XXXIX, XLIII, XLVII, LI,
LIII, LV, LVI, LIX, LXX, LXXII,
LXXX, LXXXI, LXXXIII
divadelní hra, XXIX
divadlo, XII, XVIII, XX, XXIV, XXXI,
XXXII, XL, LI, LIII, LXIX, LXXII,
LXXIII, LXXIV, LXXVI, LXXX,
LXXXI, LXXXIV, LXXXVII,
LXXXVIII, CIV
divadlo, dětské, LXXXIV
divadlo, loutkové, 23, XXXI, XLIX, LI,
LXIV
dlažba, LIV
dláždění, CXX
dobrák, LXVIII
dobročinnost, XXVI
dobytek, VII
Dobytěk, LXVI

dodělná zábava, XXIX
Dolních Chvátlin
Chvatliny, Dolní, LIII, LXXXVII
domácí poměry, XLV
domek, 28, 65, VII, XII, XVIII, LVII,
LXIII, LXXXIX
domky, nové, 76, XI
Domovina, IX
doplatek, LV
doprava, 69, CXIII
dopravní nehoda, LXIII
dorost, LIII, LXXIV, LXXX, LXXXIII,
LXXXVI
dorost, agrární, LIII
dorostenci Sokola, XLVI
dospělí, 92, XX, LI, LXV, LXXIX,
LXXX
došky, 79, LXXVII, CXVII
doupata, XXXVI
Drahobudice, V
drahota, XXIV
Drahovzal, XCVIII
dražba, LXII, LXV
Drozd, hostinský, 46, LVIII, LXII, LXV
drůbež, XCV
druhá světová válka, XCVI
družičky, XLV
družstvo, 4, XLI, XLIX, LVI, LXVI,
XCV
dříví, VIII, LV, XCV
DTJ, 78, XIV, XXXIX, XL, LI, LVI,
LIX, LXIV, CXXII
Dudek, 36, 50, 87, XIV, CIX

duha, LI	Franc, 35, 50, 51, 53, 91, XXXIV, XLI,
duha, dvojnásobná, LI	LV, LXI, LXVIII, LXXXI,
Ducháček, LVI	LXXXVIII, CIX, CXVIII
dům Chuchvalcův, XXI	Franc, Čeněk, CXVIII
dům, obecní, LII	Francie, XCVI
dusno, LXXXV	Frank, K.H., XCII
důvěrník, IV	fraška se zpěvy, XX
dužina, LXVI	Frengl, 42, 63, XXVII, XXXIX, XLVII,
dvojdomek, 28, VIII	L, LII, LV, LIX, LXXXVII, LXXXIX,
elektrické vedení, 81, LXXVI	CII, CV, CVI
elektroměry, 81, XXXIII	Frengl, Ladislav, LXXVIII
elektřina, 81, VII	Frenglová, CIX
evangelíci, V	Frenglova chalupa, XXXVIII
farář, V, XLV, LXII, CXVIII	Frenglová, Klára, 45, 63, III, VIII,
farář československé církve, XLV	XXVII, XXXIX, XLIV, XLIX, LV
fasáda, 78, LXIV, LXXXIX	Freund, 23, 35, 89, LXXVII, LXXXVI,
fašisté, LXXIII	XCIII, XCIV, XCV
Feldstein, 34, 50, 56, 62, 63, IX, LV,	funkce, VII, XCI
LXXIV, CIX	Gábor, XII
Fetter, 49, 51, 53, LXXXII, CXII	generál, 94, LXXXIX
Finanční situace obce, XLIV	gestapo, XCIII, XCVIII, XCIX
First, 35, 50, 51, 53, 78, 79, 86, IV,	glosy, XCI
LXVIII, CIX, CXI, CXVI	Goldreichovi, XCV
Firstová, 48, 52, 53, LXXV, CXXXIII,	gramofon, LIX, LXIV
CXXXIV	gymnasium, reálné, XCVII
Fišer, 23, 34, 35, 89, VI, LVIII, XCIX,	hadec, IV
CXIX	hádky a osočování, 78, LXIII
Fišer, Otto, VI	hasiči, 87, XIV, XIX, XXVIII, XLVI,
Fojtův Potok, XCVI	LVIII, LXIX, LXXII, LXXVI,
Foršt, CVIII	LXXXI, LXXXIV, LXXXVII,
fosfor, L	LXXXVIII, CII
fosforové těsto, XLIV, L	hasičská hudba, LXIX
fotografování, LXXXIX	hasičská stříkačka, LXXXIV

hasičské sbory, 79, LVII
hastrman, LXXXIV
hašení, LVIII
Havrda, XCIX
Hertan, August, XCIII
Heydrich, XCII
Hitler, 30, XC
hlad, XXXVI, XCIX
hlasy, neplatné, LXXIII
hmoty, stavební, VIII
hnití, LIV
hnízdo, LXXVI
hodinky, 67, LXX
hodokvasy, 94, XXXVII
Hoffmann, 46, 51, 56, 63, LIV, LXII, C,
CI, CX
Hoffmannová, Blanička, XLVI
hoch, mladý, XLV
holič Rytina, XLVII
holub, divoký, XXXVIII
holubi, LII
hon, 94, 95, 96, IX, XI, XVIII, XXIV,
XXIX, XXXV, XLIII, LVI, LIX,
LXVI, LXVIII, LXXIV, LXXV,
LXXVIII, LXXXIII, LXXXIX, CXI
honební společnost, 95, XVIII, XXIX
honební spolek, 95, XXIV, XXXII
honitba, 95, LXXVIII
horko, LXI, LXVII, LXXI, LXXVI,
LXXXV
hořel
požár, LXVII
hospitace, XII
hospodář, 93, VIII, XIV, XXIII, XXIV,
XXVIII, XXXV, LXI, LXVI, LXVII,
LXXIV
hostinec, 78, LXXI
hostinský, 46, 91, XXV, XXX, XXXIV,
XXXV, XLV, LXI, LXII, LXXXIX
Hošek, Antonín, XC
houbařky, LXVII
houby, XVII, LXVII
housenky, LXXXI, LXXXIV
hovězí, 22, 74, 92, VII, LXXXVI, CXV,
CXVI
Hovorka, 23, 47, 53, VI, LXVIII
Hovorka, František, VI
Hraba, CXVI
Hraba, Rudolf, V, VI
Hrabánek, 35, 47, 62, VI, IX, LXIII,
LXXIV, CXVIII
Hrabánková, Barbora, 47, LXXII
hraboš, LXVI
Hradec Králové, XCVII
hranice, X, XV, XL, LIII, LXXIV,
LXXXI, LXXXVII, XCVII
Hranice na Moravě, XCVII
Hrbek, 34, 46, 53, 56, 62, 78, 89, 90, VI,
XVIII, XXXVI, LXII, LXVIII,
LXXVII, CII, CVI
Hrbek, František, LXX
Hrdina, František, 46, 53, LVIII
Hroch, XCIX
hrom náhlý, XIII
hrom za hromem, XXXIII
hrudy, LXXI

Hruška, František, VI
hrušky, 93, X, XVIII, XXXVII, LVI
hrušně, LV, LVI
hřbitov, LXIII, CXIV, CXVII, CXVIII,
CXIX
hudba, 95, 96, XVIII, XXXV, LXXV,
LXXXVII, LXXXVIII
hudba Vágnerova, 95, LXVI, LXVIII
hudba Vlasáková, 94, 95, XI, XVII,
XVIII, LVI
hudebníci, LXX, LXXVI
Hurt, 35, 52, 89, LXIII, CXXXIII
Hus, XV
Hus, Jan, mistr, X, XL, LIII
Hus, Jan, mistr, umučení, X
Husova oslava, XV, XXVI, XXXIII,
XLVII, LXXIV, LXXIX, LXXXI,
CXVIII
Hýbl, LXX
hymny, XLVI
Charamza, LVIII
Cheller, 45, 57, 58, IX, XV, XX, XXXIII,
XXXIV, XXXIX, XL, XLII, XLV
Chellerová, Antonie, 29, IX
chladno, VIII, X, XVII, XXIII, XLIV,
LII, LIII, LVII, LVIII, LXI, LXVII,
LXXI, LXXVI, LXXXII, LXXXV
chlév, 78, 79, LXVIII, CXVI
Chlumský, 76, 89, XI
Chomutov, 30, XC
choroba, L
choroba, oční, L
choroba, plicní, L
choť, 48, LXXIV
Chotouchov, XIII
chrást, LXXI
chroust, XX, LXVII, LXXXI
chřipka, LXXXV
chřipky, XXIV
chudobinec, 48, LXXVIII
Chuchvalcová, 51, CXI
Chuchvalec, 23, 34, VI, CVII, CVIII,
CXXXII
Chuchvalec, František, VI
chumelice, LXXXV
Chvátliny, 27, XXXVII, LXXXIX
Ing. Matoušek, Dvořáček a spol. v Sedlci
u Kutné Hory, VII
inspekce, XLI
inspektor, okresní, CXX
inspektor, okresní školní, XLI
israelité, V
jablka, XLIV, LVI, LXXI
jablka, padavčata, LXXI
jabloně, XVIII
jabloňky, mladé, 94
jabloňky, mladé, XXXVII
jáma, XLVI, XLVII
Jaro, XLIV, CXIV
Jaroš, LXXVI, LXXVII
Jarošová, LXXVII
ječmen, XI, LIII, LXVI, LXVIII, LXXI,
LXXIV, LXXXIV
ječmenářství, XIII
jednání, 86, 91, 95, IV, XI, LII, LXXVIII
jednatel, IV

jednota sokolská, XLVII	Kandidátní listiny, 55, XXIX
Jelčany, XCIX	kantina, XX, XXIX
Jelínek, 7, 19, 20, 21, 35, LXIII, CXIV	kapelník, LXV, LXIX
Jeřábek a Kosina, 81, VII	kapitál, VII
jetel, LXXI	kapitulace, CI
jetele, XLIV, L, LXVI, LXXI, CXII	Karbolineum, LXVII
jeviště, XXXIV, XXXIX, XL, LX, LXIV, LXX	Karlík, LXXVII, CVIII
Jilemnice, XXXII	Karlíková, LXXVII
Jindice, CIII	karneval, LIX, CXIV
jinovatka, LXXVI	Kašpar, VI
Jiruš, 22, 51, 89, VI, LIX, CXI, CXIV	Kašpar, Václav, VI
Jiruš, Bohumil, VI	Kašparová, 23, 45, 47, 51, 52, 53, 89, XXVIII, LI, LIV, LXIX, CXI, CXXXII, CXXXIII, CXXXV
jívy, LVII	katastr, 88, 94, II, XV
jmění, obecní, II	katolíci, V
K.H.Mácha, LXXIX	katolička, XLV, LXII
kachna, divoká, 95	každoroční „pout“, XL
kachna, divoká, LXVI	Kbel, XCVI
Kalina, 35, 51, 53, XCVII, CII, CIV, CXI	kbelík, CIV
Kalinová, 51, 52, CX	keříky, okrasné, CXVIII
kámen, 77, XV, LIV, CXVII, CXIX	Klečák, 51, 56, XLII, LXVII, LXIX, CV, CXII
kamení, LXXI	klerikalismus, politický, 78, LXIV
Kamínek, XIII, LXXXI, CV, CXIX	kniha, pamětní, 5, 14, 24, LXVI
Kamínek, Josef, LXXXI	Kňourek, C, CI, CIII
kamna, XXXVIII	Kobylák, František, 45, 87, XIV, XXVII, XXVIII
kampaň, XI, XVII, XXVIII, XXXIII, L, LV, LIX, LXV, LXVIII	Kocourek, Franta, XCIII
Kampelička, 19, 90, 91, 92, XXV, XXXI, XXXIV, XXXIX, XLIX, LI, LVI, LXI, LXIII, LXV, LXIX, LXXII, LXXIII, LXXV, LXXVII, LXXX, LXXXVIII, CXXIII	kočí, 48, 49, XLVI, LXIII, LXXIV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII, LXXXVII, C
Kampelička contra Šedivý, XXXIV	kočičky, LVII

- kolář, 49, 50, 88, 90, LXXXVII, CIX
Kolář, 51, VII, C, CI, CX
Kolář, Antonín, VII
Kolář, Tomáš, VII
kolaudace, 92, LVI, LXXV, CXIV
koleje, 73, XXXVIII, XCIX
kolchozy
 kolchozech, LXX
Kolín, 1, 6, 19, 20, 21, 22, 32, 38, 42, 45,
 46, 48, 81, VII, XXV, XXVIII, XXXI,
 XLII, XLIII, XLV, XLIX, LXXIV,
 LXXX, XC, XCIX, C, CXVII,
 CXVIII, CXIX, CXXVII
kolo, LXXXII
kolový hon, XXXV
komisař, 30, 42, 87, IV, XLIX, XCI,
 XCIII
komise, stavební, 78, 92, LXIII, LXXII
komunisté, 59, XVII, XVIII, XXXIV,
 XXXV, XLII, LXXIII, CX
koncentrační tábor, XCIII
koncert, XL, LIII, LXIV
Kondrys, X, XI, XL
koně, 73, LXXXVI, LXXXVII, XCIX, C,
 CIV, CV
konkurs, X
konsum, LXXXIX
kontingenty, CXV
kontrolor, XXX
kontroverse, XXXIX
konzervy, CI, CVII
kopaná, LIV, LXIV, LXX
Kopřiva, 52, 56, 63, 89, LIV, XCIX,
 CIV, CVIII
Korbelová, Emilie, LIII
koroptve, XXXVI, LIII, LIX, LXV,
 LXVIII, LXXIV, LXXVI, LXXVII,
 LXXVIII, LXXXII, LXXXIX
Koroptve, LXVII
korporace, sdružené, X
kostky, CXX
Košťál, 48, LXXX
Košťál, František, 45, XLIII, XLIV
Kotlář, XXXVI
Koudelka, XXXI, XL
koupání, XLIV
Kouřim, V
Kovačka, C
kovárna, 78, LVII, LXXXIX
kovárna ve dvoře, VIII
kovář, 31, XLIX, LXIX, XC
Kovář, Marek, CXX
kováři, 47, 90
krádeže, LXVII
Král, LVII, LXIX, XCIV
Král, Josef, 23, 90, VI
Král, Václav, LXXXVIII
Králová, 34, 48, 52, 53, LXXV, XCIV
krám, 78, LXVIII, LXXVII, XCIV
Krásný, 23, 49, 53, VI, LXXXVI
Krásný, Josef, VI
krátkozrakost, LXXXI
kráva, 74, LXXXVI, CXVI
kremace, XLV, LXXVIII, LXXXI
krize, hospodářská, LVI

krmivo, XCIX, CXIII
kroje, XLVI, LIII, LXXXVIII
kronikář, 1, 12, 13, 25, 26, 27, 29, 44, 45,
46, XVIII, XXVI, XXX, XXXII,
XXXIII, XLV, XC, XCI, CXXII,
CXXV, CXXVII, CXXVIII
Kropáček, 34, 48, 52, 56, 59, 62, 63, 79,
87, 89, IV, VI, VIII, IX, LIV,
LXXVIII, LXXXI, LXXXVIII, CII,
CV, CVI, CX, CXIV, CXVII
kroupy, 81, X, XIV, XXVI, XXXII,
LVII, LXXIV, LXXVI
krupky, LXXXI
Kříž, Karel, LXVI
křižovatka, LXXXII
KSČ, 56, CVI, CXI, CXIX
Kubelka, 34, 51, 56, 59, 63, 74, 89, LIV,
LV, LXXXVI, CV, CVI, CX, CXIII,
CXIV
Kučera, 51, 92, VII, LII, LXXIV,
LXXXI, C, CVIII, CXI, CXIII, CXIV
Kučerová, 52, 53, LXXXII, CXXXIII
kuchyně, LXVIII
kukačka, LVII
Kukuřice, CXIII
kulhavka, 74, LXXXVI
kulometry, CIII
kulturní práce v obci, LXV
kůra stromů, 93, XXXVII
kurs pro obecní kronikáře, XVIII
Kus nevalné ceny, LI
kůže, LII
kuželník, XX
Květen, LXXVI, LXXXI
květy, XXXII, LXXI, LXXVI
Kysela, 56, 63, VII, XLII, LIV,
LXXXIII, CXXXIII
Kysela, Jaroslav, VII
Ladrová, 51, CXII
Lahoda, 56, CV, CVI, CXI, CXIV
lampiony, XLVI, LXX
Landa, 23, 35, 48, 50, 51, 53, 77, 89, VI,
LVII, LXXX, LXXXII, CIX, CXI
Landa, František, VI
Lány, LXXXII
Laudon, 15, 17, 94, III, CXV
lávka, LXXXI
ledařství, LXXX
legionáři, VII, XLVI, XCVIII
lékař, 48, XIII, LXXVIII, CXIX
lékař, místní, XXVIII
lékař, obvodní, XIII, LXXVIII, LXXXI
lesní hajný, VII
lesy, 66
letadlo, XXIII
letadlo, stíhací vojenské, XXIII
letci, LIII
Letnice hraničářům, LXXXIX
Léto, X, XLIV, LXXI
Ležáky, XCIII
lhůta k podávání nabídek, LXXII
Lidice, XCIII
lidová strana, 59, CX
lidovci, XVII, XVIII, XXXIV, XXXV,
XLII, XLIII, LXXIII
líh že žárlivosti, LXXXII

lihoviny, LXXXVI
liják, X, XXV, XXXIII, XL, LII, LIII
lijavec, 81, XLIV, LXXVI
likvidace strojů v cukrovaru, LXXVI
lípa, XLVI, LVIII, LXX
listí na stromech, XLIV
listiny, kandidátní, IX, XXIX
listiny, pamětní, XXII
lístky, XCII, XCV, CVIII, CXIII, CXV
listonoš, LXXXII
listopad, XXXV, CXIII
Loch Ness, LXX
lom, opukový, IV
louka, 92, XX, LVII, LXVI, LXXVII
Luňák, L
luňák červený, LXXXVIII
lysol, XLV
lyžaři, XXXVIII
majitel pozemků, LV
major, LXXV, XCVII
Malá Skalice, VII
Malé Bečvářky, II
maliny, LXXI
malíř, akademický, LXXXII
maloročník, 55, XXIX
Mančice, V, XVIII, CIII
mandáty, 55, XXIX, LIV
Mandelík, 88, 90, III, LXXXIV, XCVI
Mandelík, Otto, III
manévry, XVI
manifest, XV, XXII, XL, XLVII,
LXXIV, LXXIX, LXXXI, LXXXVIII
Marek, František, 47, LXIX, LXXI
márnice, CXVIII
Martínek, Josef, VI
Maryšková, 50, 78, LXVIII, CIX
Masarykův štěp, LIX
máslo, XLIV, LXVI, XCV, CI
maso, XCII, XCV, CXV
Mašín, 35, 48, 53, V, LXXVIII, CIII
maškarní, XXXIX, XLVIII, LI, LIX,
LXIV, LXIX, LXXII, LXXIX, LXXX,
LXXXVII
maškarní merenda, LXXIX
měď, LXXXVI
měknutí kostí dobytka, LXVI
meliorace, LVI
Melody-band, LI
měna, CX
merenda, XII, XLVIII, LI, LIX, LXIV,
LXXII, LXXIX, LXXX, LXXXVII
Měšťanská škola v Zásmukách, VI
mikulášská, LXXV, LXXXIV,
LXXXVIII
Mikulášská, XLIII, LV, LVI, LIX, LXX,
LXXIX
místní dráha, V
místní organizace strany sociálně
demokratické, XXXI
místní osvětová komise, XIV, XV, XX,
XXIV
místní školní rada, LXXXIII
místo definitivní, VII
místo, stavební, 28, 92, VII, XLIX
mistr tesařský, 56, CV
mistr zednický, XXV

mládenci, XXVI, XLV
mladiství, CXV
Mlázovský, Alois, VII, XLVI
mléko, XLIV
mlha, XLII, LI, LVII, LXI, LXVII
mlha, hustá, XLII
mlýn, 12, 47, 79, 96, III, IV, XXIII, LVII,
LXVII, LXVIII, LXXIV, LXXXVIII,
XCIV
mlýn Buda, LXXII
mlýn Podbečvárecký, LXXXVIII
mlynář, LVII, LXXXVIII
mlýnek, CIII
Mnichov, XCI, CXVII
mnoho pohřbů, 45, XXVIII
množství ulovené zvěře, 95, 96, LIX,
LXVI, LXVII, LXVIII, LXXIV,
LXXVIII, LXXXV, LXXXVIII
MNV, 3, 4, 7, 22, 23, 39, 41, 62, 64, 65,
66, 67, 73, 76, 79, 85, 86, 88, 93, 94,
CXVIII, CXIX, CXXVI
mobilizace, LXXXVIII, LXXXIX
morálka, XCIX
Morava, XCI, XCVII
moravky, LXXI
most přes potok, X
motocykl, LXXXII, CXVI
motor, 73, LXXXVIII
mraky, XL
mráz, 93, IX, X, XII, XXIV, XXVI,
XXIX, XXXII, XXXIII, XXXV,
XXXVI, XXXVII, XXXVIII, XLIII,
XLIV, LVII, LXI, LXVI, LXVII,
LXXI, LXXII, LXXVI, LXXX,
LXXXIII, LXXXIV, LXXXV, CXI
mráz, krutý, CXXIII
mráz, nejkrutější, XXXVII
mrazíky, XLIV, LXXX, LXXXV, CXIII
mrazíky, noční, XLIV
mrazy, kruté, LVI
mrchoviště, 74, LXXXVI
mrtvice, 47, LXXIV, LXXXVIII
MUDr. Viktor Novák, 48, 88, XIII, LII,
LVII
muzika, CXIV
myši, XLIV, L, LXVI
mzdy, XCIX
náboj, CIII
náčelnictví, LXXVII
nadílka, LXV, LXX, LXXVIII, LXXIX,
LXXXIV
nadílka, mikulášská, LXXXVIII
nádor na mozku, 48, LXXVIII
nadplán, CXV
nádražáci, CVIII
nádraží, V, VIII, XI, XV, XXXVIII,
XLVI, LXII, LXXXIX, XCIX, C,
CXIV, CXX
nádvoří, 87, LVIII
nafta, LXXXVIII
nájemce, 95, LXXVIII
náklad, celkový, 81, VII
nakupovač obilí, LVIII
náledí, LXXXIV
nálet, LXXVII, XCIX
náměstek, 87, XIV, LXXXIII, LXXXVII

námraza, LXXXIV
nánosy, XXI
nár. socialisté, 59, CX
Narodil
 Narození, XV, XXII
Národní shromáždění, 54, 57, 61, XVII,
 XXII, XLII, LIII
národnost, V
narození, 1, 26, 27, III, VII, LXXXI
narozeniny, XXXI, XLVI, LI
nařízení vlády, I
následek sucha a tepla, XLIV
natě, LIII, LXXI
návrší, I
návštěvnost, XX, XXIV, LXX, LXXIII,
 LXXIX
návštěvnost, malá, LXIX, LXXI
názor kronikáře, XXVI
nedostatek, 20, 73, 74, XXXVIII, LXI,
 LXXI, LXXXII, LXXXVI, CXV,
 CXVI
nejnižší teplota zimní, X
Nejsilnější mráz, IX
nejvyšší místo obce, II
Němci, CIII
Němec, 53, 90, VII, XCIII, XCV, CII
Němec, Antonín, VII
nemocnice, 47, 48, XXXIX, LXXIV,
 LXXVII, LXXX, LXXXI, CI
neshody, C
neštěstí, CXVII
nevěra, LXXVI
New York, LVIII
nezaměstnaní, LVI, LXVIII
Nouzák, 23, 35, 51, 53, VI, XVIII, C,
 CXI
Nouzák, Alois, VI
Nouzáková, Anna, 47, LXXII
nouze, XXXVI, XCV, CXII
Nováková, 34, 45, 48, LXXVIII, LXXX
noviny, 78, 96, LXIII, LXXXIV
Novotný, 34, 53, 89, VII, XV, XXXIX,
 LXIII, CVIII
Nykl, 49, 53, LXXXVII
Nykodým, CVIII
obavy, XXIV
občan (čestný), CXVII
občan, vážený, XLIV
Občané, CXIX
občané katolického vyznání, VIII
občanský ples, XXX
období dešťů, XVII
období mrazů, XVIII
obecní, 3, 1, 24, 63, 65, 78, 86, IV, VIII,
 IX, XI, XII, XVIII, XXV, XXVIII,
 XXXIII, XLVI, LXIII, LXXV,
 LXXVIII, XCII, CII, CXXVI,
 CXXVII, CXXVIII
obecní kronika, ztracená, VIII
obecní zastupitelstvo, 22, 54
oběšení, 47, 51, LXVIII, LXXXVI,
 LXXXVII, XCIX, CXI
oběti, LXXXVI
obchod, 12, 73, 88, 90, XCV, CXVI
obchodnice, 51, CXI
obchodník, 51, XCII, CXII

- Obchodník uhlím, XXXVIII
obilí, 93, VIII, XI, XVII, XXIII, XXX, XXXV, XLIV, LVIII, LXI, LXII, LXVI, LXXI, LXXVI, LXXXV, LXXXVI, CVII, CXII, CXIII, CXIV, CXV, CXVII
obilí na zrno, CXII
obleky, CXVI
obleva, XXIX, XXXV, XXXVII, XLIII, L, LVII, LXI, LXXX, LXXXV, CXIII
obrán o poslední groš, LXVIII
obrana, LXXVII
obraz, živý, XLVI
obrazy, světelné, XIV, XX, XXIV, XXVIII, XXXIII, LXIV
obsazování, LXXXVI, LXXXIX, XCI
obuvník, 48, LVII, LXXX
obvinění, CXIX
obžínky, LXXXVIII
očkování dětí, VIII, LII
odboj, XCVIII
Odluka církví a státu, XIV
odpoledne, 47, 92, IX, XX, XXXII, XL, LI, LII, LIII, LIV, LV, LVIII, LIX, LXI, LXIII, LXIV, LXV, LXVII, LXVIII, LXXIV, LXXV, LXXVI, LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXII, LXXXV, LXXXVIII
odstřel koroptví, XLI
odvod, XXXII, LI, LXXII, LXXVII, LXXXI, CVII
odvodnění, LVI
oferta, 77, XXVII
oferta na stavbu, XXVII
oheň, LVIII, LIX, LXIX, LXX, LXXII, LXXIV, LXXVI, LXXXVIII
oheň, bengálský, XLVII
ohňostroj, X, XV, CXV
ochlazení, LII, LXI, LXXXV
ochrana, LXXVII
ochrnutí, LXXXI
okraj hráze, XX
okres, 27, XIII, XXVIII, XXXI, XXXIX, XL, XLI, LXIV, LXXXIII
okresní školní inspektor, XLI
okresní školní výbor, XLII
Okresní školní výbor v Kolíně, XXV
okupace, XCI, XCIX
okus stromů zajíci, 93, XXXVII
omítka, X
ONV, 96, CXVII, CXVIII, CXIX, CXXV
opaření, 51, CXII
operace, 45, XXVI, XXVIII
opereta, LXXX
Oranienburg, 30, XC
orba, hluboká, XII
organizace, sdružené, IX
ořešáky, 93, XXXVII
oříšky, lískové, LXXIV
osel, LXX
Osev, LV
oslava, IX, X, XIII, XV, XVII, XX, XXIV, XXVIII, XXXIII, XXXIX, XLIII, XLVII, LI, LII, LIII, LV, LX, LXIV, LXX, LXXII, LXXV, LXXIX,

LXXXI, LXXXIII, LXXXVII, LXXXVIII	Panenka, LXVIII
oslava 85. narozenin presidenta T.G.Masaryka, LXXII	Panenka, Josef, 47, 53, LXVIII
oslava dne Svobody, LXV	Pankrác, XCVIII
oslava Masarykova, LXXIX	paprsek ve víru doby, LXXXVI
oslavu narozenin p. presidenta, XX	parašutista, XCVII
oslavy 80 let zrušení roboty, XXXIII	<i>paritní zastoupení</i> , 56, CVI
Ostrava, XCVI, CV	park, CXIV
Osvětim, XCIII	parket, LXXIX
osvětové účely, XIX	pastouška, 76
osvobození, 26, IX, XXIV, XXXIII, XLIII, CXVII	pastouška, XI
otavy, XLIV, LIV, LXXI, LXXXV, CXII	pastouška, XI
oteplení, XXX, XXXII, LVII, LXXX	pastouška, XXXIII
otrava, 47, XLV, LXVIII	pastva, LXXI
otrava krve, 47, LXIX	Pašek, 51, 53, 89, XCIX, CIX, CXXXII
<i>ovoce</i> , 93, 94, VIII, XXIV, XXX, XXXV, XXXVII, LIX, LXIV, LXVI, LXVII, LXXI, LXXVI, LXXXIV, LXXXV	Pazderka, 48, 49, 62, 86, IV, VI, IX, LXV, LXXXI, XCVII
ovoce, nezralé, XXXVII	Pazderka, Ivan, XCVII
ovocnářství, XIII, LXIV	<i>Pečky</i> , 11, 1, 6, 17, 20, 21, 39, V, LVIII, LXXXIII, CIII, CIV, CLXVIII, CLXIX, CLXX, CLXXV, CLXXVI
ovocné stromoví, XIII	pěchota, CIV
ovsy, LIII, LXXI, LXXXIV, CXIV	pekař, 63, 90, XXXIII, LV, LXXXIX
ozimy, LXVI	Pěnička, 34, 50, 53, 56, 89, CV, CVI, CIX, CXXXIV
padlí občané, 22, 23, XLVI, LXV, LXXXI, CI, CXVII	Pěničková, 50, 53, CIX, CXXXIII
padlí občané v 1.světové válce, VI	peníze, CXV
paměti, 29, XLIV, XCI	peníze na stavbu hřbitova, LXIII
pamětní kniha, školní, VI	penze, VIII
pamflety, 55, XXIX	peřiny, 67, LXX
Pámová, XCV	pěstování, XIII, LXIV
	Petránek, 23, 27, 30, 35, 50, 51, 62, 86, 87, 89, I, IV, V, VI, IX, XIV, XX,

- XLVI, LXV, LXXXI, LXXXII, XC,
XCI, CIX
Petránek, Alois, 24, 25, 26, 27, 28, 29,
30, 34, 52, 57, 64, 81, 87
petrolej, LVII
píce, XXXIII, LXVI, LXXI
píce, zelené, XXXIII
pila, 11, LXXVII, XCIII, XCV, CII,
CVIII, CXVII
písek, VIII, CXX
Píša, 35, 51, 62, 87, IV, VI, IX, XIV, CII,
CXI, CXIII, CXIV
pivo, XX, LVIII, LXXXIX
pivo, červenopečecké, LVIII
pivo, popovické, LVIII
pivo, zasmucké, LXXXIX
pivovar, 5, 42, 63, 78, III, XXXIX, L,
LV, LXIV, XCIV
plachetky, LXX
plakát, LIX
Plány, CXVII
Plavidlo, L
plech, VIII
plech, pozinkovaný, VIII
ples, XII, XIII, XIX, XX, XXIV, XXX,
XXXIII, XXXIX, XLVII, XLVIII, L,
LI, LIX, LXIV, LXIX, LXXI, LXXIX,
LXXX, LXXXVII, CXXII
ples „Starých dobráků“, XLVIII, LXXX
ples, dělnický, LXIX
ples, hasičský, XLVIII, LXIV, LXXIX,
LXXX, LXXXVII
ples, maskovaný, XXXIII
ples, maškarní, LI
ples, všedělnický, LXXI
plevy, XXXVI
plísen, LXXXV
plískanice, XXXVIII, LII, LVII, LXVII,
LXXXIII, LXXXV
plodiny, II
plot, ochranný, XLVI
Poboří, V
povtivec, LXVIII
počasí, XI, XVIII, XXVI, XXVII, XXIX,
XXXV, LII, LXI, LXVII, LXXVI,
LXXXII, LXXXV, CXII, CXIII
počasí v noci, VIII, IX, XXXII, XXXVI,
XLIV, L, LII, LIII, LXVII, LXXI,
LXXIV, LXXVI, LXXVII, LXXXI,
LXXXV, LXXXVIII, LXXXIX,
XCIX, CIV
počasí, aprílové, LII
počasí, proměnlivé, LXXXV
počasí, střídavé, LXXXV
počasí, teplé, XXXV
počátek, XLIV, LXXVI, LXXXV
Poděbrady, XLI, LXII
Podhajský, 35, 56, 62, 63, 89, 90, IX,
XXXVI, LIV, LXXXIII, CXVIII
Podkarpatská Rus, 13, XII
podmítka, LXXI
podmračeno, LXXXV
podnebí, deštivé, CXIV
podnik, 66
Poďousy, 93, X, XL, XCIV, XCVII,
CVIII

- podplukovník, LXXV
podpora, 23, LXVI
podpora země a okresu, VII
podvýživa, XCIX
podzim, 1, XLIV, LX, LXXXVI, CXII
pohár, střeoevropský, fotbalový, LXXV
pohledávky, XLIII
pohnutka, XLV
pohraničí, 50, XCI, XCII, CVIII, CXII
pohřeb, XLIII, XLIV, XLV, L, LI, LXII,
LXVIII, LXIX, LXXI, LXXII,
LXXIV, LXXV, LXXVIII, LXXXI,
LXXXIII
pohřeb žehem, 44, XIV, LXII, LXXXIII
pohřeb, konání 2 najednou, XXVIII
pojistky, 81, LXXVI
pokladna, 92, LXXV
pokladník, 86, 87, IV, XIV, XLI
Pokorný, Leo, LXXII, LXXV
Polánka, Karel, XCIV
poledne, XXXVIII, LVII, LXIII, CI
polemika, LIV
politický okres kutnohorský, VII
Polsko, XCIII, XCVI
pomatení mysli, LXXV
Poměry politické, 58, XVIII
poměry v obci, politické, 72, XXIX
pomník, 77, XV, XXII, XXIII, XXVI,
XLVI, XLVII, LXV, LXXIX, LXXXI,
CXVII
pomník, odhalení, XXII
popálení, LXXIV
popel, LXXVIII
popelnice, VII
poplach, LXXVII
poprašek sněhový, XLIII
poranění, LXIX
porážka, CXV
porážky, XCII, CXV
pořadatelé, XXVI
Posádka cukrovaru, CIII
Posázaví, CIV
poslanec, XXII, XXXI, LIII
Poslední leč, XVIII
posluhovačka, XXVIII
Pospíšil, 23, 35, 62, 64, I, V, IX, XLI,
LXIII, LXIV
postřelení, LXXX
postřik stromů, LXVII
posvícení, XXVIII, LXX, LXXV,
LXXIX, LXXXII, CXIV
pošta, 46, V, XXV, XLV, LXXXIX, CI
poštolky, XXXVI
potahy, 74, LXXXVI
potěšení diváctva, XXIII
potok, 93, I, XLI, LXVI, LXXXI, CXIII
potok, Bečvářka, I
potok, Drahubudický, XX
poukazy, 64, XCII, CXVI
pout', XL, LXIV, LXXIX, CXIV
povidla, LXXI
povodně, XXI, LVII
povolení, XLI
pozemek, LII, LXVIII, CXVII
pozemek, odprodej, LII
pozemek, vhodný, XXV

- pozemky, 64, 93, X, XXX, CXVII
pozůstalost, XLIX
požár, 78, 79, III, IV, XXXVIII, LVII,
LVIII, LXIII, LXVII, LXIX, LXXVII,
XCIX
poživatiny, CV
práce polní, přípravné, XII
práce, podzimní, CXVII
práce, polné, XIII
práce, polní, XIII
prádlo, CV
Praha, 1, 5, 8, 9, 27, 30, 42, 45, 48, 49,
73, V, XIX, XXI, XXVI, XXVII,
XXXI, XXXII, XXXIV, XXXIX, XL,
XLII, XLIII, XLV, XLIX, L, LI, LIII,
LIV, LVIII, LXIII, LXXVIII, LXXX,
LXXXI, LXXXII, LXXXIII, XCVIII,
CII, CV, CXIV, CXXV, CXXVI,
CXXVII, CXXVIII
prahy, XXXVI
prameny, I
praporčík, XCVIII
prapory, LXXXII
prasata, X
pravé vánoce
Vánoce, pravé, L
pravé Vánoce, XXIV
Právo vrchnosti (hra), LIII
Preslerová, LXIII
prezident, znovuzvolení, XXVI
prodělek, 92, LI
program, chabý, LXXVI
projekt, XI
projev, XL, LXXIX, LXXXI
projev, smuteční, LXXXII
promítání obrazů, XXIV
pronájem, LII
proslov, XV, XXIV, XXXIII, XLVI,
XLVII, LI, LIII, LV, LIX, LXXXIII,
LXXXVIII
Protektorát Čechy a Morava, XCI
protektorát obce, IX
protirežimní, CXIX
proudy vody, X
prší, LXXVI
Průcha, Josef, 78, LXVIII
průchody, XXXVI
průmysl, 90, XX, CXVI
průvod, IX, XV, XXII, XXVI, XXXIII,
XL, XLV, XLVI, XLVII, LII, LIII,
LXV, LXIX, LXX, LXXII, LXXIV,
LXXIX, LXXXI, LXXXVII
průvod bez hudby, LXIX
průvod, bláznivý, XLVII
první bouřka, XLIV
první kronikář obce zdejší, VII
první mráz, XXIV
první pomoc, CV
první rozsvícení, VII
první úřadování v nové Kampeličce,
LXXV
první velký tank, CIV
přednáška, IX, X, XI, XIII, XIV, XX,
XXIV, XXIX, XXXI, XXXIII,
XXXIX, XLII, XLVI, LII, LXIV,
LXX, LXXII, LXXV, LXXXI, XCIII

- Přednáška, XXIV
přednes básní, XLVI
přednosta stanice Josef Konečný, XXXVI
představení, biografické, 92
představení, biografické, LXV
představenstvo, 92, LXXVII
přejetí, XCIX
přemety, akrobatické, XXIII
přepršky, LVII, LXI, LXVII, LXXVI,
LXXX, LXXXV
přestavba, LXVIII
přestěhování, 92, LXXV
přičinění starosty, VII
příjmy, CXVI
příplatky, CXIII
přípojky, 81, VII
přirážky, 66, XLIV
příslušník strany, 55, XXIX
příslušnost, farní, V
přistání, XXIII
přivítání, X
pšenice, VIII, XI, XXXVI, LIII, LXII,
LXVI, LXVIII, LXXI, LXXXV,
CVIII, CXIII, CXIV, CXVI
pučerství ochotníci, XLIX
Pučery, CIII
půda, II, XII, XVII, XXIII
půda, nepropustná, XXIII
punčochy, LXX, LXXVIII, LXXXIV
pušky, CIII
pych, polní, LXVII
rakety, CXV
rakovina, 45, 48, XLV, LXXX, LXXXIV
ranec, LXX
ráno, 47, 48, 54, IX, XXIII, L, LI, LVII,
LX, LXVII, LXVIII, LXXIV, LXXV,
LXXVII, LXXXI, LXXXV, LXXXIX,
CIII
Ratboř, 1, 70, XXVI, LIV, CIII, CXXV
Ratiboř (Polsko), CV
ráz, náboženský, LI
recitace, IX
referent, 30, LXXIV
referent, osvětový, LXVI
reforma, pozemková, 93, X
rej, XXXIII
Rejholcová, 47, 53, LX, LXXII,
CXXXIII
Rejhon, LXIII, CVIII
reklama, LXX
rekonstrukce, LXXVII
rekruti, XXXIII
republikáni, XVII, XVIII, XXIX,
XXXIV, XXXV, XLII, XLIII, LIV
revize, LXVI
revoluce, 31, XC, XCI, XCVI, XCVII
revoluční národní výbor, 56, CV
Revoluční výbor, CII
revolver, 48, LXXX, CIII, CIV
ročníky, CVII
rodák, zdejší, LV
rodičovské sdružení, LXXVIII
rodičovské sdružení (volné), L
rok, chudý, XXIV
Rokos, Antonín, 30, 45, 78, 87, 91, 92,
95, 96, IV, XXXII, XXXIX, LXV,

- LXXVII, LXXVIII, LXXXII, XCI,
CII, CXI
rolníci, 28, 90, CV, CVII, CXIII, CXV,
CXVI
rolník, 26, 44, 49, 51, VII, XXIV,
XXXII, XXXIX, LVIII, LXXXVI,
XCI, CIX, CXI, CXV
rolníka, LV
rosa, LXXI
rozhlas (radio), LXXXII
rozhlas, místní, CXIX
rozhlas, poslouchání, XCVIII
rozhlas, zahraniční, XCVIII
rozloha, katastrální, II
rozmnožení myši, XLIV
rozpočet, 66
rozpory politické, XXVI, XXX
rozrušení, XLV
rozvody, XCIX
rozvrstvení zdejšího obyvatelstva
politicky, VI
Rudá armáda, CV
ruské ženy, CV
Rusko, L, LXX, XCVII
Rusové, XX, CIV
Růžena Vocetková
Vocetková, Růžena, XLIX
Růžička, Jan, VI
Růžička, Josef, 46, LXII
Růžičková, 50, 51, 53, CIX
rvačka, LXXVII
rvačka fotbalistů, LXIV
rybíz, LXXI
rybníček, 96, LXXXIV
rybník, továrenský, LXVIII
rybníky, továrenské, XX
ryby, 96, LXXXIV
Rytina, 23, 34, 35, 50, 53, 56, 59, 62, 63,
78, 88, VI, IX, XLVII, LV, LIX, CV,
CVI, CIX, CX, CXIV, CXVI
Rytina, Rudolf, VI
řasy, vodní, XLIV
Řeč, CXIX
řečník, CXIX
řemenář, 45, 87, XIV, XXVII
řepa, 93, XI, XVII, XXIV, XXVIII,
XXXV, XLIV, L, LIII, LV, LXVII,
LXXI, CXII, CXIII, CXV, CXVIII
Řepa, V
Řezáč, 46, 53, 76, XI, LVIII
Řezáčová, 48, 53, LXXIV
Řezáčová, Albertina, LXXIV
řezivo, CXVI
řezník, 92, XLIX, LIV, LXVIII, XCII,
XCIX, CXI
řídící učitel, 45, 46, 48, VI, VIII, IX, X,
XX, XXXIV, XXXIX, XL, XLV, LII,
LVIII, LXXVIII, LXXXIV, XC
Říha, 49, 53, LXXXVI
Říhová, LXXXI, CXXXIV
Říše, XCIX, CIV
S.K. Sparta Bečváry, LXV
sádlo, XCII, CXV
Sachr, Filip, XCII
sál, LII, LXIII, LXX
samozásobitelé, XCII

- sanatorium, 49, LXXXIII
sanitka, LXXVIII
sazenice, 92, LVI, LVIII
sběh lidu, veliký, XXIII
sbírka, 92, LXIII, CXVIII
sbírky pro uprchlíky, LXXXVI
Sbor dobrovolných hasičů, IV
sčítací komisař, XLIX
sčítací revisor, 42, L
sčítání hospodářských a živnostenských
závodů, XLIX
sčítání lidu, II
sdružení, L, LXV, LXX, LXXVIII,
LXXXIV
Sdružení lovců, XX, LII, LVIII
Sdružení volné myšlenky
československé, IV
sebevražda, 46, XCIX
sebevražedný úmysl, LXII
sedláci, XCV
Sedláčková, LXII
sekání, LXXXI
selata, CXIII
Semanský, 1, 34, 36, 56, 63, 74, 77, 91,
92, V, XXX, XXXIV, XLIX,
LXXXVI, CVI, CVII, CXIV
Semerák, 34, 89, LIX, LXXIV,
LXXXVI, CXVII
seno, 93, VIII, XIV, XXI, XXXV,
XXXVI, LXVI, LXXI, LXXXV, CXII,
CXIV
sesutí, XI
setí, XII, XXIII, LXXXV, CXVII
setí podzimní, LXXXVI
schůze, 60, 95, IX, XXXI, LVI, LXV,
LXXVI, LXXVII, LXXVIII, CXV
schůze hasičů, LXXVII
schůze, honební, LXXVIII
schůze, protestní, XXXI, LXXIV
silnice, 45, 68, 69, 78, I, V, X, XI, XV,
XVIII, XXI, XXVII, XLIX, LVII,
LXXXI, LXXXII, LXXXIII, XCI,
CIII, CXIII, CXIV, CXIX, CXX
silnice, státní, LXXXII
silvestr, LXXXIV
Silvestr, XXXV, LXXVI, LXXXVIII
Silvestrovská, LXXI
Silvestrovská zábava, XVIII, LXXIX
Simon, Emil, Ing., 36, XCV
sirky, LXI
situace dělníků, CXVII
Skalák, XCVI
skioptikon, 87, XIX
sklizeň, VIII, IX, XIV, XXI, LXVI,
LXXXII, CXIV
skok pod vlak, 48, LXXV
skřivani, LVII
skutečný jarní den, LII
skvrnitý tyf, CI
slabomyslnost, 88, XXXII
sládek, III
sláma, CXII
slavnost předání nové motorové
stříkačky, XXVIII
slepice, 74, LXXXVI
slet, XXI, LVIII, LXXXVI, CXIV

- slet, Vsesokolský, CXIV
sleva daní, LXVI
slevy na dani, 66, XLIV
Slezák, 47, 53, LXIX
Slezáková, Marie, 53, XLII, XLVI
Slezsko, CV
slintavka, 74, LXXXVI
sloučení Malých a Velkých Bečvár, II
Slovensko, XLIV, XCVII
služka, LXXVII, XCIV
služky do hospodářství, LVI
směšky, LXVI
smlouva, 78, LXI, LXIII
smrčky, LVIII
smutek, LXXXIII
smutná památka na dlouhá léta, XXXV
Smutný, 51, 53, CXII
sňatky, 43, 44, XCIX
SNB, XCIV
sněh, 29, XII, XIII, XVII, XXIV, XXVI, XXIX, XXXI, XXXII, XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII, L, LI, LIII, LV, LVII, LXI, LXVI, LXVII, LXXII, LXXVI, LXXX, LXXXIV, LXXXV, CXIII
Sobočice, 76, X, XV, LXXV
sociální demokraté, 59, XVII, XVIII, XXIX, XLII, XLIII, LIV, LXXXI, CX
socha sv. Jana Nepomuckého, 21, XV, XVI, XXII
Sojka, 31, 89, XC
Sojková, 53, LXXVII
sokol, LXXXI
Sokol, 19, 21, 29, 30, 86, 87, 95, IV, XII, XIV, XVII, XVIII, XX, XXI, XXIV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXIX, XLI, XLIII, XLVII, XLIX, LI, LII, LIII, LV, LVI, LVIII, LIX, LX, LXI, LXIV, LXV, LXIX, LXX, LXXII, LXXIII, LXXV, LXXVI, LXXIX, LXXX, LXXXII, LXXXIII, LXXXIV, LXXXVII, LXXXVIII
sokol stěhovavý, XXX
Sokolovna, 12, 29, 32, 47, 49, 54, 92, V, IX, X, XII, XIII, XVII, XX, XXIX, XXX, XXXIII, XXXV, XXXIX, XL, XLI, XLII, XLVI, XLIX, L, LI, LII, LIII, LIV, LV, LVI, LVIII, LIX, LXII, LXIII, LXIV, LXV, LXIX, LXX, LXXI, LXXII, LXXIII, LXXIV, LXXV, LXXVI, LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXII, LXXXIII, LXXXIV, LXXXVII, LXXXVIII, LXXXIX, XC, XCIII, CVII, CXIV
sokolská akademie, LXX, LXXXVII
sokolská besídka, LV
sokolská jednota, LXXXI
sokolské děti, LXV
Sokolský slet, LVIII
solanky, LXVII
Solnař, 36, 52, 56, CVI, CXI
Solopisky, 46, LVIII
souchotiny, 48, 49, LXXVIII, LXXXVI
Soukup, 35, 50, 53, CIX, CXVIII
soupis ovocných stromů, L

- sousední stavení, LXVII
sousedská, LIX, LXIV
Sparta, LXX, LXXIX
spisovatel, slovenský, XLII
spodiny, XXXVI
společník, dobrý, LXVIII
společnost herců, LXXII
společný klidný život, XXVI
spolek, zrušení, LXIX
spor, LXIX
sport, LXIV, CLXIX
sportovci, XLVII
sportovní klub, 78, LXIV, LXV, LXX
Spořitelní a záložní spolek, 22, 86, 90,
IV, XXV, XLIX
spotřeba proudu, VII
spotřební statky, CXVI
Správa silnic, CXIX
správa školy, 29, LIII
správce cukrovaru, LXV
správce, národní, XCV
sraz, LXXV, LXXXI, LXXXIII
srpen, XXXIII, LIII
SSSR, CXIII, CXV
stáje, XXI, XCIX, CIV
starosta, I, IV
starosta obce, 23, XXVI, LXXIV,
LXXXVIII
starosta Týnce n. Labem, XV
starosta, volba, 55
Staří dobráci, XLVIII, LI, LIX, LX,
LXIV, LXIX, LXXIX, LXXX, CXXII
stavba, 28, 76, 78, X, XI, XV, LXIII,
LXXII, CXIII, CXVII, CXIX
stavba obecního domku, XI
stavbyvedoucí, CXVIII
stavebniny, CXVII
stavění májí, XXVI
stavení, vyhořelé, 92
stavitel, 92, LXXII, LXXV, CXVII
stěhování, 29, VIII, LXXII
stodola, LVII, LXIX, LXXVII, XCIX
stoh, Šubrtův, L
strach, XCIX
strana, agrární, LXX
strana, agrární, IX
strana, agrární, LXXVII
strava, 32, XCI
strážmistr, četnický, 78
strážmistr, vrchní, V, LXVIII
strážník, 65, LXXXVIII, XCII
strniště, CXII
stroje, 19, LXXVI, CXVI
stromy, 93, VIII, XI, XVII, XVIII, XXI,
XXXII, XXXV, XXXVII, XL, XLIV,
LVI, LXXI, LXXIV, LXXV, LXXXV
stromy, divoké, 93, XXXVII
strouhání, XXIV, XXXIII, XLII, L
stříkačka, 96, LXXXIV
střílení asfaltových holubů, LVIII
studna s pumpou, VIII
studně, LXI, LXVI
sucho, XXXIII, XLIV, LVII, LXI, LXVI,
LXVII, LXXI, LXXIV, LXXVI,

- LXXXV, CXII, CXIII, CXIV, CXV,
CXVI
suchý rok, LXI, LXXI, CXIII
sůl, CI
svatba, 44, XLV, XLVIII, LIV, LXXVII,
XCIX, CVIII
svátek, LXXXVI
Svatobořice, XCVII
Svaz elektrárenský středočeských okresů
v Kolíně, VII
svaz lučebních zaměstnanců, LXXIV
svépomoc, CXIX
světnice, 47, XXXVI, LXVIII, LXX
Svoboda, 4, 7, 18, 22, 23, 34, 35, 39, 50,
52, 53, 62, 64, 65, 67, 73, 76, 79, 85,
86, 88, 93, 94, II, VI, XLIII, XLVII,
LXIII, CIV, CIX, CXXVI, CXXXIII
Svoboda, Ludvík (generál), CIV
svobodný, CVIII
sychravo, XXX
syn obecního starosty, XLV
synové sedláků, XCIX
sýpka, 93, XVII, XXXV
systém, lístkový, CXVI
Šátek, 34, 56, 59, 62, VI, VII, IX,
XXXVI, XXXVIII, XLI, XLVI, CV,
CVI, CVII, CXI
Šátek, František, XLVI
šatenky, CXVI
Šátková, Anna, XCII
šatstvo, LXX
Šauerová, 49, 53, LXXXVII
Šaur, Josef, 52, LXI
Šaurova stodola, LXIX
Šedivý, 35, 50, 51, 56, 63, 91, XXXIV,
LV, CVIII, CXI
Ševčík, 62, 79, 87, IV, IX, CXVII
Šibrava, Josef, VII
Šimek, 29, LII, LIII, LXV, LXXIII,
LXXVIII, LXXIX
Škácha, CXVIII
Škácha, František, V
škoda, XCVII, XCIX
škoda na stromoví, LXVII
škola, 4, 13, 32, 45, 95, XII, XXII, XXV,
XXVIII, XXX, XXXII, XLIII, XLV,
XLVI, L, LI, LII, LIII, LV, LXI, LXV,
LXXX, LXXXII, LXXXIII,
LXXXVIII, XCI, XCVII
škola dvojtřídní s pobočkou, VI
škola trojtřídní, VI
škola, dějiny, VI
školní budova, VI
školní děti, XL
škvára, VIII, CXVII
šmelinář, CXVI
Šourek, Josef, VI
špačci, LXXI
Špaček, 23, 25, 30, 34, 35, 36, 46, 51, 55,
56, 62, 63, 64, 76, V, VI, IX, XI,
XXVI, XXIX, XLV, XLVI, LIV,
LXV, LXXIV, LXXXVIII, LXXXIX,
XCI, XCII, CV, CVIII, CXI, CXIV
Špaček, Bohumil, VI
špačkové, LVII
Šťastný z Padařova, Alfons, LIII

- Šťastný, Václav, V
Štědrý den, CXIII
šťěstí, XXXVIII, LXVII, LXX, CVII
Šturma, CVIII
Šubrt, 34, 48, 50, 52, 53, 63, XXIV,
LXXVIII, XCII, XCVIII, CIX, CXI,
CXVII
Šubrtová, 34, 47, 52, 53, LXIX
švestka (strom), 47, LXVIII
švestky, XI, XXX, XXXVII, XLIV, LVI,
LXVII, LXXVI, LXXXV
Švolba, 23, 52, 56, 59, 63, 74, 87, VI,
XIV, LIV, LV, LXXVI, LXXXVI,
LXXXVIII, CII, CX
Švolba, Josef, VI
Švýcarsko, 48, LXXVIII
T.G.Masaryk, 2, 29, 30, XIII, XX, XXIV,
XXVI, XXXI, XLVI, LI, LX, LXIV,
LXX, LXXII, LXXVI, LXXXVII,
CXXI
T.G.Masaryk, úmrtí, LXXXII
tábor, sběrný, CIV
Tacl, František, VI
tajemník obce, XCII
tanec, 95, XLII, LI, LVI, LXXII, LXXIX,
LXXXVIII
taneční hodiny, LXXVI, LXXXVIII
tašky, střešní, 76, 78, 79, VIII, XXXII,
LXXVII, CXVII
telata, CXIII
telefon, V
telefon - zavedení, XI
telegraf, XI
Tělocvičná jednota Sokol, IV
Teplický, Eberhard, III
teplota, XXIV
teplota 40°C, XLIV
Terezín, XCIV, XCVIII, C, CI
Tesař, 56, 63, 74, 88, IV, XL, XLIX, LV,
LXIII, LXXXIII, LXXXVI,
LXXXVII, XCVII, CV, CXVII,
CXVIII
těsto, XLIV, L
těžký úraz na cestě na kole, XLI
tíha sněhu, XXXVIII
Tobruk, XCVII
továrna, 94, XXXVI, XXXVII, XXXVIII
továrny, XXI, L, LXII, LXXVIII, CXV
traktor, CV
transformátor, LII, LXI
transparenty, XLVII
trávení myší, L
trhání listů, XCI
Trmal, Josef, VI
tropická vedra, LVII
trubač, LXXXVIII
trudnomyslnost, XLV
tryzna, LXXXIII
třešně, 94, VIII, X, XIV, XVIII,
XXXVII, LII, LXVI, LXXI
třešňovka, 92, XLIX
tuberkulóza, XIII, LII, LXII
Tuček, 50, 56, CII, CVI, CVII, CXI,
CXVIII
tvaroh, LXVI
tvrdost půdy, LXXI

- tyfus, XCVIII
- Tyrš, Miroslav, Dr., 50 let od úmrtí, LXX
- u Kašparů, XIV
- U Kašparů, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXIII, XXXIX, XL, XLI, LIX
- u Musilů, LI, LII, LVI, LIX, LXIV, LXIX, LXXI, LXXII, LXXIII, LXXIV, LXXV
- u Švolbů, LXXIX, LXXX, LXXXI, LXXXII, LXXXIV, LXXXVII, LXXXVIII, CII, CIII, CX, CXI, CXIII
- účast, X, XXXIII, LI, LII, LXV, LXX, LXXXI, LXXXIII, LXXXIV, CXVIII
- účast dělníků, XI
- účast, slabá, LXXVIII
- účast, veliká, LXX
- účely, dobročinné, XL
- účetní cukrovaru, LXII
- učitel, 48, XXIV, XXIX, XLII, LXXVIII
- učitel Šimek, LXV
- učitel, řídící, 29, 57, X, LIII
- učitel, výpomocný, 28, VII, XXXIX
- učitel, zatímní, VII
- učitele, XXIV
- učitelé, slovenští, X
- učitelka, VI, XLII, LIII, LXXXII
- učitelka ručních prací ženských, VI
- učitelka, zastupující, LIII
- uhlí, XXXVIII, XCV
- Uhlířské Janovice, 11, 22, LXXVIII, CIV
- ukázky slovenské kultury, XLII
- umoření, VII
- úmrtí, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 63, 71, XXIV, XXXIX, XLIII, XLIV, XLV, LII, LV, LVIII, LX, LXII, LXVIII, LXIX, LXXI, LXXIV, LXXVIII, LXXX, LXXXI, LXXXII, LXXXIII, LXXXIV, LXXXVI, LXXXVII, XC, XCII, CVII, CVIII, CXI
- úmrtí osoby ženského pohlaví, 30, 33, 45, 46, 47, 48, 49, XXVI, XXVII, XXVIII, XLVI, L, LI, LXII, LXIX, LXXII, LXXIV, LXXV, LXXVIII, LXXX, LXXXI, LXXXIII, LXXXVI, LXXXVII, XCV
- úplné zatmění měsíce, LII
- uprchlíci, 20, 23, LXXXVI
- úraz, LXXXII
- úraz na kole, LXIII
- úraz na motocyklu, LXXIV
- úraz při kácení stromu, 46, LXII
- úroda, X, XVIII, XXIV, XLIV, LIII, LVI, LXI, LXXI, LXXVI, LXXXV, CVII, CXV
- úroda, dobrá, XI
- úřad, okresní, XC
- úřad, telegrafní, V
- Úřady práce, XCIX
- Úřední revise PKO, CXX
- úředníci, XXXVIII, CXVI
- úředník, 50, LI, C, CIX
- úsilí žen, LXXXVI
- ústav učitelský v Kutné Hoře, VII
- ustavující schůze zastupitelstva, IX

- Ústřední jednota hospodářských družstev, 92, LI, LXV
Ústřední knihkupectví učitelstva čsl. v Praze, XIX
usychání, LXXIV
ušlechtilí, LXIV
útraty, obecní, XLVI
uzdravení, LXXVI, LXXXIX
uzenina, LXV
uznání, 30, LXVI, LXXIV
uznání obecnímu kronikáři, LXXIV
V českém ráji, LXXXVIII
Vágner, LXIX
vagony, LXVI
válcování silnice, XLI, LXXVII
válec silniční, LXXXII
válka, světová, 2, XC
valná hromada, XXX, XXXI, XXXIX, XLIX, LI, LX, LXV, LXIX, LXXII, LXXX, LXXXVII, LXXXVIII
valná hromada hasičská, LX, LXIX
Valná hromada hasičská, LXV
Valná hromada Kampeličky, LXV
valná hromada Sokola, LXIX
valná hromada, mimořádná, XLI
Vaňásek, LXXXIX
vánice sněhová, XIII
Vánoce, XXIV, XXIX, XXXV, L, LXVII, LXXVI, LXXXV
Vánoce na blátě, LXXVI
Vánoce skutečně bílé, IX
Váňová, 6, 51, 53, CXI
Vanta, 44, LIV
vápno, VIII
včely, 29, 92, VII, XXXVIII, XLIII, XLIV, LI, LVII, LXVII, LXXI
včely, choroba, LXXI
včely, prolet, LXXII
ve výslužbě, 46, 48, 49, 78, LVIII
večer brannosti, LXXII
vedení, telefonní, CII
Vedral, VI
Velikonoce, LXXVI
Velim, V, LXX
velkostatek, 5, 18, 45, 63, 92, XXVI, XXXIX, LV
věneček, LIII, LIX, LXIX
vepřové, 74, 92, VII, LXXXVI, CXV, CXVI
veselice, LXIV, LXXXVII
větry, XXXVIII, LVII, LXXV, LXXXV
vichřice, XXX, XL, LII, LXVII, LXXXV
Viktor Novák, MUDr., LXXVIII
víno, LXV, LXXV, LXXXV
višně, 94, XXXVII, LXVI, LXXI
vítr, XXXII, LXI, LXVII, LXXXV, CXIV
vkladní knížka, LXX
vklady, vázané, CX
vláha, CXIV
vlajky, LXXIV, LXXXVI, CI
vlak, sanitní, LXXXIX
vlaky, XXXVIII
vlaky, pancéřové, CIII
Vlasák, 96, LXXXVIII
Vlasáková hudba, LIII

- vlhko, XVIII
Vltava, CXIII
Vocetka, 34, 56, 63, 86, 96, IV, XXXVI,
LV, LXXII, LXXIV, LXXXI,
LXXXIV, LXXXIX, CVI, CVII,
CXXXIII
Vocetka, František, LXXII
Vocetková, Růžena, 49, VII, XLIX, LVI,
LXXXIII
Vocetkovi, XXI, LXXIV, LXXVII
voda, 66, 97, VIII, X, XX, XXI, XL,
XLVI, LXI, LXVI, LXXXIV, CXIII
voda, stav, CXIII
Vodárek, Tomáš, 88, XXXVIII, LXII
Vodní družstvo, XLIX, LVI, LXI, LXV
Vodvářka, 34, 47, 53, 87, 89, XIV, LXIII,
LXXI, CVII, CVIII
vojáci, LIII, CIII, CV
vojíni, XVI
vojna, CVII
vojsko, XVI, XCI
vojtěšky, LXXI
Vokřál, C, CXIV
Volba starosty, XXIX
volby, 60, VIII, IX, XVII, XXVIII,
XXXIV, XLII, LIV, LXXIII, LXXVI,
LXXXIX, CVI, CX
volby do obecního zastupitelstva, VIII,
LIV
volby do okresu, LXXIII
volební číslo, XXIX
volební místnost, 54, IX
volební schůze veřejná, LIV
Volencová, 50, 51, 53, 88, CIX
Volná myšlenka, 87, XI, XIII, XIV,
XXXI
Vondráček, 59, 62, IX, CX
Vopasek, 49, VII, LXXVI, LXXVII,
LXXXVII, XCVII
Vopasek, Antonín, 28
Vopasek, Bedřich, MUDr., XLV, LXXV,
XCVII
Vopasek, Josef, VII
Vopasková, 51, CIX
vozatajstvo, CV
Voženílek, LXXXIX
Vrzal, Josef, V
vsazení „Masarykovy lípy“, XLVI
vsazení lípy, LXX
vstupné, CXV
vůz, selský, CXVI
vydláždění erární silnice, XI
vyhořelé stavení, LXVIII
vykradení bytu, LXX
výlet autem, XL
výměna, CXVII
výměna oken, LXIV
Vymláčení obilí, XVII
výnos, čistý, XL
výpověď, XXV
Vypuknutí války, XCVI
vysílačka, CII
výsledek volby, LXXVI
výstavba, VII
vyšetřování, 88, XXXII
výtržnost, XIII

- vývody řečnickovy, XXXI
vývoz, CXVI
vývrat, LXXV
vyznání československé, LI
Wágner, LXXVIII
Wácha, XCIII
Weigner, Karel, 88, LXV, XCIV
Weignerovi, XCIV
Wittiger, XCIII
zábava, 95, 96, XVIII, XXIV, XXXV,
XLI, XLIII, XLVIII, LI, LII, LIV, LV,
LVI, LVIII, LIX, LXIV, LXXI,
LXXIV, LXXV, LXXVIII, LXXIX,
LXXXI, LXXXII, LXXXVII,
LXXXVIII, CXI, CXIII
zábava posvícenská, XVII
zábava, dožínková, LXXIX
zábava, Josefská, LI
zábava, posvícenská, XLI, XLVIII, LIX,
LXIV, LXXXVIII
zábava, poutní, LXX
zábava, rekrutská, CVII
zábava, taneční poutní, LIII
zabavení, XLIII
zadina, XXXVI
Zahajský, 23, 52, 89, VI, CXIX,
CXXXIV
Zahajský, František, VI
zahrada, 93, XXI, XXXVII, LII, LIII,
LVIII, LXIV, LXV, LXXIX, LXXXV,
LXXXVIII, XCIX
Zahrádkáři, LXIV, LXIX
zajatci, CII, CIII, CIV
zajíc, LXXXIII, CXI
zákaz staveb, CXVI
základní kámen, XV
základy ke stavbě, 61, LXXIII, CXXVII
záloha, LXXXV, CVII
založení republiky, 20.výročí, LXXXVI
založení zahrádkářského odboru, LXIV
záložníci, LXXXIX
zámek, starobylý, II
zámek, starý, LXIV
Zápotocká, 35, 50, 53, CIX, CXXXV
Zápotocký, Josef, 46, 53, 88, VI, LXVIII
zápůjčka, 81, VII
záře, LXXXVIII
záření, LXXXVIII
zasedání obecního zastupitelstva, XL
Zásmuky, 1, 18, 20, 73, 95, I, III, V, XIII,
LXII, LXV, LXVIII, LXXII, LXXV,
LXXVIII, LXXXI, LXXXVII, CII,
CIV, CXVI, CXVIII, CXIX
zásobování, 63, XCII, CXIII
zastupitelstvo, 4, 23, 26, 56, 60, 61, I,
VII, IX, XL, LXXXII, LXXXIX,
CXXIII
zatímní řídící učitel, VIII
zavedení elektrického osvětlení, VIII
zavěje, XIII, XXXV, LXXXV
zčernalé dřevo, 93, XXXVII
zdejší rodák, LXXV
zeď, XIII, LII, CXVIII
zedník, VIII
země, 81, VII, XX, L, LXXI, LXXIII,
LXXV, CI, CVII

- zemědělci, XV, CXV, CXVI
zemřel
Úmrtí, 45, 46, 50, 63, 86, 87, III, IV,
V, XX, XXII, XXIV, XXV,
XXVIII, XXXIX, XLV, XLVI,
CXVIII
Zemská komise pro mládež, XXVI
Zemská komise pro péči o mládež,
XXXII
Zemské komise pro péči o mládež,
XXXII
zemské zastupitelstvo, 54, 57, XXXIV
zchudlí lidé, L
zima, 93, X, XI, XXIV, XXVI, XXX,
XXXII, LXVII, LXXI, LXXII,
LXXXI, LXXXV, CXI, CXII, CXIII,
CXX
zima bez mrazu a sněhu, XI
zlá krev, XXXIII
zlatá, XXXIII, XLI, LIX, LXX, LXXV,
LXXIX, LXXXII, LXXXVIII
zlato, CI
změna hostinských, LVIII
znalec, LXXII
známá osoba, XLIV
známost, XLV
znárodnění, XCV
zneužívání, pohlavní, 88, XXXII
zodpovědnost, XCI
zpopelnění, XXXIX, XLV, LXXVIII,
LXXX
zpoždění, XXXVIII
zranění, 45, 46, XIII
zrno, LIII, LXVI, LXXXIV
zřízenec dráhy, LXII
zubní technik, LXXXII
zvonička, VIII
zvonky, VIII
Zvrhlíci, XXXII
žáci, LXXXVI
žactvo, LVIII, LXXIV
žačky, LXXXVI
Žatecká, 23, 50, 53, CIX, CXXXIII
Žateckého, LIV, LVII
Žateckého stodola, LVII
Žatecký, Alois, 34, 35, 63, 65, XXXIII,
LIV, LV, LXXXIX
Žďárský, CVIII
Žehušice, CXVIII
železnice, 69
železo, CXVI
žhářství, LXIX
Židé, 20, XCIV, XCVI
Žišov, LXXVII
žito, XXIII, LIII, LXVI, LXXVI,
LXXXIV
živnostenská strana, LIV
živnostenský, L, LXXI, LXXX
živnostníci, XVII, XVIII, XXIX, XXX,
XXXIV, XXXV, XLII, XLIII, LIV,
LXXIII, LXXX
živobytí, CVIII, CXVI
žízeň, CIV
Žižka z Trocnova, Jan, XI
žlaby, VIII

*Michael Urban, Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry
(ve srovnání s obcí Ratboř)*

žně, 74, 93, VIII, XI, XVII, XXVIII,
XXXV, LVII, LXVI, LXVII, LXXI,
LXXVI, LXXXII, LXXXIV, LXXXV,
LXXXVI, CXII, CXIV, CXV

župa Tyršova, XIV, LII, LXXV,
LXXXVII
župní hasičský sjezd, X
župy, XIV, LII, LXXV, LXXXVII

Příloha 3. Soupis obecních kronik uložených v SOkA Kolín sestavený pro zkoumané období (1923-1948)

Soupis obecních kronik uložených v SOkA Kolín sestavený pro zkoumané období (1923-1948)						
Obec	Časový rozsah	Místo uložení	Rozsah	Počet svazků	Okres (2016)	OÚ obce s rozšířenou působností (2016)
BARCHOVICE	1814-1904	SOkA Kolín	192	1	Kolín	Kolín
	1945-	OÚ Barchovice		1		
BEČVÁRY	1923-1997	OÚ Bečváry	297	1	Kolín	Kolín
BĚLUŠICE	1923-1935	OÚ Bělušice	Nestr.	1	Kolín	Kolín
BLINKA	1884-1973	OÚ Plaňany	Nestr.	1	Kolín	Kolín
BOHOUŇOVICE I	1929-1985	OÚ Červené Pečky	194 str.	1	Kolín	Kolín
BOHOUŇOVICE II	Nezvěstná			X	Kolín	Kolín
BOJIŠTĚ	1953	OÚ Červené Pečky	31	1	Kolín	Kolín
	Dějiny obce Bojiště – V.Saitl			1		
BOŘETICE	1924-1990	OÚ Červené Pečky	200	1	Kolín	Kolín
BOŠICE	1922-1990	OÚ	300	1	Kolín	Kolín

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

		Svojšice				
BRNÍK	1928-	OÚ Oleška	Nestr.	1	Praha - východ	Říčany
BŘEŽANY I	Nezvěstná			X	Kolín	Kolín
BŘEŽANY II ¹⁶⁸¹	(1862) 1921-1937	SOkA Kolín	187	1	Kolín	Český Brod
BÝCHORY ¹⁶⁸²	1929-1976	OÚ Býchory	484	1	Kolín	Kolín
BYLANY	Obecní kronika neexistuje.			x	Kolín	Český Brod
CERHENICE	(1902) 1932-1976	SOkA Kolín	396	1	Kolín	Kolín
CERHÝNKY	Nezvěstná.			x	Kolín	Kolín
CÍRKVICE	1923-	OÚ Církvice	Nestr.	1	Kolín	Kolín
ČERNÉ VODĚRADY	1922-1954	SOkA Kolín	178	1	Praha - východ	Říčany
ČERVENÉ PEČKY	1953 ¹⁶⁸³	OÚ Červené Pečky	187	1	Kolín	Kolín
	1844-1914	OÚ Červené Pečky	442	1		
	1939-1960	OÚ Červené Pečky	200	1		
	-1948 ¹⁶⁸⁴	OÚ	443	1		

¹⁶⁸¹ „Zajímavé postřehy z období po roce 1918 (móda, sport, společenský život). Popisy obecních staveb.“

¹⁶⁸² „Retrospektivní záznamy z dějin obce. Mj.Pasáž věnovaná Janu Kubelíkovi, který vlastnil v letech 1904-1916 býchorské panství.“

¹⁶⁸³ Vilém Saitl

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

		Červené Pečky				
ČERVENÝ HRÁDEK	1921-1997	OÚ Bečváry	200	1	Kolín	Kolín
ČESKÝ BROD	1914-1928	SOkA Kolín	358	1	Kolín	Český Brod
	1929-1938	SOkA Kolín	329	1		
	1939-1948	SOkA Kolín	227	1		
DOBEŠOVICE	Obecní kronika neexistuje.			x	Kolín	Kolín
DOBRÉ POLE	1886-1929	SOkA Kolín	180	1	Kolín	Český Brod
DOBŘICHOV	Obecní kronika neexistuje.			x	Kolín	Kolín
DOLANY	1924-1996	OÚ Červené Pečky	92	1	Kolín	Kolín
DOLNÍ CHVÁTILNY	1929-	OÚ Dolní Chvátliny	Nestr.	1	Kolín	Kolín
DOLNÍ KRUTY	Nezvěstná.			x	Kolín	Kolín
DOUBRAVČANY	1866-1940	SOkA Kolín	Nestr.	1	Kolín	Kolín
	(1939) 1948- 1960	SOkA Kolín	210	1	Kolín	
DOUBRAVČICE	1921-1965	SOkA Kolín	Přepsaná kopie	1	Kolín	Český Brod
DRAHOBUDICE	1909-	OÚ Drahobudice	Nestr.	1	Kolín	Kolín
GRUNTA	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
HATĚ	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín

¹⁶⁸⁴ „Záznamy o dějinách městečka a blízkých obcích nejsou chronologicky řazeny (pravěk, panství, školství, pošta, osobnosti apod.). Kronika doplněna množstvím fotografií. Kroniku psal cihlářský dělník Vincenc Černý (1897-1987).“

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

HORNÍ JELČANY	(1919) 1942-1948	OÚ Bečváry	190	1	Kolín	Kolín
HORNÍ KRUTY	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín
HRADENÍN	1900-1973	SOkA Kolín	225	1	Kolín	Kolín
HRADEŠÍN	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Český Brod
HRADIŠTKO II	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
HRADOVÉ STŘIMELICE	Nezvěstná.			X	Praha- východ	Říčany
HRYZELY	1927-1996	OÚ Barchovice	Nestr.	1	Kolín	Kolín
HŘIBY	Nezvěstná.			X	Kolín	Český Brod
CHOCENICE	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín
CHOTOUCHOV	1929-1951	OÚ Kořenice	209	1	Kolín	Kolín
CHOTOUŇ	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Český Brod
CHOTUTICE	1916-1932	OÚ Chotutice	61	1	Kolín	Kolín
	1924-1974	OÚ Chotutice	300	1		
CHOTÝŠ	(1918) 1922-1958	SOkA Kolín	113	1	Kolín	Český Brod
CHRÁŠŤANY	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Český Brod
JESTŘABÍ LHOTA	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
JEVANY	1924-1935, 1950-1959	OÚ Jevany	197	1	Praha- východ	Říčany
KBEL	1936-1963	OÚ Kbel	407	1	Kolín	Kolín
KLÁŠTERNÍ	Kronika založená roku 1923.			x	Kolín	Kolín

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

SKALICE	Nezvěstná.					
KLUČOV	1922	OÚ Klučov		1	Kolín	Český Brod
KOLÍN	1836-1845	SOkA Kolín	26	1	Kolín	Kolín
	(1835) 1886- 1900	SOkA Kolín	712	1		
	1918-1923	SOkA Kolín	262	1		
	1924-1928	SOkA Kolín	367	1		
	1935-1940	SOkA Kolín	99	1		
	1940-1942 (II)	SOkA Kolín	46	1		
	1948	SOkA Kolín	144	1		
KONÁROVICE	1920-1945	OÚ Konárovice	163	1	Kolín	Kolín
	1945-1963	OÚ Konárovice	308	1		
KONČICE	1914 ¹⁶⁸⁵	SOkA Kolín	Nestr.	1	Kolín	Kolín
	1936-1946	SOkA Kolín	Nestr.	1		
KONOJEDY	Nučice				Praha- východ	Říčany
KOŘENICE	1925-1948	OÚ Kořenice	395	1	Kolín	Kolín
KOSTELEC NAD	1928 ¹⁶⁸⁶	SOkA	493	1	Praha-	Říčany

¹⁶⁸⁵ Paměti obce Končic do roku 1914

¹⁶⁸⁶ Historie města sepsaná odborným učitelem Františkem Šimáčkem.

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

ČERNÝMI LESY		Kolín			východ	
	1921-1934	SOkA Kolín	217	1		
	1935-1937	SOkA Kolín	159	1		
	1938-1951	SOkA Kolín	191	1		
	1946-1951	SOkA Kolín	214	1		
KOSTELNÍ STŘIMELICE	Nezvěstná.			X	Praha- východ	Říčany
KOUŘIM	1838-1849	SOkA Kolín			Kolín	Kolín
	1905-1937	SOkA Kolín				
	1938-1957	SOkA Kolín				
KOZOJEDY	1923-1962	SOkA Kolín			Praha- východ	Říčany
KRAKOVANY	1926-1940	OÚ Krakovany	213	1	Kolín	Kolín
	1941-1970	OÚ Krakovany	332	1		
KRUPÁ	1922-1984	SOkA Kolín	Nestr.	1	Kolín	Český Brod
KRYCHNOV	1923-1961	OÚ Krychnov	200	1	Kolín	Kolín
KRYMLOV	Nezvěstná.			X	Praha- východ	Říčany
KŘECHOŘ	1848-1996	OÚ KřeCHOř	396	1	Kolín	Kolín
KŠELY	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Český Brod

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

LHOTKY	1928-1989	OÚ Malotice	277	1	Kolín	Kolín
LIBENICE	1879-1937	MLK Libenice	95	1	Kolín	Kolín
	1937-	MLK Libenice	63	1		
LIBLICE	1945-1954	SOkA Kolín	228	1	Kolín	Český Brod
LIBODŘICE	1921-1948	OÚ Libodřice	110	1	Kolín	Kolín
	1940-1989	OÚ Libodřice	240	1		
LIMUZY	1920-1973	OÚ Tismice	132	1	Kolín	Český Brod
LIPANY	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Český Brod
LIPEC	(1915) 1933- 1938	OÚ Lipeč	157	1	Kolín	Český Brod
	1948-1981	OÚ Lipeč	372	1		
LOŠÁNKY	1924-1938	OÚ Lošany	300	1	Kolín	Kolín
LOŠANY	1924-1930, 1949-1958, 1981-1990	OÚ Lošany	300	1	Kolín	Kolín
LSTIBOŘ ¹⁶⁸⁷	(1748) 1788- 1879	SOkA Kolín	73	1	Kolín	Český Brod
	1929-1979	OÚ Klučov	264	1		
LŽOVICE	(1923) 1939- 1959	SOkA Kolín	58	1	Kolín	Kolín
MALOTICE	1920-1989	OÚ Malotice	277	1	Kolín	Kolín

¹⁶⁸⁷ Viz internetové stránky obce Klučov

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

MANČICE	1922-1962	OÚ Dolní Chvatliny	206	1	Kolín	Kolín
MASOJEDY	1923-1953	SOKA Kolín	159	1	Kolín	Český Brod
MLÉKOVICE	1924-1953	OÚ Toušice	185	1	Kolín	Kolín
MOLITOROV	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
MRZKY	1903-	OÚ Mrzky	458	1	Kolín	Český Brod
NEBOVIDY	1919-1951	SOKA Kolín	373	1	Kolín	Kolín
NĚMČICE	1908-1960 (IV)	OÚ Němčice	382	1	Kolín	Kolín
NESMĚŇ	1923-1948	MěÚ Zásmuky	249	1	Kolín	Kolín
NESMĚŇ	1948-1950	SOKA Kolín	?	1	Kolín	Kolín
NOVÁ VES I	1898-1951, 1990-	OÚ Nová Ves I	747	1	Kolín	Kolín
NUČICE	1896-1965	OÚ Nučice	205	1	Praha-východ	Říčany
OHAŘE	1930-1989	OÚ Ohaře	185	1	Kolín	Kolín
OLEŠKA	1903-	OÚ Oleška	200	1	Praha-východ	Říčany
OPATOVICE	1923-1978	OÚ Červené Pečky	209	1	Kolín	Kolín
OPLANY	1924-1964 (?)	OÚ Oplany	208	1	Praha-východ	Říčany
OVČÁRY	(1914) 1929-1987	SOKA Kolín	392	1	Kolín	Kolín
PAŠINKA	1920-1961	OÚ Pašinka	Nestr.	1	Kolín	Kolín

PEČKY	1922-1947	SOkA Kolín (1998: MěÚ Pečky)	480	1	Kolín	Kolín
	1947-1949	SOkA Kolín (2003: MěÚ Pečky)	234	1		
PLAŇANY	1816- 1872 ¹⁶⁸⁸	SOkA Kolín (2003: OÚ Plaňany)	29	1	Kolín	Kolín
	1920-1938	SOkA Kolín	177	1		
POBOŘÍ	1925-1974	SOkA Kolín	300	1	Kolín	Kolín
POĎOUSY	1923-1997	OÚ Bečváry	278	1	Kolín	Kolín
POLEPY	1927-1985	OÚ Polepy	280	1	Kolín	Kolín
POLNÍ CHRČICE	1927-1953	SOkA Kolín	192	1	Kolín	Kolín
POLNÍ VODĚRADY	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín
POŘÍČANY	1928-1945	Polabské muzeum v Poděbradech	Nestr.	1	Kolín	Český Brod
	1942 (VI) – 1946 (VI)	SOkA Kolín	Nestr.	1		
	1947-1963	OÚ Poříčany	106	1		

¹⁶⁸⁸ Opis v SOkA Kolín.

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

PRUSICE	1931-1939	SOkA Kolín	33	1	Praha- východ	Říčany
PŘEBOZY	1919 – 1951 (1990)	SOkA Kolín	131	1	Kolín	Kolín
PŘEHVOZDÍ	1920-1950	OÚ Přehvozdí	279	1	Kolín	Kolín
PŘISTOUPIM	1923-1938	OÚ Přistoupim	200	1	Kolín	Český Brod
	1939-1979	OÚ Přistoupim	151	1		
PŘIŠIMASY	1948	OÚ Přišimasy	152	1	Kolín	Český Brod
	1923-1950	OÚ Přišimasy	300	1		
PUČERY	1938-1939	OÚ Kořenice	Nestr.	1	Kolín	Kolín
RADIM	1925-1960	SOkA Kolín	Nestr.	1	Kolín	Kolín
RADÍMEK	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
RADLICE	1928-	OÚ Barchovice	320	1	Kolín	Kolín
RADOVESNICE I	1914-1918	SOkA Kolín	Nestr.	1	Kolín	Kolín
	1936-1979	SOkA Kolín	195	1		
RADOVESNICE II	1923-1927, 1960-1973	OÚ Radovesnice II	439	1	Kolín	Kolín
RASOCHY	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
RATBOŘ	1928-1949	SOkA Kolín	384	1	Kolín	Kolín
RATENICE	1848-1952	OÚ Ratenice	195	1	Kolín	Kolín

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

ROSTOKLATY	1923- ¹⁶⁸⁹	OÚ Rostoklaty	112	1	Kolín	Český Brod
SEDLOV – TĚŠÍNKY	1929-1950	SOkA Kolín	247	1	Kolín	Kolín
SENDRAŽICE	1932-1937	SOkA Kolín	121	1	Kolín	Kolín
SKRAMNÍKY	(1920) 1925- 1950	OÚ Klučov	26	1	Kolín	Český Brod
SKVRŇOV	1921-1997	OÚ Skvrňov	400	1	Kolín	Kolín
SOBOČICE	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín
STARÝ KOLÍN	1925-1952	SOkA Kolín	190	1	Kolín	Kolín
STŘÍBRNÁ SKALICE	1715-1845	SOkA Kolín	261	1	Praha- východ	Říčany
	1895-1950	SOkA Kolín	359	1		
SVOJŠICE	1923-1951	OÚ Svojšice	198	1	Kolín	Kolín
ŠTÍTARY	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
ŠTOLMÍŘ	1907	SOkA Kolín	152	1	Kolín	Český Brod
	1914-1970	SOkA Kolín	277	1		
TISMICE	1928-1976	OÚ Tismice	500	1	Kolín	Český Brod
TLUSTOVOUSY	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Český Brod
TOUŠICE	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín
TŘEBOVLE	1945-	OÚ Třebovle	400	1	Kolín	Kolín

¹⁶⁸⁹ V letech 1927-1938 se do kroniky nezapisovalo. Retrospektivní záznamy.

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

TŘI DVORY	1915-1933	OÚ Tři Dvory	196	1	Kolín	Kolín
	1934-1969	OÚ Tři Dvory	402	1		
TUCHORAZ	1939-1945	OÚ Tuchoraz	Nestr.	1	Kolín	Český Brod
	1933-1955	OÚ Tuchoraz	794	1		
TUKLATY	1866-1937	SOkA Kolín	150	1	Kolín	Český Brod
	1938-1998	OÚ Tuklaty	300	1		
TÝNEC NAD LABEM	1836-1850, 1948	SOkA Kolín	417	1	Kolín	Kolín
	1921-1935	SOkA Kolín	186	1		
	1932-1937, 1958-1966	SOkA Kolín	395	1		
UHLÍŘSKÁ LHOTA	Obecní kronika neexistuje.			X	Kolín	Kolín
ÚJEZDEC	Nezvěstná.			X	Kolín	Kolín
VELETOV	1853-1935, 1938-1974	OÚ Veletov	284	1	Kolín	Kolín
VELIM	1903-1921	OÚ Velim	185	1	Kolín	Kolín
	1923-1955	SOkA Kolín	296	1		
VELKÝ OSEK	1915-1951	OÚ Velký Osek	194	1	Kolín	Kolín
VELTRUBY	1886-	OÚ Velruby	262	1	Kolín	Kolín
VINAŘICE	1927-1940	SOkA Kolín	43	1	Kolín	Kolín
VITICE	1929-1951; nezvěstná			X	Kolín	Český

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

						Brod
VLKANČICE	Obecní kronika neexistuje.			X	Praha- východ	Říčany
VOLÁRNA	1925-1956	OÚ Volárna	190	1	Kolín	Kolín
VRÁTKOV	1904-1970	OÚ Vrátkov	588	1	Kolín	Český Brod
VRBČANY	1927-1950	OÚ Vrbčany		1	Kolín	Kolín
VRBOVÁ LHOTA	1888-1970	OÚ Vrbová Lhota	344	1	Nymbur k	Poděbrady
VÝŽERKY	1926 (1963) - 1966	SOkA Kolín	400	1	Praha- východ	Říčany
VYŽLOVKA	1876-1910	SOkA Kolín	24	1	Praha- východ	Říčany
	1910-1957	SOkA Kolín	179	1		
ZALEŠANY	1911-1939 (1996)	SOkA Kolín	45	1	Kolín	Kolín
ZÁSMUKY	1918 - 1938	SOkA Kolín	107	1	Kolín	Kolín
	1938-1958	SOkA Kolín (2003:MěÚ Zásmuky	189	1		
ŽABONOSY	1928-1984	OÚ Žabonosy	280	1	Kolín	Kolín
ŽDÁNICE	1905-1923	OÚ Ždánice	290	1	Kolín	Kolín
	1924-1996	OÚ Ždánice	500	1		
ŽHERY	1935-1967	OÚ Klučov	21		Kolín	Český Brod

Michael Urban, *Obecní kronikářství na Kolínsku do roku 1948 na příkladu obce Bečváry*
(ve srovnání s obcí Ratboř)

ŽIŽELICE	Přepis kroniky J.Veselého - Posl.čtvrť.18. stol	SOkA Kolín	124	1	Kolín	Kolín
	Vyprávění o minulosti městečka od roku 1231, které končí rokem 1800	SOkA Kolín	Nestr.	1		
	1848-1883	SOkA Kolín	87	1		
	1926-1937	SOkA Kolín	167	1		
	1938-1945	SOkA Kolín	68	1		